י"ז שבט תשמ"ב, 10.2.82 מיספר 2319 76 עמודים שנה 46 המחיר: 25 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

הסיפור המדהים על

חבורת הנוכלים

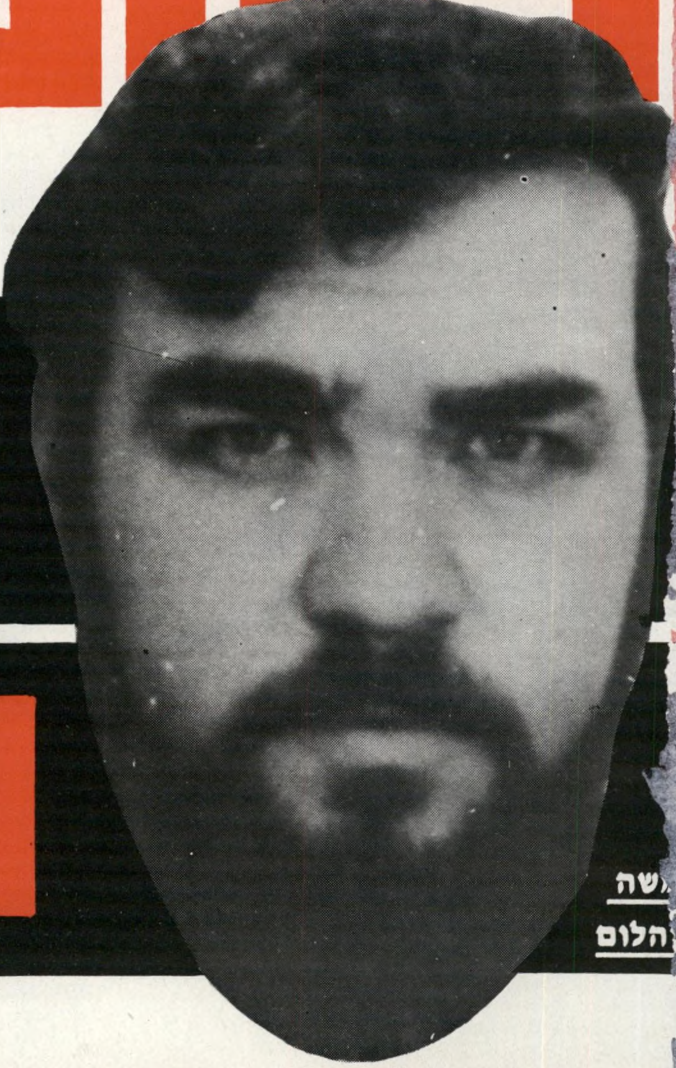

שה
הלום

שהפילה בפח את מוטה גור ואת אלופי צה"ל

עומדת מאחרי

ביטאון הליכוד

יואל
ישראלי

להשיג: בתל־אביב: ״סופר ג׳ינס״, יהודה המכבי 57 טל׳ 456351, HOMME אלנבי 31, דיזנגוף 119, אלנבי 74, ג׳ינס סטור דיזנגוף 130; ״ג׳ינס סנטר״, דיזנגוף 66; ״מיי ג׳ינס״ בן־יהודה 14; ווסט ג׳ינס״ דיזנגוף 171, בן־יהודה 1; ״בוטיק 109״ אבן גבירול 109, אפנת סגל העליה 6; ״צמרת״ העליה 7; ״לי״ בזר אמריקאי, סלומון 20; ״סאבי״ אבן גבירול 21. יפו: ״מזן״, שד׳ ירושלים 48. בת־ים: ״זה מה שיש״, רוטשילד 27. רחובות: ״סופר ג׳ינס״, הרצל 181. קירון: ״טופ ג׳ינס״, מרכז מסחרי רמת־גן: ״סופר ג׳ינס, ד״ר כהן 2 (פנת ביאליק 66); ״ג׳ינס לי״, ארלוזורוב 1; ״ג׳ינס לי״, ביאליק 28. גבעתיים: ״טופ־ג׳ינס״ ויצמן 23 ראשון לציון: ג׳ינס ״לי״ רוטשילד 58. אשדוד: ״רוקי״. פתח־תקוה: ״שאול״, חיים עוזר 10 רמת־השרון: ״לי״, סוקולוב 64 רעננה: HOMME אחוזה 137; ״קובי״, בורוכוב 8 כפר־סבא: ג׳ינס ״לי״ ויצמן 82 הרצליה: ״לי״ סוקולוב 47 חולון: ״אפנת דבש״, סוקולוב 66; ״שייע״ סוקולוב 75 נתניה: ״בלו ג׳ינס״, דיזנגוף פינת הרצל; ״אדם וחווה״, הרצל 29 ירושלים: ״סופר ג׳ינס״, יפו 50 בנין עמודים; ״ג׳ינס לי״ בן הלל 7; ״ספורט רחביה״ קק״ל 29, ״מחסן הג׳ינס״; שץ 8 באר־שבע: ״ג׳ינס סנטר״, החלוץ 81. עפולה: אופנת סיימון; אופנת שולמית. טבריה: אופנת אורן. קרית־מלאכי: ״רוקי״. חיפה: ״בית הג׳ינס״ הרצל 20; ״אור הג׳ינס״ הרצל 7. קרית־ביאליק: ״ג׳ינס לי״ העמקים 3, בירידה מצריף קרית חיים אילת: ״במבי״

ובחנויות נוספות בכל הארץ.

היבואנים והמפיצים: אחים נקש

ת״א, רח׳ יהודה המכבי 57 טל׳ 456351

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-232262/3/4. תא־דואר 136 • העורך הראשי: אורי אבנרי • עורך־תכנית: יוסי שנון • רכזי מערכת: שרית ישי ושלמה פרנקל • עורכי כיתוב: תמי מוטוביץ וגיורא נוימן • צלמי מערכת: ציון צפריר וענת סרגוסטי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קורא יקר,

לפני כמה ימים קיבלתי מיכתב שנשא את סמל המחוזה בארנום, המועלה עתה בארצות־הברית. חתמה עליו עדית, אשתו של כוכב המחזמר, מייק בורשטיין.

כתבה עדית: „הזדמן לידי גיליון העולם הזה (2313), ובו סיפורם העצוב כל־כך של כוכבית חולת־הסרטן ומשה ברדשטיין.

„מכיוון שאמי ז"ל נפטרה ממחלת־הסרטן, איני יכולה לעבור לסדר־היום אחרי קריאת אותה כתבה. היא גרמה לי לצער רב והעלתה זיכרונות מכאיבים. „אודה לך אם תעביר לידי את כתובתם של הנ"ל, כדי שיהיה באפשרותי להקל על ימי ,האושר' המעטים שנותרו לשניים. בינתיים אני מצרפת צ'ק בסך 1000 שקל — נא להעבירם לידם."

השבוע התייצבה נירה גל, בעלת אותה כתבה, ליד מיטתה של כוכבית אטוול, בת ה־28, במחלקה האונקולוגית בבית־החולים הדסה בתל־אביב, ומסרה לה את ההמחאה של עדית.

היא מספרת:

כוכבית שוכבת במיטתה, כשמכשיר ל־הזנה תוך־ורידית מחובר לידיה. ראשה, שכל שערותיו נשרו, עטוף בכובע־צמר. פניה נפוחות ככדור, והיא מקיאה.

לידה, יושב יומם ולילה אהובה בן ה־63, משה ברדשטיין חולה־הלב.

בכתבת העולם הזה סופר כי השניים נפגשו כאשר משה, שהיה מוכר־שלגונים, הבחין בנערה צעירה, שלבושה מוזנחת ומלוכלך ונתן לה ארטיק במתנה, כי לא היה ברשותה כסף.

למחרת נפגשו השניים שנית. כוכבית הזמינה את משה לביתה, מאוחר יותר עבר להתגורר עימה, אחרי שנישואיו עם אשתו לא עלו יפה, והיא גירשה אותו מביתם.

הגיהינום האמיתי של בני־הזוג החל כאשר חשה כוכבית יום אחד ברע, ואחרי בדיקה של רופא הומלץ לנתחה ולהוציא גידול שהתגלה ברחמה.

אחרי חודש חשה כוכבית שנית ברע, והובהלה לבית־החולים, שם נקבע כי הגידול הסרטני, שהתגלה ברחמה התפשט ועבר אל שלפוחית השתן והכליות.

רופאי בית־החולים גילו לה את האמת, ומאז היא שוכבת בבית־החולים, מקבלת טיפולים נגד סרטן ומצבה מחמיר מיום ליום. שיערה נשר, והיא חשה כאבי־תופת בכל גופה. אין היא יכולה לאכול כלל.

בינתיים לקה משה בהתקף־לב חמור, והרופאים קבעו שהוא נכה ב־100%. כושר־עבודתו ניטל ממנו כליל, ופרנסתם של שני אומללים אלה תלויה ב־2000 השקלים שמקבלת כוכבית מהעזרה הסוציאלית, ומפנסיה של 2000 שקלים שמקבל משה ממיבטחים.

אשתו של משה תבעה ממנו את דירתם, שנקנתה בכספו אחרי שמכר את דירתו הקודמת כדי לקנות מונית חדשה לבנה של אשתו, שהוא נהג מונית. אשתו ובניה גירשוהו מן הבית ללא כותונת לעורו.

משה שוהה ליד מיטתה של כוכבית ב־בית־החולים ונדמה שרק נוכחותו המרגיעה מצליחה להעלות חיוך רפה על שפתיה, ומחזיקה אותה בחיים.

עד כאן סיפור הכתבת. בינתיים הודיע גם עורך־הדין צבי לידסקי על תרומה — הוא ויתר על שכר־הטירחה שלו בפרשת ברדשטיין.

אורי אבנרי

כתבת גל (משמאל) מגישה את הצ'ק לכוכבית, מימין: ברדשטיין
גיהינום אמיתי

כתבת השער הקידמי:

נוכל בשירות הליכוד

הם הוציאו לאור רבעון „ביטחוני" מהודר שקושט בשמות של אלופים. מי נתן להם מודעות? מי מימן אותם? האם יש להם מכון? אלה הם הנוכל יואל ישראלי ושותפו משה יהלום שימלאו תפקידים בביטאוי הליכוד. **8**

כתבת השער האחורי:

אני מתגעגעת לאבא!

אוסי אהרוני, נערה יפהפיה, היא בתו של רחמים („גומאדי") אהרוני הכיזוא באיטליה והמבוקש בישראל. כאן מאשימים אותו כרצח ה־כפול, ובתו מספרת ל־„העולם הזה" על אביה הרוצה לחזור לארץ, למרות המישפט נגדו. **73**

רשת הסמים

עיתון הודי מגלה: הישראלי ניסים יניב, קיבוצניק וצנחן לשעבר, פרש רשת־סמים אדירה על־פני הודו ודרום־אסיה. הוא עמד בראש „כנופיית הלטאה" שראשה נמחץ עתה. **36**

הם לא חלוצים!

סגן־שר־העבודה־והרווחה, אהרון אוזן, איש תמ"י, מספר בגילוי־לב ל„העולם הזה" על הרגשתו של איש עדות־המיזרח לנוכח מה שמתרחש בחבל־ימית. מרגיז אותו שהם קוראים לעצמם חלוצים, ו־הוא מבטיח: אמנע את הפיצויים לתושבי ימית! **51**

החה"כים בשירות־עצמם

כתבה שנייה בסידרה על הח"כים המנצלים את שירותם בכנסת כדי להתעשר — ובאותה הזדמנות פו־עלים בשירות חברות גדולות ואילי־הון. על הקרב בין הפרקליט רוני מילוא והכלכלן יגאל כהן־אורגד בוועדת־האתיקה של הכנסת. **13**

הוועידה הצליחה התיירות גוססת

ועידת־התיירנים, בחסות ראש־הממשלה, הפכה לזירת־קרב בין השרים ולמיכרה־זהב לכמה מהאנשים שעסקו ב־אירגונה. מה קרה מאחרי הקלעים של הוועידה — מי הרוויח ממנה, ומי נכשל? **6**

משפט חוזר לברנס?

בירושלים הסתיים מישפטם של אנשי־המישטרה שחקרו את עמוס ברנס, מי שהורשע ברצח רחל הלר. על המישפט ותוצאותיו, ועל ההשלכות לגבי האפשרות שייערך מישפט חוזר לעמוס ברנס. **70**

מתח גבוה בחברת החשמל

המערך זכה בבחירות לוועד עובדי חברת־החשמל. חקירת „העולם הזה" מגלה: הוא לא יכול היה שלא לזכות, לא בגלל תמיכת העובדים, אלא בגלל שיטת הבחירות. העובדים שידעו מה מתרחש — ממורמרים וזועמים. **72**

לי לה לו

מציאות ושידוכים, שיקוצים וברכות ועוד שונות ומשו-נות במדור החדש. **74**

הוא שפך על פניה שמן רותח: „המישטרה לא הגנה עלי!"	59
חברתו בת ה־21 של הזמר הידוע: המלאכית של אבי	63
אין הן מוכנות לכך עוד: מרד הדוגמניות	69

מדורים קבועים:

תשקיף	4
במדינה	5
אתה והשקל	10
מיכתבים	16
תשבצופן	18
הורוסקופ	19
חשבון עובר ושב	21
ממסיבה למסיבה	22
עולם קטן — פקיסתאן, הבנק העולמי, ג'נוסייד ופלסטין	25
אנשים בעולם	27
אנשים	29
בלונים	33
יומן אישי — אריק שרון, נס בכרי־תים, גאליפולי ומזג־האוויר	34
הנדון — אלוהים אדירים!	35
קולנוע — צלילה חוזרת של שמעון דותן, אאוטלנד, אמא יקרה ונועה בת 17	41
רחל המרחלת	44
לא לגברים — אשת העורך והשומן שבמרק, הורדת לאק מהציפורניים וסיפור מהחיים	46
שידור	48
מדריך שידורים	49
מה הם אומרים	54
איש ממאדים — מדינת הפטפטנים	56
כלבוטק	57
נמר של נייר — פטריק מודיאנו, יהודה בורלא ויעקב בסר	60
זה היה העולם הזה שהיה	64
ספורט	67
לי — לה — לו	74

תשקיף

דולצ'ין יודח מהסוכנות

אחדים מראשי הליברלים החליטו להביא לסיום כהונתו של אריה דולצין כמנכ"ל הסוכנות, כדי למנוע חשיפת פגמים קשים בפעולות הסוכנות, בעיקר במחלקות שיש להן פעילות בחו"ל.

יבין יתמודד

חיים יבין יתמודד על תפקיד מנהל־הטלוויזיה, שהתפנה אחרי התפטרותו של יצחק שימעוני.

עד עתה היו המועמדים העיקריים טוביה סער ושלמה עבאדי, המישנה־למנכ"ל.

ניתוח קל לעזר

עזר וייצמן נכנס לבית־חולים לצורך ניתוח.

מדובר בניתוח קל בסרעפת.

ארנס ייעדר 3 שנים

השגריר החדש של ישראל בוושינגטון, משה ארנס, הודיע כי בכוונתו לחזור לארץ אחרי שלוש שנות־כהונה.

ארנס יבקש להיבחר לכנסת הבאה, כדי שיוכל להתמודד על ראשות־הממשלה.

צור בראש התק"ם

אחרי מותו של מוסה חריף, מובטחת, ככל הנראה, בחירתו של הח"כ יעקב צור מן הקיבוץ המאוחד כמזכיר התנועה־הקיבוצית־המאוחדת. מתחריו, אלי זמיר וח"כ דני רוזוליו, איבדו למעשה את סיכוייהם.

צור היה מעורב לאחרונה בהרכבת ועדות מיפלגת־העבודה, לצד יצחק רבין.

גור מועמד בתל־אביב

ח"כ מוטה גור יהיה מועמד המערך בבחירות העירוניות, לאחר שיתבררו תוצאותיו של סקר סודי שערך המערך, ובו נשאלו תושבי העיר מיהו המועמד העדיף בעיניהם.

ועדת־השישה של המערך, שדנה במועמדים השונים, החליטה שמי שיזכה ברוב בסקר, הוא זה שעליו יופעל המכבש המיפלגתי כדי שירוץ נגד שלמה („צ'יצ'") להט.

לין המועמד בחיפה

ככל הנראה יהיה חבר־הכנסת אמנון לין מועמד הליכוד לראשות עיריית חיפה.

למועמדותה של יעל רום, אשת הח"כ יוסף רום, אין כל סיכוי.

נמשך הסיכסוך בסניף חרות

חבר סניף צפון של תנועת החרות בתל־אביב הגיש תביעה לבית־הדין העליון של התנועה, לבטל את תוצאות הבחירות בסניף, שהיו לפני שנתיים וחצי, בטענה של זיופים.

התביעה הוגשה על רקע המאבק בסניף בין אנשי רייסר—קליינר ובין אנשי רוני מילוא.

מזכירות הלישכה תורחב

מזכירות לישכת מיפלגת־העבודה תורחב. על 14 החברים יתוספו שלושה חברים: ח"כ אהרון נחמיאס ממחנה רבין, נאווה ארד ממחנה פרס, וחבר נוסף ממחנה פרס, שעדיין לא נקבע.

ארידור וחברת־הביטוח

לחברת־הביטוח החדשה לב"א ניתן אישור על־ידי הממונה על הביטוח, הד"ר בן־עמי צוקרמן, רק אחרי לחצו של שר־האוצר, יורם ארידור.

בעל־החברה החדשה, זרובבל ליליאור, הוא איש־חרות ותיק, ובזכות לחצו של ארידור קיבל רשיון השווה מיליונים רבים.

הח"כ לומד ספרדית

ח"כ חרות, מאיר כהן, לומד לאחרונה ספרדית. הוא רוצה להתמנות כשגריר ישראל במדינה דרום־אמריקאית עוד בתקופת־הכהונה הנוכחית של הכנסת.

הסיבה: הוא מעריך שאין לו סיכוי להיכלל במקום ריאלי ברשימת־חרות לכנסת הבאה, לנוכח היחלשות מעמדו בסניף חיפה של התנועה.

חריש אחראי למינויים

ח"כ מיכה חריש מונה על־ידי מזכיר המיפלגה, ח"כ חיים בר־לב, כאחראי על המינויים במיפלגה.

זהו תפקיד רב־עוצמה בתנאים הנוכחיים, כשעל כל תפקיד פנוי מתמודדים מועמדים רבים.

שימי תבורי מתחתן

הזמר שימי תבורי עומד להתחתן עם אשתו האמריקאית ג'ניפר בטקס יהודי כשר, אחרי שכבר נישאו בני־שואים אזרחיים. ג'ניפר נמצאת עתה בהליכי גיור.

שמעיה קידר ל„מעריב"

דובר מישטרת תל־אביב, שמעיה קידר, עומד לפרוש בחודשים הקרובים מהמישטרה ולהצטרף למערכת הצהרון „מעריב".

במקומו יתמנה עדי גונן, שהיה דובר המישטרה בחיפה.

סער נכנע לשיף

מנהל מחלקת־החדשות של הטלוויזיה, טוביה סער, נכנע לדרישתו של איל־המלונות חיים שיף והזמין לבירור את כתב הטלוויזיה, חיים פלטנר, אחרי ששיף טען שכתבה שהכין פלטנר בעניין ועידת התיירנים, ושודרה ב„יומן האירועים", היתה מגמתית ולא־מקיפה.

הכתב חנן עזרן הוא שיכין עתה כתבה על בעיות התיירות של ישראל.

פלאטו אימץ ילד

שמואל פלאטו־שרון ואשתו אנט אימצו ילד.

הילד הוא בן ארבע, יליד שכונת־התיקווה בתל־אביב.

מצ"ח בעיקבות איש־טלוויזיה

תיפאורן־הטלוויזיה איציק אלבלק מבוקש על־ידי מצ"ח כחשוד בעריקה משרות־מילואים.

אלבלק לא התייצב לשרות המילואים שלו, מכיוון שעליו להשגיח על בנו, נכדו של אייבי נתן, מכיוון שאמו אינה בארץ.

שכטר בראש השליחים

כראש שליחי־העלייה בארצות־הברית הוחלט למנות את עורך־הדין משה שכטר, מפעילי תנועת־החרות.

בכך ירדה מן הפרק מועמדותו של מזכיר הממשלה, אריה נאור, לתפקיד זה.

„קלאב־הוטל" תצא בהנפקה

חברת המלונות „טבריה קלאב־הוטל" תצא בקרוב בהנפקה גדולה בבורסה הישראלית.

החברה, הפועלת בשיתוף עם חברות זרות, עומדת להוסיף על נכסיה את המלון שבנייתו הולכת ונשלמת בטבריה.

מישרד לבחירות

מנהל סניף תל־אביב של חברת הפירסום הגדולה עידן פרש מן החברה, ומקים מישרד־פירסום עצמאי, שיתמחה בניהול מערכות־בחירות.

בעל המישרד החדש הוא דויד פוגל, שניהל בבחירות האחרונות לכנסת את מערכות הבחירות של תמ"י ושל ר"ץ.

תחרות על „חד וחלק"

חברת דיפלומט, המייצרת סכיני־גילוח, הכינה במשך זמן ממושך מסע־פירסום גדול שבמרכזו הסיסמה: דיפלומט חד־וחלק.

לפני שבועיים, שלושה ימים לפני שעמד מסע־הפירסום להתחיל, הופיעו בעיתונות מודעות שנשאו את הכותרת „ז'ילט חד־וחלק". החברה המתחרה הצליחה להקדים את יריבתה ולהרוס את מסע־הפירסום של „דיפלומט".

תחנות־דלק בהיפרמרקטים

תחרות עזה ניטשת בימים אלה בין שלוש חברות־הדלק הגדולות, על הזיכיונות להקמת תחנות־דלק חדשות בצמוד להיפרמרקטים של „תנובה".

להיפרמרקטים מגיעים הקונים במכוניותיהם, ולתחנות שיוקמו בהם צפויים לקוחות רבים.

ההפגנה באפריל 1972
ההתחלה

ההפגנה השבוע
הסוף

העם

מילחמת הירקות

האנושות, אשר ממשלת ישראל ירקה בפניה, החזירה לה יריקה.

„שום מדינה אינה יכולה לכלכל את מעשיה בלי התחשבות הוגנת בדעת האנושות,” אמר המדינאי האמריקאי החכם, תומאס ג׳פרסון.

מזה שנים מתעלמת ממשלת־ישראל מעצה נבונה זו. לא זה בלבד שאינה מתחשבת בדיעותיה של האנושות — ובכללה מיטב ידידיה, בעבר ובהווה — אלא שהיא הפכה את חוסר־ההתחשבות בהן לשיא כל המעלות המדיניות, סימן לגאווה לאומית. שר החוץ הנוכחי, יצחק שמיר, רואה באי־התחשבות המופגנת בדעת האנושות הישג דיפלומטי עליון, העומד לפני עצמו.

בעיקבות דרום־אפריקה. הפגנה בוטה של אי־התחשבות היתה ההחלטה לספח את רמת־הגולן לישראל — בניגוד לאמנות הבינלאומיות, להחלטות האו״ם, להחלטת מועצת־הביטחון 242 ולהסכמי קמפ־דייוויד.

השבוע שילמה ישראל חלק מן המחיר. „האנושות”, שממשלת־ישראל ירקה בפניה, החליטה להחזיר לה יריקה. בעצרת האו״ם הוחלט להטיל חרם כללי על ישראל. ההחלטה התקבלה ברוב פורמלי של יותר משני־שלישים, כאשר יותר ממחצית חברות־האו״ם מצביעות בעדה בפועל.

מעולם לא התקבלה באו״ם החלטה כזאת, זולת פעם אחת: כאשר האנושות החליטה ברוב גדול להחרים את דרום־אפריקה הגזענית והפאשיסטית, תועבת כל אדם הגון בעולם.

תגובת „הקונסנזוס הלאומי” בישראל היתה שיגרתית. דובר על „הרוב האוטומטי”, ונשפכו קיתונות של זעם ומרירות על האו״ם. איש מן העסקנים באופוזיציה ומן הפרשנים בכלי־התיקשורת לא העז להגיד את האמת הפשוטה: שהחלטה זו אכן מבטאת את דעת האנושות ההגונה כולה, הסולדת ממעשה־הסיפוח.

חסד נעורים. ההפתעה היחידה בהצבעה היתה המיספר הניכר של חברות האו״ם, רובן מדינות־המערב, שהצביעו בכל זאת נגד ההחלטה, על אף התנגדותן המוחלטת לסיפוח הגולן. היה זה מעשה־חסד, שמקורו היה בזיכרונות היסטוריים, במצפון רע ובהתנגדות עקרונות לגירוש מדינות מן האו״ם. אך אי־אפשר היה לסמוך השבוע על כך שמיעוט זה יתמיד בקו זה — כאשר יועמד במיבחן עצם השתייכות ישראל למישפחת־העמים.

כי כימעט מדי יום פורסמו בעיתונות העולמית ידיעות שהביאישו את ריחה של ישראל.

במשך השבוע פורסמו פרטים רבים על כוונתה של ישראל לכבוש את דרום־לבנון, בתירוץ שקוף זה או אחר (ראה להלן).

לפני כן פירסם עיתון אמריקאי מכובד ביותר דו״ח מפורט על תעלולי השירותים החשאיים הישראליים.

חומייני והציונים. לפני כן שודרה בבריטניה כתבת־תחקיר מדוקדקת, שהראתה כיצד מוכרת ישראל נשק לאחת מאויבותיה המוצהרות הקיצוניות ביותר: מישטר־הזוועה של האיית־אללה רוח־אללה חומייני באיראן. השבוע יכלו אזרחי־ישראל לחזות בכתבה זו בטלוויזיה המקומית. הצופים הנאורים יכלו לתמוה על כך שפקיד בכיר של ממשלת־ישראל מצפה פומבית להפלת מישטר־חומייני בידי ראשי הצבא האיראני (דבר שבוודאי יגביר את קצב הוצאתם להורג של קצינים איראניים) בעוד שסוחרי־נשק ישראליים, בלי ספק באישור הממשלה, מספקים לחומייני את מיטב הנשק.

הטלוויזיה הירדנית הקדימה את הישראלית ושידרה את הכתבה, כדי להוכיח כי צדק המלך חוסיין, שדיבר לפני שבועיים בנאום חגיגי על הברית האיראנית־ציונית הסמוייה.

חסרת־בושה וחוצפנית. לקהל האירופי היה זה רק קו נוסף בדמותה של ישראל, כפי שהיא מצטיירת עתה: חסרת־בושה וחוצפנית, מצפצפת על דעת־העולם, מספחת ומתנחלת, בעלת־הברית של הנוראים שבמישטרי־הדיכוי מכל הסוגים, ספקית־נשק ללא־אבחנה לכל המרבה במחיר.

היתה זאת ישראל שונה מאוד מזו אשר למענה הצביעו שני־שלישים מחברות האו״ם לפני 34 שנים ורבע. אז ראו לפניהם ישראל מתקדמת ושוחרת־שלום, מולדת ההסתדרות, המושב והקיבוץ (ראה הנדון), ליברלית ודמוקרטית. טובי־האנושות תבעו אז להצביע בעדה, והיו מוכנים לחוש לעזרתה בעת־צרה.

מי מהם מוכן לכך כיום, למען ישראל כפי שהיא מצטיירת עתה?

מדיניות

המילחמה שלא היתה

האם חייבים ישראלים את חייהם לווטו של אמריקה על פעולה בלבנון?

הידיעות הופיעו ברחבי העולם, טיפין־טיפין, ונראה כי הודלפו על־ידי חוגי הממשלה של ארצות־הברית ושירותי־הביון שלה. הן הצטרפו לתמונה שלמה ומפורטת.

תירוץ שקוף. הידיעות סיפרו כי ממשלת ארצות־הברית הודאגה מסיגנון התגובה הישראלית על חדירתם של כמה פידאיון מבעד לגדר ליד נהר הירדן — פעולה שבה לא היו, למרבה המזל, שום קורבנות.

ממשלת־ישראל, ובעיקר שרי הביטחון והחוץ, הרמטכ״ל וכלי־התיקשורת המודרכים, פתחו בהמולה היסטרית, שממדיה לא התאימו למיקרה עצמו. הדבר הזכיר את שנות ה־50׳, כאשר תקריות זעירות נופחו לממדי־ענק על־ידי מנגנון־שטיפת־המוח של דויד בן־גוריון, כדי להצדיק פעולת־„תגמול” שהוכנה זמן רב מראש.

ממשלות־העולם נכנסו לשלב של כוננות. הם ציפו להתקפה ישראלית בלבנון. כי התגובות המודרכות בישראל לא היו מכוונות לעבר ירדן, משם באו הפורצים, אלא לעבר לבנון דווקא, בתירוץ השקוף ששם עברו אימונים (העולם הזה 2318).

שרון בלבנון. השבוע הודיע עיתון זר כי שר־הביטחון, אריאל שרון, הפליג על סיפונה של סטי״ל ללבנון, ונפגש עם ראשי הפאלאנגות (הצבא הפרטי של הימין הנוצרי) בנמל ג׳וניה, מצפון לביירות, המוחזק על־ידם. שרון ביקש, לפי הידיעה בעיתון הזר, לתאם עימם פעולה לצורך פלישה ישראלית ללבנון וכיבוש דרומה.

ידיעות על כוונה כזאת של שרון פורסמו לא פעם, בעיתוני־העולם.

ידיעות אחרות בעיתוני העולם, ובראשם טיים וניוזוויק האמריקאיים, הודיעו כי ממשלת ארצות־הברית שלחה שדר דחוף למנחם בגין, והזהירה אותו מפני צעד כזה. היא הטילה עליו וטו מוחלט.

לפי אותן הידיעות, נכנע בגין להוראה האמריקאית ומנע את הפעולה, למרות שאריאל שרון והרמטכ״ל תבעו אותה במפגיע.

שהחיינו. אף שישראל יכולה לבצע פעולת־קומנדו חטופה גם בלי אישור אמריקאי (או בלי אישור פורמלי, תוך קבלת רמז חיובי מצד אגף זה או אחר בממשלת ארצות־הברית), הרי אינה יכולה לצאת להרפתקה צבאית גדולה בלי הסכמה מפורשת (אם כי סודית) של ארצות־הברית. כי ישראל משתמשת בנשק אמריקאי, זקוקה למיטריה פוליטית וגרעינית אמריקאית ותלוייה מדי יום בסיוע כלכלי אמריקאי.

מבחינה אמריקאית, אין השעה כשרה להתקפה ישראלית. כי התקפה כזאת היתה מנחיתה מכה קשה נוספת על המדינות הפרו־אמריקאיות במרחב ומעניקה סיוע פוליטי ופסיכולוגי לברית־המועצות, הנתונה עתה במצב קשה.

אם נכון תיאור זה, יכלו כמה צעירים ישראליים להדליק נרות של תודה לאמריקה, שהאינטרסים שלה מנעו מילחמה.

הפגנות

חזרה למקום הפשע

עשר שנים אחרי שהזהירו מפני ההתנחלות בפיתחת־רפיח חזרו המפגינים לאותו המקום

האנשים שנפגשו ברוח הצוננת בשדה הפתוח ליד קיבוץ כרם־שלום, כמה מאות מטרים מן הגבול הישן־חדש בין ישראל ומצריים, דמו לבוגרי־כיתה הנפגשים אחת לעשר שנים.

לא היה זה רושם מוטעה לגמרי. כי ההפגנה באה לציין מלאת עשר שנים להפגנה קודמת.

דברים כדורבנות. לפני עשר שנים, באפריל 1972, התכנסה באותו המקום הפגנה נגד החלטת הממשלה להקים התנחלות בפיתחת־רפיח. היתה זאת אז החלטה טריה.

בהפגנה השתתפו אנשי ש״ח, תנועת העולם הזה — כוח חדש ובני הקיבוצים בסביבה. נאמרו בה דברים כדורבנות נגד השיטות האכזריות, שבהן גירש אז אריאל שרון את הבדואים שעיבדו שם את האדמה. בתום ההפגנה יצאו המשתתפים לסיור לאורך הגדר החדשה, שהוקמה לאורך השטח שפונה, כדי למנוע את שיבת הבדואים („מסע אל התיל”, העולם הזה 1805).

בין האזהרות שהושמעו בהפגנה על־ידי אורי אבנרי, יוסי אמיתי, רן כהן, דני פתר ואחרים: ביגלל החלטה זו עלולה לפרוץ מילחמה, יוצא הון־עתק על התנחלות, ובסופו של דבר לא יהיה מנוס מהחזרת השטח כולו למצריים.

„אמרנו לכם!” השבוע באו למקום רבים ממשתתפי ההפגנה אז, יחד עם צעירים שהיו אז עדיין ילדים. שוב נאמו במקום יוסי אמיתי, דני פתר ואורי אבנרי*.

מעולם לא יכלו אנשים לומר ביתר־הצדקה את שתי המילים: „אמרנו לכם!” כי בינתיים פרצה מילחמת יום־הכיפורים, שבה נספו אלפי ישראלים ומצרים. נשיא־מצריים הודיע לאחר מכן כי ההחלטה להקים את העיר ימית תרמה להחלטתו לפתוח במילחמה זו.

בפיתחת־רפיח (שהפכה לאחר מכן „חבל ימית”) אכן הושקע הון־עתק, היורד רובו־ככולו לטמיון. השטח מוחזר למצריים עד למילימטר הריבועי האחרון.

רק דבר אחד לא היה צפוי: שלמחיר הדם והדמים תתווסף השערוריה הגרוטסקית של הפיצויים.

דבר אחד לא השתנה בעשר השנים: המפגינים באפריל 1972, כמו המפגינים בפברואר 1982, היו קומץ קטן, מול העוצמה המאסיווית של „הקונסנזוס הלאומי”. גם המסר העיקרי שהיה בפיהם — שאותו הדבר יקרה בלי כל ספק בגולן, בגדה המערבית וברצועת־עזה — זכה באותו יחס של לעג וזילזול, כפי שהתקבל המסר שלהם אז.

---

* יחד עם מאיר פעיל, שהיה אז עדיין אלוף־מישנה בצה״ל, הד״ר בני טמקין, עורך־הדין מאיר לס, איש קיבוץ כרם־שלום ונציג של קבוצה דתית־רפורמית, שהתיישבה בערבה.

ועידת התיירות היתה ביזיון ★ היא נולדה כהברקה של איל־המלונות חיים שיף, חבר מרכז חרות, שעשה בה עסקים מצויינים ★ ראש־הממשלה נתן את שמו ולא הופיע ★ ארידור וקורפו טירפדו את יוזמת שריר ★ וגם הקדוש־ברוך־הוא התנכל לו

הקשר נגד שריר והעסקים של שיף

אפילו השמש היתה נגד שר־התיירות אברהם שריר. רק נפתחה ועידת ראש־הממשלה לקידום התיירות, ומזג־אוויר גשום קידם את פני הבאים לארץ ברוכת־השמש. אך לא היתה זו התקלה היחידה.

יום אחרי הפתיחה הרישמית של הוועידה, כינס שר־התחבורה, חיים קורפו, מסיבת־עיתונאים, שבה הציג את תקנות טיסות־השכר. עיקרן — איסור הטסת ישראלים וזרים מחו״ל באותו נתיב שבו טסה אל־על. המלונאי חיים שיף ניסה לשכנע את מנכ״ל מישרד־התחבורה, הד״ר עוזי לנדאו, ש־ידחה את ההודעה, אך ללא הועיל. כך הפך עניין טיסות־השכר לישראל לנושא הדיון המרכזי בוועידה.

ביום האחרון של הכינוס נאם שר־האוצר, יורם ארידור, לפני האורחים, אחרי שסירב לאשר תקציב של 30 מיליון דולר לצורכי־פירסום בחו״ל של מישרד התיירות. אנשי שריר ראו בכך התנכלות של שרי חרות לשר הליברלי.

„יותר גדול מגדול"

ראש־הממשלה נתן את חסותו ה־אישית לאירוע, אך הוא לא יכול היה להגיע לטקס הפתיחה בירושלים, מ־„סיבות פיסיות," הקשורות בפציעתו — כך נמסר בשמו. אורחים חשובים, כמו וולטר מונדייל, אחד מאורחי־הכבוד של הוועידה, הודיע ארבעה ימים לפני תחי־לתה, שמסיבות־בריאות הוא לא יוכל לבוא.

הוועידה, שבה השתתפו 650 אנשי־תיירות ואנשי־תיקשורת מרחבי־העולם, בעיקר מארצות־הברית, היתה שיאה של הפ־עילות האינטנסיבית שאותה מנהלים מאז הקמת הממשלה שר־התיירות, אברהם שריר, וחיים שיף, חבר מרכז חירות.

כשמונה אברהם שריר לתפקידו, הוא הקים את „מועצת־התיירות", והעמיד ב־ראש ההנהלה המצומצמת את שיף. במו־עצה יושבים אנשי־מיקצוע מהענף ופוליטיקאי אחד — דויד אדמון, בעל מישרד־פירסום וחבר המיפלגה הליברלית, מיפ־לגתו של שריר.

בו־זמנית מינה שריר פוליטיקאי אחר, רפי פרבר, מאנשיו במיפלגה, לתפקיד מנכ״ל המישרד. את ידידו, העיתונאי צבי רימון, מהטלפון האדום בגלי צה״ל, הוא מינה כיועצו לענייני־תיקשורת.

שריר ושיף בדקו ומצאו שסיכומי התיי־רות אינם מעודדים, בפרט אחרי שכארבע שנים היה המישרד מסונף למישרד המיסחר והתעשייה, והוזנח על־ידי שר ליברלי אחר, גידעון פת. מספר התיירים שעברו בישראל ב־1981 היה מעט יותר ממיליון, בעוד שבמדינה ים־תיכונית אחרת, כמו יוון, ביקרו בשנה האחרונה כתישעה מיל־יון תיירים. התפוסה היתה כ־50% על כ־26 אלף חדרים, ולפי התחזית, המצב יחמיר, למעשה, בשנים הקרובות, משום שכרגע נמצאים בבנייה 9 אלפים חדרים.

שר־התיירות שריר ואשתו
לעשות תיירות —

במצב זה החליטו השניים לפעול בצורה נמרצת. הם גייסו את ראש־הממשלה, ש־פתח את עונת תיירות־החורף באילת, ב־אוקטובר האחרון, ומייד אחר־כך השיגו את הבטחתו לנאום קצרצר בוועידה מקו־מית של כל גורמי־התיירות הישראליים, שהתקיימה ב־19 בנובמבר בתל־אביב.

בשלב זה הבין שיף שיש צורך באמצעים יוצאי־דופן כדי לעצור את הירידה בתיי־רות, ואולי אף להשיג עליה מיידית.

המימצאים שהוא הציג לפני אנשי־המו־עצה היו מפתיעים: ההכנסות נטו, במטבע־חוץ, מתיירות בשנה האחרונה היו 850 מיליון דולר — כמעט כפול מהכנסות המדינה בחקלאות. זו סיבה טובה, אמר שהממשלה תטפח את הענף, שהתשתית שלו קיימת כבר ממילא.

באחת הפגישות של שיף עם שריר, לפני כחודש וחצי הוא אמר לו: „אנו צריכים לעשות משהו גדול. יותר גדול מגדול. צריך לגייס גם את בגין לרעיון, כדי שנוכל להביא לכאן את גדולי־העולם בתיירות." שריר התלהב ושאל מתי התא־ריך המתוכנן, ושיף אמר: „בעוד שישה שבועות!"

לשם אירגון הוועידה נדרשו מיליון דולר. מישרד־התיירות הקציב לאירוע 50 אלף דולר בלבד, ומשימות גיוס־הכספים נסל שיף על עצמו. הוא סיפר שנתקל באטימות מוחלטת במישרדי־הממשלה, ול־כן פנה לסקטור הפרטי והציבורי בו־בזמן, שגורמי־התיירות פתחו בעבודה מזורזת כדי שהוועידה תיערך בזמן, הוא הצליח לגייס את הסכום.

מארגני הוועידה סיפרו שההיענות היתה כל־כך גדולה, עד שהסבלים בשדה־התעו־פה בן־גוריון הודיעו שהם מוותרים על דמי־שירות מהבאים לוועידה.

ראשי לישכות־התיירות הישראלים בעולם הביאו לסוכנים הגדולים הזמנה אישית לוועידה, חתומה על־ידי מנחם בגין, והו־צאות־הטיסה והאירוח היו על־חשבון המ־ארגנים.

„שייבדקו על־ידי פסיכיאטור"

לכנס היו שתי מטרות: האחת, עשיית־עסקים, השנייה, לשמוע מה אומ־רים אנשי־מיקצוע ברחבי העולם על עבו־דת הישראלים. אנשי מישרד־התיירות טו־ענים ששתי המטרות הושגו במלואן, אך דווקא הסוכנים הישראלים מטילים ספק בהצלחת המטרה הראשונה.

מזכיר איגוד־סוכני־התיירות בישראל, אברהם רייס, היה פחות מרוצה מתוצאות הוועידה. „הרווחנו רצון טוב של כל אלה שהוזמנו ובאו, ונעשה מאמץ מרוכז להס־ביר לעיתונאים את ישראל," אמר רייס. הוא הסביר את הסיבה המרכזית לחוסר ההצלחה: „הוועידה כונסה על רקע של חולשה במכירה. הבאנו משווקים, סוכנים וסיטונאים והיה צריך להפגיש אותם עם אנשי־המכירות בארץ. בדיוני המליאה ובדיוני הוועדות דיברו על כל מה שאתה רוצה. היו שם בעלי מעמד וכיבודים ולא אנשי־מיקצוע, ולא דיברו על בעיות ה־שיווק. לדוגמה, בוועדת התוכן לא ישב אף סוכן־תיירות."

לדברי רייס הטעות המרכזית היתה למ־כור את ישראל כארץ נופש לאמריקאים, שלהם יש מקומות נופש אטרקטיביים אח־רים. לדעתו, לא נוצלו אפשרויות תיירות הצליינים והיהודים, היכולות לשמש מנוף לתיירות המונית לארץ.

כאן למעשה טמונות כמה מבעיות־היסוד של התיירות הישראלית. לאי־רופאים מציעה ישראל תיירות־נופש, ש־צריכה להתחרות בארצות ים־תיכוניות, הזולות יותר לתייר ולסיטונאי. לאחרונה עלה שמה של יפאן, ארץ־תיירות יוצאת גדולה, כבסיס־פעולה ללישכת תיירות יש־ראלית. קבוצת סוכנית יפאניים שבאה ל־וועידה האחרונה, גילתה שביטוח־המילחמה שעשתה לפני שבאה לכאן הוא מיותר.

סוכנים אלה יהיו, אולי ראשיתו של זרם תיירות מארץ זו.

באשר לתיירות מיבשת־אמריקה ומד־רום־אפריקה — שם המטרה העיקרית הם היהודים והצליינים.

לדברי אנשי מישרד־התיירות, עקב הא־כילס של המישרד הוא חוסר־הסברה ב־חו״ל, והעובדה שאי־אפשר להתחרות ב־סיטונאים הזולים יותר.

על רקע זה נשאלו שיף ושריר אם אכן היתה הצלחה כלשהי לוועידה. צבי רימון, שלזכותו תולים את העובדה ששומעים על מישרד התיירות יותר ויותר מבעבר, הציג רשימת הצלחות, כמו הקמת ועדות לעידוד התיירות לישראל, בכמה ארצות אירופיות, על־ידי פוליטיקאים שם. הוא בדק ומצא, שבימי־הוועידה נחתמו יותר מ־300 חוזים, שיביאו כבר בזמן הקרוב תיירים שעדיין לא ביקרו כאן מעולם, ויגרמו להקמת עוד סניפים של מועדון הים־התיכון בפלמחים ובים־המלח.

אך המצליחן הראשי של הוועידה הוא האיש שאירגן אותה, ושהוא אינטרסנט פרטי בענף. חיים שיף טוען שהפירסומים

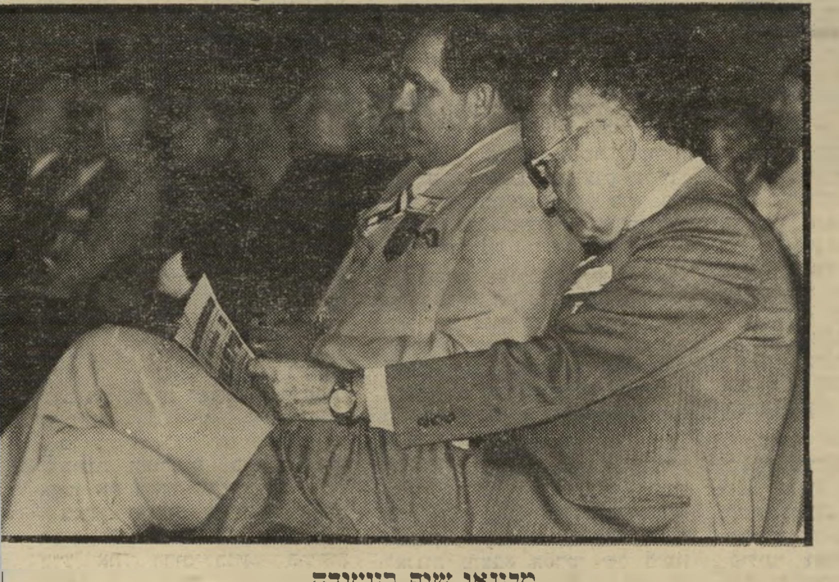

מלונאי שיף בוועידה
— על גדול

על כישלון הם מעשי־חבלה של אנשים שראוי שיבדקו על־ידי פסיכיאטור. לדבריו חתמו אנשי־הרשת שלו על עשרות חוזים, שאותם הוא מגדיר מצויינים. „לא הפרענו לאף־אחד אחר לעשות עסקים. אנשי עשו את המכסימום. אם האחרים לא הצליחו, סימן שהם לא ראויים לעשות עסקים בקנה מידה נרחב."

כשהתבקש שמואל פדרמן, מרשת מלונות דן, המתחרה של שיף, לחוות דעתו על תוצאות הוועידה, הוא העדיף שלא לדבר על כישלון, אך הדגיש שאי־אפשר לזמן בוועידה אחת גם סוכנים, גם מאר־גנים וגם ספקים. כשהתבקש לסכם, אמר: „גם אם תהיה הצלחה של 50%, זה יותר טוב מכלום."

בן־ציון ציטרין

קפה נמס עלית בגרגרים. ספלנדיד.
כך שותים היום קפה נמס בעולם.

ספלנדיד!

בעולם, ספלנדיד – פירושו נהדר.
כזה הוא קפה נמס עלית בגרגרים.
הטעם שלו – ספלנדיד.
הניחוח שלו – ספלנדיד.
וכל גרגר נותן לך 100% קפה טהור.
מי שנתן לו את השם ספלנדיד
מבין בקפה.

טוב לי עם קפה ספלנדיד עלית

חקירה מיוחדת

נוכל בעל הרשעות פליליות רבות יזם
שהפיל בפח את ראשי מערכת־הביטחון,
והציא כתב־עת שהתחזה כביטאון המימסד הביטחוני,

אלוף הנוכלים והאלופים

הנוכל יואל־ג'ו ישראלי עם דוגמנית שאינה קשורה לפרשה. הוא הבטיח לשלוח תצלום שלו למערכת, אך לא עשה זאת.

היו"ר **הצעיר** של סיעת־הליכוד חכך את כפיו בהנאה. סוף־סוף עמד החלום הישן להתגשם. שלושת האנשים שלפניו הציגו תוכנית־פעולה מוגדרת. הם נשמעו כרציניים, והיה להם עבר עשיר בעיתונות ובהוצאה־לאור. בתוך פרק זמן קצר־יחסית — כמה חודשים — אפשר יהיה להוציא למכירה בחוצות את ביטאון־הליכוד!

הח"כ רוני מילוא היה עלול להיות מרוצה פחות, אילו הכיר היטב את שלושת הצעירים שלפניו. אך הוא היה להוט מדי. הוא זכר את דבריו של מנחם בגין במערכת־הבחירות האחרונה, כאשר ראש־הממשלה חזר ותקף את כלי־התיקשורת, והביע את תיקוותו שלליכוד יהיה עיתון משלו.

הרוח החיה בין שלושת הצעירים — כולם באמצע שנות ה־30 לחייהם, הוא יואל ישראלי, החותם לעתים (באנגלית) גם כג'ו־אל ישראלי. „אני מוכר גם כג'ו," הוא אומר, כדי להסביר חתימה מוזרה זו. יואל־ג'ו מוכר היטב גם למישטרת־ישראל, בשמותיו השונים.

הרשעות קודמות בשפע

יואל ישראלי נולד בישראל ב־1946. בתעודות רישמיות הוא מגדיר את עצמו כ„אמן, עיתונאי, פקיד." במהלך שנות ה־70 הירבה ישראלי להסתבך עם החוק.

כך, למשל, הורשע באוגוסט 1972 בעוון סחיטה, מירמה ועושק, כאשר התחזה לשוטר. גזר־הדין: קנס בסך 1500 לירות, או שלושה חודשי מאסר תמורתו, ושישה חודשי מאסר על־תנאי במשך שלוש שנים.

חלפו רק כמה חודשים, וישראלי הורשע שוב, ושוב בגין עבירות מירמה. הפעם נקנס ב־200 לירות או חודש אחד של מאסר תמורתן. זה היה באפריל 1973.

לא חלף זמן רב, וב־22 בינואר 1974 הורשע ישראלי שוב בגין עבירות נוספות, וקיבל עונש נוסף. גם הפעם היה זה קנס בסך 600 לירות או חודש של מאסר תמורתו, ושלושה חודשי מאסר על־תנאי במשך שנתיים. גם הפעם היתה העבירה מירמה.

ג'ו־יואל ישראלי הורשע שוב בבית־מישפט השלום בתל־אביב בפברואר 1979, נדון לקנס בסך 2000 לירות או חודש מאסר תמורתו. במשך שנים אלה היו לו הרשעות נוספות. המכנה המשותף לרובן: מירמה, זיוף, התחזות, סחיטה.

היכרותו הארוכה והצמודה של ישראלי עם זרועות־החוק, והיכרותו את הווי בתי־המישפט, האסירים והפושעים, העלתה במוחו הפורה רעיון מבריק: מדוע לא להוציא עיתון, שייוחד רובו ככולו לענייני נים מסוג זה — יחסי שוטרים וגנבים, הווי־החיים של פרקליטים, סחטנים ופרוצות?

ישראלי עניין ברעיון שלו שני אנשים נוספים: יהודה שיף, מורה בלתי־מוסמך במיקצועו, שהיה בעל־הממון, ומשה יהלום, המגדיר את עצמו כעיתונאי וכגרפיקאי.

כך הוקם, לפני שש שנים, הירחון חדשות המישטרה. במשך זמן קצר היה הירחון „אובייקטיבי", כשהוא נמצא על הגבול הדק שבין העוברים על החוק לשומריו. אך עד מהרה הבינו בעלי־העיתון את האפשרויות הטמונות בו.

השותפים — שיף הוגדר כ„עורך אחראי", ואילו ישראלי ויהלום היו העורכים — פנו אל המישטרה בהצעה קוסמת: הירחון שלהם יקבל על עצמו את חסות המישטרה — ותמורתה תבטיח לו המישטרה קהל־מנויים רחב, מקרב שוטריה.

ואכן, העיסקה יצאה אל הפועל. שני קציני־מישטרה בכירים היו עוברים על כל גיליון של חדשות המישטרה לפני פירסומו ומצנזרים את החומר — ותמורת זאת אולצו 7000 שוטרי ישראל לחתום על הירחון, כאשר דמי־ההחתימה נוכו משכרם, על־פי הוראת המטה הארצי של המישטרה.

למעשה היתה זאת עיסקה של שוחד ציבורי: המישטרה קנתה בכסף את שתיקתו של העיתון — ובעליו מכרו את עצמם ברצון. העיסקה של המישטרה עם בעל ההרשעות היתה מוזרה — בלשון המעטה.

באותה תקופה הופצו מדבקות־פירסומת רבות של חדשות המישטרה, ואזרחים תמימים רבים, שסברו כי זהו עיתון מישטרתי רישמי, נהגו להדביק מדבקות אלה על מכוניותיהם מתוך תיקווה שהשוטרים, שיבחינו בהן, יימנעו מלרשום להם דו"חות־תנועה. עורכי־העיתון ביקשו במתכוון ליצור את הרושם שזהו ביטאון מישטרה, שבו מגלה המישטרה את סודותיה.

לפני שנתיים תם פרק חדשות המישטרה בחייהם של השלושה. ישראלי טוען שהם מכרו את העיתון משום שהמיספר הגדול של המנויים העיק עליהם, והפך את העיתון לבלתי־כדאי. הוצאות הדפוס, האריזה והמישלוח היו גבוהות, ומיספר המודעות לא היה רב. שיף טוען שהסיבה היתה אחרת: הוא רצה לעבור למיקצוע מכובד יותר: מו"לות. ולכן מכר את הירחון. הקונה היה העיתונאי יגאל לביב.

כאן נפרדו — לכאורה — דרכיהם של השלושה. ישראלי ויהלום המשיכו בדרכם המשותפת, ואילו שיף פנה לעיסקי מו"לות.

צמד העורכים — ישראלי ויהלום — המשיכו בעיסקי־עיתונות. הם החליטו להישאר בתחום זרועות־הביטחון, ועברו מן המישטרה אל הצבא. הם הפכו לעורכי ביטאון הג"א.

מיליארדים מתגלגלים

היכרותם **של** השניים עם מערכת־הביטחון ועם מפקדי־צה"ל הביאה לתפנית מרתקת בקאריירה שלהם, ולביצועו של אחד ממעשי התרמית המדהימים ביותר בקורות מדינת־ישראל, הידוע היום כפרשת פריסקופ.

עתה, כאשר התרמית נחשפת, קשה לדעת של מי היה הרעיון המקורי. ישראלי טוען שיהלום היה בעל הרעיון, ואילו שותפו מטיל את האחריות עליו. עכשיו הם מטילים את האחריות איש על רעהו גם בעניינים נוספים.

הניסיון שצברו השניים לימד אותם כי כדי להצליח באמת, הם זקוקים לשלושה דברים: שמות מפורסמים, תדמית מדעית ושטח־פעולה שיש בו כסף רב.

השמות שנמצאו היו אכן מפורסמים ומכובדים: שמותיהם של אלופי צה"ל, ובראשם הרמטכ"ל לשעבר, מרדכי („מוטה") גור, ושל חברי־כנסת. גם הכיסוי המדעי־לכאורה נמצא ללא קושי רב: ישראלי ויהלום המציאו מוסד בשם המכון הישראלי למחקר אסטרטגי — שם המזכיר מאוד את שמו של המכון ללימודים אסטרטגיים שליד אוניברסיטת תל־אביב, שבראשו עומד האלוף (מיל') אהרון יריב. „המכון" של ישראלי ויהלום מסתתר מאחרי תיבת־דואר וכתובת ברחוב וייצמן

רשימת הנוכליות

בקטע קטן זה, בעמוד 3 הפותח את החוברת, יש כמה וכמה תרמיות. בקטע השני נאמר ביחס למנויים מיוחדים: „הפצה בלעדית (בעזרת סיבט, מכון־הייצוא הישראלי ומישרד־התעשייה־והמיסחר) באמצעות הנספחויות הצבאיות והמסחריות שליד שגרירויות ישראל ברחבי העולם." „המכון" מוגדר כמוסד שלא למטרות רווח, וישראלי חותם כג'ו־אל ישראלי. מעשי ההתחזות, הנוכלות והרמאויות נמשכים לכל אורך החוברת המהודרת והיקרה.

The International PERISCOPE Distribution assured
- **Subscribers in foreign countries:** *Audited list of army officers (NATO) and government officials: buyers; producers; army and defense forces officials; important personalities in Europe and the U.S.A, South America and South Africa.*
- **Special subscribers:** *Exclusive distribution (with the assistance of "SIBAT," the Israel Export Institute and the Ministry of Industry and Commerce), through the military and economic delegations attached to the Israeli Embassies throughout the world.*

A special edition of **"The International PERISCOPE"** *will be sold in Israel in exclusive shops, as well as in the Middle East, Europe, U.S.A.,South Africa and South America.*

U.S. OFFICE: Ben G. Frank 60, East 42nd Street New York, N.Y 10017 Phone (212)687-3383
EUROPEAN OFFICE: La Deffance 4 Louise Reno Street Phone 776-257-3 Paris, France

©*The* **INTERNATIONAL PERISCOPE** *is published By* **The Israel Institute of Strategic Research Ltd.** *(a non-profit institute) / Israel, Tel Aviv, 123, Weizman St., P.O.B. 14011 Tel Aviv 61140 / Telex: 35770-35771 Coin IL Att. Enter IL. Ltd. / Tel. 03-449691, 03-457496 / ISBN 965—245—005—7 / Produced By The* **Publishing Enterprises** *Tel Aviv / Printed in Israel 1981 / The* **PERISCOPE** *is published 4 times a year, every three months / General manager:* **Joe. L. Israeli**

את הוצאת ביטאון הליכוד, אחרי
הקים מכון אסטרטגי שאינו קיים
והוא גדוש מעשי מירמה ושקרים

123 — כתובתו הקודמת של ירחונם, חדשות המישטרה. למעשה — אין מכון כזה, ולא נעשים בו שום מחקרים אסטרטגיים או אחרים. אותה הכתובת. אותם האנשים, אותן השיטות.

שטח־הפעולה שמצאו השלושה היה אכן כזה שיש בו כסף רב: התעשייה הצבאית של ישראל. חלק עצום מהתל״ג הישראלי מופנה לתחום זה, והייבוא הביטחוני, וכמוהו הייצוא הביטחוני, מסתכמים במיליארדים של לירות מדי שנה.

ישראלי ויהלום ביקשו להעביר לידיהם חלק מן הכסף הרב, המתגלגל בתעשייה הצבאית, ובסחר־הנשק, באמצעות מכשיר שהם מכירים היטב: עיתון.

כך נולד פריסקופ.

ההתחלה היתה לפני יותר משנה. התחנה הראשונה בדרכו של ישראלי היתה, ככל הנראה, במישרדו של מוטה גור, בבניין כור. הרמטכ״ל־לשעבר התלהב מן הרעיון להוציא לאור ריבעון מהודר ויוקרתי בענייני צבא וביטחון, שיודפס בשפה האנגלית, ושיפנה ללקוחות פוטנציאליים של תעשיית־הנשק הישראלי ולקציני הצבאות ברחבי העולם. „הרעיון היה טוב, והוא טוב גם היום,״ אמר גור השבוע לצוות העולם הזה: „לפרסם ביטאון שייצא הן את המחשבה האסטרטגית הישראלית והן את מוצרי התעשייה הישראלית.״

ישראלי השתמש בקשריו עם גור כדי לפנות לשורה ארוכה של אלופים, פוליטיקאים וקצינים בכירים במילואים, כדי לצרפם אל „המכון״ הדימיוני ואל מועצת המערכת של פריסקופ. לא כולם הסכימו. אהרון יריב סירב להצטרף אל המכון החדש ואל מועצת־המערכת. אך הדבר לא הועיל לו: שמו צורף לדף־הסבר שפורסם לקראת הוצאת הגליון הראשון של פריסקופ, כאילו היה אחד השותפים.

מעשה־תרמית ✱ פיקחי

כנשיא מועצת־המערכת של הריבעון הביטחוני מונה מרדכי גור. סגנו הוא חבר־הכנסת יוסף רום, מהליכוד. הפרופסור החיפאי המשופם הוא חבר ועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת, והחודש התחרה בחברו־לסיעה, אליהו בן־אלישר, על ראשות ועדה חשובה זו, והפסיד על חודו של קול.

„העורך האחראי״ של פריסקופ הוא האלוף־במילואים אברהם („ברן״) אדן, מי שהיה מפקד גייסות־השיריון. כמו מוטה גור, היה גם הוא בעבר נספח צבאי בשגרירות ישראל בוושינגטון.

הרביעי ברשימת חברי־המערכת הוא מי שהיה מפקד חיל־הים הישראלי, האלוף־במילואים יוחאי בן־נון, שכיהן אחר־כך כמנהל החברה לחקר ימים בחיפה.

ברשימת חברי־המערכת נמצא גם תת־אלוף יצחק זייד, כיום יו״ר הוועדה העליונה של מל״ח באיזור המרכז.

בין חברי־המערכת נמצא גם מי שהיה ראש אגף־אפסנאות בצה״ל, האלוף־במילואים מתתיהו פלד. מוטה גור אומר כי עמד על־כך שפלד יצורף למערכת, למרות התנגדותם של האחרים, כדי להדגיש את רב־גוניותו ופתיחותו של הרבעון. פלד, הנמצא היום בפאריס, נפל בפח כמו האחרים. הוא לא ידע במה דברים אמורים, סמך על גור שפנה אליו וסבר שיש כאן נסיון רציני למחקר אסטרטגי. הוא שיגר מאמר לגליון הראשון, אך המאמר נפסל על־ידי גור. פלד גם לא שותף בשום דיון על תוכן העיתון. כאשר ראה את החוברת הראשונה של פריסקופ, שיצאה לפני שישה חודשים, חשכו עיניו. הוא התקשר מייד אל מוטה גור ותבע להוציא את שמו מרשימת חברי מועצת־המערכת — אך כמו במיקרה של יריב, גם כאן לא הועילה הפנייה. שמו של פלד ותמונתו מופיעים ברשימת חברי־המערכת, גם בחוברת השנייה, שהוצאה־לאור החודש, זמן רב אחרי פנייתו אל גור.

החוברת המהודרת היא מעשה־תרמית פיקחי ומחושב מאין כמוהו, עטוף יפה, וגם יקר: מחירו בחנויות מגיע ל־1500 לירות. המטרה, כמובן, היא להרוויח כסף. הרבה כסף, הן מן המודעות, הן מן המכירה. יתכן שהצמד ישראלי־יהלום היה מצליח, אילמלא התפוצצה לפתע פרשת הראיון הגנוב עם האלוף דן שומרון, שהתפרסם בחוברת מס׳ 2.

מאמרים ✱ גנובים

התברר כי הראיון שערך לפני שנה הכתב הצבאי של הארץ, זאב שיף, עם האלוף שומרון, שב והתפרסם בפריסקופ, כאילו היה זה ראיון שניתן זה עתה, במיוחד לעיתון זה. אך מעיון מדוקדק במתרחש בין דפי־הכרומו המבהיקים של הרבעון, מתברר כי השיטה שננקטה לגבי הראיון עם שומרון, שבה וחוזרת בחוברת.

● על השער הציבעוני של פריסקופ

(המשך בעמוד 68)

MORDECHAI (MOTA) GUR, M.K. *(Memb*
Member of the **Foreign Affairs and Defense Committe**
Lieutenant-General (Res),
Former Chief of General Staff of the Israel Defense Force
President of the Editorial Board.

Prof. JOSEPH ROM, M.K. *(Member of the Kn*
Member of the **Foreign Affairs and Defense Committe**
purchase and military industry);
Winner of **the Israel Award;**
Prof. of Aeronautics in the Technion — the Israel Inst
Vice-President of the Editorial Board

AVRAHAM (BREN) ADAN, *Major-General (*
Former **Commanding Gen. of the Southern Command;**
Former **Commanding Gen. of the Armourd corps and R**
Defense Attache in Washington;
Editor-in-Chief

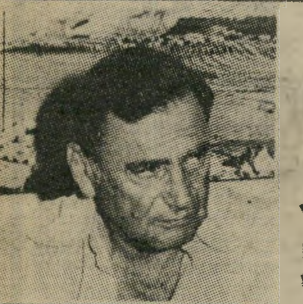

YOHAI BEN-NUN, *Rear-Admiral (Res.),*
Former **Commander of Israeli Navy;** General-Manager o
the Oceanografic Institute.

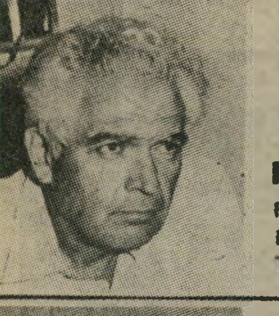

MATTITIAHU PELED, *Major-General (Res),*
Former **Chief of Logistic (G 4) of the Israel Defense**
Forces; Past Chairman of the **Arabic Literature Dep.,**
Tel-Aviv University.

ITZHAK ZAID, *Brigadir-General (Res.),*
Former **Commander of the Civil Defense Forces.** Comm
the Ministry of Defense.(the Central Command)

נפלו בפח

ששת חברי מועצת־המערכת של **פריסקופ**, כפי שהם מופיעים בעמוד 4 בחוברת. מרדכי גור, יוסף רום, אברהם אדן, יוחאי בן־נון, מתתיהו פלד ויצחק זייד. לפלד לא הועילה העובדה שביקש למחוק את שמו.

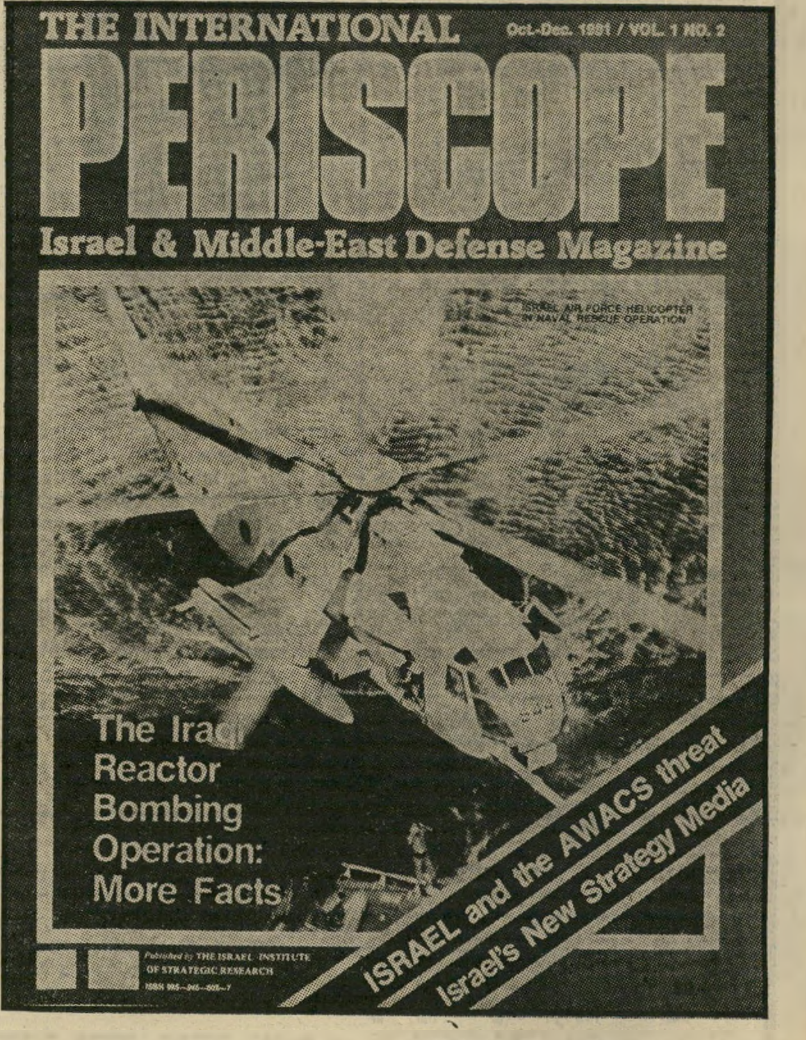

תרג״ל של התחזות

נעשו מאמצים רבים כדי שהחוברת תיראה כביטאון רישמי, או רישמי־למחצה של מערכת־הביטחון הישראלית. קו זה מתחיל כבר בשער החוברת המהודרת והיקרה.

מאת מאיר תדמור

לא יהיה מנוס מהטלת מיסים

אני רוצה להביא לפניכם מידע כלכלי מעודכן. לאחרונה ראיתי את שר־האוצר, יורם ארידור, כמה פעמים. הוא עישן מיקטרת וגם היה מרוגז או כועס.

הוא חשב שאחרי ההישג של 1981 הכל ילך יותר חלק. הוא טועה. דווקא אלה שחשב שלא יעשו לו בעיות, עושים לו. עכשיו הוא לא מסתדר עם השרים בעניין תקציבי המישרדים: הם רוצים יותר, הוא לא מוכן. בצדק. הולך ומתברר שגם העזרה־בהתנדבות של השר לתיאום כלכלי, יעקב מרידור, לא תעזור לו, לארידור.

הוא ברוגז עם הממשלה. עובדה: הוא לא מגיש את הצעת־התקציב לדיון בממשלה. לראש־הממשלה איכפת. ולכן יידחה הדיון על התקציב שוב.

אחרי שיאשרו תקציבים לשלושה חודשים ולשישה חודשים, יתברר שוב שאין מספיק כסף, שוב יהיה צורך להדפיס. בלשון הכלכלנים: יגדל עודף הביקוש הממשלתי. כשזה יגדל, לא יהיה מנוס מהטלת מיסים נוספים. וזה יקרה למרות ההבטחות שלא תהיינה גזירות כלכליות.

שר־אוצר ארידור
המיסים שבדרך

שרטט דיאגראמה - ודע את העתיד!

כמו בכל נושא או עיסוק, גם בשטח הבורסה פותחו כמה שיטות שחסידיהם טוענים, שעל־פי שיטתם ניתן לחזות בי־ביטחון את התנהגותה של מניה. אחת השיטות שפותחה בארצות־הברית טוענת, שבאמצעות „צ'ארט" — שירטוט גראף או טבלה — ניתן לחזות את העתיד. חסידי השיטה מכונים „צ'ארטיסטים". כדי להדגים במה מדובר, נציג לפניכם (ראו גלופה) דיאגרמה.

הגראפים בדיאגרמה מתארים את התנודות הריאליות של שע־רי־המניות „החופשיות", בבורסה הישראלית: מניות הביטוח, המקרקעין, התעשייה וההשקעה מתחילת אוקטובר 1981 ועד סוף ינואר 1982. מהדיאגרמה ניתן לראות שעל־פי מדדי מניות אלה, כוזן הניבו תשואה ריאלית חיו־בית: חברות־הביטוח 60%, התע־שייה 37%, חברות־ההשקעה 28%, וחברות־המקרקעין 29%.

ועכשיו אנחנו מגיעים לחלק החשוב ביותר: בדיקת התנודות מראה, כי שערי־המניות עברו כמה תנודות בנות שבועיים־שלושה, כשהמגמה היא עליה. כל שיא וכל שפל היה תמיד גבוה מזה שקדם לו. מי שמאמין יסיק את המסקנות המתאי־מות. מי שלא, ישאל בעצת השכן ואולי מוטב של היועץ לענייני ניירות־ערך.

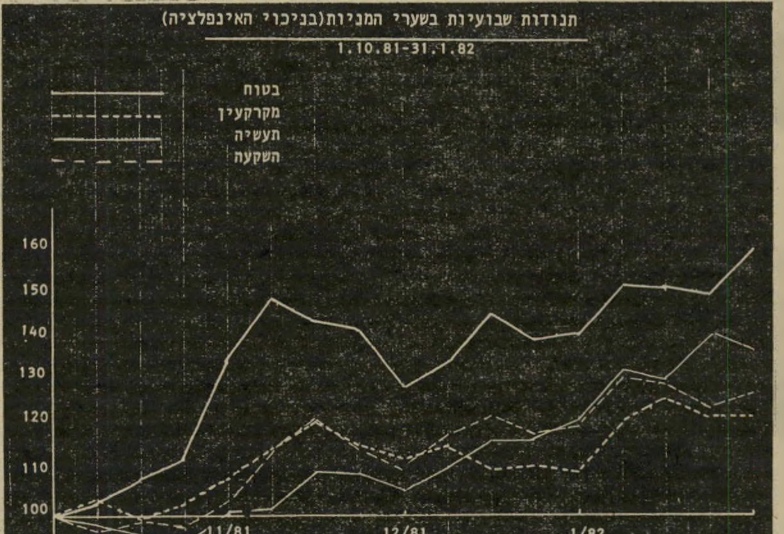

מתוך פירסום פנימי של אחד הבנקים
כולם עולים

ספורט חדש: אופני־מים

ספורט חדש פשט במימי־החופים של אוסטרליה: שיט באופני־מים.

אופני־המים, בעלי שלושה צמיגים גדולי־

אופני־מים
כל ילד יכול

מידות, מצויידים במנוע־עזר המפעיל את ההנעה האחורית של האופניים. ההיגוי נעשה בעזרת ההגה שמלפנים. האופניים יכולים לנוע קדימה ואחורה בקלות. אין צורך בידע או בכושר מיוחד להנעת האופניים. היציבות במים, לדברי היצרנים, טובה מאוד. אין כמעט אפשרות להתהפך.

אגב, הצמיגים, או ליתר דיוק — ה־אופנים, עשויים מפיברגלס. האופניים ניתנים לפירוק מהיר לצורך החסנה או העברה במכונית לחוף־הים. והעיקר — ישנם שני דגמים: אופניים חד־מושביים ודו־מושביים. שם היצרן וכתובתו שמורים במערכת.

הבורסה

ה„מבצעים" של הבנקים - לעסקים פרטיים!

זה השבוע השני ברציפות שהבורסה חוגגת. עליות־שערים מדי יום במרבית המניות ובכל ענפי־המיסחר. כשיש עליות, ההסברים מיותרים; מה יש כבר להסביר כשמניה עולה, וגם השכנות שלה בגליון־השערים היומי עושות כמעט אותו דבר? בהזדמנות חגיגית זו אני רוצה להזכיר, למי שזיכרונו קצר, שרק לפני שבועיים היו הכל בטוחים שהנה המפולת בשער. קראו לזה בעגה של הבורסה „רמות שערים גבוהות מדי". מתברר, למרות תחזיות המבינים, שכמויות אדירות של כספים ומשקיעים נבונים יותר, עשו את הבורסה למה שהיא. הם לא נתנו לשערים לרדת. להיפך, הם יצרו עודפי ביקושים שהעלו את שערי־המניות כולן.

רק כדי לא לשכוח, השבוע החל ה־מיסחר הרציף בבורסה, בהרכב מלא. כל סוחרי הבורסה התייצבו, מלבד נציגי בנק לאומי והקרנות של בל"ל, שעדיין לא הגיעו להסכם עם הנהלת־הבנק, אף כי הוועד חתם בשמם על הסדר, שאותו הם מסרבים לקבל מהטעם הפשוט: הם לא קיבלו דבר, פרט לאמור בהסכמים קודמים שלטענתם לא חלים על המיקרה שלהם. איך אמרו לי? „הוועד מכר אותנו."

מתברר בינתיים, שלא רק בגלל הוועד. גם למאבק של יוקרה בין מחזיק תיק־הבנקים במועצת פו־עלי תל־אביב, חיים סלע, ובין מזכיר חטיבת־הבנקים בהסתדרות הפקידים, אברהם זבקוביץ, נודעת השפעה מזיקה על המתרחש.

לצורך אתנחתה, הרי לפניכם סיפור „מן החיים". דויד הלפרין, מנהל החברה לניירות־ערך של בנק לאומי, מי שנחשב עד לאחרונה כוכב בבורסה של תל־אביב, ומי שלזכותו נרשמים כמה מן ההישגים של בל"ל בבורסה, פונה לעסקי־בורסה פרטיים. הוא מסרב לומר לאן, אך מי שלקח, או עומד לקחת אותו תחת חסותו, עושה עסק טוב. המשכורות המוצעות היום לסוחרים בבורסה, בעיקר לאלה שהתמחו בבנקים הגדולים, מרקיעות שחקים. בעתיד הקרוב עשויים כמה מהטובים שבסוחרי הבורסה להחליף את מקור פרנסתם.

לא להיחפז בעניין הצמודים

עד להודעה חדשה אתם רשאים לקנות מניות „כבדות" כמו דיסקונט השקעות למשל. גם פקר פלדה הולך טוב, ואומרים לי שילך עוד יותר טוב. פלדה זה יותר טוב מ„אייזן" (ברזל). בכלל, מניות חברות־הביטוח עושות רושם טוב. עוד יותר טוב יהיו, ככל הנראה, המאזנים שלהן ל־1981; נו, מאזן טוב ורווחים נאים הם סגולה טובה לשערים עולים.

מכיוון שהמדד יעלה החודש ב־8% — מדד ינואר — לא צריך להיחפז בעניין הצמודים. בכל מיקרה, מניות־הבנקים יתנו יותר, ואולי אפילו הרבה יותר. כל התח־זיות האחרות בטלות עד להודעה חדשה.

תוצרת ישראל - בפאריס זה זול!

את הסיפור הבא אפשר היה להכתיר „מנפלאות הייצוא הישראלי לצרפת", או אם תרצו, „פלאי המחירים במשביר־לצרכן".

חבר שלי חזר בשבוע שעבר ממסע בן שבוע באירופה — בצרפת, בשווייץ ובי־גרמניה. למה דווקא באירופה? כי לטענתו, שם יותר זול — לנסוע וגם לבלות. יותר זול מאשר בארץ. אולי.

העיקר: למחרת בואו לפאריס, נכנס לכל־בו של סי־אני־אי, ליד הגלרי לאפייט, וקנה שם מעיל־דובון בצבע כחול, שילם 140 פרנקים צרפתיים, שהם כ־400 שקל, וחזר למלונו.

כשפשט את הדובון, נתקלה עינו בתווית שעליה היה כתוב: 35% כותנה, 65% פוליאסטר, היצרן בי־אס, תוצרת־ישראל. חשב לעצמו: נעים לפגוש תוצרת־ישראל בבתי הכל־בו של פאריס, במחיר זול יח־סית ובאיכות טובה.

כשחזר ארצה, החליט לראות: אולי המחיר ששילם בפאריס גבוה מזה שיוכל להשיג בארץ? סוף־סוף, המישלוח לחו"ל והמיסים שם, גם הם תורמים למחיר. החליט ועשה. ניגש ל„משביר־לצרכן" בדיזנגוף־סנטר וחיפש. כזה שלו לא מצא. מה שכן מצא, היה גרוע וגם טוב משלו. המחיר — בהזדמנות של מחירי־סוף־העונה — של דובון הדומה לשלו, 985 שקל בלבד.

נו, עכשיו אתם בוודאי מבינים למה כדאי לנסוע לפאריס.

דָנוֹנָה עושה לי משהו...
אומרות מליוני נשים יפות בעולם, יום יום.
יוגורט דנונה
מחלב בקר מפוסטר
שמור בקירור
מיוצר ע"י
...לפנים
...לגיזרה
ובכלל...
להרגשה הטובה!
יוגורט דָנוֹנָה של שטראוס
יופי של בריאות
שטראוס
רימר יעקבסון טמיר

האופניים? גראנד פרי של ראלי כמובן.

כשרוכבים על
גראנד פרי-דגם
הספורט היוקרתי
של ראלי-אין צורך
בהסברים. העובדו
ידועות.
גראנד פרי-
אופני הספורט
המעולות והנמכרו
ביותר בארץ ובעול
גראנד פרי-
אופני הספורט
שהוכיחו עצמם
לאורך שנים ובתנא
הארץ.
גראנד פרי-
אופני הכתר מבית
ראלי, ומאחוריהם:
90 שנות נסיון ביצו
אופניים, 12 זכיות
בטור דה פרנס, שנ
שלישית ברציפות
הקניה הטובה
ביותר.

HE RALEIGH
NOTTINGHAM ENGLAND

הקניה הטובה ביותר 1982

ראלי-האופניים
הטובים ביותר בעו
מבחר דגמים לכל
הגילים.

RALEIGH
ראלי- פאר תוצרת בריטניה.

סוכן בלעדי לישראל: „טכניקה" י. בוקשטין חברה בע"מ הפצה ומכירה לכל הארץ: מ. מצמן-אולמי התצוגה לאופני "ראלי". דרך פתח-תקוה 110-112. תל-אביב. טל. 03-251789.
להשיג גם בחנויות המורשות: תל-אביב: גורבר. דרך שלמה 111. חיפה: ש. סאיאס. "מרכז האופניים". רח' יפו 141. ירושלים: ציון לוי. יפו 50. באר שבע: כל בו עומר. עומר ב"ש.
חדרה: פלדמן שלום. רח' הנשיא 42. חולון: רונקו עזרא. רח' סוקולוב 67. כפר סבא: "מרכז האופניים". רח' וייצמן 132. נהריה: ספיד שביל גנים (מאחורי בנק אגוד). נתניה: "בסידן". רח'
הרצל 42. עפולה: שמואל מאיר. כיכר העצמאות 6. קרית-גת: רן ספורט. מרכז מסחרי 61. ראשון לציון: רוזנבוים. רח' רוטשילד 25; כרמית. ז'בוטינסקי 65. רחובות: "הדרום" פריצל יצחק.
הרצל 138. רמתיים: אופני לינוי. דרך השרון 24; אופני הוד השרון. דרך השרון 35. רמת השרון: "כל-נוע". רח' סוקולוב 37; סופר ספורט. רח' סוקולוב 85. רעננה: שרון אלי. רח' השוק 3;
קורשידי אליהו. "מרכז האופניים". אחוזה 87. פתח-תקוה: ציצמן שמואל. שטמפר 8. אשדוד: סודרי אליהו. מרכז מסחרי א'. אשקלון: סעדון יהודה. צה"ל 5. קיראון: מרוץ. מרכז מסחרי.

נציגים של מי? (2)

להלכה הם נציגי העם - למעשה רבים מהם מייצגים חברות מיסחריות ואילי־הון

מכונית אמריקאית גדולה עצרה לפני הכניסה המקורה לבניין הכנ־סת. שני הגברים שיצאו ממנה לא היו מוכרים לשומר־הסף, שניצב בכניסה שב־קומה התחתונה, אך הם הציגו אישור כניסה והוא הניח להם להיכנס. הם עשו את דרכם בחופזה לעבר מיזנון הח״כים. בדרך, ליד אגף העיתונאים, זכו השניים לברכות־שלום מהח״כים החיפאיים אמנון לין ומאיר כהן, שניהם עורכי־דין שאינם עוסקים בפרקטיקה פרטית משעה שהפכו חברי־כנסת.

לין וכהן ידעו מי השניים. הם מוכרים היטב בעיר הכרמל: אלה היו הקבלנים זכריה דרוקר ויעקב פריצקר. לין וכהן יכלו לנחש לאן מועדות פניהם של הקבל־ פרוייקט הבנייה הגדול בגדה המערבית. היא אינה מעבירה את הסכומים שהת־חייבה להעביר תמורת הקמת מבני־הצי־בור, וקווי הטלפון נמתחים באיטיות מר־גיזה. מילוא האזין בשקט, ואחר־כך קרא לאחד מסדרני הכנסת, והפקיד פתק בידו.

בתוך כמה דקות הצטרפו לשולחן סגן־ראש־הממשלה ושר־השיכון דויד לוי, ושר־התיקשורת מרדכי ציפורי. חלפו עוד כמה דקות, עד שמחוץ לבניין הגיע ב־חיפזון היועץ המישפטי של סיעת המערך, יחיאל גוטמן.

„הלקוחות שלי כאן,״ פתח מילוא ואמר, „טוענים שיש עיכובים.״

זה היה יכול להיות סיפור דימ־יוני לחלוטין, אילו היו כללים

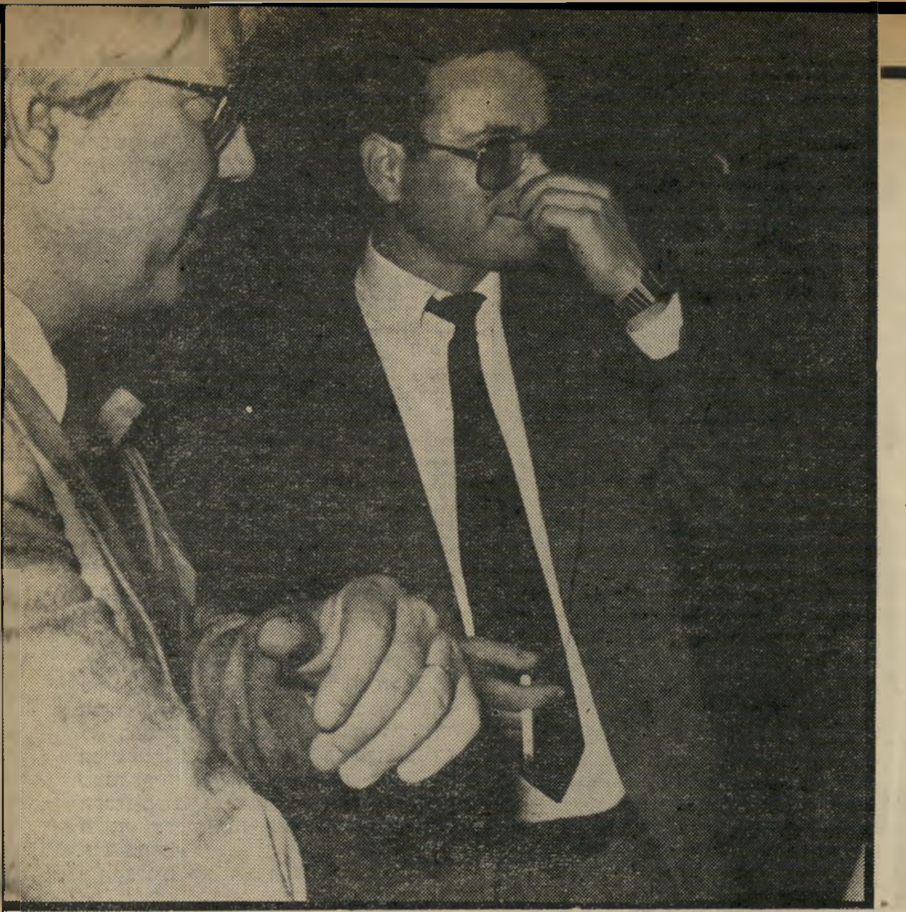

מילוא היו״ר הצעיר של סיעת הליכוד בכנסת, הפרקליט רוני מילוא, נראה כאן בחברת שר־השיכון דויד לוי. מילוא ייצג קבוצת קבלנים גדולה בפרוייקט־בנייה ענק בגדה המערבית, וקירבתו לדויד לוי לא היקשתה על לקוחותיו.

כהן־אורגד מרכז סיעת הליכוד בוועדת־הכספים של הכנסת הוא בעל מישרד לייעוץ כלכלי. כהן־אורגד תובע להנהיג פינקס אינטרסים אשר בו ירשמו חברי הכנסת את מי הם מייצגים. על רקע זה היה עימות בינו ובין רוני מילוא בוועדת־האתיקה של הכנסת.

נים: לפגישה עם יו״ר סיעת הליכוד, רוני מילוא, גם הוא עורך־דין.

ואכן, מילוא המתין לשניים במיזנון הח״כים. הח״כ הצעיר והממושקף הכתיב כמה מילים אחרונות למזכירת סיעת הלי־כוד, באשר לנוהלי יציאה לחו״ל של ח״כים מהקואליציה, ואחר־כך ניפנה אל אורחיו החיפאיים. הוא הציע שיעברו לחדר־האוכל האחורי, המיועד רק לח״כים ולאורחיהם, ויאכלו שם ארוחת־צהריים.

פינקס אינטרסים

די קבלנים התלוו אל מילוא. אחרי שהזמינו ארוחת־צהריים, פתחו ב־התקפה. הממשלה, כך טענו, אינה עומדת בהתחייבויות שחתמה עליהן באשר ל־

באשר למה שמותר לחברי־כנסת לעשות ומה שאסור. במצב של היום, יכולים אירועים כאלה להת־רחש במישכן הכנסת מדי יום־ביומו.

מאז התפרסמה בעיתון זה הכתבה על פרקליטי המיסדרון, (העולם הזה 2317) התרחשו כמה דברים: ח״כ המערך אליהו שפייזר הגיש הצעת חוק שתגביל את עיסוקיהם של הח״כים, הפרקליטים והיועצים הכלכליים, וכמה כתבות הופיעו בעיתונות הכתובה ובקול־ישראל. יו״ר הכנסת, מנחם סבידור, הודיע שבכספת שלו יש תלונות נגד חברי־כנסת המנצ־לים את מעמדם לצורך עיסוקיהם הפר־טיים. ועדת־האתיקה של הכנסת התכנ־סה כדי לדון בעניין, והח״כ יגאל כהן־אורגד, שיש לו מישרד לייעוץ כלכלי, הגיש גם הוא הצעת־חוק, שביסודה הד־רישה לפתוח „פינקס אינטרסים״ שבו יפרט כל ח״כ את כל סוגי האינטרסים הכלכליים והמיסחריים שהוא מייצג.

הצעות אלה לא מצאו־חן בעיני הפרק־ליט רוני מילוא, שהופיע לפני ועדת־האתיקה. הוא אמר לכהן־אורגד כי הצ־עות מסוג זה צריך להגיש מי שאין לו

למישרד אינו מרשה לו למסור את רשימת הלקוחות, מפני שזה לא אתי.

לח״כ הצעיר של הליכוד מעולם לא חסר דבר. מישפחת מיליקובסקי (שמו ה־קודם של הח״כ) היא מבעלות חברת הג־לידה ויטמן. מילוא (32) למד מישפטים באוניברסיטת תל־אביב, ויחד עם שני

ריח מסויים

ניגוד אינטרסים, ולא מי שיש לו ניגוד אינטרסים. מילוא גם אמר שיש לו קליינ־טים רבים, שהוא מקווה שיהיו לו יותר, ושאין לו מה להסתיר. דברים מסוג זה אמר מילוא גם להעולם הזה.

מילוא: יש לי לקוחות רבים, אבל אני לא חושב שיש כאן משהו שלא בסדר.

העולם הזה: מה שלא בסדר הוא, שלא יודעים מי הם.

מילוא: למה? זה לא סוד. כל מי ש־יבוא אלי יכול לדעת. אני מוכן לפתוח את רשימת הלקוחות שלי לידיעת הצי־בור.

העולם הזה: אולי אתה מוכן להשתמש בעיתון כבשליח־ציבור? תיתן לי את ה־רשימה, ואפרסם אותה.

מילוא: זה בלתי אפשרי עכשיו. אני ממהר לפגישה, תתקשר אלי בפעם אחרת.

כל הנסיונות להוציא ממילוא את רשימת לקוחותיו עלו בתוהו. התנ־נהגותו בוועדת־האתיקה מורה על כך שהוא אינו רוצה בשינוי המצב הקיים, שבו הכל, או כמעט הכל מותר. לאיש גם לא ברור מה חיפש מילוא בישיבת ועדת־האתיקה, שהוא אינו חבר בה, אלא אם כן ביקש להגן על ענייניו.

מאוחר יותר טען רוני מילוא, ששותפו

ח״כים אחרים של חרות, מיכה רייסר ו־מיכאל קליינר, התחיל את הקאריירה ה־פוליטית שלו בביצה העכורה של אגודת־הסטודנטים באוניברסיטה, ואחר־כך היה יו״ר התאחדות הסטודנטים הארצית. ה־לשונות הרעות טוענות כי הקאריירה ה־פוליטית שלו קיבלה תאוצה מרשימה בעיקבות נישואי אחיו מתי, לחסיה בגין, בתו של ראש־הממשלה. הוא גבר על יריבו מצעירי חרות, מיכאל קליינר, ונבחר לכנסת ב־1977.

מילוא היה חבר במישרד לא גדול של עורכי דין — והמישרד קיבל תאוצה רבה כאשר נבחר מילוא לכנסת.

העולם הזה והעולם הבא

את ההיכרות עם הקבלנים החיפ־איים עשה מילוא בשלהי הכנסת ה־תשיעית. היה זה סגן שר־הביטחון דאז, מרדכי ציפורי, אשר יזם את תוכנית ה־בניית הגדולה, של 5000 דירות, בגדה ה־מערבית. לצורך ביצוע העיסקה התאגדו כמה קבלנים גדולים — אברהם גולד־שטיין, זכריה דרוקר, יעקוב פריצקר,

נציגים של מי?

(המשך מעמוד 13)

מתיתיהו ליפשיץ ואחרים. שר־האוצר דאז, יגאל הורביץ, נתן את בירכתו — בניו רכשו באותה תקופה אדמות בגדה. גם שר־השיכון דויד לוי הסכים, והעיסקה התחילה להתגלגל.

אדם בשם יצחק סוביסקי מונה כמתווך בין הקבלנים ומישרדי־הממשלה. סוביסקי היה אחד מ„נערי ספיר" עד שהסתבך והורחק ממישרדי־הממשלה. הוא חיפש פרקליטים שיעבדו על ההסכם בין הקבלנים והממשלה, והגדיר כך את הדרישות מהם (העולם הזה 2257):

„רצינו עורכי־דין רציניים ודמויות פוליטיות, כי כל הפרוייקט עדין מהבחינה הפוליטית. רצינו אחד מהעולם הזה — משילטון הליכוד, ואחד מהעולם הבא — ממפא"י."

הקבלנים פנו אל יו"ר סיעת המערך בכנסת, משה שחל, ואל יו"ר סיעת הליכוד דהיום, רוני מילוא. שחל היסס, אך לבסוף דחה את העיסקה. באותה תקופה, סוף 1980, הורו כל סיקרי דעת הקהל כי המערך ירכיב את הממשלה הבאה, ושחל לא רצה לקלקל את סיכויו להיות שר־המישפטים בגלל מעורבות בעיסקה שנודף ממנה ריח מסויים. השמועות אמרו כי הקבלנים זכו בעיסקה תמורת תרומה לקרן תל־חי של תנועת החירות. ציפורי הכחיש בתוקף.

הקבלנים לא ויתרו על „העולם הבא" — מפא"י, וגייסו את היועץ המישפטי של סיעת המערך, הפרקליט יחיאל גוטמן, וגם את מישרדו של עורך־הדין חיים צדוק, מי שהיה שר־מישפטים בשילטון המערך, והוזכר גם הוא כמועמד לשר אילו זכה המערך בשילטון.

ואכן, הפרקליטים מילוא, גוטמן וצדוק השיגו למען הקבלנים תנאים מפליגים — ושילשלו לכיסיהם כסף רב. מילוא וגוטמן קיבלו 800 אלף לירות תמורת ניסוח התזכירים שקדמו לחתימת החוזה, ואחוז וחצי ממחיר כל דירה שתימכר, כמקובל במיקרים כאלה — כאשר המדובר במיליונים רבים של לירות.

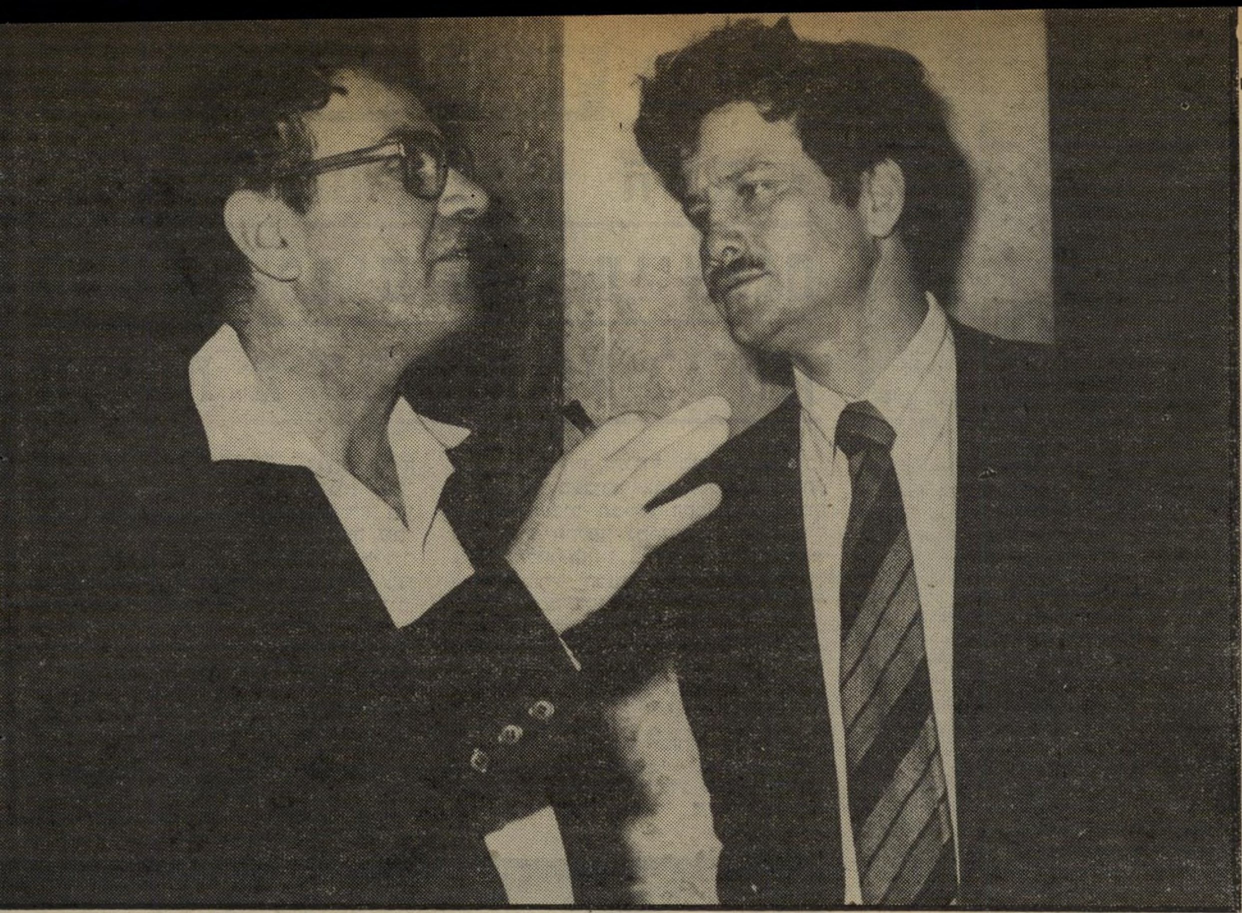

אמוראי מרכז סיעת המערך בוועדת הכספים של הכנסת פתח מישרד לייעוץ כלכלי יחד עם חברו לסיעה מיכה חריש. כאן הוא נראה בחברת עורך־הדין אריה האן, מזכיר סיעת המפד"ל בכנסת. האן אינו ח"כ, אך הוא למד מחבריו מהי פרקליטות של מסדרונות. אמוראי אומר כי העובדה שהוא חבר בוועדת־הכספים אינה נותנת לו עדיפות על כלכלנים אחרים.

כאשר שוחח כתב העולם הזה עם כהן־אורגד, קודם לפירסום סידרת־כתבות זו, אמר הח"כ כי דווקא העובדה שאין קריטריונים מוגדרים מקשה עליו. מאוחר יותר הוא אמר כי בעיקבות השיחה עם העולם הזה הוא החליט להגיש את הצעת החוק שלו, הקובעת כי יהיה פינקס אינטרסים, שבו יירשמו ענייניהם של חברי הכנסת. כהן־אורגד הוא חבר ועדת־הכספים של הכנסת, ומרכז סיעת הליכוד בוועדה זו, החשובה בוועדות הכנסת. הוא טוען כי הוא מקפיד להצהיר בוועדה זו על האינטרסים שהוא מעורב בהם, כאשר יש דיון הנוגע בעניינם.

מרכז סיעת המערך בוועדת־הכספים בכנסת הוא עדי אמוראי. לפני כמה חודשים הקים אמוראי חברה לייעוץ כלכלי יחד עם חברו לסיעה, מיכה חריש. ביום שבו שוחח עם העולם הזה, ישב אמוראי במיזנון הכנסת לשיחה עם אחד מתושבי העיר ימית. נושא השיחה היה: אפיקי ההשקעה האפשריים לכספי הפיצויים שיקבלו מפוני פיתחת־רפיח.

אמוראי טוען כי להבדיל מן הפרקליטים, הוא אינו מייצג בעלי־עסקים. הוא רק נותן ייעוץ לבעלי־הון ולחברות, כיצד להשקיע את כספם, והיכן. כדי שלא לייצור ניגוד אינטרסים, הוא אינו מוכן לקבל עבודה ממישרדי־הממשלה. הוא סיפר שפנו אליו כדי לבדוק את העלות של הקמת עיר־פיתוח חדשה בגדה המערבית, אך הוא סירב לקבל את העבודה. „אילו פנו אלי כדי לבדוק עניין כזה בגליל העליון, הייתי מקבל," הוא אומר.

אמוראי אומר כי העובדה שהוא חבר בוועדת־הכספים של הכנסת אינה נותנת לו שום עדיפות על־פני כלכלנים אחרים, שכן המידע שמגיע לוועדה אינו חסוי. לדבריו, מאז אוגוסט, כאשר הקים את החברה שבבעלותו, לא מצא עצמו במצב שבו יש לו ניגוד אינטרסים.

נציג הקבלנים אמר: „רצינו עורכי־דין רציניים ודמויות פוליטיות. רצינו אחד מהעולם הזה - משילטון הליכוד, ואחד מהעולם הבא - ממפא"י."

לקבל תנאים

קשה לדעת באיזו מידה תרמה העובדה שמילוא הוא חבר־כנסת, לטיב התנאים שקיבלו הקבלנים מהממשלה. בין השאר סוכם שהקבלנים ישלמו לממשלה רק 5% מערך הקרקע שהוקצתה להם, ואת יתרת הסכום יקבלו כהלוואה עומדת. סוכם גם שהממשלה תבנה את דרכי הגישה, את קווי המים, הטלפון והחשמל, תתחייב לרכוש כמות מסויימת של דירות ותממן את הקמת מבני־הציבור. מכל מקום, ברור שסוביסקי לא התאכזב מכך שנטל גם פרקליט אחד „מהעולם הזה" — שילטון הליכוד.

לאחרונה היו שמועות על כך שמילוא מילא תפקיד גם במכירת חברת־הבנייה של הסוכנות, „רסקו", לקבוצת בעלי־הון שביניהם היה אחד מבני־מישפחתו של שר־העל לענייני כלכלה, יעקב מרידור. כאשר נשאל על כך מילוא, הוא לא הכחיש בפה מלא, אך טען כי „שום המחאה בעניין ,רסקו' לא הגיעה למישרד שלי."

איך לגלגל מיליארדים

לגאל כהן־אורגד, יריבו של מילוא בוועדת־האתיקה, הוא חברו לסיעה. שניהם רשומים בסניף צפון של תנועת החרות בתל־אביב. אך להבדיל ממילוא, הזיקה החברות בכנסת לעסקיו של כהן־אורגד. קודם כניסתו לכנסת הוא ניהל מישרד לייעוץ כלכלי שבו עבדו 18 כלכלנים. היום עובדים במישרדו שני כלכלנים בלבד.

אחרי גילויי „העולם הזה" התחיל דיון בוועדת־האתיקה של הכנסת, בעניין האינטרסים שמייצגים הח"כים. יו"ר הוועדה הוא הח"כ אלי קולס, מתמחה במישרד עורכי־דין המייצגים את המיליארדר שאול אייזנברג. בוועדה חבר גם משה שחל, המייצג חברות גדולות. יש חשש כי הוועדה תקבור את הנושא.

העולם הזה דורש כי:

1 כל חבר־כנסת, עם בחירתו, ימלא הצהרת־הון מפורטת, שתופקד במישרד יו"ר הכנסת, ותהיה פתוחה לעיון הציבור. חבר־הכנסת ימלא הצהרה כזאת בתום כל שנה לכהונתו, ושוב בתום כהונתו, וכל ההצהרות הללו יהיו פתוחות לעיון הציבור.

2 כל חבר־הכנסת, עם בחירתו, יצהיר על כל תפקיד שהוא ממלא, ועל כל מישרה שהוא מחזיק בה, בין בחברה שבבעלותו ובין בחברה אחרת או מוסד אחר. אם התמנה חבר־הכנסת במהלך כהונתו למישרה כלשהי, יצהיר על כך מייד. כל ההצהרות הללו יהיו פתוחות לעיון הציבור.

3 חברי־כנסת שהם פרקליטים או יועצים כלכליים ימסרו, מייד עם בחירתם, רשימה מלאה של לקוחותיהם אשר לענייניהם יש נגיעה לרשויות השילטון. הפרקליטים והיועצים הכלכליים שבין חברי־הכנסת יצהירו על כל לקוח מסוג זה שנוסף להם במהלך כהונתם. הצהרות אלה יהיו פתוחות לעיון הציבור.

4 עם תחילת כל דיון במליאת־הכנסת או באחת מוועדותיה ימסרו כל חברי־הכנסת, שהם בעלי־עניין, או המייצגים בעלי־עניין בנושא הנדון במליאה או בוועדה, הצהרה על כך, ויימנעו מהשתתפות בדיון ובהצבעה.

קשה לקבל ברצינות טענות של פרקליטים וכלכלנים שהם חברי־כנסת, כאילו אין חברותם בכנסת מקנה להם עדיפות כלשהי על־פני עמיתיהם למיקצוע. עדיפותם מתבטאת בדרכים רבות ושונות, וחברי־הכנסת יודעים לנצל יפה את מעמדם, גם בדרכים בלתי־ישירות:

● הפרקליטים והכלכלנים שבין חברי־הכנסת נמצאים במשך יומיים וחצי בשבוע במישכן הכנסת — אחד ממוקדי השילטון החשובים ביותר. הם רואים סביבם את השרים, את המנכ"לים של מישרדי־הממשלה, ויכולים לפנות אליהם ללא קושי ובאופן ישיר בכל עניין הנוגע ללקוחותיהם, ללא צורך לחלוף על־פני כל מחסומי הבירוקרטיה הניצבים לפני פרקליטים וכלכלנים אחרים.

● נציגי האינטרסים שבין חברי־הכנסת יודעים כיצד להרשים את לקוחותיהם. הם מזמינים אותם לפגישות עיסקיות במישכן־הכנסת, שם רואים הלקוחות כיצד ניגש הח"כ אל השר, טופח על שיכמו ומשוחח עימו בידידותיות, וכיצד הוא „סוגר עניין" בחמש דקות בשיחה עם מנכ"ל.

● כאשר פונה פרקליט שהוא ח"כ אל מישרד ממשלתי באופן רישמי, יש לפניה זו מישקל־יתר. הח"כ־פרקליט עשוי להיות חבר בוועדת־הכנסת שממונה על אותו מישרד. הוא יכול להצביע בוועדת־הכנסת בעד או נגד דרישה כלשהי של אותו מישרד, וכך הוא יכול לעשות גם במליאת הכנסת.

אלה הן רק חלק מן הדרכים שבהן יכולים הח"כים לנצל את מעמדם כדי לצבור הון לעצמם, ולגלגל מיליארדים רבים לכיסי לקוחותיהם. על ח"כים נוספים ושיטות נוספות — בהמשך הסידרה.

שלמה פרנקל ■

בט"ו בשבט חג ל„אילנות"
אגוז, תאנה, שקד, ערמון, תפוז, ועוד...
יתנו לך הרבה פירות.

המבצע: רק שבוע ימים.

מלבד הפירות שמהם אתה נהנה כל השנה, בקרנות הנאמנות של „אילנות דיסקונט", מוענקת לך השנה הטבה מיוחדת:

החל ב-7 בפברואר ועד ה-14 בפברואר 1982 שעה 13.00 ימכרו תעודות קרנות הנאמנות של „אילנות דיסקונט" **במחיר היסודי — ללא שיעור ההוספה.** המבצע יחול על הקרנות —**אגוז, אוריון, אורן, אלון, אשל, אתרוג, ברוש, ברק, דולב, דקל, ערמון, שקד, תאנה, תפוז***.

כך חוגגים איתך ב„אילנות דיסקונט" את חג האילנות. עם כל הלב ועם הרבה פירות.

נצל את ההזדמנות, שאל על המבצע בכל סניפי הבנקים בישראל!

הקרנות של „אילנות דיסקונט" במחיר היסודי - ללא שיעור ההוספה!

המוח שלך בבורסה

אילנות-חברה לניהול קרנות נאמנות של דיסקונט בע"מ

אילנות דיסקונט

מכתבים

גשם נדבות

הקורא מוטרד בשאלה: מדוע מתענים החרדים ומתפללים שיבוא הגשם?

האם הם זקוקים לגשם לשם לי־מודי תורה? או אולי הם זורקים אבנים יותר טוב בגשם?

אני חושב שהם מתפללים לג־שם מסיבות מאוד אינטרסנטיות. אם לא יירד גשם תיפגע, למשל, החקלאות. התוצרת החקלאית לא תימכר בארץ, ולא תיוצא לחו״ל, והמשק הפגוע שלנו ייפגע עוד יותר כתוצאה מניזקי הבצורת ה־מאיימת, ואז — ממי הם יקבלו כסף? מי יממן את לימודיהם ואת הציפיה הממושכת למשיח? יש לי הרגשה שהם מצפים לגשם של כסף, רצוי בדולרים ירקרקים.

מוטי מנדלוביץ, קיבוץ אדמית

● ● ●

תחי ההמחשה

לימוד הגיאומטריה עשוי להשתפר כתוצאה מהחי־דוש.

ראו נא מה קורה כאשר ספר מתמטיקה מודפס במיקרה על תמונות לוהטות. מצאתי זאת ב־בית כנייר אריזה.

א., תל־אביב

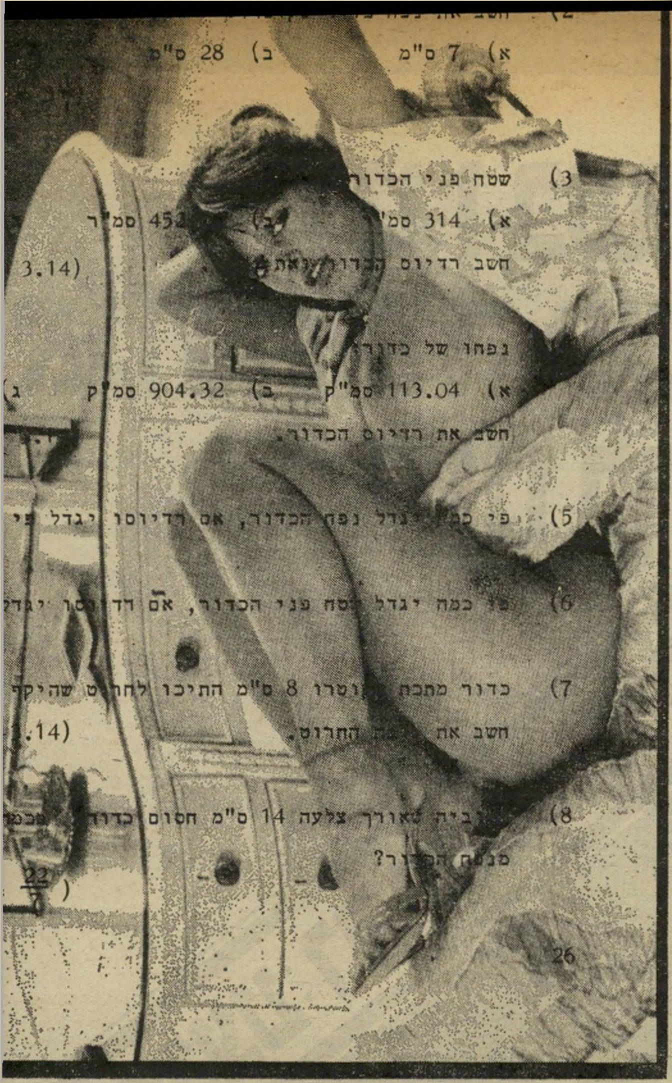

גיאומטריה של תמונה לוהטת
בנייר אריזה

● ● ●

פרס לאייבי

הגיע הזמן שגם אייבי נתן יזכה להכרה ממלכתית.

מתנדב נתן
ראוי לפרס

מדי שנה מעניקים מישרד־החי־נוך ומישרד־העבודה־והרווחה פר־סי התנדבות למי שעוסקים בפעו־לות התנדבות למען הפרט, הקהי־לה והחברה.

רשימת האנשים שזכו בפרסים אלה ארוכה ומגוונת, אך משום־מה נפקד ממנה מקומו של אייבי נתן, שבמשך שנים רבות אירגן במסירות רבה וללא תמורה פעו־לות התנדבות מבורכות.

הגיע הזמן לתת לאייבי פרס התנדבות ממלכתי. הוא ראוי לכך.

אלי אלון, תל־אביב

● ● ●

מכתב מהכלא

העציר שנתפס כאשר ניסה לפרוץ כספת מספר:

אני עציר בשם דרור יוחננוף, מבקש מכם לעזור לי בהארת הצ־דק.

ב־10 בינואר 1982 נתפסתי ביחד עם חברי במרכז החיפאי ליהלומים, כשניסינו לפרוץ את הכספת. באותו מעמד הפתיע אות־נו אדם (שיותר מאוחר התברר שהוא שוטר) לבוש אזרחית, וירה בי מטווח של מטר וחצי כמה כדו־רים — בהפתעה גמורה וללא כל אזהרה מוקדמת. נפגעתי משני כדורים, אחרי שכבר שכבתי על הריצפה, נגררתי באכזריות ונז־רקתי החוצה דרך החלון, ושם, כשאני שוכב פצוע ושותת־דם, בעטו בי כל מיני שוטרים ללא רחמים, והשוטר שירה בי היה כל הזמן בהיסטריה והשתולל כמטו־רף.

ברצוני לציין ולהדגיש שבזמן שנוריתי הייתי ללא כל נשק, וכן לא ניסיתי לברוח או לתקוף. פשוט עמדתי שם וחטפתי כדורים בלי שום יכולת להגיב. אחר־כך התברר לי שהשוטרים טוענים שהוזהרתי, ואחרי שניסיתי לתקוף את השוטר בברנר (מרתכת) וני־סיתי לברוח, ירה השוטר באוויר, ורק אחר־כך הוא ירה בי.

ובכן — כל זה שקר וכזב אחד גדול. אני מבקש לאפשר לי ללכת יחד עם השוטר שירה בי לפוליג־רף או להיפנוזה, ואף אחד לא רוצה להיענות לבקשתי.

בנוסף לזה, יום לפני שהשתח־ררתי מבית־החולים, בא לשם ה־שוטר שירה בי והתרברב איך ש־הוא ירה בי. לאחר מכן שאלתי אותו אם הוא לא מתחרט, ואז הוא ענה לי שחבל שאני לא מת. כדי להחריף את טענותיו הוא אף הר־אה לי שהוא החליף את האקדח ש־היה לו, בקוטר 0.22, לאקדח בקו־טר 0.9, כדי שבזה יוכל להרוג ולא לפצוע.

כאנשים אובייקטיביים ואמינים אני מבקש מכם לעזור לי להוכיח את גירסתי, שהיא האמת.

דרור יוחננוף, כלא ג׳למי

קרנות המזבח

הניב העברי להחזיק בקר־נות המזבח יסודו בסיפור ה־מקראי על אדונייהו בן דויד (וחגית) שניסה להתמרד ב־אביו הזקן לפני מותו והכריז: אני אמלוך. העניינים נתגלגלו כך ששלמה הומלך „ואדוניי־הו ירא מפני שלמה ויקם וילך ויחזק בקרנות המזבח" (מל־כים א׳, א׳ 50) ועל ידי כך ניצל ממוות. השימוש בניב הזה (העולם הזה 2137) הולם. למזבח היו ארבע קרנות (שצורתן אינה בדיוק כקרני בהמה. ראה צי־לום מזבח ממגידו בספר פני עולם המקרא כרך ב׳, עמ׳ 199). הקאריקאטוריסט שלכם המחיש את הביטוי הזה ועשה מהקרנות קרניים, וזה לצונו. זה מזכיר לי את פסלו הנודע של מיכלאנג׳לו, משה. שם הצמיח האמן הגדול קרניים ל־משה על סמך הבנה תמימה של הפסוק: „ומשה לא ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו" (עם האלוהים. שמות ל״ד 29), כשירד מהר סיני ושני לוחות העדות בידו.

(ד״ר) ראובן סיוון, ירושלים

טכנולוגית עידן החלל-לכפות רגליך.

רפידות חום ״שולי״ מבודדות מפני קור ורטיבות, ושומרות על רגליים חמימות. רפידות חום ״שולי״ מתאימות לכל סוגי הנעליים ומורכבות מחומרי בידוד חדישים המבוססים על טכנולוגית עידן החלל. כשאתה יוצא למזג אויר קר ולח, הגן על רגליך ברפידות חום ״שולי״. רפידות חום ״שולי״ יעניקו לך הרגשה נינוחה וחמימה בכל הגוף בקור, בבוץ ובגשם.

תן לרגלייך את הנוחות המגיעה להן - תן להן ״שולי״.

להשיג בכל בתי המרקחת.
היבואן: גדלון בע״מ, ת״ד 2115, חיפה 31020.
המפיץ: כימיפל בע״מ, רח׳ הירקון 319, ת״א 63504.
Scholl

רנו 9

מכונית השנה 1982

"רנו-9" — "מכונית השנה"

המבורג, (ע"ר). — חבר שופטים בין-לאומי של כתבים לענייני רכב בחר במכונית הצרפתית "רנו 9" כ"מכונית השנה" לשנת 1981 — מוסר השבועון המערב-גרמני "שטרן".

השבועון מוסר כי מכונית זו זכתה בקולותיהם של 40 מבין 52 הכתבים מ-16 מדינות, שהשתתפו במשאל השנתי, ה-מאורגן על-ידי ששה כתבי עת אירופיים.

המכונית הצרפתית זכתה ב-335 נקודות והבאות אחריה ברשימה הן שתי מכוניות מערב-גרמניות — "אופל אסקונה", שקיבלה 304 קולות ו"פולקסוואגן פולו", שקיבלה 252.

השבועון מסביר, כי בעת הבחירה התבקשו השופטים לשים דגש מיוחד על מידת החסכוניות של המכונית ועל מחירה.

המכונית המתקדמת והמשוכללת ביותר — תוכננה בידי אנשים ומיוצרת בידי רובוטים.

קונצרן "רנו" גאה להציג את המכונית המשוכללת שנבחרה בתואר **"מכונית השנה 1982"**:

פרי מחקר ותכנון, המתקדם ביותר בעולם הטכנולוגי — מוטורי.

חסכון מירבי

18 ק"מ לליטר במהירות 90 קמ"ש. החלפת שמן מנוע כל 7500 ק"מ. החלפת שמן תיבת ההילוכים כל 60 אלף ק"מ. החלפת מצתים כל 30 אלף ק"מ. תכנון מיוחד לטיפול נוח, מהיר וקל.

נוחות

"ישיבה" אידיאלית על הכביש. מערכת של ארבעה מתלים נפרדים. בולמי זעזועים ומתלים קדמיים לפי "שיטת מק'פרסון". נסיעה שקטה SOUND PROOFING תכנון אירודינאמי לנסיעה חלקה ולביצועים מפליאים.

בטיחות

תכנון קפדני על פי מחשב להגנה מירבית ולאתראה מפני תקלות.

הגנה בפני חלודה

תהליכי ציפוי מיוחדים להגנה בפני חלודה.

אמריקה גילתה את "רנו 9": קו ייצור בארה"ב ל-300 אלף מכוניות בשנת 1982!

RENAULT רנו

בני משה קרסו בע"מ

תל-אביב רח' ריבל 22 טל. 333241
חיפה — צומת "וולקן" טל. 721751
נקודות מכירה: ירושלים טל. 226491, חיפה טל. 510296, באר-שבע טל. 36777, נתניה טל. 053-238521.

פרסום

מכתבים

קריאה לנשיא

על הרומן בין רגן, דרום־אפריקה והקומוניסטים.

זהו סוד פתוח וידוע עתה לכל כי רגן החליט שממשלו יילחם עד חורמה בקומוניזם, בלוב ובי מנהיגה, מועמר קדאפי. למה?

מדוע נטפל רגן דווקא למועמר קדאפי, שבמשך שנות שלטונו הגן על האינטרסים של האפריקאים ו־

מנהיג קדאפי
אינטרסים של האפריקאים

נשיא רגן
הפסק להיטפל

של אחיו ושכניו הערבים מפני ה־כוח האימפריאליסטי?

דרום־אפריקה, המדינה הגזע־נית בעולם, הרי צופנת בחובה עתה סכנות גדולות יותר לעולם מאשר לוב.

אף־על־פי־כן, מתקרבת ארצות־הברית יותר ויותר אליה.

הבא נצא בקריאה לרגן:

הפסק להיטפל להנהגה הסובייטית ולהנהגה הלובית, ועזור ל־שחורים בנאמיביה, באנגולה וב־דרום־אפריקה עצמה, במלחמתם באימפריאליסטים הדרום־אפריקאים הלבנים.

אילן פלדמן, אשקלון

● ● ●

ואלנברג יונצח

ועדת השמות וההנצחה מגיבה על דבריו של אורי אבנרי („יומן אישי", „העולם הזה" 2309).

ועדת השמות וההנצחה, עוד ב־ישיבתה ביום 27 בנובמבר 1980, החליטה לקרוא לגן על־שם ראול ולנברג.

גם אותרה חורשה, ברחוב קהי־לת בודפסט, שתישא את שמו. כ־ידוע, ולנברג פעל רבות להצלת יהודי הונגריה ובודפסט בפרט, ויש בכך סמליות רבה.

אולם, יש להכשיר ולנטוע את החורשה, כדי לשוות לה צורה הולמת, וכן להשיג את הממון ה־דרוש. בזאת מטפלים עתה.

ראוי לציין כי בעירנו קיים רחוב בשם חסידי אומות העולם,

(המשך בעמוד 20)

תשבצופן 2319

מאת נדיב אבידן

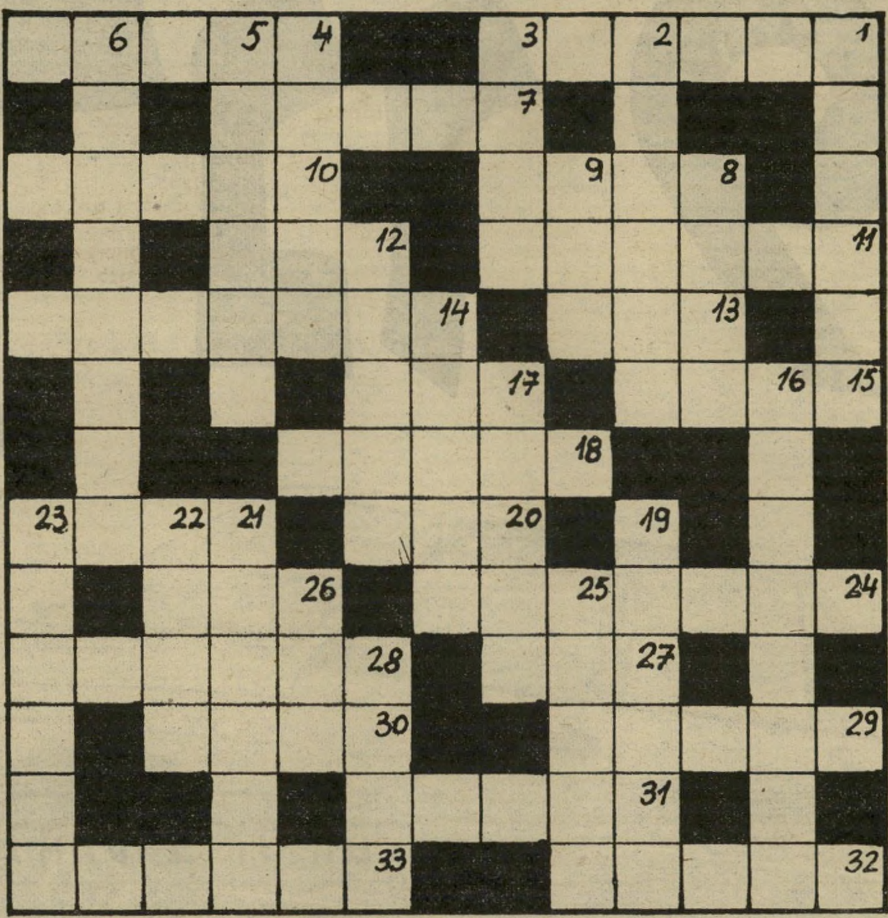

מאוזן:

1. השיב בשחצנות (3, 3).
4. לפרברטית יש כיסוי (5).
7. בר־מינן ירה את אבן־הפי־נה במוסד שבו הוא משפר את הליכותיו (5).
8. חבטו באגרופים בשולחנו של מנהל מוסד (4).
10. במשלוח יש חיה קטנה במתנה (מ) (5).
11. פעם היה נוח להיות אדם הגון (2, 4).
12. עוף! לא חשוב אם אתה שלילי או חיובי (3).
13. מוותר על קשיחותו במטה (3).
14. „השעון לא צילצל," אמר וחמק איכשהו מהמיטה (מ) (2, 5).
15. אם החסן אינו ברור די־צרכו, נחפש לנו מקלט (4).
17. שבה לחפש את האיבר ב־חלק העליון של החזה (3).
18. בהסתמך על קביעתו הוא ממש אפס מוחלט (5).
20. המתנחל חתם בשמו הפרטי על ההקלה בעונש (3).
21. העלה בדעתו שני ג'נטל־מנים ממזרח אירופה (4).
24. מין נהדר שונה מן ההדרים (7).
26. סופם שנפטרו ממתושלח (3).
27. זה בית יפה (3).
28. נחפש שק לאורגיה (3, 3).
29. צדק מי שטען שלמדורה עצמה לא חם (2, 3).
30. זה מה שמרגיז אותי אצל כל בחורה (4).
31. מי שמשליך אבנים כאלה צריך להיות משוגע על כל הראש (5).
32. זו שאלה מדהימה: ממה מת? (5).
33. בעוד הוא נפטר מרקטה, היא מתכוננת לשיזוף (6).

מאונך:

1. במערכת אינפורמטיבית לא קשה לסטות מהדרך הישרה (6).
2. אפשר להפקיר גם בצורה אחרת ובקיצור (6).
3. מצבה של הבהמה קשה מנשוא (4).
4. יעצו לאזרח לשאוף להגיע למשרד מס־ההכנסה (5).
5. ... אך סיני כזה מעדיף להתמחות בדקירות (6).
6. הבום! וטרח! מתערבבים בצעקותיהם של ילדי־המוסד הזה (4, 4).
8. נעלם בנוזל במסוה אחר (4).
9. הוא מזכיר משהו מיותם (3).
12. יחכה בסבלנות עד שהפגר יתכסה ב„מיץ ענבים" (5).
14. מקומה ברכבת שווה כסף (5).
16. זה שקוף שיש לו נטיות ברורות לאקסהיביציוניזם. (4, 4).
17. הירושה הפכה להיות עניגם של מוסיקאים (5).
19. כשהם מלאים בכסף, הם נקראים אחרת (6).
21. האם הוא הבריח חשיש ב־תוך הבגדים? כך, על־כל־פנים היה כתוב בעתונים (6).
22. אני חש בהקלה, „30 מאוזן" השתנה (4).
23. בקיצור: הם לא יקלו עלי־נו ברכבם הפרימיטיבי (6).
25. מזל שלא נס ליחה, זוכ־רים? (5).
26. ... ושם העלו אותו מן המים (3).
28. גיבור הפרשה היה אחד מהאחים, כך הוסכם (4).

פתרון תשבצופן 2317

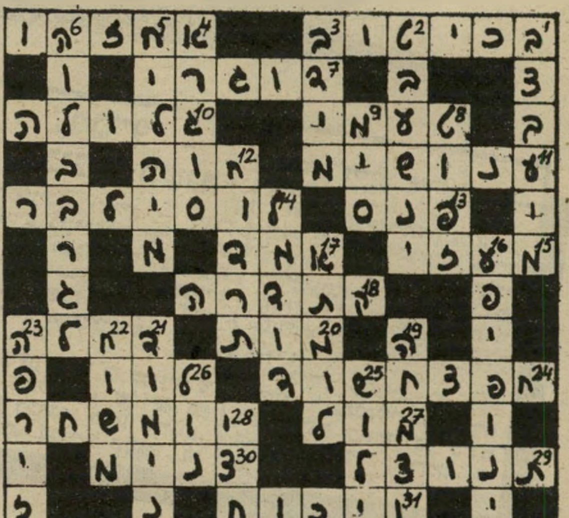

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

קורסים ספרות נשים - קוסמטיקה - פדיקור מניקור
הוצאת שער בחשמל (אפילציה)
* סלון ומכון יופי

תסרוקות, תספורות, החלקות, סלסול, צביעה, פסים, טיפול פנים, איפור, הוצאת שיער בשעווה
* גנוג גלוון *
· מחירים עממיים · שרות מעולה ·

תל-אביב יודפת 4 ליד דיזנגוף 190 226066 229388
רמת-גן הרצל 86 מול בנין אואזים "סלון אוה"

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת

פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118

הורוסקופ

מרים בנימיני

מזל החודש: דלי

לדליים לא טוב במיסגרת, ועוד יותר רע להם בלעדיה

בני מזל דלי מוכרים כאוהבי חברה, מקוריים, בעלי כושר המצאה, ידידותיים ורב־גוניים. הם אידיאליסטים, טובת הציבור חשובה להם, ומוכנים לעשות רבות למענו. אך לא כל הדליים דומים. כבשאר המזלות, כך גם מזל זה מחולק לשלוש קבוצות, שבכל אחת מהן שולטות תכונות המאפיינות אותה.

הקבוצה הראשונה מתחילה ב־21 בינואר ונמשכת עד ה־30 בו. לקבוצה זו שייכים אלה שתכונות המזל מאוד מאפיינות אותם. גם שבתאי, שהוא שליט מישני שלהם, משפיע כאן בצורה חזקה ביותר.

אחת הסיבות היא קירבתם למזל השכן, אך קיימות גם סיבות נוספות. עליהם ניתן לומר שיותר מכל נחוצה להם מיסגרת, אך חזק מזה הצורך לפרוץ אותה. לא טוב להם במיסגרת ורע להם בלעדיה. הם פורצים ממנה, חוזרים אליה, מתמרדים נגדה ומתענים בתוכה. ממש חיים בסיר לחץ.

הקונפליקטים הקשים יוצרים אצלם תוקפנות כלפי עצמם ואותה הם מקרינים גם לסביבתם הקרובה. הם אידיאליסטים, צמאי חברה, מכבידים על כולם ולא מודעים לכך. הם חרוצים, שאפתנים ומתאימים לעבודות שבהן הדגש הוא על אירגון וניהול. שואפים לשלמות במיסגרת שבה הם עובדים, אינם חוששים להיכנס למילחמות עקרוניות ומתעקשים על צידקתם ועל רעיונותיהם. על־פי־רוב הצדק עימם, מכיוון שניחנו בחוש צדק מפותח ורצון להעניק הזדמנות שווה לכולם. הם אוהבים להימצא בתנועה, נמשכים לספורט ודברים לא שיגרתיים, מצפים להפתעות ומחפשים הרפתקות, אך לא לפני שידעו שיש להם בסיס לשוב אליו.

לקבוצה השנייה שייכים אלה שנולדו בין ה־31 בינואר וה־9 בפברואר. אלה

הם אינם אוהבים קביעות, יצריים מאוד, בעלי יצר כיבוש, אך לא נותנים לאחרים להתקרב אליהם

טיפוסים מאוד מעניינים, מפתיעים, בעלי חוש הומור ומתמצאים בכל נושא. חשוב להם שלכל שאלה תהיה להם תשובה מפתיעה ומעט מביכה את הזולת. הם נמשכים למכניקה עדינה ולכל פלאי הטכניקה. הם בעלי כישרון טכני מפותח וכושר המצאה. נמשכים במיוחד לתחומי התקשורת המודרנית: צילום, טלוויזיה וקולנוע.

אינם אוהבים את הקביעות. הם יצריים מאוד, מתעניינים בבני המין השני, ובעלי יצר כיבוש. מוכנים להתקשר עם סוגים שונים של בני אדם — כולם מעניינים אותם ועם כולם הם מוכנים ליצור קשר בתנאי שלא יתקרבו אליהם באמת.

לקבוצה השלישית משתייכים אלה שנולדו בין ה־10 בפברואר וה־19 בו. אותם מאפיינים חוש לצדק, אהבה ליופי ומשיכה לאמנות. הם זקוקים להרמוניה ביחסי־אנוש. חיי המישפחה מאוד חשובים להם. הם יעשו הכל כדי לשמור על שלמות המיסגרת המישפחתית.

הם בעלי עקרונות, מתעקשים על הערכים שבהם הם מאמינים, אינם מוכנים להתפשר בעניינים עקרוניים הקשורים לסביבתם ולחברה שבה הם חיים. מאוד נוח לחיות איתם, אין להם דרישות מיוחדות ואינם מפונקים. הם בעלי כישרונות אמנותיים בולטים וצורך לבטא את עצמם במוסיקה, ספרות, ציור או עבודות־יד.

הם בעלי אידיאולוגיות סוציאליסטיות ונמשכים לעבודות סיעוד, כשגישתם מהפכנית, מעניינת ומקורית. הם יתאימו להיות בכל מיני תפקידים ציבוריים. ביחסים קרובים גם הם כשאר בני מזל דלי — אינם מעוניינים בקירבה יתרה, והם חומקים מבין אצבעותיהם של בני המין השני הכמהים ליצור עימם קשר יותר אישי וקרוב.

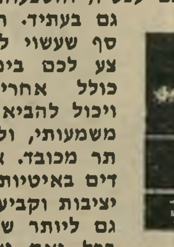

הקצב הנמרץ שבו אתם חיים כעת משפיע על חייכם עכשיו, והשפעותיו יורגשו גם בעתיד. תפקיד נוסף שעשוי להיות מוצע לכם בימים אלה כולל אחריות רבה ויכול להביא לקידום משמעותי, ולמעמד יותר מכובד. אתם צועדים באיטיות לקראת יציבות וקביעות, ואולי גם ליותר שקט נפשי. בכל זאת יש לתכנן פרוייקטים חדשים בזהירות, כי התקופה מאוד רגישה. אל תדחו סידורים חשובים.

* * *

פגישות מקריות הופכות משמעותיות בתקופה זו. המתח שבו הייתם שרויים לאחרונה עומד לחלוף. זה הזמן לשוחח עם אנשים שהקשרים עימם אינם ברורים דיים. יש להחליט מהי הדרך הטובה עבורכם, ולבטוח בהצהרות של ידיד קרוב המעוניין בטובתכם. בענייני עבודה קיימת אפשרות טובה להשפיע על הממונים עליכם לקבוע דעה חיובית עליכם. הצעות חדשות יש לשקול בזהירות, ולא למהר לקבלן.

* * *

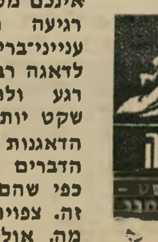

עניינים בלתי צפויים גורמים למתח רב בחייכם. בשום תחום שבו אתם עוסקים אינכם מסוגלים למצוא רגיעה ושקט נפשי. ענייני־בריאות גורמים לדאגה רבה. רצוי להירגע ולהמתין לזמן שקט יותר, ולוותר על הדאגנות המוגזמת — הדברים אינם נוראים כפי שהם נראים ברגע זה. צפויה נסיעה נעימה, אולי אף לחוץ־לארץ. תכננו אותה בשלווה ובביטחון והבהירו מהי תוכניתכם לעתיד הקרוב.

עדיין חשים הרגשה מכבידה, אך כבר מסתמן מוצא מהצרות שנפלו עליכם בזמן האחרון. אנשים מבוגרים ואחראיים מוכנים לבוא לעזרתכם. התמורה שהם מבקשים אינה מוגזמת ותוכלו לקבל את הצעותיהם ללא חשש. הילדים במישפחה יעסיקו אתכם רבות השבוע. יתכן שתיאלצו לטפל בהם יותר מהרגיל. יחד עם זאת, זוהי ההזדמנות ליהנות מהם ומהשגיהם. כדאי לפתוח השבוע תוכניות חיסכון.

* * *

דפוסי מחשבה חדשים יעזרו לקדם ענייני קארירה ואפילו עיסוקים קלים יותר בשעות הפנאי. בני המין השני יחושו אליכם משיכה חזקה. אנשים חדשים ומעניינים שבהם אתם עשויים לפגוש, ייראו לכם כבעלי מוזרויות לא רגילות. יש לבדוק בזהירות אם הם אכן מתאימים לכם. זהירות, הם עתידים להשפיע רבות על דרככם בעתיד הקרוב. כספים שיגיעו יקלו על תוכניות לשיפוץ הבית.

* * *

מצב־רוח אופטימי יתחיל השבוע. חוש ההומור יחזור שוב לאפיין אתכם, תחושו יותר עירנות והתרגשות. מתבשלת לה תוכנית לטיול חדש ומושך, וכבר כדאי לתכננו לפרטיו. במקום העבודה קיימת אפשרות טובה לקדם את ענייניכם המיקצועיים ולשפר את המצב הכספי. שיחה גלוייה עם הממונים תביא תועלת רבה בתקופה זו. אי־הבנה ביניכם ובין בני־הזוג או הידידים, תתוקן מאוחר יותר.

עייפות רבה וצורך במנוחה יורגשו בתחילת השבוע. יתכן שתיאלצו לטפל באדם חולה במישפחה ולהתרחק מעט מפעילותכם הרגילה. תוכניות חדשות שאתם מתכננים רצוי לשמור בסוד ולא לדבר עליהן לפני ידידים — זה עלול להזיק או לגרום לביטולן. במקום העבודה קבלו על עצמכם רק מה שאתם מסוגלים להספיק. באמצע השבוע עשוי להגיע סכום כסף שיגרום להרגשת הקלה.

* * *

קשרים חדשים מתפתחים לאיטם, ויש להיזהר במיוחד מתגובות קיצוניות שעלולות להתפרש באופן שונה מכפי שאתם מתכוונים. למרות שהשאיפות המיקצועיות אינן נראות בטווח הגשמה, כדאי להתאזר בסבלנות ולבטוח בתיכנונם הנכון. הדברים עתידים לצאת לפועל בצורה מוצלחת מאוד בתקופה מאוחרת יותר. בקשרים עם בני־הזוג מורגש מתח רב, רצוי לא לנפץ את הקשרים, להתאפק ולסלוח.

* * *

אתם חשים צורך לצאת לטיול, ולהחליף ולשנות את הסביבה שבה אתם שוהים כעת. כדאי לדחות זאת לתקופה מאוחרת יותר, שכן תקלות שונות ומשונות עלולות לגרום צרות לא נעימות. קשר מלהיב עם מכר חדש שעימו התיידדתם לאחרונה עלול לגרום לבעיות עם בני־הזוג הקבועים. הזהירות תשתלם בתקופה זו, מכיוון שאופטימיות שאין לה על מה להסתמך מטעה אתכם.

השינויים שמתרחשים בחייכם בתקופה זו גורמים לכם למעט בילבול ותנודות קיצוניות במצבי־הרוח. מבחינה כספית אתם עדיין לא שקטים, אך זיכרו שהסכום הדרוש לתוכניותיכם יספיק בדיוק ותוכניתכם תצא לפועל. הקשר הישן מתהדק, אם כי על פני השטח נוצרות אי־הבנות מרגיזות ומקוממות. כדאי להתאפק ולא להעיר דבר, ואפילו להתנהג כאילו אינכם חשים בשינוי. בקרוב המצב ישתנה לטובה.

* * *

עניינים כספיים מעסיקים אתכם השבוע, אך ידידים טובים ומסורים מוכנים לבוא לעזרתכם, ואף לסייע בסכומי כסף שיידרשו לכם על־מנת להגשים תוכנית חשובה. קשרים עם חברים השוהים בחוץ־לארץ יוסיפו מצב־רוח טוב. קיים סיכוי טוב לארח השבוע אנשים הבאים מארץ אחרת, שעימם קשרתם לא מזמן קשר מעניין. זו ההזדמנות להעמיק את הקשר ולהעשיר את הידידות. עיסקו בספורט.

* * *

התקופה עדיין לא קלה. משום־מה אתם מוצאים את עצמכם כמרכז לכל הידידים שיש להם בעיות רבות ומכבידות, וכולם באים אליכם לספר את צרותיהם. נוסף לכך אנשים חולים בסביבתכם וגם הם זקוקים לעזרתכם. נסו לנוח ולהתרחק ממרכזים חברתיים. טוב לשהות בבית, להתרכז בענייניכם הפרטיים, ולתכנן תוכניות חדשות, לעתיד הקרוב, כי יהיה יהיה עליכם לארגן את חייכם מחדש.

מכתבים

(המשך מעמוד 18)
הבא להנציח את כל חסידי אומות העולם, מחוסר אתרים שיאפשרו להנציח כל אחד מהם בנפרד.

במיקרה של ראול ולנברג חרגנו מנוהגנו זה.

באשר להנצחת אנוור אל־סאדאת — לפי תקנון ועדת השמות וההנ־צחה, אין לדון בהנצחת אדם, לפ־ני תום שנתיים מעת פטירתו. כך נהגנו לגבי מנהיגי האומה ואי־שים דגולים אחרים.

אברהם שכטרמן, יו״ר ועדת השמות וההנצחה, תל־אביב

לידיעת הקוראים

המערכת אינה נוהגת להחזיר כתב־יד וחומר הנשלח אליה. הכותבים למדור זה מתבקשים לכ־תוב בקיצור, על צד אחד של הדף, ברווחים גדולים — רצוי במכונת־כתיבה.

אדם אמיץ

במלאת 30 יום לפטירתו של תא״ל (מיל׳) חנן גיאור, מנכ״ל השקם, מספיד אותו ידידו.

קשה, קשה עד מאוד הפרידה. קשה להסתגל לרעיון כי לא נראה אותו עוד, לא נשמע את בדיחותיו ולא נהנה מחברתו.

עוד לפני הקמת המדינה הכרתיו, כשהוא שוחרר מהצבא הבריטי ואני שרתי בשרות ההגנה. כבר אז נקשרה בינינו ידידות של אמת.

יחד צעדנו מאז ועד יום מותו. תחילה כאשר הוא גוייס לצה״ל ושרת עד הגיעו לדרגת תת־אלוף ולאחר מכן כמנכ״ל השק״ם ואני בשרות המישטרה.

הוא היה חבר במלוא מובן המילה. תמיד מוכן לעזור, תמיד מוכן להקשיב, ליעץ, לכאוב את מכאובך ולשמוח בשימחתך. הוא היה מפקד בחסד עליון, ידע להתחבב על פקודיו ולהתקרב אליהם,

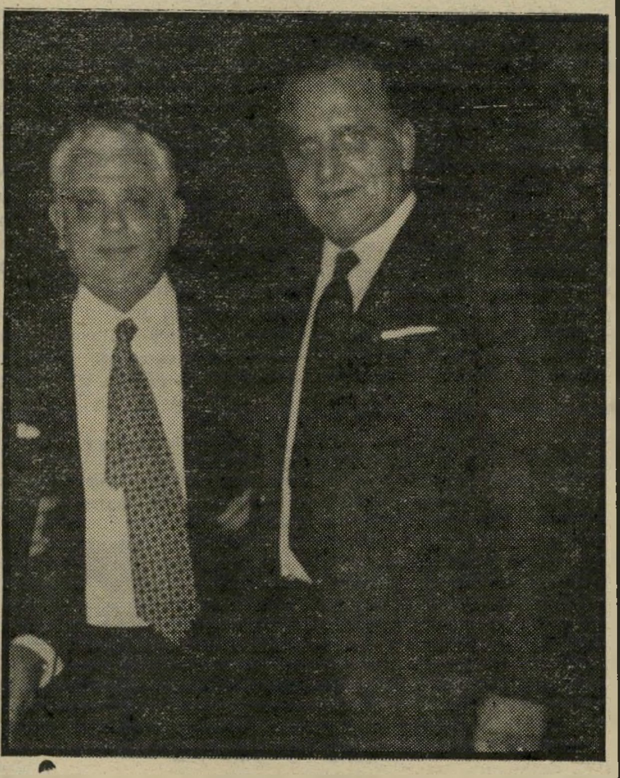

חנן גיאור ז״ל ונתן קנת
יזכרוהו לעד

אך יחד עם זאת גם לשמור על מרחק של מפקד לפקודיו, מכיוון שתמיד דגל בדעה כי קירבה יתר־על־המידה מולידה זילזול.

זכורה לי אימרתו, שאותה למד מרב־אלוף לסקוב ידל״א — אותו העריץ בכל ליבו — כי מפקד טוב הוא מפקד שיודע אם לחייל שלו יש יבלות ברגליו.

הוא היה אדם עליז. תמיד התבדח, תמיד סיפר בדיחות והיה הרוח החיה בכל אירוע חברתי ומישפחתי.

הוא היה גבר. אדם חסון וחזק שידע לעבוד ללא לאות. לא היו לו שעות עבודה קבועות. הוא עבד עד שגמר את עבודתו לאותו היום, בלי להתחשב בשעה המאוחרת.

הוא היה אדם גאה ובן נאמן לעמו ולארצו. זכור לי אירוע כאשר באנו לשגרירות האמריקאית. הוא לבש מדי צה״ל, וחייל של המרינס שעמד על המישמר פנה אליו בזילזול ובקריאה „הי לאן אתם הולכים!״

חנן הביט עליו בפנים זועפות ואמר לו: „אני קצין בצה״ל ואתה תפנה אלי בהתאם.״

החייל הנדהם קפץ לדום וביקש סליחה. לבי היה מלא גאווה באותו רגע.

הוא אהב את המדינה בכל מאודו, הוא אהב את הארץ בכל נפשו. בכל אימת שמישהו ניסה לדבר סרה במדינה, היה נוזף בו ומטיף לו מוסר ומבקשו שיראה גם את הדברים היפים שבנינו בארץ.

הוא היה אדם אמיץ. נלחם כארי במחלתו האיומה. שר־המוות נלחם בו בכל כוחו, אך הוא השיב מילחמה שערה ובכוח־הרצון העז שלו לחיות, ידע להתגבר על כל מכאוביו ועל כל הגבלותיו. עד שלבסוף נכנע והשיב נפשו לבורא.

כל חבריו יזכרוהו לעד.

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים.

נתן קנת, תל־אביב

האופנוע החדש של גארלי
GARELLI
מודל 1982
SPORT SUPER
• 4 בולמי זעזועים HEAVY DUTY
• גלגלי אלומיניום
• בלמי דיסק קדמיים
• מד סבובי מנוע
• סבל אחורי
• שני נוסעים
50% במזומן והאופנוע שלך!
היתרה כעבור חודש ללא ריבית

המחיר רק
28,350 ש׳ כולל מע״מ
המחירים נכונים ליום הפרסום
יבואן בלעדי ומוסך מרכזי:
בואו לראות את גארלי אצל אחד הסוכנים המורשים
מיכו רכב וציוד בע״מ
אזור התעשיה, ק. ביאליק, ת.ד. 7175, חיפה, 31071 טל. 731291

רשימת סוכנים

חיפה: אופן, ש. קרביץ, 664885; חיון את מזוג 537484; י.א.ב. 521813; חב׳ מוסמך בע״מ 522258 ✶ תל־אביב: מוסך המהיר 253641; אבי, מוסך הונדה 613879; ע.ב.מ. 834105 ✶ חולון: רונקו 845743 ✶ ירושלים: נתן, מוסך הונדה 713748; גסנר צבי, שרותי רכב 523222 ✶ באר־שבע: מוסך מלכה 057-31614; החלק 057-36663 ✶ רחובות: סוכנות ראשית פריצל 054-52074 ✶ ראשון־לציון: אופנית 953914 ✶ הוד־השרון: מוסך דאום 052-24295 ✶ נתניה: וייס שמעון 053-22697 ✶ חדרה: פלדמן שלום 063-22670 ✶ טבריה: כהן אשר 067-20830 ✶ אשקלון: סוכנות אופניים ואופנועים 051-23183 ✶ נהריה: וולפוביץ 920543; מוסך הקטנוע 923616 ✶ קרית־שמונה: בי״ס לנהיגה נמרוד 067-35359 ✶ אילת: מוסך הקטנוע 059-73408.

לראשונה בישראל!!
קורסים בסיסיים ביהלומים אבני־חן ותכשיטים
כל מה שרצית לדעת ולא העזת לשאול (או לא סיפרו לך...)
פרטים והרשמה: גמולב
ביה״ס ליהלומים ואבני־חן
דיזנגוף סנטר (416) ת״א, טל. 286612-03
בקניה נכונה אחת — תחסכי את מחיר הקורס

טל. 777075, 03-746480

תן טרמפ לחייל

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

אוויר פסגות

ברז'נייב: היה רעיון נבון מאוד לעשות כאן את הפיסגה! איזו וודקה — היק — איזה קאוויאר — היק — והנוף, איזה נוף! היק!

רגן: אני בהחלט מסכים איתך, קא־מארד! תפאורה מאוד משכנעת! שום דבר לא מקרטון! הכל אמיתי! אוכל אמיתי, הרים אמיתיים, פיסגה נהדרת!

ברז'נייב: היק! היק!

רגן: ניגש לעניין. אנחנו לא נוכל

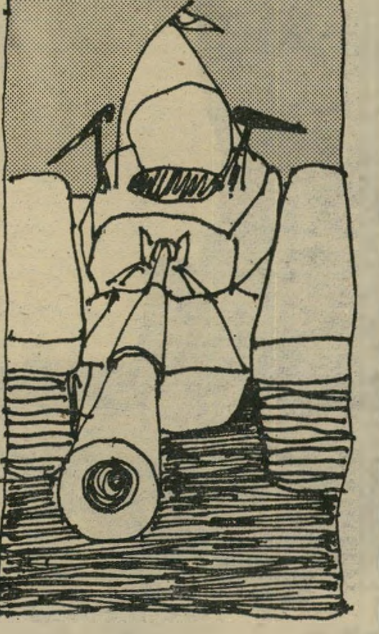

נשק נגד דיכוי

סחר־חופשי

לשאת את הדיקטטורה הצבאית בפולין! העולם החופשי לא יסבול מצב כזה של דיכוי עם!

ברז'נייב: לא! ומה תעשו?

רגן: נמכור נשק חדיש וטוב למערב־גרמניה!

ברז'נייב: היק! היק! עלי לומר לך בכל הידידות, שהעולם הסוציאליסטי לא יוכל לשאת את המשך הדיקטטורות ה־צבאיות הנפשעות בארגנטינה, בצ'ילה וב־בראזיל! לא ולא! דיכוי ההמונים שם אינו נסבל!

רגן: ומה תעשו?

ברז'נייב: נמכור נשק אדום, חדיש ומעולה לקובנים!

רגן: במיקרה כזה, עלי לומר לך, ידידי, שגם מה שקורה באפגניסתאן לא יעבור בשקט! אנחנו נמכור נשק לפא־קיסתאן! והרבה!

ברז'נייב: הפחדת אותי! ודרום־אפ־ריקה זה כלב? נמכור נשק לאנגולה!

רגן: אז אני חושב שסיכמנו, פחות או יותר. אתם תמכרו לקובה ואנגולה, אנחנו לגרמנים ולפאקיסתאנים!

ברז'נייב: רגע, רגע, את העיקר שכח־נו. מה עם המיזרח התיכון?

רגן: אני מציע שנסכם ששם יישאר איזור סחר חופשי, ורק נדאג להוציא מהתמונה את הסינים, הבריטים והצר־פתים.

ברז'נייב: מקובל עלי. מה יש ל־קינוח?

רגן: משהו ישראלי דווקא. פגז קומ־פוט!

על התקן

אריה על התקן

והסרט בליל־שבת

בבקשה סיפור יפה על חיות:

יום אחד הובא הוד־מעלת האריה אל גן־החיות, ולהפתעתו כי רבה, הוכנס לתא צר ומחניק, והגישו לו לזלילה ראשי תרנגולות. התפלא מאוד האריה על היחס הזה — מה זה, הוא אריה או לא? הגיש הוד־מעלתו המלך בקשה בצינורות הריש־מיים, והוסבר לו שככה זה: כאשר הביאו אותו אל גן־החיות, היה רק תקן של שועל, ולכן הוא יושב, בינתיים, על תקן שכזה.

יום אחד, בצר לו, יצא האריה לטייל בגן, והנה נתקלות עיניו בכלוב גדול ורחב ידיים, ונבלת כבשה מוטלת שמה. נזל הריר משפתי האריה, וגדולה מאוד היתה תדהמתו כאשר הבחין לפתע בשועל אד־מוני יוצא את המאורה אשר בכלוב, וניגש אל נבלת הכבשה לחשביע את תיאבונו.

שמע נא, אמר האריה לשועל. מה זה קורה פה? איך זה שיש לך כלוב כה גדול ומגישים לך כבשה?

אל תשאל, השיב השועל, כאשר באתי לכאן, היה רק תקן של אריה, וככה קיבלתי את הכלוב הזה.

הרי זה ממש אידיוטי, נהם האריה, והסביר לשועל את מצוקתו. הבה ניגש למנהל, ונסביר מה התרחש, ונבקש ש־יחליפו בינינו.

לא יעזור, אמר השועל, כאשר הגיע החמור לגן־החיות, היה רק תקן של מנהל, והוא יושב שמה.

עד כאן הסיפור. ולמה אני מספר אותו? כי מישהו אחד שאני מכיר, ראה בליל שבת סרט בטלוויזיה, עם רוק הד־סון. משהו מהסרטים היה הסרט הזה, וכל כך התפעל האיש הזה, עד שהתקשר אל הטלוויזיה בירושלים, ושאל מי הגיע לשם כאשר התפנה התקן של המנהל. בטלוויזיה לא הבינו על מה הוא מדבר, אולי עכשיו הם מבינים.

מזל שהגיע השלג

מזל שהתחיל לרדת שלג, כי אחרת לא היינו יודעים בכלל שיש טמפרטורות בירושלים. אין לי מושג של מי החידוש המסעיר הזה, של התחנה המטראולוגית, או של מחלקת החדשות בטלוויזיה וברדיו, אבל עובדה שמזה כמה זמן כבר לא מודיעים מה יהיה מזג האוויר ב„הרי יהודה וירושלים", כמו שהיה נהוג בכל השנים.

כל הנסיונות שלי להבין מה באמת קרה פה עלו בתוהו. האמנם נגמר מזג־האוויר בירושלים? האם השמש כבר לא זורחת שם, הטל לא יורד, המעלות לא עולות ולא יורדות? האם הוחלט לבטל את המונח „ירושלים" כמו שביטלו את המונח „הגדה המערבית"? האם מישהו החליט שכאשר מזכירים את ירושלים במהדורות החדשות, זה מרגיז את העולם הערבי בפרט ואת העולם כולו בכלל, מפני שהם נזכרים בחוק־ירושלים והדם עולה להם לראש?

ולמה דווקא אני כותב על זה? כי כמו שאני מכיר את הירושלמים, להם זה לא איכפת. מה משנה להם מזג־האוויר? מי שכבר מעז לגור במקום כמו ירושלים, מזג־האוויר זה פרט קטן בשבילו.

הסיגנון המוניציפאלי

לתת מתחת לשולחן, מתברר לנו עכשיו, זהו חלק מהסיגנון המוניציפאלי המיק־צועי. גם לקבל מתחת לשולחן זה כנראה חלק מהסיגנון הזה, ומי שלא מאמין, שישאל את ראש עיריית רחובות לשעבר, שמואל רכטמן. בעניין זה, של הסיגנון המוניציפאלי המיקצועי, אפשר לשאול גם את ראש עיריית אשקלון לשעבר, ברוך אבו־חצירא, המרצה עכשיו עונש מאסר. ואם כבר מדובר במישפחת אבו־חצירא, הנה במישפטו של השר למדנו לדעת כי בסיגנון המוניציפאלי המיקצועי יש הבדל חשוב בין צדקה ובין גמילות־חסד.

וכל זה הוא כמובן רק חלק מהעניין המוניציפאלי המיקצועי, שם תורמת מז־כרת־בתיה הקטנה לישיבה גדולה זו או אחרת של המפד"ל הנמצאת בתל־אביב דווקא, וחמושב הגלילי הנידח שגב תורם גם הוא בעין יפה לישיבה זו או אחרת בתל־אביב או בירושלים הקדושה. ואם כבר ממשיכים בעניין הסיגנונות המיק־צועיים, הנה גם למיפלגות יש סיגנון מיק־צועי משלהן בארצנו, וכך למדנו לדעת שלמפד"ל — סתם דוגמה — יש „קרן למובטלים" שמחלקת גם היא צדקה או גמ"ח — לך תדע — מתחת לשולחן או מעליו (מה זה משנה?) ורק דבר אחד לא ברור, מה רוצים מהח"כ בני שליטא — הרי מאז ומתמיד היתה המושבה הגלילית הוותיקה מנחמיה ידועה ב־אפרסקים שלה.

עצה שימושית

באופן נורמלי, בתור אזרח של מדינה נורמלית, הייתי הולך עם הסיפור הבא ישר לרשויות השילטון, ומספר להם אותו בסודי־סודות, כדי שיפעלו לתיקון ה־מעוות.

מכיוון שמדובר בטלפונים, יש להניח שהייתי פונה למישרד־התיקשורת, וזה היה מושיב את מהנדסיו על המדוכה, ומוצא פיתרון.

אבל מה — אנחנו מדינה נורמלית? יש אצלנו טלפונים לכל אחד? ומי שכבר רוצה להתקשר למישהו בטלפון ציבורי, מוצא אסימונים? לא!

אז אין לי ברירה, אלא לתת טיפ לציבור הרחב.

מובן, שיש הצדקה להשתמש בו רק בשעת חירום, וגם אז, אני מניח, זו עבירה על החוק, אז נא לקחת את זה בחשבון, ולא להעלות על הדעת שאני מציע למישהו להשתמש בפטנט הזה ברצינות.

וככה זה הולך: ניגשים לטלפון ציבורי, נוטלים את השפופרת ומחזיקים אותה בין הכתף לאוזן, כי צריך שתי ידיים פנויות. אחר־כך משלשלים את האסימון, מחייגים את המיספר המבוקש, וכאן יש צורך בזריזות־ידיים מסויימת: בדיוק כאשר מרפים מן החוגה, לאחר חיוג הסיפרה האחרונה, לוחצים ביד הפנוייה על אותו כפתור המדרדר את האסימון למקום המיוחד לו, היכן שאפשר להוציאו בהינף אצבע.

והנה, ראה זה פלא: בדרך זו אפשר לקבל גם את השיחה, וגם את האסימון לחיוג נוסף.

מי שקרא קרא, ושישכח שאני סיפרתי.

עוד סיפור מהשרותים

בשבוע שעבר דיווחתי כאן על מעשה שהיה בחדרי השרותים אשר בכנסת. ובכן, זה לא עבר בשקט, ועכשיו מתחילים להגיע אלי סיפורים נוספים. הסיפור ה־ראשון שיובא השבוע שייך לכנסת ה־תשיעית, לתקופה שבה היה יגאל הורביץ שר־האוצר, ואילו מנחם סבידור עדיין לא היה יו"ר הכנסת.

המקור המהימן הפעם הוא אמנון לוי, דובר סיעת מפ"ם. פעם, כשהיה בחדר ההוא, עמדו שם שני המכובדים ועשו מה שעשו. הורביץ עמד קצת במצודד. שאל אותו סבידור למה הוא עומד ככה, מה, יש לו מה להסתיר? להורביץ לא היתה תשובה מן המוכן על השאלה הזאת, אז היו"ר דהיום התנדב לספר לו את הסיפור על השמרן הבריטי וינסטון צ'רצ'יל שקרה לו מיקרה כזה עם ציר פרלמנט סוציאליסטי.

כאשר נשאל צ'רצ'יל על־ידי הסוציא־ליסט מדוע הוא עומד כך ומסתיר, השיב:

מיפעל גדול

סבידור והורביץ

אני לסוציאליסט לא מראה מה שיש לי. כל מפעל גדול שהסוציאליסטים רואים — הם מלאימים!

ועכשיו עולה בדעתי שאילו היה ארי־דור שואל שאלה כזאת את החבר ירוחם משל, למשל, היה משל יכול להשיב: אני לאיש ליכוד לא מראה מה שיש לי, כל מיפעל ציבורי גדול שהם רואים, הם מוכרים לאנשים פרטיים!

ללא תיק" ●●● מודעי סיפר לי לאחר־מכן שהתחנן לפני חברי ועד־עובדי ההפקה של הטלוויזיה, שיאפשר לו להופיע במישדר מוקד, על אף שביתתם, בטענה שללא מישדר זה הוא אבוד ●●● באותה מסיבה, שהועלה שמו של פקיד ממשלתי ידוע ומוכי, ניזכר **שימחה דיניץ**, שגרירה לשעבר של ישראל בארצות־הברית, במישפט שאמר לו בזמנו **הנרי קיסינג'ר** על אחד המזכירים של האו"ם. „אתה רואה איש זה? הוא ניראה טיפש, ואל תשלה את עצמך, הוא באמת כזה" ●●● על תנועתו של **יוסי שריד**, אומ"ץ, — אמר דיניץ:

סתם

תיספורת חדשה

בשיער קצר לנלה יעקובי (משמאל) אשתו של חבר־הכנסת גד יעקבי, הזוכה למחמאה על המראה החדש ממיכל מודעי, אשת השר מודעי.

יום של חו"ל

רגליה של מלכה

הן רגליה של ענת מרגלית, סגנית מלכת־היופי וסטודנטית לחינוך מיוחד, שלבשה סוודר, אשר השאיר את רגליה חשופות.

קפיצה לגובה

מבצעת פנינה רוזנבלום, כדי להגיע לגובהו של אולסי פרי. פנינה התאמצה לשווא לשעשע את שחקני־הכדורסל במסיבה שנערכה אחרי המישחק עם איטליה. הניצחון של מכבי על חודה של נקודה, שעורר ויכוחים, השאיר טעם מר בפה.

„יש פסוק האומר: ,הכסף מטהר ממזרים.' בחבל ימית קרה ההיפך — הכסף מימזר את הטהורים." כך אמר **דויד שיפמן**, סגן־שר־התחבורה, שדווקא תרם כסף למתנחלים לא חוקיים בפיתחת רפיח. את שיפמן פגשתי בקבלת־פנים שערכו השגריר האוסטרלי **דייוויד ג'וס** ורעייתו **אן**, לרגל יום העצמאות האוסטרלי ●●● בין ראשוני האורחים שהגיעו למסיבה, היה סגן־שר־החוץ, **יהודה בן־מאיר**.

ממסיבה למסיבה

עם נירה גל

כששאלתי אותו אם גמרו לריב במפד"ל, ענה לי: „זהו זה, נגמרו המריבות, עכשיו צריך סוף סוף להתחיל לעבוד." ואילו חבר הכנסת, איש המפד"ל, **אברהם מלמד**, טען: „נכון שנוצרו עתה במפד"ל תנאים מתאימים לעבודה, אבל — לא עובדים" ●●● כשנכנסו השר **יצחק מודעי** ורעייתו **מיכל**, הם הוקפו מייד בחברי הפרלמנט האוסטרלי שערכו סיור בארץ. לשאלת אחד מהם, שביקש לדעת איזה תיק ממשלתי יש לו, ענה השר באירוניה: „אני השר עם התיק הכבד ביותר, שר

פרצוף

נהנה לעשות אנטוניו פארגאס, הידוע יותר כהגי בר.

כיפוף

מבצע אולסי פרי, כדי לנשק את מיכל הקטנה, אשתו של לו סילבר, הצופה בשניים בהנאה מהצד.

„האומ"ץ ליקט קומץ והעלה חו־מץ" ●●● **מתי שמואלביץ,** מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה, בא עם אשתו המשוררת, **ש. שיפ־רה,** שסיפרה כי היא עומדת להו־ציא־לאור שלושה ספרי־שירה, ש־אחד מהם ייקרא שירי מיד־בר ●●● כששאלתי את שמו־אלביץ כיצד זה להיות בממשלה „על גלגלים" ענה לי המנכ"ל: „בממשלה חשוב הראש, לא הרג־ליים" ●●● עורך־הדין **יצחק טוניק,** שנבחר לא מכבר לכהו־נת מבקר־המדינה, סיפר שעדיין לא עקר עם בני־מישפחתו לירוש־לים, ושהוא נוסע יום־יום מתל־אביב לירושלים. אשתו, **מאניה,** שעבדה קודם לכן במישרדו, סיפ־רה שבעיקבות מינויו של בעלה היא נאלצה להפסיק את עבודתה וצחקה: „עכשיו בעלי יתחיל לב־קר גם אותי." באשר לאחריות ה־גדולה הכרוכה בתפקיד מבקר־המ־דינה, אמר מר טוניק שהוא מג־דיר את תפקידו בשתי המילים ה־מאפיינות את משרת־הציבור ה־בריטי: „עוז וענווה" ●●● נשיאת ויצ"ו, **רעיה יגלום,** שמ־חה מאוד לפגוש במסיבה את מיכל מודעי. אמרה רעיה: „למרות ש־שתינו עובדות באותו בניין אין אנו מתראות. טוב שאנחנו נפג־שות לפחות במסיבות" ●●● שני בתי־מלון תל־אביביים התח־רו ביניהם על אירוח חברי ועי־דת ראש־הממשלה לעידוד התיי־רות. מלון הילטון פתח את אול־מיו לפני באי הכנס, לצלילי תיז־מורת צוענית ושולחנות עמוסים לעייפה, ואילו מלון דיפלומאט ערך מסיבת־גולאש והופעת אמ־נים שנמשכה עד אור הבוקר. ב־שתי המסיבות בלטו חברי המיש־לחת המצרית, שהיו פופולריים ב־יותר בקרב האורחים ●●● את מסיבת הסיום של הוועידה הינחה **אנטוניו פארגאס,** המגלם את האגי בר שחום־העור בסידרת ה־טלוויזיה סטארסקי והאץ' ●●● פארגאס נשוי לאשה בלונדית נאה בשם **טיילור,** ומגדל שני ילדים: בת קטנה ושחומת־עור ו־בן הדומה לאמו הבלונדית ●●● על היכרותו עם אשתו סיפר: „פגשתי את אשתי בחנות. לפתע ניגשה אלי והזכירה לי שנפגשנו כבר פעם במועדון לילה כשהייתי בן 18. לא כל־כך זכרתי אותה, אבל מאז לא נפרדנו. אשתי היא מעצבת־אופנה, ומתכננת את כל בגדי. בסוף הערב ביקש פאראגס ממארחיו לכבד אותו בפרי האפר־סמון, שממנו הוא מתלהב במיו־חד ●●● בשעת לילה מאוחרת אמרתי לו שבוודאי יאחר קום ב־בוקר, אך הוא צחק: „מה איתך, אני חייב לקום ב־7 בבוקר כדי להאכיל את הילדים!" ●●● ב־אותה מסיבה פגשתי גם את ה־אמרגן **יהודה טלית,** שסיפר לי כיצד הביא את פארגאס לארץ. „מישרד־התיירות חיפש מנחה מפורסם ברמה בינלאומית. חשב־נו להביא את **סמי דייוויס,** או את **חיים טופול.** גם **רוד שטייגר** נתן את הסכמתו. אלא שבתחרות זכה פארגאס, שהצליח להתארגן מהר מכולם. הוא שחקן נפלא, ונלהב מאוד לטייל בארץ."

שיעור למתחילה

סמדר ג'אמילי האכזוטית, העושה את צעדיה הראשונים על מסלול הדוגמנות, פרק ברזי המיקצוע. סמדר היפהפיה שעברה מאילת לתל אביב, רצתה לדעת מי הם האורחים במסיבה של גד ביטון, ובת־שבע הצביעה על כל אחד מהם והסבירה לחברתה מי הוא מי. הדוגמנית הוותיקה בת־שבע הכט (משמאל) מלמדת את

תרבוש של שלום

שמה הדוגמנית בת־שבע הכט לראשו של שדרן תחנת קול־השלום גד ביטון, שחגג את יום־הולדתו ה־27 בביתו, כשהדוגמנית סמדר ג'אמילי מדביקה נשיקה על לחיו. גד, שעבד בקול השלום ממתין כעת לחידוש השידורים.

כובע של קש

עטור נוצה, חובשת לראשה אשת־הבוהמה והעסקים, מרגלית בת־אדם. מרגלית היתה במצב־רוח מרומם וחוללה כל הערב בהתלהבות גדולה.

יועצת

היופי אלינה קול, באה למסיבה של גד ביטון בכובע קסקט לראשה.

הנחה בגובה של

כרטיס טיסה חינם

לחבילות חופש ונופש ליעדים:

רודוס

קורפו

קוס

כרתים

פלמה דה מיורקה

לנרשמים עד 2.3.82

אצל כל סוכני הנסיעות!

ויוצאים לנופש בין התאריכים 20 באפריל עד 20 ביוני 1982

הכנס אל סוכן הנסיעות שלך -
הרשם לאחד היעדים הנ"ל
ובחר לך את המלון הרצוי לך.

"ההרשמה אצל כל סוכני הנסיעות"

הטיסות במטוסי ארקיע

arkia ארקיע
קוי תעופה ישראליים בע"מ

הטיסות, כפופות לאישור ממשלתי בהתאם לתקנות טיסות השכר

החבילה כוללת מלון ל-7 לילות על בסיס חצי פנסיון והסעה משדה התעופה למלון וחזרה.

ארגון וביצוע

דיזנהויז

בשרות הנוסע מאז 1926

משרד ראשי: רח' בן יהודה 21, תל־אביב, טל. 65 21 40

ירושלים, רח' שמאי 9 טל. 68 68 24 02	ת"א, רח' בן יהודה 33 טל. 76 46 65	ר"ג, בורסת היהלומים טל. 3 / 22 62 26 (קו פנימי 485)

פקיסתאן: מאזני צדק

עולם קטן

חבל לעייף את הקוראים בפרטי הדו"ח החדש של אמנסטי אינטרנשיונל על פקיסתאן. הדו"ח דומה למדי לזה של השנה שעברה, ועל־כך כבר סופר בעולם קטן. המחברים טוענים, אומנם, שהשנה חלה הידרדרות חמורה. בתי־דין צבאיים גוזרים מוות ללא הנמקה. הנדון יכול לפנות בבקשת חנינה לנשיא, זיא אל־חאק, אלא שחבל על הנייר ועל המאמץ — הנשיא לא השתמש בזכותו לחון נדונים למוות אפילו פעם אחת בכל שנות שילטונו.

גם שאר הפרטים מוכרים: עינויים בהלם חשמלי, עצירים פוליטיים נתלים במשך שעות בחצר הכלא, כשראשם מופנה כלפי מטה, הלקאות פומביות (גם של ילדים), כריתת איברים ב־התאם לחוקי־האיסלאם, ה־רעבה, מניעת שינה.

כוכב אחרי המוות. סיפורים כאלה מופיעים ב־עיתוני אירופה בתדירות רבה. הסיגנון הפך עייף, שיגרתי. מדובר, למעשה, בסיפור עיתונאי אחד, ורק שמות המדינות שבהן מת־רחשות הזוועות משתנים: תורכיה, פקיסתאן, ארגנ־טינה, אינדונסיה, צ'ילה. צורת הכיסוי העיתונאי משתנה רק במיקרים מיו־חדים: מעשה טבח המוני או מקרה פרטני, שיש בו, כלשון אנשי התיקשורת, ערך חדשותי.

עבדל־חמיד באלוץ'
דראייפוסיאדה פקיסטאנית

כזה הוא סיפורו של הסטודנט הפקיסתאני, עב־דל־חמיד באלוץ', 21, ש־נתלה לפני חודשים אחדים בקאראצ'י. באלוץ' הפך אחרי מותו כוכב תיקשור־תי, כי פרשת מישפטו מגיע־עה בחומרתה רק למישפטי־פראג הנודעים לשימצה ב־שנות ה־50'.

עבדל־חמיד, חבר באירגון־סטודנטים שתואר על־ידי המישטרה כמתנגד לשילטון הצבא בפקיסתאן והדורש את כינונה מחדש של הדמוקרטיה, נעצר כחשוד ברצח. מסתבר שמישהו ניסה לירות בקצין בכיר, ופגע בטעות בעובר־אורח. עבדל־חמיד שהה באותו זמן בעיר אחרת, אבל לא הורשה להביא עדים שיתמכו באליבי שלו. לעומת זאת הופיעו בבית־הדין הצבאי שיבעה עדים, „שראו" את הסטודנט יורה בעובר־האורח, מוחמד קוראן.

נוכחותם של משקיפים סקנדינאביים הביכה את השופ־טים. הם הודיעו שההאשמה נגד עבדל־חמיד מבוטלת. הסטודנט, שכבר צהל על שיחרורו הקרוב, נדהם לשמוע שהוא יעמוד לדין, הפעם על רצח אדם אחר, אנוור אספן.

שוב הופיעו עדים חדשים, שהוכיחו באותות ובמופתים שעבדל־חמיד רצח את אנוור אספן. הסנגוריה הדהימה את בית־המשפט במיבצע שלא היה מבייש את פרי מייסון. אביו של אספן הופיע בבית־הדין וגילה שבנו לא נרצח, חלילה. הוא חי, בריא ושלם ולומד בעיר אחרת. נשיא בית־הדין הצבאי נמלך בדעתו, התייעץ עם השילטונות, והחליט להעמיד שוב את עבדל־חמיד לדין, בעוון רצח קוראן. המשקיפים הסקנדינאביים כבר חזרו לארצם. בית־הדין סירב לשמוע עדים נוספים, והרשיע את הסטודנט על־סמך מימצאי המישפט שבוטל. עבדל־חמיד נדון למוות בתלייה.

עמוד־התווך של העולם החופשי. הסנגוריה פנתה לנשיא בית־המישפט העליון. השופט המכובד, חניך אוכספורד, הורה לעכב את ביצוע גזר־הדין ולהעמיד את עבדול־חמיד לפני בית־מישפט אזרחי. כאן התערב ישירות עמוד־התווך של העולם החופשי בדרום־מערב־אסיה, הנשיא זיא אל־חאק. הוא השתמש בסמכויות לשעת חירום, ופיטר את נשיא בית־המישפט העליון!

זיא מינה בית־מישפט עליון חדש, שביטל את עיכוב ביצוע גזר־הדין. לעומת זאת, הורשה עבדל־חמיד לערער על עצם פסק־הדין.

הסטודנט התקשה במקצת לנצל את הזכות הזאת. שבוע לפני מועד שמיעת העירעור, הוצא עבדל־חמיד באלוץ' להורג בתליה.

רובין־הוד מת

האיומים, שהשמיעו נציגי ארצות־הברית באו"ם כלפי המדינות הבלתי־מזדהות, לא היו הצהרות בומבאסטיות חסרות־כיסוי. שר־החוץ האמריקאי, אלכסנדר הייג, הורה מפורשות לערוך רישום מדוקדק של ההצבעות בעצרת הכללית ובמועצת־הביטחון. ארצות־הברית מתכוונת לנקוט צעדים כלכליים נגד המדינות שיצביעו באו"ם בהתאם למדיניות המתואמת של הארצות הבלתי־מזדהות.

מניפולציות כלכליות וחיסול השמאל. הנשק העיקרי בידי האמריקאים הוא הבנק העולמי. סיוע־החוץ הישיר של ארצות־הברית הצטמצם בלאו־הכי, והוא מופנה, ברובו המכריע, לישראל ולמצריים. אך הבנק העולמי מהווה מכשיר עיקרי להזרמת כספים לארצות המתפתחות, והשליטה האמריקאית בו היא כמעט מוחלטת.

לפני שישה חודשים החליף הבנקאי השמרני, תום קלאוזן, את הנשיא הליבראלי של הבנק, רוברט מקנמארה. גם מקנמארה, שהיה בעבר שר־ההגנה של ארצות־הברית, השתמש בבנק כדי לקדם אינטרסים אמריקאיים, לעיתים קרובות תוך שימוש במניפולציות כלכליות כדי לחסל כוחות שמאל בעולם השלישי. אלא שהוא האמין, שהזרמת כספים מבוקרת לארצות המתפתחות משרתת את האינ־טרסים הכלכליים והפוליטיים של המערב.

היורש, טום קלאוזן, הכריז השבוע שהוא לא רואה בבנק העולמי מכשיר לחלוקה שיוויונית יותר של משאבים בעולם. הוא זכר את דוקטרינת וילי בראנדט והכריז: „הבנק איננו רובין הוד של מערכת הכספים הבילאומית."

קלאוזן גם נקט שורה של צעדים ממשיים בהתאם להכרזתו:

- שערי־הריבית של הבנק הועלו מ־9.6 אחוז ל־13 אחוז.
- בוטלו ההלוואות ללא־ריבית לארצות ענייות ב־מיוחד, כמו מאלי או טנזניה.
- ארצות־הברית, הממממנת 27 אחוז מכספי הבנק, תקצץ השנה את תרומתה במיליארד וחצי דולר.

הנשיא החדש רמז שהוא יפעל לפי רשימה סלקטיבית. אין ספק שמדובר ברשימה שחורה של מדינות שאינן חביבות על אלכסנדר הייג. מדינות אלה יתקלו בסירוב של הבנק כשיבואו לבקש סיוע.

פלסטין: אורח בלתי־קרוא

בחודשים האחרונים משוטט ראש המינהל האזרחי בשטחים, הפרופסור מנחם מילסון, בגדה ועורך ביקורי נימוסין אצל ראשי־ערים, מנהלי בתי־חולים, שופטים מוסלמים ומורים בבתי־ספר.

כמעט בכל מקום מתקבל מילסון בשתיקה עויינת, או בשיתוף פעולה „מותר", מוגבל לנושאים ספצי־פיים. דובריו, לעומת זאת, מנסים למכור לעיתונים את הצלחותיו של מילסון, את כישרונו ליחסי־ציבור, ואת ההתלהבות שבה הוא מתקבל על־ידי מארחיו.

כובש מיזסון
נחשו מי בא לארוחת־ערב?

כך רואה העיתון הפלסטיני במיזרח־ירושלים, אל פאג'ר, את ביקורי־הפתע של הכובש. מי שמודע למסורת הכנסת־האורחים אצל הערבים, יוכל להבין את המרירות והלעג המר שבציור זה.

ג'נוסייד

המושג ג'נוסייד — רצח־עם — הונהג לראשונה על־ידי הסופר האמריקאי, ראלף לאמקין ב־1944. לאמקין חיפש הגדרה לרצח המוני, המכוון נגד ישות אתנית בתור שכזו, ולא רק השמדה מיקרית של קבוצת אנשים שנקלעה לאיזור־קרבות.

ב־1982 מתנהל ג'נוסייד בעיקר בשתי מדינות, המרוחקות זו מזו. בבראזיל נמשכת השמדתם השיטתית של האינדיאנים, כאילו כתוצאת לוואי של „פיתוח", המתבטא בהשמדת מקורות המחיה של „הילידים" ובעקירת האוכלוסיה ממקומה. אלפי אנשים מתים מדי שנה, ואין כל ספק בכוונה ובשיטה המסתתרת מאחורי פעולות הממשלה.

במיזרח־טימור ממשיכים האינדונסים (שכבר שחטו חצי מיליון קומוניסטים ב־1965) להשמיד את האוכ־לוסיה הנוצרית המקומית, שהיתה בעבר תחת שילטון פורטוגל. מחצית אוכלוסיית האי טימור כבר הושמדה, אך ידם של השילטונות עוד נטויה — רעב, מגיפות ורצח המוני ממשיכים להפיל אלפי חללים. כל ה־נסיונות לקרוא לעזרה מאוסטרליה הסמוכה עלו עד עתה בתוהו.

אינדיאני בברזיל
ללא זכויות אזרח, גזע הולך ונכחד

חיים ברעם

לקח להם 50 שנה כדי להגיע למסקנה כי "... נערות צעירות מאד מעדיפות להתחיל עם טמפון ללא מוליך"

אך מה עם הטמפון עצמו?

מאז ומתמיד יודעים באו־בֶּה כי המוליך הינו גוף זר ומיותר העלול לפגוע ולהזיק וכי המוליך הטוב ביותר נמצא בקצות אצבעותייך. באו־בֶּה גם יודעים כי טמפון ללא מוליך עדיף לכל הנשים בדיוק כמו לנערות צעירות. לאחרונה אחרים יצאו לשוק עם טמפון ללא מוליך. אך ויתור על המוליך עדיין אינו מעיד על איכותו של הטמפון — ובאשר לאיכות היה או־בֶּה ונשאר הטמפון הראשון בין כולם. **או־בֶּה הינו הטמפון בעל כושר הספיגה הטוב בעולם.** לפניכן מבחן הכוסות המראה את אופן פעולתו וספיגתו של טמפון או־בֶּה לעומת האחר. המסקנה הינה ברורה וחד־משמעית: טמפון או־בֶּה מתרחב בעת הספיגה ואוטם לחלוטין ובכך הוא מונע אפשרות דליפה. לעומת זאת, האחר מתארך ומתדלדל. (עשי את המבחן בעצמך ותיווכחי בהבדל).

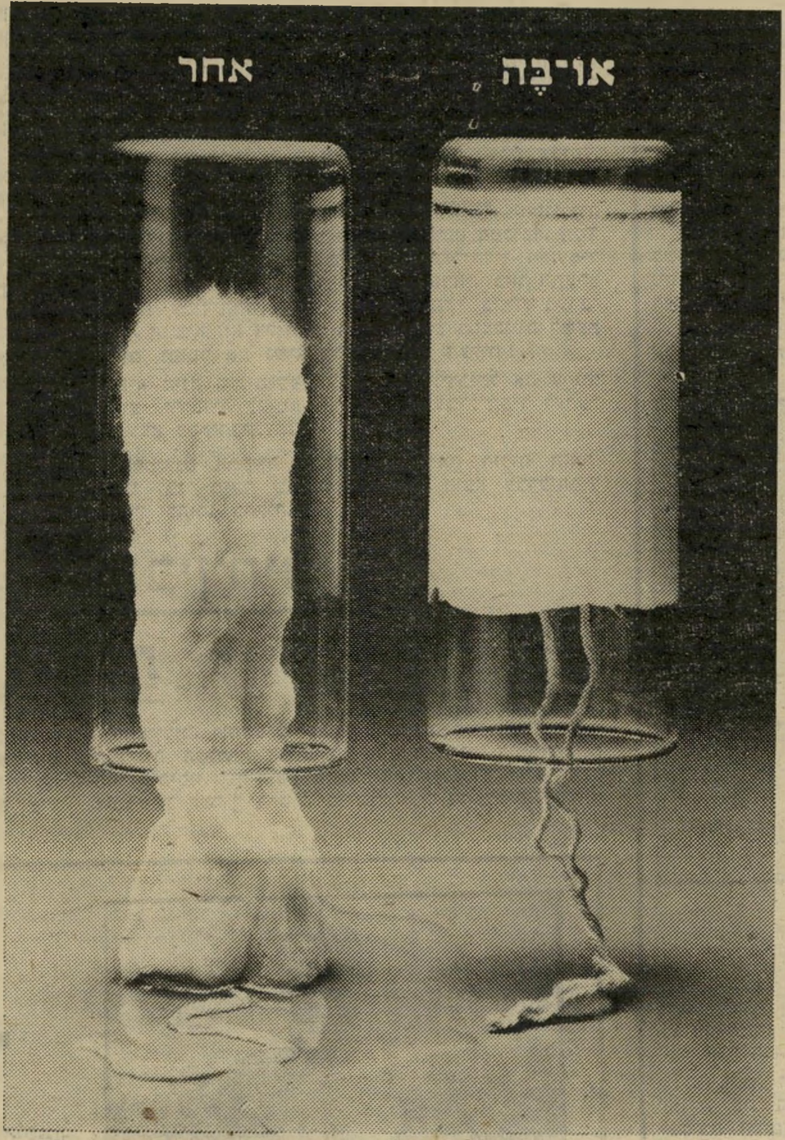

לטמפון או־בֶּה ראש מעוגל — המעוצב במיוחד כדי לאפשר חדירה קלה ונוחה למקום המיועד לו. **רק לאו־בֶּה יש טמפון מעולה ללא מוליך בגודל מיני,** המיועד במיוחד לנערות צעירות.

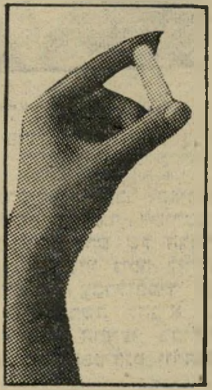

יתרונותיו הבולטים של טמפון או־בֶּה מעניקים לך בטחון, מאפשרים לך להרגיש משוחררת, לנוע בחופשיות ולתפקד כרגיל בימי המחזור החודשי בדיוק כבשאר הימים.

לא מספיק לותר על המוליך - צריך גם טמפון המתרחב עם הספיגה.

לכ' או־בֶּה מח' ההסברה ת.ד. 2115, חיפה 31020
נא לשלוח לי את חוברת ההדרכה והשי: 3 טמפונים בנרתיק

שם ______________________

כתובת ______________________

______________ גיל ______

□ משתמשת בטמפונים □ לא משתמשת

o.b.

או־בֶּה טבעי ובטוח

טמפון או־בה ב־3 גדלים: מיני - לבתולה ולנערה המתבגרת; נורמל - למרבית הנשים; אקסטרה - לנשים עם דימום רב.

אנשים בעולם

ננסי רגן: קוקטייל של פירות ומגש עם שש־בש

ננסי רגן ברגע של נחת, יושבת ישיבה מיזר־חית על גבי הכורסה כשנעלי הבית שלה על השטיח. זוהי תמונה לא רישמית אבל משקפת היטב את מצב־רוחה בזמן האחרון.

מה הפלא? הבית הלבן אימץ לעצמו את לוח הזמנים של הגברת הראשונה: בשעה שש בערב מגישים קוקטייל־פירות לפי המירשם שלה, בלוויית מישחק שש־בש. אחרי־כן באים סרטי קולנוע או טלוויזיה, וננסי בוחרת לצפות רק בסרטים שבהם מזילים דמעות.

לעיתים, כאשר הנשיא לוחץ, רואים את בית קטן בערבה. וכדי שנבין מה קרה ברגע שתפסה אותה המצלמה — בעלה הנשיא שיחק לפניה את אחת מהבדיחות המפורסמות שלו.

הלמוט שמידט: הקאנצלר שברח מן הכפור

לפוליטיקה יש גם יתרונות: כשהכל קפוא בבית ואי־אפשר להוציא את האף החוצה, אין פיתרון טוב יותר לבעיות העולם מאשר ועידת־פיסגה בפלורידה שטופת־השמש.

כך סבר קאנצלר גרמניה המערבית, **הלמוט שמידט**, שקבע פגישה עם **רונאלד רגן**, אבל דאג שתיערך לא בשלגים ובקרחונים של וושינגטון, אלא קרוב ככל האפשר לחופי הרחצה של מיאמי.

איב מונטאן: מחמאות לקונקורנצ׳ה

סילבי וארטן התרגשה מאוד כשזכתה לביקור־פתע מאחרי הקלעים של ארמון־הספורט בפאריס, שם היא מופיעה בתוכנית־יחיד. האורח, **איב מונטאן**, נחשב לגדול כוכבי המיוסיק־הול של צרפת היום, ומחמאות מפיו הם ציון לשבח שאפילו וארטן מקבלת בחפץ־לב.

שלישיית קינגסטון: מאוררים את העתיקות

ניק ריינולדס, בוב שיין ודייוויד גארד, הלא הם שלי־שיית קינגסטון שהתפרסמה בשנות ה־60׳, עומדים על רקע דיוקניהם מתקופת־הזוהר, וההבדל הקטן של השנים עושה את שלו.

אבל הצליל שאיפיין אותם באו־תם הימים, צללי הפולקלור המ־שופץ, בלי גיטרות חשמליות אך עם הרבה מרץ — לא השתנה. השלושה מתכוננים היום לבדוק מה יכול צליל כזה לעשות אחרי הרוק, הפאנק וכל שאר הירקות.

אנשים בעולם

אווה גארדנר: הרוזנת היחפה מחפשת את השלווה

בגיל שישים, אחרי שלושה בעלים מפורסמים ושני מאהבים מפורסמים לא פחות, אחרי שבמשך שנים נחשבה לאשה היפה ביותר בעולם, מבקשת עתה **אווה גארדנר** לנוח מן העבר הסוער.

אם יש מי שמטיל ספק בשלמות יופיה בעבר, יראה נא בשבועות הקרובים את הרוזנת היחפה בטלוויזיה. היא אינה מתעניינת עוד בעבר. היום היא מעדיפה חיים שקטים, הרחק מאורות הזרקורים, בחברת כלבה, **מורגן**, וידידים שאינם מחפשים הזדמנויות להצטלם בעיתון.

דאדלי מור: קטנים אוהבים גדולות

מאז הופיע **דאדלי מור** כפיזמונאי מצליח ב־10 וחילק ציונים לחתיכות, הוא הפך חביב הנערות. אחת מהן היא **סוזאן אנטון**, אשר מסתפקת בשופט — ולא בציונים שחילק.

רומן פולנסקי: הפיראט הפך למוצארט

הילד הרע של הקולנוע האירופי נטל פסק־זמן, ומופיע השנה בתיאטרון, כשחקן. בקיץ הוא עשה זאת בפולנית בוורשה, כעת הוא עושה זאת בפאריס בהפקת־יוקרה של המחזה אמדיאוס.

ברוק שילדס: לאכול את העוגה ולשמור עליה

הגברת **טרי שילדס**, שהיא מפורסמת בעיקר בתור האמא של הכוכבת **ברוק שילדס** בת ה־16, נחלה לאחרונה מפלה קטנה בבתי־המישפט.

היא תבעה־לדין צלם, אשר צילם לפני שש שנים את ילדתה בתנוחה מגרה מאוד בתוך אמבטיית־שיש. מה שהטריד את האם הדואגת היה מקום הצילום: ירחון פורנוגרפי למחצה. אולם, כאשר ניסתה להביא את טענותיה לפני שופט מלומד, הגיב הלה בספקנות: „איני מטיל ספק במסירותך כאם,” הוא אמר בין היתר, „אבל את החלטת, בסופו של דבר, שבתך תופיע בילדה יפה דווקא, ולא בפוליאנה.”

אנשים

מדוע עטפו השגרירים את רגליהם בעיתונים, ומי סחב את הסכו"ם שנשלחו לחדרי הח"כים?

■ חברים במיפלגה הלי־ברלית הזימו את הרעיון, ש־בארבעת ימי ועידת־התיירנים לא ימצא שר־התיירות, **אב־רהם שריר**, זמן לעסקנות פוליטית. סיפרו עליו שיש לו יומן סבן סטאר קטן, המשמש גם כארנק, שבו הוא מחזיק רשימת טלפונים מצומצמת של כ־40 מאנשיו. מדי יום הוא נוהג להתקשר אל כל־אחד מהם, ולבדוק אם אותו איש עדיין משתייך למחנהו, או ש־עבר למחנה אחר במיפלגה. חבריו־למיפלגה היו בטוחים שוועידה כזאת לא תעצור את מיפקד־הטלפונים היומי של שריר.

■ ביומה השני של הוועי־דה השתתפו ח"כ המערך, **עדי אמוראי**, וח"כ הליברלים **יצחק זייגר**. בישיבת אחרי־הצהריים של הוועידה אמר זייגר, איש קבוצתו של שריר, שהוא בודק כל הזמן איפה נמצא אמוראי, משום שיש בי־ניהם הסכם־קיזוז. „אם אצליח לשכר אותו במסיבת־הלילה, לא נעלה מחר שנינו לכנסת," התוודה זייגר. לבסוף זה לא עזר לו, והוא נקרא על־ידי מצליף הסיעה לדיונים ביום הרביעי, בעוד שאמוראי נשאר בתל־אביב.

■ עיתון יכול לשמש לצרכים שונים. במסיבה ש־ערך שגריר ארצות־הברית ב־ישראל, **סם לואיס**, לכבוד השגריר הישראלי החדש ב־וושינגטון, **משה ארנס**, סיפר אחד מקודמיו של ארנס בתפ־קיד, **אברהם הרמן**, כי הש־תמש בעיתון וושינגטון פוסט למען מטרה טובה. זה היה בטכס־ההשבעה של הנשיא **ג'ון קנדי**, שנערך ביום־שלג תחת כיפת־השמיים. המוזמנים ישבו בקור העז, לבושים הדר, ועטפו את רגליהם בדפי ה־עיתון.

■ באותה מסיבה נשא **יצחק רבין**, גם הוא שגריר לשעבר בוושינגטון, דברים רציניים. בין השאר אמר כי אל לה לישראל לרוץ אחרי האמריקאים. „אם הם צריכים אותנו, הם יודעים את הכתובת שלנו," אמר. הגיב על כך בו במקום סם לואיס, באירוניה דקה: „גם אתם יודעים את הכתובת שלנו."

■ קוראי ניו יורק טיימס יופתעו בוודאי, כאשר יקראו ▲

בקרוב ראיון מקיף, שערך העיתונאי **מייקל הלקין** עם נשיא־המדינה, **יצחק נבון**. לצורכי הכתבה צולם הנשיא במעיל־חורף, כשלראשו כובע גדול־ממדים ומסביבו ערימות־שלג. לצלם העיתון האמריקאי **סבסטיאן סרגדו** היושב ב־פאריס, נקבע לפני זמן־מה יום צילומים בבית־הנשיא, וכשבא הצלם הקאתולי, שאמו יהודיה, ושאביו נמנה עם צאצאי ה־אנוסים, למישכן היתה ירו־שלים מכוסה בשלג. הצלם צי־לם את נבון בתוך המישכן, והנשיא הזכיר לו שעד־כמה שידוע לו דובר גם על צילומי־חוץ. הצלם אמר שהוא חשש להעלות את הרעיון, אך נבון אמר שזו יכולה להיות תמונה נחמדה. הוא התלבש כנדרש וצולם בחצר ביתו, לשימחת הצלם.

■ הנשיא ורעייתו **אופי־רה** אירחו במישכן קבוצת־קצינים, הנמצאים בהשתלמות של קצינים בכירים של צה"ל, והללו באו עם נשותיהם: הוא פנה לאחד מהם וביקש ממנו לומר לו מהי תחושתו לגבי תדמיתו בציבור. הנשאל קם והיסס: „אני לא יודע בדיוק מה להשיב. אני למעשה חייל־מילואים." היה זה סגן־אלוף (מיל.) **רן כהן**, ראש תנועת של"י בהסתדרות.

■ יום שני, האחד בפב־רואר, היה יום־חג לכל באי־הכנסת. לרגל חילופי־בעלים ב־מיזנוני הכנסת, ערכו הבעלים החדשים שולחנות־כיבוד גדו־לים בשטח שבין המיזנון ה־כללי למיזנון הח"כים. למראה האוכל המיזרחי המשובח רצו הכל לעבר השולחנות. חמש דקות אחרי התחלת ההתנפלות נראה השולחן כשדה־קרב. אחד ששילם ביוקר על עדינותו היה סגן מזכיר־הכנסת, **שמואל יעקובסון**, שאכל לאט ובני־מוס, ולכן הצליח לטעום רק מעט מן המטעמים.

■ החילופים במיזנון יצרו בעיות רבות. כשהתארחה מיש־לחת בת 32 איש, של חברי פרלמנט צרפתיים בכנסת, לא נמצאה מערכת שלמה של כלי־אוכל, והאורחים ומארחיהם נאלצו לאכול את ארוחת־הצהריים החגיגית במערכות כלים שונות. כשביקש מזכיר־הכנסת, **נתנאל לורך**, סלסלת פירות, חיפשו המלצרים סל־סלות ולא מצאו. לבסוף הביאו לו צלחת רגילה, מעוטרת ב־נייר כסף, ועליו היו מונחים הפירות. בתום הארוחה הוחלט לבקש מיושב־ראש הבית ש־יתיר קניית מערכת כלי־אוכל אחידה בת 36 חלקים, שתישמר לאירועים חגיגיים מסוג זה.

■ לוועדת־המיזנון של הכנסת, בראשות ח"כ המערך, **תמר אשל**, הובא מידע ש־בשנה האחרונה נעלמו מהמיז־נונים 20 אלף כוסות וגם כמות גדולה של סכו"ם. הוועדה הח־ליטה שלהבא, כל מי שירצה לקחת אוכל או שתייה לחדרים בבניין, יקבל סכו"ם וכוסות חד־פעמיים.

■ השייח' הדרוזי **ג'אבר מועדי** סיפר בערב־ראיונות של הליכוד, היקב, שאנשיו היו דווקא מאוד רגועים מחוץ לאולם בית־המישפט המחוזי בירושלים, שם נגזר דינם של שלושת בניו למאסר־עולם. „זרקו עליהם רימונים של עשן. אז הדרוזים, שהם חיילים, אחים־לנשק, ראו שזורקים עליהם, אז הם תפסו את הרי־מונים וזרקו אותם בחזרה."

■ מועדי טען, כמובן, שבניו חפים־מפשע. כשנשאל מי יכול היה לרצוח את השייח' הבדואי, **חמאד אבו־רביע**, הוא אמר: „אבו־רביע המנוח היה לו הרבה עניינים, הרבה בעיות, הרבה אויבים, גם בין הבדואים." כהוכחה לכך ש־הבדואים לא שומרים טינה ל־בני־מישפחתו, סיפר מועדי ש־בנו **נג'יב** היה בנגב, וכצייד ביקש את עזרת הבדואים, והם, שידעו מי הוא, עזרו לו. טען מועדי: „אפילו האשה של ה־מנוח אבו־רביע יודעת מי הרג את בעלה."

■ אחרי מותו של **ראובן מעיין** סיפר **יצחק ליבני** שאביו, **אברהם וייס**, חלה לפני 20 שנה בלוקמיה. כש־שמע על כך, ובפרט אחרי שאמרו לו שהוא יחיה תקופה קצרה ביותר, הוא התחיל לב־כות והיה בטוח שתוך זמן קצר ימות. אחרי שהתאושש מההלם הראשון הוא החליט להילחם בסרטן־הדם. הוא הפך צימחוני ואחר־כך טיבעוני, התרחץ בים בחורף, שיחק פינג־פונג ואיבד את כל שאר המחלות שהיו לו במשך כל השנים ושנבעו מהשמנת־יתר, מתזונה לא־נכונה ומחוסר פעי־לות ספורטיבית. למרות הסרטן חי עוד עשר שנים, וכאיש־עסקים הוא המשיך בפעילותו הרגילה. וכשנפטר לפני 10 שנים, הוא היה בריא לגמרי, מילבד הסרטן שקינן בגופו שאי־אפשר היה לרפאו.

■ חוסר־מזל, כך ניתן להגדיר את פיתרונות הדיור שהוצעו ליושב־ראש הכנסת **מנחם סבידור**. במשך חו־דשים ישן סבידור בבתי־מלון בירושלים, מאחר שכל דירות־השרד הפנויות בבירה לא הת־אימו לו. לבסוף גרכשה לו דירה במיגדלי מגידו, מול ה־כנסת, ועתה מסתבר שאינה מתאימה לצרכיו. כשאירח ה־יושב־ראש את ראשי הוועדות של הכנסת ועוד ח"כים אחדים למסיבה, לרגל חילופי ראשי ועדת־החוץ־והביטחון, היתה צפיפות רבה בחדר־האורחים של בני־הזוג סבידור, והמוז־מנים התקשו לנוע בחופשיות.

■ מופע־המין שנערך ב־פעם השנייה בחיפה, בהש־תפות **ירון לונדון**, צוות־שח־קנים והסכסולוג **עמי שקד**, לא היה מתקיים אלמלא התער־בותו של ראש עיריית חיפה, **אריה גוראל**. אחרי המופע הראשון נודע לו שרבים לא הצליחו לרכוש כרטיסים ל־אירוע, וכמה עובדות־עירייה אף פנו אליו שיארגן מופע מיוחד לעובדי־העירייה. הוא פנה ל**דן לנס**, מנהל צוותא חיפה, וביקש ממנו שיארגן מו־פע נוסף. חבילת הכרטיסים הראשונה נשלחה לעירייה ו־נחטפה בתוך דקות.

ברוך מודן

מנכ"ל מישרד־הבריאות, מכסה בכף־ידו את פניו, כדי שהצלמת לא תוכל לצלם אותו (למעלה). מודן, שהוזמן להתראיין בערב־ראיונות, עשה מאמצים למנוע את צילומו, אך הצלמת המתינה עד שהתעייף. ברגע שהזיז את ידו, צילמה אותו (משמאל).

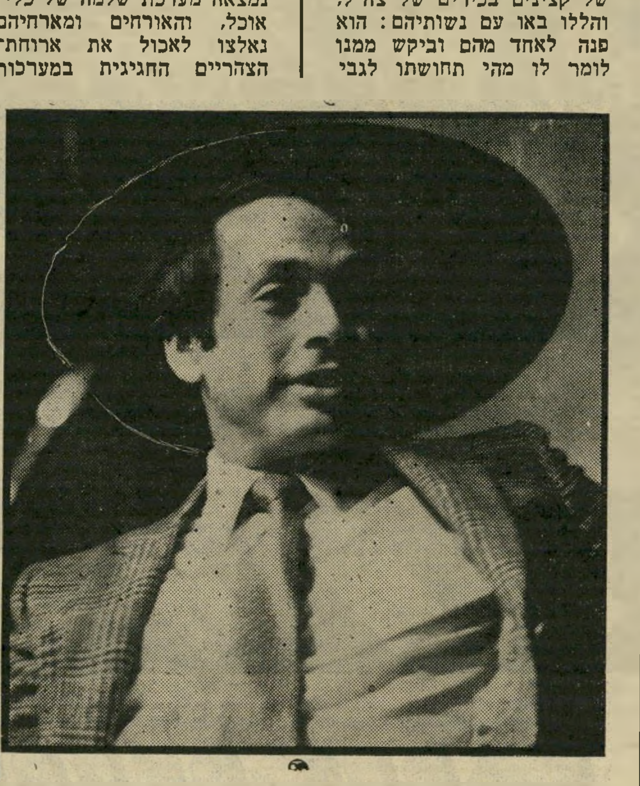

אריה גנגר

אינו חובש כובע סיני רחב־שוליים ואינו יוצא לעבודה בשדה־אורז, כפי שנראה בתמונה זו, שיש בה אשלייה אופטית. העוזר לשר־העל יעקב מרידור צולם, כשהוא יושב מתחת למצילה של מערכת־תופים.

מתחילה
המהפכה הנוצצת

במקום בו נפגש דיזנגוף עם המלך ג'ורג' נפתחה התכשיטיה של גוֹטֵאל

התכשיטיה - מהפכה באיכות ומבחר - תכשיטי זהב ויהלומים במבחר מיוחד. קולקצית יצוא של תכשיטים בעיצובים מקוריים ובנוסף קולקציה מיוחדת של תכשיטים בסגנון עתיק.

התכשיטיה - מהפכה במחיר -

35% הנחה אמיתית

וב־3 תשלומים!

עקב שליטה על מקורות ייצור ושיווק ישיר לצרכן, אנו יכולים להציע לך את תכשיט האיכות שלנו במחירים ללא תקדים.

התכשיטיה - מהפכה בשיטה - שי חינם!

תכשיט זהב 14 קרט משובץ בספיר או רובין על כל קניית תכשיט המופיע במודעה זו.

התכשיטיה - מהפכה בשרות - בדיקת יהלומים חינם לכל דורש ע"י מכשיר אלקטרוני מיוחד.

פתוח במוצ"ש

התכשיטיה - מהפכה באמינות - לראשונה בארץ שתי תעודות אחריות: אחריות התכשיטיה וכן תעודת אמינות של גימולוג עצמאי מוסמך, על כל תכשיט.

מחלקת שעונים - מציעה לך מבחר גדול של שעונים בהנחות גדולות!
CASIO / SEIKO / CITIZEN / TECNOTIME / CUPPILARD / MARVIN

מפרט תכשיטים.

1. שרשרת זהב 14 קרט, משובצת פנינים.
2. תליון זהב 14 קרט, משובץ 3 יהלומים לבנים נקיים, 0.165 קרט, כולל שרשרת.
3. תליון זהב 14 קרט, משובץ 4 יהלומים לבנים נקיים, 0.08 קרט, כולל שרשרת.
4. תליון זהב 14 קרט, משובץ 2 יהלומים לבנים נקיים, 0.07 קרט.
5. תליון זהב 14 קרט, משובץ 7 יהלומים לבנים נקיים, 0.07 קרט.
6. תליון זהב 14 קרט, משובץ יהלום לבן נקי 0.035 קרט.
7. טבעת זהב 14 קרט, כפולה, משובץ 6 יהלומים לבנים נקיים 0.06 קרט.
8. טבעת זהב 14 קרט משובץ 2 יהלומים, 0.07 קרט.
9. טבעת זהב 14 קרט, משובץ 3 יהלומים, 0.06 קרט.
10. טבעת זהב 14 קרט, משובץ 2 יהלומים, 0.07 ו־3 ספירים, 0.105 קרט.
11. טבעת זהב 14 קרט, משובץ 10 יהלומים, לבנים נקיים, 0.10 קרט.
12. עגילים מזהב, 14 קרט, משובץ 2 יהלומים 0.06 קרט.
13. עגילים מזהב 14 קרט, משובץ 6 יהלומים 0.12 קרט.

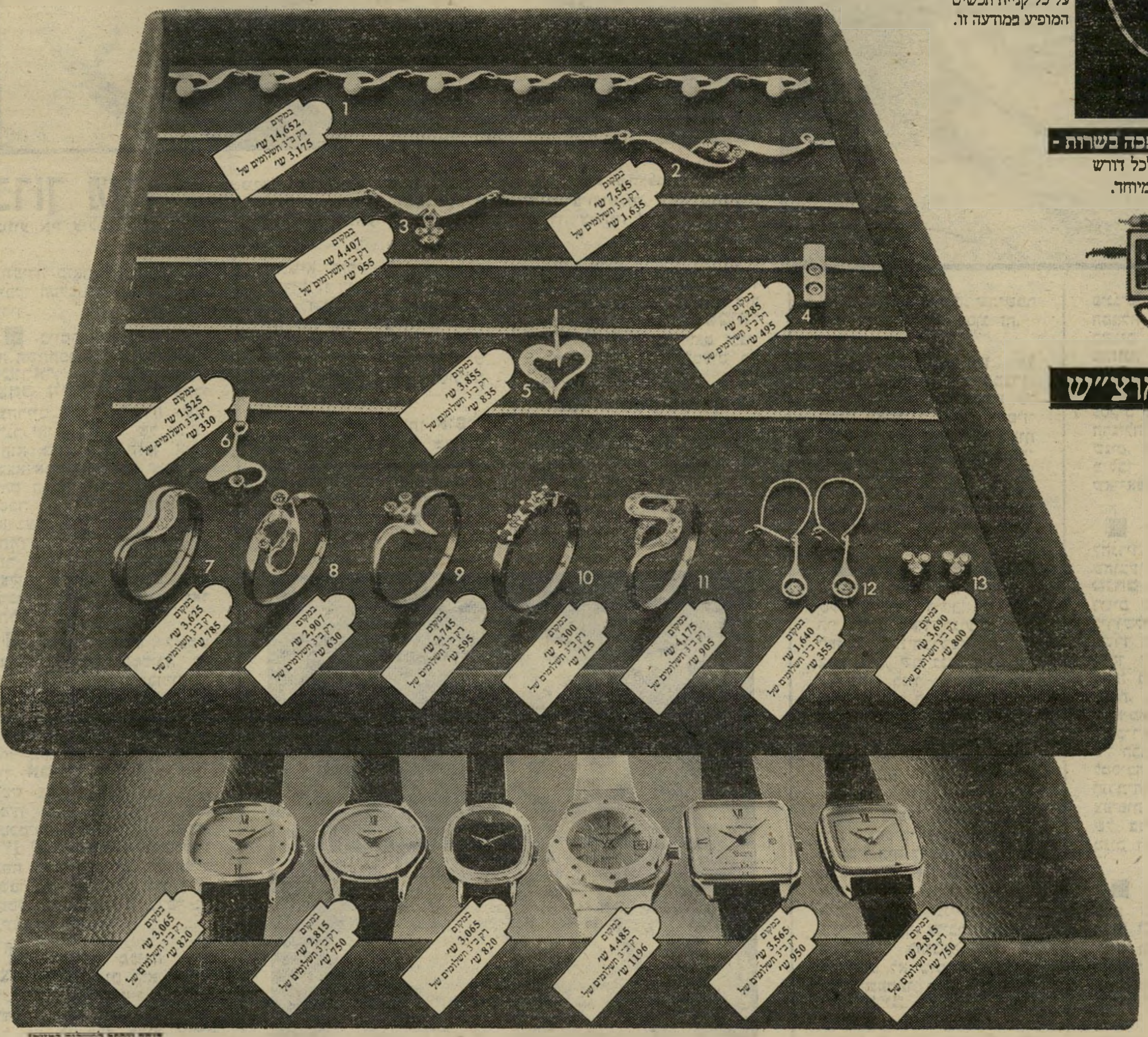

הנחה נוספת לתשלום במזומן

מהיום כולם באים אלינו

התכשיטיה של גוֹטֵאל

פתוח גם במוצ"ש בין 18.00 ל־22.00 ובימי חול 16.00-19.00, 08.00-13.00 דיזנגוף פינת המלך ג'ורג' - פסג' דיזנגוף סנטר - (הכניסה ליד בנק לאומי).

ורסבסקי · פרילך

אנשים

ח"כ־חרות סותם אוזניו מאז פרשת „אלטלינה"

ויו"ר העבודה אינו יכול לסבול את המתח של „דאלאס"

■ הרב **משה סלומון,** שמונה סוף־סוף כמנכ"ל מישרד־הדתות, לא שמע על המינוי מאמצעי־התיקשורת, אלא מ־מעבידו, הד"ר **יוסף בורג,** שר־הדתות. ביום שבו החליטה הממשלה על המינוי, שבעקבותיו יוחלף **גדליה שרייבר,** השתתף סלומון בהלוויית אמו, שנפטרה ביום השישי. השר בורג, שבא להלווייה, הודיע לו על המינוי, שעמד על סדר־יומה של הממשלה במשך חודשים ארוכים.

■ יריביו של ח"כ חרות **רוני מילוא** מספרים שכאשר הוא כיהן כיושב־ראש הסתדרות־הסטודנטים הארצית, בא הד"ר למישפטים **ברוך ברכה** לראיין אותו. מכיוון שמילוא לא ידע במה המדובר, ענה על השאלות במקומו חברו־בעבר ויריבו בהווה, ח"כ חרות הטרי **מיכאל** („מיכה") **קליינר.** ה־ראיון פורסם כשהמרואיין, לכ־אורה, היה מילוא.

■ קליינר, אגב, נראה במיסדרונות־הכנסת כשהוא מסתובב ובפיו סיגר לא־דלוק. אחרי שהבחינו שהוא מסתובב כך במשך כמה ימים, בירדו אצלו מה קרה לו, והוא הסביר שהוא נדר נדר שברגע שהוא ייכנס לכנסת הוא יפסיק לעשן, והוא אכן עשה זאת, החל בחצי שעה לפני שהושבע. הסיגר ש־בפיו משמש רק כתזכורת לטעם הטבק האהוב עליו.

■ ח"כ ליברלים, **שרה דורון,** המאחרת באופן קבוע לישיבות ועדת־העבודה של ה־כנסת שדנה בחוק הבטחת־הכנסה, נוהגת לבקש, בהיכנסה לחדר, רוויזיה בהחלטות. העיר לה על־כך ח"כ מפ"ם, **יאיר צבן:** „אתם, הליברלים, אומ־נם הצטרפתם לליכוד עם חרות, אך אתם לא מוכרחים להיות עד כדי־כך רוויזיוניס־טים."

■ אחד מעסקני־חרות, שנשאל מדוע סותם ח"כ **איתן ליבני** את אוזניו בצמר־גפן לא התפלא: „כך זה אצלו מאז שהפגיזו את אלטלנה."

■ בערב־ראיונות גילה ח"כ המערך **שימעון פרס** שהוא חובב מושבע של הסרטים הערביים המוקרנים בלילות־שבת בטלוויזיה. למראיינו, **איתן דנציג,** הוא אמר: „אלה הם סרטים נאיביים, ללא דפיקות־לב, הכל ברור. אין מתח כמו בדאלאס."

■ מזכיר־הממשלה הפורש, **אריה נאור,** נשאל אם אכן אמר ראש־הממשלה, **מנחם בגין,** לשר־האוצר, **יורם ארידור,** שהוא יכול להתפטר. ענה נאור: „בגין התכוון אל מישהו אחר בכלל, אך את שמו לא אוכל לגלות." בהתייחסו למקור הידיעה, אחד הכתבים המדיניים, אמר נאור: „אחדים מהכתבים המדיניים אינם מבי־נים כל־כך במדינאות, ולכן הם פונים לרכילות וניזונים מהדלפות שאינן מדוייקות ו־מגמתיות. אחר־כך הם יושבים ברחבה שליד מישרד ראש־הממשלה ומחכים לסיום הישי־בה, ובינתיים הם מראיינים זה את זה ומקיימים שיחות בטלות שהקשר בינן לבין המציאות הוא מיקרי בלבד."

■ **מיכאל צור** נשאל מדוע אינו מתאר בסיפרו עניינים לכלא את מה שהוביל אותו לכלא, אלא עוסק רק בניתוח המצב בבתי־הסוהר. „כשישבתי בתא אחד עם **אשר ידלין,** וסיפרתי לו על המישפט שלי, הוא אמר לי: 'צור, אם לקח לך שש שעות להסביר לי את העניין, ועדיין לא הבנתי ב־דיוק מדוע קיבלת 15 שנה, אז הציבור בחוץ יבין?'"

■ צור, שכתב את כל סיפרו בבית־הסוהר, התחיל לכתוב אותו אחרי שהמתיקו את עונשו בפעם הראשונה. הוא כתב כ־450 עמודים בטיוטה ראשונה, כימעט ללא מחיקות, אך על פי בקשת המוציא לאור הוא קיצץ את הספר ברבע. „גמרתי לכתוב את הספר חודש לפני השיחרור. ידעתי שכאשר אש־תחרר לא תהיה לי סבלנות ולא יהיה לי זמן."

■ אין זה סיפרו הראשון של צור. לפני קום המדינה הוא כתב ספרון, העוסק ב־פרקים בתולדות הציונות, ש־פורסם בשם־עט. צור היה אז מדריך בתנועת־נוער.

■ צור נשאל אם אכן הודה באשמה רק אחרי שהוכנס לתא שהסריח מליזול, כפי שפורסם בזמנו בעיתונים. צור אמר שהוא הודה בלי שום קשר לליזול, והוסיף: „אני רגיל לחיים קשים, ושמיכות מלוכ־לכות ותא המדיף ריח ליזול לא היו שוברים אותי."

■ הפנתר השחור **מוני יקים** אינו עוסק רק באירגון תנועת־מחתרת נגד צה"ל, כפי שנטען בעיתונים. יקים, שעד 1972 היה המנהל של תיאטרון מרתף, בסוף רחוב בן־יהודה בתל־אביב, ושחזר לפני כחצי שנה מארצות־הברית, מחפש בימים אלה בקדחתנות מקום לתיאטרון שלו, שהיה הראשון במיסגרת תיאטרונים הלא־ממוסדים שפרחו בשנים האח־רונות. „בעוד שבעבר היה ה־תיאטרון מיועד לילדי השמנת, עכשיו הוא יהיה מיועד גם לילדי השכונות," הסביר מוני את ההבדל בין גילגולו הראשון של התיאטרון לגילגולו העכ־שווי.

■ הפתעה נעימה ציפתה לציירת **אסתר ברטל,** כש־נודע לה שציורה נבחר לתח־רות בינלאומית. ברטל, מנהלת בחברת־אלקטרוניקה, נשואה לכלכל באל־על ומטפלת בשני ילדים, קראה בעיתון שנסיכת מונקו עורכת תחרות לציור במונטה־קרלו. 2800 ציירים מרחבי העולם, וביניהם ברטל, הגישו את ציוריהם לתחרות גרנד פרי 16, ומהם, נבחרו 170 בילבד, ביניהם ישראלית אחת. הציירת המנהלת, שכבר ערכה שלוש תערוכות בארץ, סיפרה, ערב צאתה למוסיאון הלאומי של מונקו, שלמרות עיסוקיה הרבים, בכל שעה של פנאי היא מציירת.

■ עורך־הדין **מרדכי משעני,** טען בלהט לפני ה־שופט, **בנימין כהן,** כי נא־שמת, שלמדה בבית־ספר ממ־לכתי־כללי, היא, בכל־זאת, בחורה דתית. „בית־ספר ממלכתי אינו בית־ספר של המיסיון!" אמר הסניגור ו־השופט ענה לו בחיוך: „אני בטוח כי שר־החינוך ישמח לשמוע מפיך שאתה נותן הכ־שר לבתי־הספר שלו."

חיים קאופמן סגן שר־האוצר, מניח על השולחן מולו, את תווית־הזיהוי, הנושאת את שמו. קאופמן, שבא לוועידת־התיירנים שנערכה במלון בתל־אביב, הועלה לבמה וישב בכסא שיועד לרפי פרבר, מנכ"ל מישרד־התיירות. כשהבחין שאינו יושב בכיסא הנכון, לא עבר לכיסא השני, אלא החליף את תוויות הקרטון, כדי למנוע טעויות־בזיהוי.

שמואל וילוז'ני שחקן תיאטרון „הבימה", מחופש כגרוצ'ו מארכס, מצית סיגר לאיש־העסקים רוני שטן. וילוז'ני שהוזמן לפתיחת מועדון, הדביק לעצמו שפם מלאכותי, הרכיב משקפיים, והתהלך כמו כוכב־הקולנוע.

מישאל בזק: מתחת לשולחן - מעידה

ח"כ הליברלים, בני שליטא, זרק פצצה ב־מליאת־הכנסת. הוא סיפר שהוא נותן הטבות לעובדיו „מתחת לשולחן". אנשי־ציבור שונים נשאלו במישאל בזק של העולם הזה מה הם נותנים ומה הם מקבלים מתחת לשולחן, והם השיבו:

● **שמואל רכטמן,** מי שהיה ראש עיריית רחובות וח"כ: „עזבו אותו. היתה לו פליטת־פה. כל ראש־עיר רשאי לאשר שעות נוספות, וזה מעל השולחן, אחרי שמסכמים זאת עם ועדי־העובדים."

● **רפי סוויסה** ח"כ המערך וראש המועצה המקומית מזכרת־בתיה: „התבטאות אומללה של ראש מועצה שלא דיבר מהכתב, וחשב שזו המוע־צה במנחמיה. אי־אפשר לתת מתחת לשולחן, ולצערנו גם לא מעל השולחן „בגלל מדיניות מישרד־הפנים."

● **ז'ק אמיר,** ח"כ המערך וראש עיריית דימונה: „מה, אין לי מה לעשות? כשיש מעל למה לתת מתחת? הוא איבד את שיווי־מישקלו אם הוא מדבר מתחת לשולחן. מי לא מבקר אותנו? כבר אמרתי במקום אחר שהוא צריך לבקש את סליחת ראשי־הערים העושים את מלאכתם נאמ־נה."

● **יהודה חשאי,** ח"כ המערך ויו"ר האגף המוניציפאלי במיפלגה: „יש לי מזל. אני לא נותן ולא מקבל. חוץ מזה, אני לא מאמין שהוא עושה מה שהוא אומר."

● **חנניה גיבשטיין,** ראש עיריית ראשון־לציון: „ביטוי לא מקובל. אני לא נותן ולא מקבל מתחת לשולחן, ואם יש הסכם מיוחד, זה לא נעשה בהחבא."

● **יגאל גריפל,** סגן־ראש־עיריית תל־אביב: „אם יוצאת מישלחת־נוער לחו"ל, ואני קובע מורה או מדריך שנהנה מכך, זה בוודאי מתחת לשולחן, וזה מקובל, למרות שזה נעשה מעל השולחן. במיסגרת העירונית אי־אפשר לתת מתחת לשולחן. לעומת זאת, בחברות העירוניות או בפרוייקט שיקום השכונות, נקלטים עובדים על־ידי קריטר־יונים מיוחדים."

● **משה מירון,** מי שהיה ממלא־מקום ראש עיריית רמת־גן: „לא מקובל. הייתי עשר שנים בתפקיד, ואני לא זוכר שאי־פעם נתנו מתחת לשולחן. זה לא ז'רגון מוניציפאלי, מתחת לשולחן."

● **דויד שיפמן,** ממלא־מקום ראש עיריית תל־אביב לשעבר וסגן שר־התחבורה בהווה: „לא, בהחלט לא. ההכללה שהוא עשה, שזה סלאנג מוניציפלי, אני שומע על־כך בפעם הראשונה. אין דבר כזה."

● **דויד מגן,** ראש עיריית קריית־גת: „חס ושלום. שליטא התכוון בוודאי לכך שהעיריות לא יכולות לפעול כדי למצוא עובדים טובים יותר בגלל בעיות־שכר. אין נוהג לתת."

● **דויד מסיקה,** סגן־ראש־עיריית בת־ים: „לא מכיר דבר כזה. מה שמקובל זה מה שאמר פעם לוי אשכול, שנותנים בעזרת השם. נותנים גמול השכלה. שעות כוננות. קילומטרז', וכל זה נוסף למשכורת, אך זאת על־פי הסכמים ארציים."

אברהם גינדי

בצפון היוקרתי ביותר בתל-אביב

רחוב תתם סופר 9

לנוחיות קהל הלקוחות יהיו משרדינו בתל-אביב ובראשון-לציון פתוחים במוצ"ש החל משעה 6.00 בערב

בנין מפואר במיוחד, בן 8 דירות בלבד, שייבנה ברמה בינלאומית לפי מיטב המסורת המייחדת את בנייני **אברהם** גינדי.

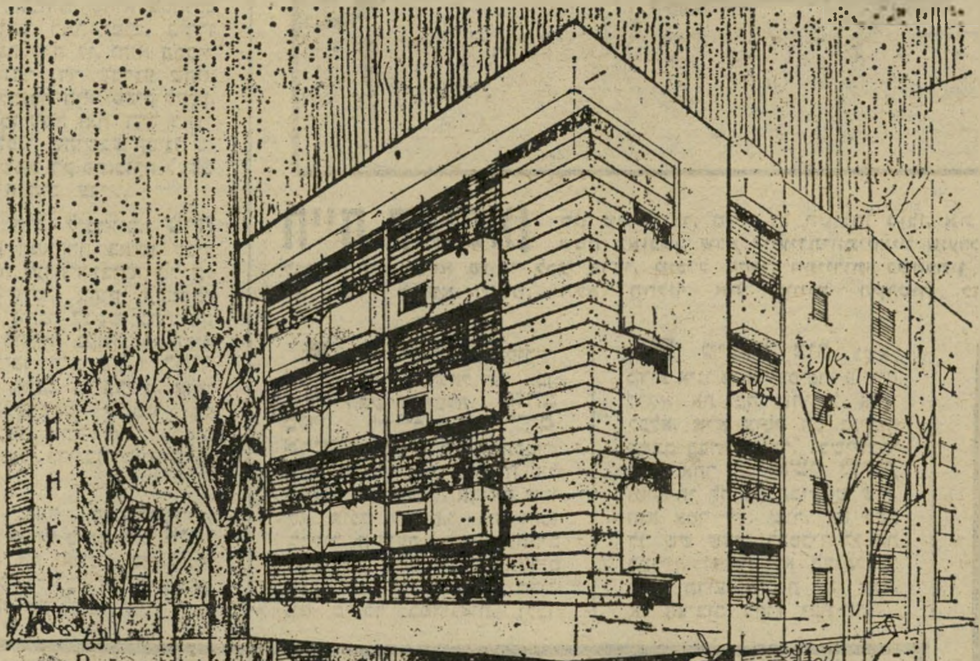

הבניין יצופה בשיש או בפסיפס

שפע של שכלולים:

- שני מפלסים בכל דירה
- 3 כווני אויר מלאים לכל דירה
- טלויזיה במעגל סגור לזיהוי מושלם של אורחיך בכל דירה
- מרצפות שיש בסלון, בפנת האוכל ובמטבח (3 דוגמאות לבחירה)
- שטיחים מקיר אל קיר בחדרי השינה
- שני חדרי רחצה בכל דירה
- ריצוף קרמיקה בחדרי הרחצה ובשרותים
- כלים סניטרים צבעוניים
- חמום נפרד לכל דירה
- לובי מפואר בכניסה לבנין

שינויים בתכנון הדירה
על ידי משרד אדריכלים
אבי רסקין הרי המלי - **חינם.**

תכנון: אדריכלים רשקס-גולדמן
עצוב חזיתות: אדריכלים אבי רסקין והרי המלי.

בראשון-לציון

מבצע למכירת דירות בנות 3.5 ו-4 חדרים באזורים היפים ביותר במערב העיר.
בעת חתימת החוזה - 10.000 שקל. היתרה בתשלומים ומשכנתא עד 12 שנים.

בטחון מלא לכספי הרוכשים.

אברהם גינדי

הקניה הטובה ביותר 1982

1982 העסק הנבחר

תל-אביב	רמת השרון	פתח-תקוה	ראשון-לציון
ככר המדינה ה' באייר 10	סוקולוב 84	חיים עוזר 28	הרצל 62

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים

אנשים

התיירת הציעה טיפ לח"כ

והקניבלים אכלו

ישראלים רזים

■ מיקרה לא־נעים אירע לח"כ המערך, **רפי סוויסה.** הוא בא לנמל־התעופה בן־גוריון בלוד לקבל את בנו, ונכנס לאולם־הנוסעים. הוא ראה שם זקנה עמוסת־מיזוודות, וכמחווה של רצון טוב ניגש אליה ועזר לה לסחוב את מיזוודותיה עד לפתח המכס. שם הניח אותם על הריצפה והת־

ג'וקי ארקין מוציא לשון לעברו של השחקן אנתוני פרגאס, העושה לו פרצוף. ארקין, הפנטומימאי, ביקש שיצלמו אותו עם השחקן מהסידרה הטלוויזיונית סטארקי ותאץ', משום שהם מיטיבים להבין זה את זה ללא־מילים.

כוון לחזור לאולם ולהמתין לבנו. התיירת, שחשבה שהוא אחד הסבלים העובדים במקום, הוציאה דולר ורצתה לתת לו כדמי־שירות. אחד המוכסים, שהכיר את סוויסה, נחלץ לעזרתו והסביר לתיירת שמי שעזר לה לשאת את מיזוודותיה הוא חבר־פרלמנט. היא התנצלה, הסבירה שזהו ביקורה הראשון בארץ, ושאלה את סוויסה מה היא יכולה לעשות כדי לכפר על טעותה. סוויסה הציע לה שפשוט תבוא לארץ בכל שנה.

■ מנהל מלון רמאדה, בתל־אביב, **דוב אודנץ,** מספר על מדינה אפריקאית, שהחליטה לעסוק גם היא בחטיפת מטוסים. תחילה חטפה מטוס הולנדי, ובו 120 נוסעים. אבל הם לא היו די שמנים, וראש־השבט החליט לפטם אותם במשך שבוע, לפני האכילה. לאחר מכן נחטף מטוס צרפתי, ובו 120 נוסעים. שוב בדק אותם ראש־השבט והחליט שצריכים לפטם אותם במשך שבועיים, לפני האכילה. לבסוף נחטף מטוס ישראלי. ראש־השבט גילה שכל 120 הנוסעים רזים כשלדים, והחליט לאכלם מייד. לאנשי־השבט המופתעים אמר: „הישראלים רגילים לאכול זה את זה. אם נמתין שבוע, לא יישאר לנו מה לאכול."

■ בדיחה אחרת מספרת על האיש שנכנס לבר, הזמין ויסקי לעצמו, לברמן ולכל הנוכחים. בסוף הערב התברר שאין לו כסף. הברמן הרביץ לו מכות וגירש אותו. למחרת היום שוב בא האיש, הזמין ויסקי לעצמו, לברמן ולכל הנוכחים. הברמן סבר כי למד לקח, אך בסוף הערב הסתבר שוב שאין לאיש כסף. הברמן הפליא בו את מכותיו וסילק אותו. בערב השלישי בא האיש שוב, הזמין ויסקי לעצמו ולכל הנוכחים. „מדוע לא בשבילי?" תמה הברמן. השיב האיש: „איך אפשר? כאשר אתה שותה כוס אחת, אתה הופך לאלים ומרביץ מכות!"

פסוקי השבוע

● **השגריר האמריקאי המיוחד, סול לינוביץ:** „אחרי השיחות עם מנחם בגין בעניין ההתנחלויות קיבלתי צרבת."

● **סגן שר־הדתות, הרב חיים דרוקמן:** „לא אתפטר גם אם ייעקר חבל־ארץ שלם!"

● **סגן שר־החקלאות, פסח („פייסי") גרופר,** על הצעת מנחם סבידור שח"כים ילבשו מקטורנים: „אני מציע להנהיג תלבשת אחידה לח"כים כמו בבית־הספר, אבל שהכנסת תספק לי על חשבונה את המדים האלה."

● **ח"כ תל"ם, מרדכי בן־פורת,** לסגן ראש־הממשלה, דויד לוי: „אני רוצה לדבר אליך, כהגדרת אחינו האשכנזים, כפרענק אל פרענק."

● **דויד לוי:** „אתם היושבים על ספסלי המערך עשיתם מעשה כעומרי, ואתם מבקשים שכר כפנחס."

בלונים

מאת **דניאלה שמי**

המקהלה ובימת־הנשיאות בוועידת איגוד העובדים הליברליים

אורי אבנרי
יומן אישי

ולנו יש את אריק

מה היה קורה אילו ה„טיימס" של לונדון הביא את דבריו של שר־הביטחון הבריטי, בכנס פומבי, לאמור:
"We the have the strength, we the have the power, we the have the determination to react..."

שאלה טפלה. אדם שהיה מדבר אנגלית כזאת, פשוט לא היה מגיע לתפקיד של מזכיר־סניף באגודת־פועלי־המחט בשכונת וייטצ'אפל, קל וחומר לתפקיד של חבר בקאבינט.

אך הנה הודיע הארץ ביום החמישי האחרון בראש עמודו הראשון כי שר־הביטחון הישראלי אמר, כי „יש לנו את הכוח, יש לנו את העוצמה ויש איתנו את נחישות ההחלטה שבכל מיקרה של פגיעה בביטחון ישראל להגיב בצורה ה־חריפה ביותר." הדברים מצוטטים כלשונם מהודעה רישמית של לישכת־העיתו־נות הממשלתית.

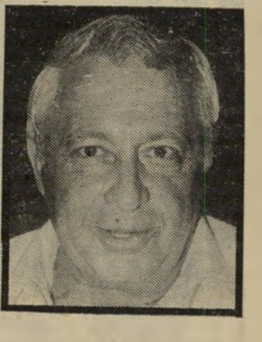
אריק

אריאל שרון הוא בוגר גימנסיה (גאולה בתל־אביב). אם הוא מדבר כך, איך ידברו חייליו שגמרו ב־קושי את בית־הספר היסו־די?

אריק אינו יוצא־דופן. די להפעיל את מקלט־הטלוויזיה או הרדיו, כדי **לשמוע** אוסף של זוועות לשוניות מפי שועים. יצחק רבין מדבר על תקופה של כמה חדשים (ח' קמוצה), פרס מדבר בשפה נמלצת הדומה לעברית, וחברי־הכנסת השיגו חסינות לא רק מאימת חוקי־התעבורה, אלא גם מכללי הלשון העברית.

קרייני החדשות והרצף מדברים עברית נכונה, אך בכתבי־השדה כבר פגע הפגע, ומפיהם יוצאים לפעמים פניני־לשון שכל יהלומן היה פוסל אותן מבלי להזדקק לזכוכית מגדלת.

כאשר משדרת הטלוויזיה את דבריו של דובר אנגלית או צרפתית, מופיע על המירקע תירגום. מדוע לא תנהיג נוהג דומה לגבי דוברי העברית הקלוקלת? כאשר יופיע שר, חבר־כנסת או סתם נכבד וישחית את השפה באוזני כל, יוקרן על המירקע הנוסח המתוקן של הדברים, מעין תירגום לעברית.

„לנו הכוח, לנו העוצמה, ולנו נחישות־ההחלטה הדרושה כדי להגיב בחריפות על כל פגיעה בביטחון המדינה..."

איני יודע מה מתכוון אריק לעולל ללבנון — אך בינתיים הוא מעולל זאת לשפה העברית.

נס בכריתים

הסרט המצויין על כיבוש האי כריתים בידי הגרמנים, שהוקרן בטלוויזיה, מראה שוב מה עצום המרחק בין תמונת המציאות, כפי שהיא מצטיירת בשעת מעשה, ובין האמת לאמיתה, המתגלה כעבור שנים.

כל מי שחי בארץ באותם ימים סוערים של 1941 זוכר היטב איך נראו הדברים אז. המיבצע הגרמני היה הפלישה המוטסת והמוצנחת הראשונה בהיסטוריה. הניצחון הגרמני היה מוחץ ומהמם. אחרי כיבוש פולין, דנמארק, נורווגיה, הולנד, בלגיה, צרפת, יוגוסלביה ויוון נראתה פלישה אווירית זו כהוכחה סופית לכך שאכן מכונת־המילחמה הגרמנית היא כל־יכולה. אי־אפשר לנצח אותה, אי־אפשר לעצור בעדה.

כמה חודשים לפני כן, בימי הפלישה הגרמנית לצרפת, התפלג אצ"ל. בפי חסידיו של אברהם („יאיר") שטרן היתה טענה ניצחת: הגרמנים מנצחים במילחמה. בריטניה אבודה. עלינו לחפש דרכים להתקשרות עם המנצח, ולמגר את האנגלים עכשיו, כשהם מתמוטטים.

נפילת כריתים שיכנעה רבים, שלא רצו להאמין עד אז בניצחונו של היטלר, כי אכן צדקו רואי־השחורות. מעל לכל אירופה, ממיפרץ־סודה בדרום כריתים ועד לחוף הארקטי בצפון נורווגיה, התנופף דגל צלב־הקרס האימתני. (אני זוכר שיר עצוב ששרו החיילים הבריטיים השיכורים בבארים הקטנים ברציף הרברט סמואל בתל־אביב: „מדוע בוכיה נפשי? / במיפרץ־סודה נשאר לבי...")

ימים מעטים לאחר מכן פלשו הנאצים לברית־המועצות. במיבצע־בזק מדהים הגיעו למבואות לנינגראד ומוסקווה. בדרום חדרו כוחותיהם לקווקז. על המפה נראה כי שלושה חיצים אדירים מאיימים על ארץ־ישראל: מקווקז, מלוב ומכריתים. נראה כאילו נחרץ גורלה של הארץ — וגורלנו. ידענו שהאנגלים יושבים על המיזוודות, מוכנים לברוח בכל רגע מיזרחה, לעיראק ולהודו. מפה לאוזן סופר על תוכנית של ההגנה להפוך את הר־הכרמל למצדה חדשה. שם ימכרו אחרוני הישוב את חייהם ביוקר, במיבצע־התאבדות עתיר־תהילה.

היו שחשבו שזה יקרה תוך ימים, היו שחשבו שזה יקרה תוך שבועות. על הארץ כולה רבץ ענן שחור של מועקה.

כיום אנחנו יודעים שלא היה שחר לכל החששות האלה. המצב האמיתי אז היה שונה לחלוטין.

הגרמנים הגיעו לקווקז בשארית כוחותיהם, ועוד באותו חורף הביסה אותם התקפת־הנגד הסובייטית הנהדרת, ששינתה את פני המילחמה. (איך צהלנו בלבנו למראה החיילים הסובייטיים, בסדיניהם הלבנים, שהסתערו על פני השדות המושלגים ביומנים הסובייטיים, שהוקרנו אז בארץ! איך שמחנו למראה המוני השבויים הגרמניים, בני הגזע העליון, שעמדו בכפור ורקעו ברגליהם במאמץ נואש למנוע את קפיאתן!)

בלוב אמנם עוד נכונו לגרמנים ניצחונות, ולבסוף הגיעו עד לשערי אלכסנדריה. אך הם הגיעו לשם בטנקים ריקים מדלק. הנאצים לא יכלו לספק את הבנזין החיוני לקורפוס האפריקאי. תחנוניו של המפקד הגרמני האגדתי, ארווין רומל, נשארו ללא מענה. היטלר לא היה מוכן לגזול את הדלק מן הכוחות ברוסיה, כדי להשיג ניצחון במידבר הרחוק.

ואילו בכריתים — ההישג הגרמני המהמם לא היה אלא ניצחון־פירהוס. רק בנס ניצלו שם הגרמנים ממפלה גמורה. כפי שהראה הסרט, התמוטטו הבריטים רק ביגלל מחדל של כוח־רצון. גם הם האמינו, בסתר ליבם, בכוחו העל־טיבעי של הוורמאכט הגרמני.

על כל פנים, הפלישה המוטסת לכריתים היתה הראשונה וגם האחרונה בתולדות המילחמה. שום צבא לא חזר אי־פעם על תרגיל זה. הצניחה במיתלה, בפרוס מילחמת־סיני של 1956, היה מיבצע כושל, ומאז לא הופעלו גם אצלנו עוצבות של צנחנים במיבצעים מוצנחים.

אילו ידענו כל זאת באותם ימים שחורים של 1941, בוודאי היתה נמנעת מבני־הישוב דאגה נוראה. המסקנה היא שגם בימינו, בעידן הטכנולוגיה התיקשורתית המעולה, עטופה המציאות בערפל סמיך של אי־ודאות (או, גרועה ממנה, ודאות־כוזבת) בכל עת, ובעיתות מילחמה לא כל שכן.

לבגין, בכל ערב

גאליפולי.

הסרט האוסטרלי, העומד להיות מוקרן על האקרנים בישראל, אינו מזכיר את יוסף טרומפלדור, וגם לא את גדוד־נהגי־הפרדות. אלה, הממלאים תפקיד כה חשוב בתולדות היישוב, לא הטביעו את חותמם על הקרב הנורא בחצי־האי התורכי, החולש על הכניסה למיצר הדרדנלים.

הוא מראה בצורה מחרידה מה קרה באותו קרב שנמשך 259 ימים ולילות, ושבו סבלו הבריטים, הצרפתים והאוסטרלים 252 אלף אבידות — יותר ממחציתם של 489 אלף החיילים שהגיעו אל החוף המקולל ההוא.

בניגוד לסרט על כריתים, שראינו בטלוויזיה, הסרט על גאליפולי הוא מלאכת־אמנות, המתארת חווייה אנושית. במרכזו עומד סיפור פשוט: שני אצנים אוסטרליים צעירים נפגשים בתחרות כפרית, מחליטים להתנדב לחיל־המישלוח האוסטרלי, מתאמנים לרגלי הפיראמידות במצריים, נוחתים בחוף גאליפולי. זהו תופת, שבו כלואים רבבות חיילים בשטח של כמה דונמים. בידיהם החוף הצר והמידרון האחורי של ההר, אך אין הם יכולים לזוז משם קדימה. כמו כל חזיתות מילחמת־העולם הראשונה, קפאה גם זו בשורה של חפירות. מכונת־היריה הפכה כל הסתערות לשחיטה.

הגדוד של שני האצנים מקבל פקודה להסתערות, שהיא בגדר התאבדות. מטרתה אינה אלא הטעייה והסחה, כדי לאפשר ליחידה אחרת — בריטית — לנחות. הגל הראשון מסתער ונקצר כולו. הגל השני מסתער ונקצר. מפקד־החטיבה נותן בטלפון פקודה להסתערות שלישית, גם היא חסרת־תוחלת. אך הגנרל מבטל את הפקודה באמצעות רץ — אחד משני האצנים. הרץ מגיע באיחור של כמה דקות. ההסתערות כבר נערכה, כל החיילים נהרגו — וביניהם גם גיבור הסרט, שוויתר בעצמו על תפקיד הרץ, וכך הציל את חברו.

„צריכים להציג את הסרט הזה בכל ערב לבגין!" העיר מישהו מאחורי, ברגע שנדלקו האורות והאירו את פניו של קהל מזועזע ומהומם.

„זהו סרט על קו בר־לב," הפליט מישהו אחר.

ואכן — זהו הלקח הבולט של הסרט, הגלוי לעין: חוסר־הטעם של המילחמה, חוסר־האחריות של המדינאים (וביניהם וינסטון צ'רצ'יל הצעיר, השר לענייני חיל־הים, שהיה פטרון המיבצע), הטיפשות של הגנרלים, המיקריות האיומה של המילחמה, שבה נהרגים אנשים במיבצעים מיותרים, ושבה יד־המיקרה קוצרת אחד ומדלגת על רעהו.

אך יש גם רבדים עמוקים יותר. מדוע אין גיבור־הסרט מציל את עצמו, לפני הקטל הבטוח, ותחת זאת מציל את חברו? מה ממריץ אדם לפעול במילחמה נגד היגיון ההישרדות, למען מושגים מופשטים כמו מולדת, כבוד, חברות, רוח־היחידה וכיוצא־באלה?

ומתחת לכל אלה — מה דוחף אנשים למילחמה? באוסטרליה לא היה קיים אז שרות־חובה. גיבורי הסרט התנדבו למילחמה, שלא נגעה להם כלל, שבה לא היה צפוי שום איום על מולדתם, למען הבריטים שהיו שנואים עליהם. הם נדחפים על־ידי דחפים עמוקים — הכמיהה לחווייה מסעירה, הרצון ל־הוכיח את עצמם, הגעגועים לשייכות ולחברות.

צ'רצ'יל

כל חייל קרבי מכיר רג־שות אלה ומתקשה להגדי־רם. הוא רק יודע שהם מת־גברים אף על יצר הקיום העצמי.

זהו סרט חשוב, מפני ש־הוא מקלף את נפש הגיבור, קליפה אחרי קליפה, כמו בצל. תחילה הוא פועל מתוך קלות־דעת של צעיר, הרוצה לברוח מחוות־בקר משעממת בפינה נידחת של אוסטרליה ולראות את ה־עולם. אחר־כך הוא מתנהג כגבר הקשור בחברו הטוב. אחר־כך הוא מתפקד כחייל ביחידה, שעליה גאוותו, ושאת מפקדה הוא מעריך. בסוף לא נשאר דבר אלא הוא עצמו. ברגע המכריע, בין חיים ומוות, הוא נשאר לבדו — כמו כל חייל קרבי ברגע העליון. הוא נאמן לעצמו, לאידיאלים שלו, לטבע העמוק ביותר שלו. הוא נשאר לבדו על המסך, קפוא בתנועה של ריצה, וחזהו מנוקב על־ידי צרור של כדורים.

השחקן המצויין ביותר בסרט הוא המג"ד, גבר בגיל העמידה, קצין פשוט, שנפרד ליד כבש האוניה מאשתו ומבנו. בסצנה בלתי־שכיחה, ערב לפני ההסתערות הגורלית, הוא יושב לבדו בבונקר שלו, לאור הנר, מקשיב לתקליט של אלביוני, שותה לבדו את הברנדי שאשתו נתנה לו כמתנת־פרידה — בידעו שהוא עומד למות, וכי אין טעם כלשהו למוות שלו — מילבד הצורך להוכיח לעצמו שהוא אדם הגון ומפקד נאמן.

מזג־אוויר מטורף

אנא, צייר לך בדמיונך את מפת ארץ־ישראל. אחר־כך סמן אותו בחצים: מירושלים לגליל, משם לרמת־הגולן הצפונית, משם לרמת־הגולן הדרומית, משם לכינרת, משם לשפלה, משם לשומרון, משם לחוף־הים, משם לערבה, משם לצפון־סיני, משם לאילת.

ציור מטורף.

נחש מה זה.

זוהי תחזית מזג־האוויר, כפי שהיא משודרת ברדיו.

אין כל הגיון בסדר זה של האיזורים. אין הוא עובר ממערב למיזרח, או להיפך. אין הוא מוביל מן הצפון לדרום, או מן הדרום לצפון. הוא מכריח את מרבית האוכלוסיה של המדינה, השוכנת בשפלת־החוף, להקשיב לפירוט מזג־האוויר בשישה איזורים אחרים, דלילי־אוכלוסין, לפני שמגיע תורם.

מטורף? אכן. אבל יש הגיון בטירוף הזה. ההגיון שיש לאחרונה בכל הטירופים למיניהם.

כי זוהי תעמולה מודעת (או תת־הכרתית) למען ארץ־ישראל השלמה. כמו במישטר טוטאליטרי, המנצל להפצת המסר שלו גם את שלטי־הרחובות ונייר בית־השימוש, מנוצל כאן מזג־האוויר כדי לספר לאזרחי ישראל, כמה פעמים ביום, שרמת־הגולן וסיני והשומרון שייכים לישראל.

האם תשמש דת ישראל קביים לקיבוץ החולה?

אלוהים אדירים!

כשהייתי ילד בנהלל, היו שם כמה בנייני־ציבור, ששכנו במרכז המעגל הגדול של 75 הבתים הלבנים הקטנים, הזהים לחלוטין, של חברי־המושב.

היו שם מיגדל־מים, בית־העם, הצרכניה, המוסך של הכלים החקלאיים הכבדים, ועוד.

היה גם בית־כנסת. זה היה צריף־עץ, המיבנה העלוב ביותר במושב כולו.

בצריף העלוב הזה התפללו כמה זקנים וזקנות, שהכל התייחסו אליהם ברחמנות ובסלי־חנות. מיסכנים, הם היו זקוקים לאלוהים כדי להחזיק מעמד.

אנשי־המושב לא היו זקוקים לקביים של אמונות טפלות. הם היו חדורים באידיאלים של ממש: ציונות מעשית, סוציאליזם, שאיפה עזה לצדק ולכבוד־האדם.

בכוחם של אידיאלים אלה הם עשו מעשים שכימעט לא ייאמנו: החזיקו מעמד בשנים של קדחת קטלנית, ייבשו את הביצות, נטעו את עצי־האיקליפטוס, עבדו 14 ו־16 שעות ביום, שיבעה ימים בשבוע, חיו בעוני ממאיר.

מאז עברו הרבה שנים. קם דור הבנים, הנכדים והנינים. צצו וילות יפות. נהלל היא ישוב משגשג.

עתה בא איש נהלל, אריה נחמקין, ומכריז ברבים כי החינוך הסוציאליסטי נכשל. הוא מצביע על הקנאים של גוש־אמונים, אנשי הריאקציה הדתית־הלאומנית, וקו־בע כי זהו פאר הנוער של ארץ־ישראל השלמה.

נהלל העשירה, הפורחת, סמוקת־הלחיים, זקוקה עתה לקביים הרוחניים, שהיו פעם נחלת הזקנות המיסכנות.

■ ■ ■

זהו תהליך אנושי טיבעי:

צעירים העומדים על דעתם מורדים בכל. הם מנתצים את האלילים וקורעים את השקרים המוסכמים. הם מסלקים אמונות טפלות ודיעות קדומות. הם מחוללים מהפכה.

ברבות הימים הם מתעייפים. הם רוצים לשמור על הישגיהם, על הקיים. הם מתנגדים לשינוי, הנדרש על־ידי הדור הבא, המורד גם הוא במוסכמות — המוסכמות של ההורים, מחוללי־המהפכה.

הזקנים חוזרים, בערוב ימיהם, אל ההווי של ילדותם, כפי שהוא מצטייר לעיניהם הנוסטלגיות. בית אבא־אמא נראה להם, בדיעבד, כמקום־מיבטחים אידילי, שלם ומושלם.

המעגל נסגר.

אילו זה קרה עתה במושב ובקיבוץ, אפשר היה להבין את התופעה. האתיאיסטים של אתמול, רוצחי־האלוהים, נזכרים לעת־זיקנה בנרות של אמא, בזמירות של שבת, בשולחן הסדר. הם מרגישים בצורך נפשי להחיות עולם זה ברוחם, מול פני הבנים, מנתצי־האלילים החדשים.

אפשר היה להשלים עם תופעה זו — אילו היתה. אך־מה שקורה עתה במושבים ובקי־בוצים, ובעיקר בתנועת השומר הצעיר, הוא תופעה שונה לגמרי, הרבה יותר מסוכנת.

■ ■ ■

לא מכבר ערכו אנשי השומר הצעיר כנס לדיון במקומן של הדת היהודית והמסורת בקיבוציהם.

לא היה זה כנס של אבות עייפים, המבקשים להקים מיתרס לפני דור מורד.

הדרישה ל„ערכים" דתיים (ובישראל של 1982, התיבה „ערכים" הפכה שם נרדף לדת, כאילו מוסכם על הכל כי אין ערכים אחרים, וגם לא ייתכנו) אינה נחלת האבות בילבד, ואולי גם לא בעיקר.

בשיחות פרטיות מודים האבות כי הרוח הדתית החדשה באה מן הבנים. הדור החדש דורש את דיתות הקיבוץ.

■ ■ ■

יש הטוענים כי זה נכון רק בעקיפין. ההורים מגייסים את הדת, כך נאמר, כדי להחזיק את הבנים בקיבוץ.

תמיד היה שיעור מסויים של צעירים וצעירות נוטש את המישפחה הקיבוצית. אך זאת היתה תופעה מצומצמת, והבנים לא הרחיקו לכת.

עכשיו, כך נאמר, מדאיגה את ההורים תו־פעה שונה לגמרי, חמורה יותר ללא־שיעור: הבנים נוטשים לא רק את הקיבוץ, אלא גם את הארץ.

ההורים מרגישים, לפי טענה זו, שאין בכוחם של האידיאלים הישנים להחזיק את הבנים בקיבוץ. הם מחפשים משהו חזק יותר, „ערכים" משכנעים יותר, כדי להחזיק את הבנים במיסגרת.

ובמקום שם נכשלים מארכס וטולסטוי, יש צורך בסופר־מן של כל הדורות: אלוהים בכ־בודו ובעצמו.

(בשיא מילחמת־העולם השניה, כאשר העמים הסובייטיים עמדו במאבק לחיים ולמוות עם קלגסיו של היטלר, הסתבר לסטאלין כי לא די בשילוש הקדוש מארכס־אנגלס־לנין. הוא זימן לעזרתו את גיבורי הלאומנות הרוסית, נווסקי ודונסקוי, סובורוב וקוטוזוב. לכנסיה האורתודוכסית, השנואה והבזוייה עד אז, ניתן ההיתר להזעיק לעזרה גם את אלוהים. הסתבר כי בין חיים ומוות לא עמדו לחייל הסובייטי ערכי הקומוניזם. היתה זאת הודאה בכישלון מונומנטלי.)

אם אכן זהו ההסבר הנכון למה שקורה עתה בקיבוצים, צריכים אבות התנועה לערוך חשבון־נפש נוקב מאוד.

אך חוששני כי שורשי התופעה עמוקים הרבה יותר.

■ ■ ■

הקיבוץ בכלל, וקיבוץ השומר הצעיר בפרט, עומד לפני שוקת פגועה.

יתכן שזה התחיל בשעה שבה התמוטט האליל בעל כרעי־התרנגולת, סטאלין הגדול.

קיבוצניק *: תחבושת רוחנית!

כאשר התברר כי המנהיג הדגול, שמפ"ם כינתה אותו ביום מותו „שמש העמים", לא היה אלא מיפלצת מתועבת, רוצח של מיל־יונים, נשבר משהו בלב השומר הצעיר.

יעקוב חזן, שהכריז קודם לכן כי ברית־המועצות היא „מולדת שנייה", וכי חיילי צה"ל לא יילחמו בצבא הסובייטי אם יפלוש לארץ, החליף את עורו. הוא הפך לאומן קיצוני, בעל־ברית נאמן לגולדה מאיר הקנאית, ממליץ־יושר של גוש־אמונים ה„חלוצי".

משה שמיר, המוצר המפונק ביותר של השומר הצעיר, הכריז כי לוחות־הברית נשברו, וקפץ בקפיצה נחשונית אחת ישר מן הקומוניזם הציוני אל הפאשיזם הציוני.

דרך הסדקים חדרו „ערכים" לאומניים, דתיים־מוסווים וגם דתיים־גלויים, שהרחיבו את הבקיעים.

נראה, שהם קנו לעצמם אחיזה איתנה מאוד.

■ ■ ■

זה היה בשנות ה־50. בשנות ה־70 קרה לקיבוץ משהו מכאיב עוד יותר.

לפתע, יום אחד, התעוררו אבות־הקיבוץ ונוכחו לדעת, לתדהמתם, כי הפכו בעיני זו־לתם נצלנים, קפיטליסטים, עושקים וחומסים.

הקיבוץ נולד כדי להגשים את האידיאלים הנשגבים ביותר של צדק אנושי, שיוויון ואחווה. הוא חיסל את כוח הכסף, את הפער החברתי בין חזק וחלש, חכם ומוגבל. הוא שיחרר את האשה מן השיעבוד בביתה. הוא בא לטהר את נפש האדם, לשחררו מכבלי החומר.

כל זה נשאר קיים — בתוך הקיבוץ. ומכיוון שאיש־הקיבוץ ראה את עולמו בתוך הקיבוץ, הוא לא חש שמחוץ לגדר קמה מציאות לגמרי אחרת.

בחוץ נולד עולם חדש של עולים חדשים, בני עדות־המיזרח. קמו עיירות מדולדלות ועניות. קמה חברה של פער קיצוני, של עושקים ועשוקים, של התגוונות רוחנית וחומרית. האבות הפכו פועלי־דחק, והבנים שכירים בבתי־חרושת ובשדות.

בעיני איש־העיירה, שהלך לעבוד בבית־החרושת בקיבוץ, נראה מנהל־העבודה, איש־הקיבוץ, כמעביד וכנצלן. העובדה שמעביד־נצלן זה הפליג, השכם והערב, בשבח הסוציאליזם ואחוות־האדם אך הגבירה את הזעם נגדו. הפועל שאל את עצמו: מדוע הוקם בית־החרושת בקיבוץ, שבו אין פועלים? מדוע לא הוקם בעיירה, שם זועקים הפועלים לעבודה?

בשקט, לאט־לאט, משנה לשנה, נוצר בעיי־רות מישקע עמוק של שינאה וקינאה — מבלי שאנשי־הקיבוצים חשו בדבר. הם הוסיפו לר־אות בעצמם את חלוצי השיוויון — ולא ידעו כי בחוץ הפכה המילה „שיוויון" סמל של צביעות מתחסדת, נושא לשינאה תהומית.

בבחירות של 1981 באה היקיצה המכאיבה. ישראל „השנייה" קמה על הקיבוצים, והצביעה באופן מאסיבי נגדם. הזעם מצא את פורקנו בהצבעה לליכוד.

ההלם היה כביר. הייעוד המרכזי של הקיבוץ — להקים חברה חדשה, יפה וצודקת — התרוקן מתוכנו.

הסתבר כי הקיבוץ הצליח דווקא במשימה שהיתה מישנית בעיניו — הקמת יחידה כל־כלית יעילה, המתפקדת לדוגמה. והוא נכשל דווקא במקום שבו היו מרוכזים כל מעייניו — הנהגת החברה לקראת מישטר שיוויון וצדק.

■ ■ ■

הערכים הגדולים של ההומאניזם האירופי — האמונה בכוחו הכל־יכול של ההגיון הצלול, הביטחון בהתקדמות המתמדת של האדם החופשי והחברה הדמוק־רטית, דחיית האמונות הטפלות והמיסטיקה, האמונה שהמדע והטכנולוגיה מבטיחים לאדם חיים יפים וטובים יותר — כל אלה התייבשו במציאות של ישראל מאז הקמת המדינה, ועוד יותר מאז מילחמת־הכיבוש ב־1967.

הקיבוץ היה חלק בלתי־נפרד מעולמם של ערכים אלה. הוא המחיש אותם אולי יותר מכל מיבנה חברתי אחר עלי־אדמות. ביגללם משך אל עצמו את הערצת האנושות הנאורה כולה.

כאשר ערכים אלה מתים במציאות של יש־ראל, הופך הקיבוץ הקורבן הראשון.

מהו הקיבוץ, בלי ערכים אלה? סתם מיסגרת חברתית נטולת־רוח, מלאכותית למדי, המתאימה לאנשים בעלי אופי מסויים, אך לא לזולתם.

הקיבוץ בלי ערכיו הוא כגוף בלי נשמה — צמח.

נראה כי רבים בקיבוצים — ודווקא האידיאליסטים — מרגישים בריקנות מעין זו. הם זועקים לערכים. ואל תוך החלל הריק הזה פורצים ה„ערכים" האליליים של אתמול — לאומנות, דת, „מסורת". הוותיקים, שאפס כוחם מלעמוד מול פלישה אלילית זו, נכנעים לפיתוי ומוצאים בה צורי ומזור. ואותם שנשארו בעצמם מחוסנים, רואים בה צורך כדי למלא את לב הבנים בתוכן כלשהו.

■ ■ ■

אם יתקדם תהליך זה יהיה זה סופו של הקיבוץ שהיכרנו — אותה מיסגרת אידיאליסטית יחידה־במינה שעליה היתה גאוותנו הלאומית, שהיה בה מסר של תיקווה למיליונים מסביב לכדור־הארץ.

הקיבוץ יכול להוסיף ולהתקיים. הוא יכול להיות יחידה כלכלית משגשגת, מיסגרת יעילה להפעלת חוות־ענק חקלאית ותעשייתית. הוא יכול לשמש, כמו המיבצרים של המיסדרים הדתיים־הצבאיים של הצלבנים, מוקד־עוצמה איסטראטגי. הוא יכול להיות מעין מינזר דו־מיני, לתיפארת דת־ישראל, במהדורתה הלאומנית החשוכה.

הקיבוץ יכול להמשיך ולצלוע על הקביים של הקדוש־ברוך־הוא, ולשים את הכיפה הסרו־גה כתחבושת רוחנית על פצעי־נפשו.

אך זה לא יהיה עוד הקיבוץ שהיה. הוא יגסוס מבחינה רוחנית. הוא יהיה אבר מדולדל. הוא יהיה — פשוט — חסר־עניין.

האם זהו תהליך בלתי־נמנע? בוודאי שלא. שום דבר הקשור בבני־אדם אינו בלתי־נמנע.

יכולה לחול בקרב הדור הצעיר בקיבוץ — ובארץ כולה — התעוררות רוחנית חדשה, שיהיה בה מסר מודרני, עדכני, ישראלי, של שילטון ההגיון והצדק, השלום והה־חופש, אחוות־האדם ואחוות־העמים.

זה יכול לקרות — אם הסיחרור הלאומני־דתי־מיסטי־קנאי, הפושט בארץ כסרטן, לא יספיק עד אז להרוס את הקיבוץ מבפנים.

---

* צילום של פיטר מירום.

סקופ בעיתון הודי: ניסים יניב, צנחן וחבר־קיבוץ לשעבר,
פרש רשת של סמים על הודו ודרום־מיזרח אסיה

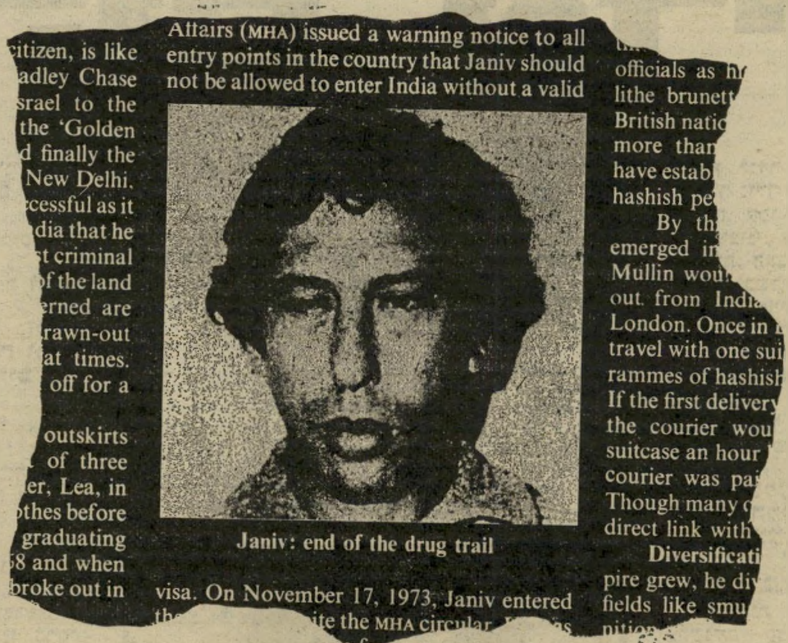

Affairs (MHA) issued a warning notice to all entry points in the country that Janiv should not be allowed to enter India without a valid visa. On November 17, 1973, Janiv entered ... ite the MHA circular ...

citizen, is like / adley Chase / srael to the / the 'Golden / d finally the / New Delhi. / ccessful as it / dia that he / t criminal / of the land / erned are / rawn-out / at times. / off for a / outskirts / of three / er, Lea, in / othes before / graduating / 58 and when / broke out in

officials as h / lithe brunett / British natio / more than / have establ / hashish pe / By th / emerged in / Mullin wou / out from India / London. Once in / travel with one sui / rammes of hashish / If the first delivery / the courier wou / suitcase an hour / courier was pa / Though many / direct link with / **Diversificati** / pire grew, he di / fields like smu / nition

Janiv: end of the drug trail

קיבוצניק - מלך הסמים של הודו

כאשר עוסק סוחר־הסמים בהברחות גדולות־מימדים, הוא אינו מתחשב בגבולות בינלאומיים. מן העבר השני ניצבים כוחות־החוק, שעיסוקם מניעת הסחר־בסמים. אלה, בכל רחבי העולם, אינם מכירים גבולות, ומתייחסים אל מבריח־הסמים כאל אוייב משותף.

נסים יניב, 42, מנהיגה הידוע־לשימצה של „כנופיית הלטאה", הוא אוייב מסוג זה. לאחרונה נמסר כי יניב — שרוב הציבור בהודו לא שמע אודותיו — נעצר בהולנד בחודש אוגוסט האחרון, ובקרוב הוא יוסגר לשילטונות גרמניה המערבית.

הקצינים במינהל חקירות המס הגיבו בסיפוק על ידיעה זו. ליניב, אשר עסק בסחר־סמים בהודו במשך עשר שנים, צפוי גזר־דין קשה בגרמניה המערבית, שם החוקים הם מן הנוקשים שבעולם.

אחד הקצינים אמר כך: „עדות של שותף־למעשה אינה מביאה בהכרח לעונש־מאסר, כאן, בהודו, ובבתי־המישפט שלנו יש לחזק עדות כזאת בחומר־ראיות נוסף. החוק במערב גרמניה, לעומת זאת, הוא נוקשה יותר ביחס לסוחרי־הסמים, ועדות של שותף־למעשה היא כשרה וקבילה."

נסים יניב, אזרח ישראלי, מזכיר דמויות בספריו של הרולד רובינס. מקיבוץ בישראל הוא הגיע אל בירות אירופה, משם פנה אל „משולש הזהב" של דרום־מיזרח־אסיה, ומשם, לבסוף, למושבת־הכיס ואסאנט־ויהאר בניו־דלהי.

קאריירת־הפשע של יניב היתה מזהירה, כשם שהיתה מתועבת. אך רק כאשר הגיע להודו, מצא גן־עדן של ממש, המתאים לצרכיו. כאן יכול היה להרחיב את אימפריית־הפשע האדירה שלו ללא קושי, בעיקר משום שחוקי־המדינה, בכל מה שנוגע לסחר־הסמים, הם מקילים כל־כך, ומשום שתהליך ההרשעה הוא ארוך ומייגע, ועלול להתמשך לאורך עשרות בשנים.

שער „אינדיה טודיי"
כנופיית הלטאה

יניב הימר על הודו, וההימור הוכיח את עצמו כמוצלח במשך זמן רב מאוד.

סחר־סמים והברחות נשק

יניב נולד בשמריהו־לווין*, בעיבורי תל־אביב. הוא היה המבוגר שבין שלושה אחים. הוא התגורר עם אמו, לאה, בקיבוץ, כשהוא מתפרנס ממסחר בבגדים ובשטיחים, לפני שפנה ללימודים במיכללה בחיפה. אחרי שהשלים את לימודיו התגייס לצבא הישראלי ב־1958, וכאשר פרצה המילחמה, שנמשכה שלושה שבועות, בין ישראל לערבים ב־1967, היה יניב צנחן ותיק ומאומן.

התחלות: אביו של יניב נפטר, והוריש לו סכום נאה, בסך 200 אלף דולרים. מקורות מודיעיניים סבורים כי מייד אחרי מות האב, שימש סכום זה להשקעה הראשונה בקאריירת־הפשע של יניב.

שמו צץ ועלה שנית באמסטרדאם, וב־1970 הוא נדד לקופנהאגן, דנמארק. כאן נפל יניב לראשונה בזרועות־החוק. הוא נאסר בפרשת־שוד, והואשם בסיוע לפשע ובמסירת מידע לצורך ביצועו. הוא הורשע ובילה 16 חודשים במחנה לשיקום עבריינים.

אחרי החיכוך עם החוק נטש יניב את אירופה, לעבר הגנים הירוקים יותר של דרום־מיזרח־אסיה. הנסיון אשר רכש בשדות־החשיש הפוריים של איזור זה, הוכיח את עצמו, מאוחר יותר, כרב־תועלת. הוא התחיל כסוחר־סמים קטן, אך עד מהרה מצא את עצמו מסייר בכל רחבי־האיזור, מרחיב את מיסחרו לכל־עבר. הוא פרש רשת טווייה־היטב שעסקה באיסוף החשיש ובשיווקו, כאשר נקודת־המכירה נמצאת בפילדלפיה שבארצות־הברית.

בשנים 1971 ו־1972 הפיץ מיחלק־הסמים האמריקאי התראה למישטרות־העולם, שבה נאמר כי יניב הוא סוחר־סמים ידוע לשימצה, העוסק גם בהברחת נשק ותחמושת, ואינו מושך את ידו גם מספסרות במטבע־חוץ.

באותה תקופה, למרות ההתראה האמריקאית, ביקר יניב בהודו לא פחות מ־10 פעמים — הוא שהה בהודו בכל פעם לא יותר משבועיים, והקדיש את ביקוריו לסיורים באיזורי־הגידול של החשיש.

את הכיסוי סיפקו לו שתי חברות מיסחריות — בית המיסחר לאומנויות המיזרח, וחברת ליזארד (לטאה) לייבוא — שתיהן חברות רשומות בפילדלפיה. החברה השנייה, היא שהעניקה את הכינוי לכנופייה שלו. שתי חברות אלה נוהלו על־ידי אזרח אמריקאי בשם הארי ניופילד, ועל־ידי אשה שמוצאה במחוז נאגא, העונה לשם טיאלה.

צו איסור כניסה

במארס 1973 הוציא מישרד־הפנים בכל נקודות־הכניסה להודו צו האוסר על כניסתו של יניב ללא אשרה בת־תוקף. ב־17 בנובמבר 1973 נכנס יניב להודו, למרות הצו של מישרד־הפנים. ניתנה לו אשרת־תייר ל־21 יום בנמל־התעופה של בומביי, על־ידי פקידי מישרד־ההגירה.

שבוע לפני בואו פשטו שוטרי מינהל־המודיעין על בית בניו־דלהי, וגילו שם 23 מיכלים המיועדים לגליל־בד, שבתוכם הוחבא חשיש. אחרי חקירת בעלי־המקום, התברר כי יניב מעורב ישירות בעניין, אך לא היתה שום הוכחה שאפשר לסמוך עליה בבית־המישפט.

גירוש: מינהל חקירות המס, שהתברר לו כי יניב נמצא בהודו, לחץ על הממשלה להביא לגירושו. יניב הבחין במעקב אחריו, והבין כי אם תצליח תוכניתו של המינהל יקיץ הקץ על כל הרשת שלו. כדי למנוע זאת, פעל יניב בערמומיות רבה.

הוא ידע כי על־פי החוק אין לגרש אדם אם תלויות ועומדות נגדו האשמות פליליות. הוא הביא לכך שייעצר כאשר ברשותו 950 גרמים של חשיש. המישטרה לא היתה בלתי־מודעת להשלכותיו של מעצר זה. וכך ניסח זאת קצין מישטרה אחד: „מה שיניב רוצה היה ברור. הוא רצה להמשיך בהליכים, שיימשכו תקופה ארוכה, ובדרך זו הוא יוכל להמשיך את שהותו בהודו."

למרות שהמישטרה ידעה מה עומד מאחורי המזימה, ולמרות שמינהל החקירות תבע מהמישטרה לוותר על ההאשמות נגד יניב, המשיכה המישטרה בהליכים החוקיים נגדו, וכך הצליח יניב להאריך את שהותו בהודו.

חודש אחד אחר־כך שכר יניב בית בוויסאנט־ויהאר, במחיר 1400 רופיות לחודש. בבית ששכר היה גם טלפון — מכשיר חיוני לצורך עסקיו.

הבית הפך עד־מהרה למוקד פעולותיה של כנופיית הלטאה המאורגנת היטב. בין מבקריו הקבועים של הבית היו פול וייטשואו, לין־אן בארבר, ליי־אן היידשמידט וג'ו־אן סוויטקו — כולם נעצרו מאוחר יותר בעוון החזקת חשיש. כל אלה היו סוחרים קטנים, שנמצאו ברשותם בין שמונה ו־10 קילוגרם חשיש. מכיוון שכל אלה פחדו לדבר, לא נמצאה שום עדות מרשיעה נגד יניב.

אהובה מולין
לא רק אהבה

המלווה הקבועה של יניב באותה תקופה, שהוגדרה על־ידי קציני מישטרה כידועה בציבור שלו, היתה ברונטית גמישת־גוף בשם פרנסס סי' מולין, אזרחית בריטית. בין מולין ויניב לא היו רק קישרי אהבה — קציני־מודיעין הצליחו להוכיח כי היא היתה קשורה גם בעיסקי־הסמים של יניב.

חשיש לאנגליה ונשק מפאקיסטן

באותה עת כבר פעלו עסקיו של יניב במיסגרת תבנית קבועה. יניב ומולין גייסו בלדרים שתפקידם היה לצאת את הודו לעבר אמסטרדאם, ומשם ללונדון. מלונדון נהג הבלדר ליטול עימו מיזוודה ובה 20 קילוגרם של חשיש לנקודה שנקבעה מראש.

כאשר המישלוח הראשון היה מתבצע

(המשך בעמוד 53)

* קטע זה רצוף אי־דיוקים. יתכן שהכוונה כאן היא לכפר־שמריהו, מצפון לתל־אביב, או לרחוב שמריהו לווין. ובהמשך: קשה להניח שבהיותו בקיבוץ עסק יניב בסחר בשטיחים ובגדים, ומילחמת 1967 ארכה שישה ימים, ולא שלושה שבועות.

אני אוהב לבלות ויודע לבלות היטב. מסעדות, טיסות, מלונות. אני נכנס למקומות הכי יוקרתיים שם צריך לדעת גם איך לשלם והם כמובן מכבדים כרטיסי דיינרס.

יש לי חבר שאני לוקח אתי לכל מקום. זהו כרטיס הדיינרס קלוב שלי. ברגע שאני שולף אותו, אני מקבל יחס טוב, נותנים לי כבוד.

אולי זה חשוב, אבל מה שיותר חשוב הוא שכאיש עסקים, אני מסתובב הרבה בעולם. יש לי כרטיס ,,דיינרס" עסקי, אני נהנה היום וההוצאות העסקיות שלי משולמות על חשבון החברה, לא לפני החודש הבא, כאשר פעם בחודש אני מקבל דיווח מפורט.

פעם בחודש אני מקבל גם את העלון היוקרתי SIGNATURE-NEWSLETTER שבו יש מידע על תרבות הפנאי, בילוי ונסיעה בארץ ובעולם ובנוסף: מידע אודות מבצעים מיוחדים והנחות. בקיצור ,,תענוג לשלם בדיינרס".

לך יש כרטיס?

תענוג לשלם ב„דיינרס"

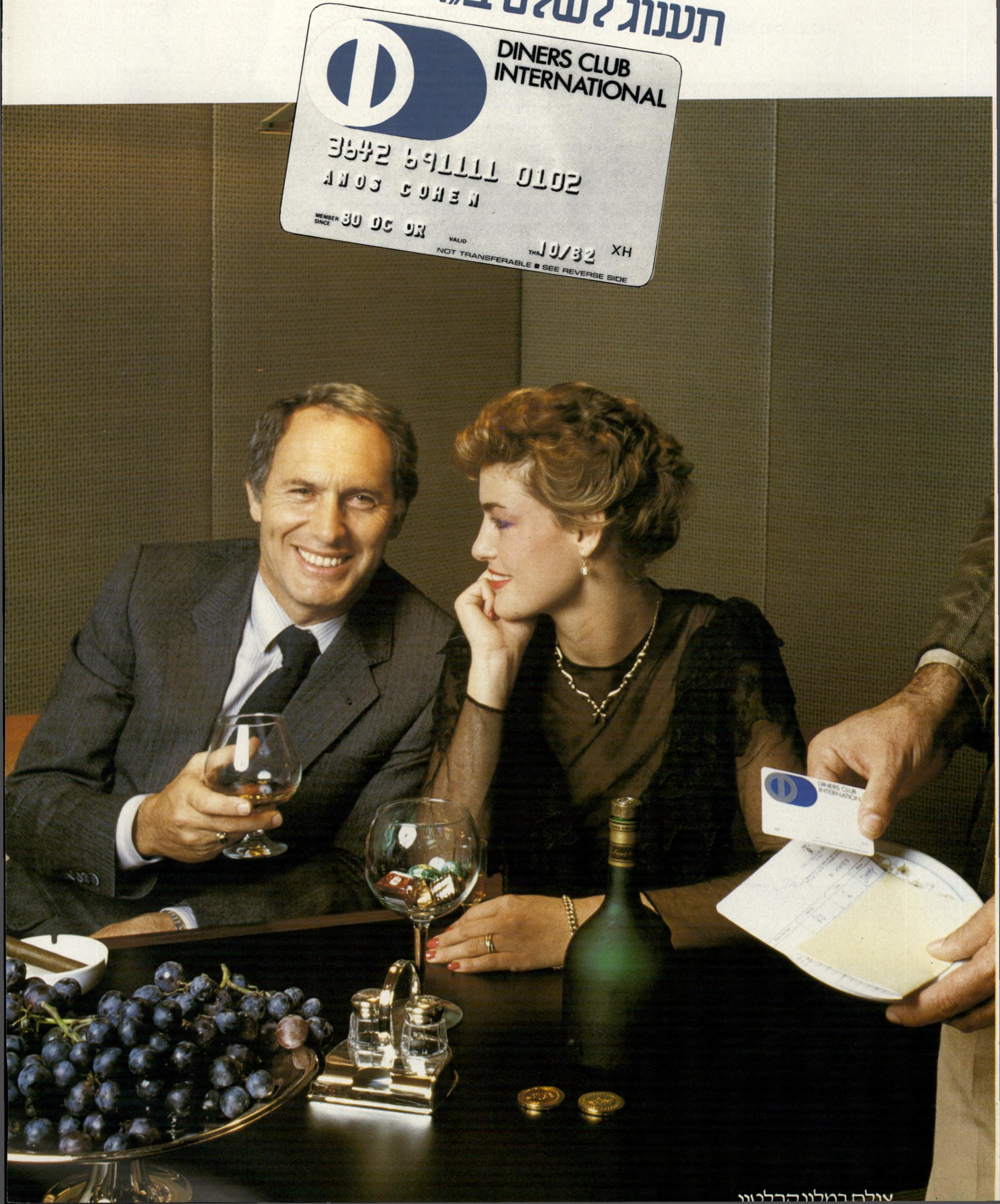

נו טוב חבר'ה. במה שנוגע לי כנעל ספורט דברנו כבר מספיק. לא חס וחלילה שאני
עם הלשון בחוץ, או בכושר לקוי או שהסוליות נגמרו לי תחת הרגליים. לא, לא, זה לא!
סוף כל סוף הכבוד מחייב. אלא מה? המתח! המתח הורג אותי!
הנעל הכי אדישה בעולם כבר היתה משתגעת ותאמינו לי, בתור הנעל של מיקי ברקוביץ
באמת צריך עצבים חזקים.
מה זה להיות הנעל של מיקי? שאתן לכם דוגמא קטנה? .O.K
פעם שכח אותי מיקי בבית והיו חייבים לשלוח אותי ברגע האחרון אחריו, דואר אויר,
מטוסים, אקספרס (כן, כן, לא רק אותי, גם את הנעל השניה) טלטולים, עצבים, אוי...
שלא נדע. אלא מה? מיקי ישחק יחף?
אבל הפיצוי אדוני, הפיצוי. אירופה, נצחונות, ולי, כן גם לי
יש חלק ואיפה כבר לא היינו? ספרד, צרפת, גרמניה, אמריקה, איטליה...אה, כן איטליה, נזכרתי!
גביע אירופה הא? שטרסבורג, מה אגיד לכם, דקה! דקה לא נחתי שם, אלא מה מתברר?
שהאיטלקים כנראה לא כל כך בחרו בנעליים הנכונות, ואחרי המשחק...הצעקות
והדריכות על הראש, והמהומה...מה אני אגיד, אבל מאותו
ערב (ובזה מודה גם הנעל השמאלית) הייתי
גדול באמת!!!

Gali גלי
גלי זה אופי...וזהו.

והפעם "...שלושים ש

יות" לנעל של מיקי

פרסום מלניק • יעקב פרנקו • מיקי הירש.

פתח חשבון עו"ש בדיסקונט
וטוס חינם לחו"ל.

ל-10,000 לקוחות דיסקונט הראשונים הנרשמים עד-28.2.82 לנופש באירופה בין 20.4.82 ל-20.6.82, ללא הגרלה!

K-Adv.

אמת בפרסום

אינך טועה - זוהי התכנית המהפכנית ביותר בתחום הנסיעות לחו"ל. תכנית שרק בנק דיסקונט, הבנק שטוב לעבוד איתו, ו"קופל" - חברת הנסיעות הגדולה בישראל - בשיתוף עם חברת התעופה הדינמית "ארקיע" יכולים להציע לך!

גש לסניף דיסקונט הקרוב, פתח חשבון עובר ושב (אין צורך בחסכון!) והכנס לאחד מסניפי "קופל" ברחבי הארץ.

בחר לך תכנית חופשה באחד מאתרי הנופש המקסימים ש"קופל" מציעה לך - בין 20.4.82 ל-20.6.82.

אם אתה לקוח של בנק דיסקונט - למה אתה מחכה?

שלם בשיק של דיסקונט עבור המלון שבחרת - וקבל טיסה חינם לחופשתך ובחזרה!

ההרשמה מוגבלת ל-10,000 נופשים בלבד ותסתיים ב-28.2.82.

כרטיסי החינם יוענקו לך אם תרכוש חבילות נופש בנות שבוע ימים באחד מהמקומות הבאים:

● רודוס ● קוס ● קורפו
● כרתים ● ניצה ● מונטה קרלו
● פלמה-דה-מיורקה

החבילה כוללת מלון ל-7 לילות על בסיס חצי פנסיון והסעה משדה התעופה למלון וחזרה.

ללקוחות בנק דיסקונט המשלמים באשראית "ויזה" או "דיינרס קלוב" תכנית תשלומים מיוחדת עבור המלון בחו"ל: 10% במזומן בעת ההרשמה ו-90% - בששה תשלומים חודשיים צמודים לדולר, ללא ריבית, החל מחודש לאחר הנסיעה.

פרטים והרשמה:

קופל נסיעות

משרד ראשי: רח' פרישמן 14 ת"א,
טלפון 246121־03 ובכל סניפי "קופל" בארץ.

הטיסות במטוסי ארקיע

arkia ארקיע
קוי תעופה ישראליים בע"מ
arkia charter ארקיע צ'רטר

הטיסות כפופות לאישור ממשלתי בהתאם לתקנות טיסות השכר

קולנוע

ישראל

לצלול לברלין

בעוד שופרי העיתונים עורכים לו טי־סת ניסוי ביחסי־ציבור ומעבירים את ה־שדר „נבחר לייצג בברלין", מעדיף שימ־עון דותן להנמיך טוס. בימאי צעיר זה (שנולד ברומניה ב־1950) מרגיש בטוח הרבה יותר במים עמוקים (עם עבר של איש־צפרדע הוא מתפרנס כרכז ההתאח־דות לצלילה). גם אם סרטו העלילתי ה־ארוך הראשון, צלילה חוזרת, ייכלל בתח־רות בברלין הוא מכחיש נמרצות ש־„הוא נמצא בעננים (כפי שביטא זאת עיתונאי שכנראה „פירגן" לו).

„אני נמצא במצב די התחלתי. קצת מוקדם להגדיר את שאיפותי בקולנוע. אני מעדיף לבטא את מחשבותי בסרטים. איני אוהב לחשוף את רגשותי הפרטיים.

לירון נירגד ודורון נשר
מבוכת עולם

אין לזה כל קשר עם הסרטים שאני עו־שה, ועם המלאכה עצמה. לעשות קולנוע זה מיקצוע וכך צריך להתייחס אליו: לשמור על שפיות הדעת, על הערכות מיקצועיות, לדבר לעניין."

ואומנם, ישנו הצורך לשמור על שפיות־דעת בים שלעתים רוגש מהתלהבות ו־לעתים מאבד כל פרופורציות, כפי שקו־רה לא פעם בקולנוע הישראלי. אנשים ש־עשו את סירטם הראשון מעיזים לדבר גבוהה־גבוהה על כל האחרים, או נפג־עים אישית כשכתר פליני אינו מונח על ראשם אוטומטית לפני השתתפות בפס־טיבל בינלאומי כלשהו בין אם זה סן־פאולו, מנילה או אבוריאז. שימעון דותן זהיר יותר.

למראית עין מספר הסרט סיפור מהווי הצבא: יחידה נבחרת של צוללנים מאב־דת חבר בפעולה, ועליה להתמודד עם אלמנתו ועם חברו הטוב ביותר כדי לש־מור על רוח לחימה, על מורל גבוה ועל המשך התיפקוד היעיל. יואב (השחקן דו־רון נשר) יורש את מירה, אלמנתו של חברו יוחי (השחקנית לירון נירגד), לפי צוואה שאותה הקליט יוחי כשהיה שתוי.

יואב, שעד היום היה אחד מהחבר'ה, „גיבור" כמו כולם, „אמיץ" כמו כולם, וידע להפוך כל אזכרה לחבר שהלך ל־מסיבת־שתייה לנשארים בחיים — כמיטב המסורת הקשוחה של „היחידה הנבחרת" — מאבד את התחתונים כשעליו להתמודד עם עולמה הפנימי של מירה, עם המצב הפרטי שאליו ניקלע בלי לרצות בכך, ואל נישואין שאליהם נגרר בלי להחליט.

כל זה אולי, לא נאמר בפירוט אבל מובן מן המתרחש. מה שרובץ על דותן בין השורות אינו קשור בצה"ל בלבד. הוא

(המשך בעמוד 42)

צהרי יום בחלל

אאוטלנד (מוגרבי, תל־אביב, ארצות־הברית) — יש כמובן משהו חשוד כאשר מימסד מסודר ואי־תן, כמו זה של תעשיית־הקולנוע, מממן סרט התוקף את המערכת הקאפיטליסטית ואת סכנות הפאשיזם הטמונות בה. האם אין זה רק מין פקק־ביטחון לשיחרור לחצים חב־רתיים מוגזמים, למען יראו אנשים טובים שיש מחאה כזאת על המסך, ולא יזדקקו לה עוד בחיים?

יכול מאוד להיות, אבל אין בכך כדי לגרוע מן הטעם שיש בסרט זה, גירסת־חלל של „בצהרי היום", המתאר את שיכול להתרחש אי־שם בעתיד, באחד הכוכבים של כוכב צדק, כאשר חברת־מיכרות רוצה לנצל קצת יותר מדי את אוצרות־הטבע הטמונים במעמקי הקרקע, על חשבון בריאות הגוף והנפש של העובדים.

מי שניצב מול נסיון זה, מבלי לדעת, למעשה, את זהות יריבו, הוא קצין־ביטחון שנשלח כדי לשמור על הסדר במושבת הכורים המרוחקת מכדור־הארץ. הוא מגלה שהעובדים במקום נשלטים על־ידי סמים וכאשר הוא מנסה לשים קץ לפרשה, מסתבר לו שאין איש שמוכן להושיט לו יד, משום שכל אחד מן הנוגעים בדבר נהנה בדרכו שלו. ואם יש כבר מי שסובל מיסורי מצפון, הוא מודה על־ידי בירייונים.

כדרך הקולנוע האמריקאי היעיל, עטוף המסר במנה גדושה של פעילות, כדי להקל על עיכולו. הרבה כסף והר־בה מחשבה הושקעו בתיפאורת הרקע ובתלבושות, כדי שיתאימו לתקופה העתידנית. אפשר למצוא כאן רמזים לעולם שעליו דיבר, למשל, סטנלי קובריק, הן ב„אודיסיאה בחלל", והן ב„תפוז המיכאני". שון קונרי, בתפקיד הרא־שי, הוא אחד השחקנים האמינים, הסולידיים והמתאימים ביותר לתפקיד זה של לוחם בודד, ובעיותיו האישיות (שמזכירות לא מעט את אלה של גרי קופר ב„בצהרי היום") אינן מעיקות עליו יתר על המידה במילוי תפקידו.

שון קונרי: לוחם בודד ואמין

המיפלצת הקדושה

אמא יקרה (גת, תל־אביב, אר־צות־הברית) — הסרט הזה הוא סילוק חשבונות של בת מאו־מצת, הנוקמת באמה, שלא הותירה לה אגורה שחוקה אחת בירושה.

העלילה מתארת את חייה של הכוכבת ג'ואן קראופורד, כפי שהיא נראתה בעיני בתה המאומצת, כריסטינה. הסרט מתחיל כשהגברת קראופורד נמצאת בשיא ההצלחה שלה (ומשם אפשר, כמובן, רק לרדת) ומסתיים בקריאת צוואתה. במשך יותר משעתיים חולפות על המסך תמונות מקו־טעות מחיי־הזוהר של הוליווד, סצינות שבהן הושקע ללא ספק הרבה מאמץ — הן בתפאורה, הן בתלבושות והן בצילום. התמונה המתקבלת אחרי כל ההשתדלות הזאת, היא של ג'ואן קראופורד כאשה עצבנית, קאפריזית, אמ־ביציוזית, רודפת פירסומת, גסת־רוח ודורכת על גוויות למען הקאריירה שלה, ובלתי־נסבלת ביחסה לשני הילדים המאומצים. מכשפה, אבל מכשפה מפחידה די הצורך, כדי שהנזל וגרטל המאומצים שלה, לא יעיזו להשליך אותה לתנור, אלא רק אחרי המוות.

הכל כאן מוגזם כל־כך, עד שהעלילה שמה את עצמה ללעג. מה הטעם להזכיר שוב ושוב שהבת בעצם אוהבת את אמה, כאשר אין סיבה סבירה אחת לאהוב אותה?

בימאי פרי ופיי דאנווי: עצבניה

איך אפשר להסביר שלדבר המפחיד והמאיים הזה היו מעריצים, והגברים עמדו אצלה בתור? אפשר להמשיך ולהקשות קושיות עוד זמן רב, הסרט אינו מספק תשובה לאף אחת מהן.

הקרע הגדול

נועה בת 17 (פאריס, תל־אביב, ישראל) — זוהי הפקה צנועה, קאמרית ומרוכזת, שבה מפגיש הבימאי־תסריטאי יצחק („צפל") ישורון שש דמויות על רקע הפילוג בתנועת העבודה בתחילת שנות החמישים. זהו סרט של שחקנים, שהמצלמה אינה מתרחקת אף פעם מפניהם, של דיאלוגים, שבהם צריכה העלילה להבהיר את עצמה עד הפרט האחרון. סרט קלאוסטרופובי, שבו מת־רחש הכל במקום אחד, תוך פרק זמן קצוב, ברצף אחד, כדי להגביר ולחדד את מערכת היחסים לקראת השיאים הבלתי־נמנעים.

העלילה פועלת בשני מישורים, הנפגשים פה ושם, והמתייחסים לאותה הבעייה: פניה של החברה היש־ראלית, וליתר דיוק, של תנועת־העבודה הישראלית.

נועה החוגגת את יום הולדתה ה־17, נמצאת על פרשת־דרכים, כאשר מצד אחד מנסים חבריה לדחוק בה לצייתנות קונפורמיסטית בנוסח תנועות־הנוער, צייתנות המבטלת את הפרט, שעה שהיא, חרף הזדהותה עם המטרות הכלליות, מסרבת לוותר על אישיותה. בו בזמן היא עדה להתנגשות שבין אמה, אביה ודודה, המייצגים את הפלגים השונים — מפא"י ומפ"ם — שהיו הניצים באותה התקופה, אשר מתווכחים ורבים על עתיד התנועה הסוציאליסטית בארץ.

מבחינה אידיאולוגית יש לסרט משמעות אקטואלית גם היום. הוויכוח על הדרכים הנכונות להגשמה ולחיים בארץ, נמשכים עד עצם היום הזה, וכל אחד חושב בתום לב, שיש לו תשובה אבסולוטית לבעייה. אבל מה שמעניין עוד יותר בסרט, הוא שילוב המניעים הרעיוניים והמשברים האישיים זה בזה, כך שהצופה חוזה לא רק בוויכוח אידי־אולוגי, אלא בדראמה אמיתית של אנשים.

חברי תנועת הנוער: משמעות אקטואלית

קולנוע

(המשך מעמוד 41)
קשור למציאות הישראלית בכלל, שחיי יחידת צוללנים נועדה להיות המיקרוקוסמוס שלה.

„אני חושב שהסרט מתייחס להתנהגותם של האנשים בסביבה קטנה ולוחצת מאוד. הוא נכון לקבוצות אנשים החיים כיום במדינה. ואולי לפני עשר שנים היה נכון לציבור רחב יותר. אני חושב שהתנהגותם של אנשים רבים היא פונקציה של סך־הכל הלחצים המופעלים עליהם. ובמדינה כשלנו מופעלים עליהם לחצים כבדים מאוד.

„צעיר עובר מסלול של קיבוץ או מושב, או יחידה צבאית הגורמת לפרט שבה לפעול בתוך מערכת הציפיות של הכלל מבלי לאפשר לו לתת אפילו דין וחשבון לעצמו. ואם הנורמה היא להיות „פייטר" או „קשוח", אתה עושה זאת מתוך רצון לרצות את הסביבה. והסביבה ולחציה הם כוח אדיר שנדמה לי שהרוב המכריע נמשך לתוכו. ישנם כאלה המתפכחים וישנם שנסחפים וישנם שמתים לפני שהספיקו להתפכח. דבר כזה, לדעתי, לא יכול לקרות בחברה שהיא יותר סובלנית, בחברה נינוחה יותר. מה שבוודאי אפשר לומר על החברה שלנו הוא שהיא בהחלט לא סובלנית."

אולי לא היה זה המיקרה העיוור שזימן להקרנת הסרט בניו־יורק (במיסגרת שבוע של סרטים ישראליים שנערך שם) נערה ישראלית צעירה שבצורה הבוטה, האופיינית לעתים לסוג מסויים של ישראלים, הטיחה בפניו של דותן: „ומה בכלל אתה מקרין את הסרט שלך בניו־יורק, כבר לא נאה לך להקרין אותו קודם כל בישראל!"

„צעירה זו היא בדיוק התוצר של אותו לוקאל־פטריוטיזם מעוות," אומר שימעון דותן, „זה מה שקורה כשאנשים נכנסים לתוך סחרחורת הלחצים, המנגנון החושי שלהם נשחק."

הקומאנדו הימי, לדעתו, הוא דוגמה מרחיקת־לכת לעיוות נפשי זה. הדרישות העצומות של החברה ואורח־החיים ביחידה, בתוספת נוכחותו הקבועה של המוות, גורמים לאותה שחיקה של המנגנון הריגשי

„אין זאת אומרת שאלה בני־אדם נטולי־רגש. רגש הוא כלי ואם אתה מדכא אותו לאורך זמן אינך מסוגל להפעיל אותו בשעת הצורך."

ודווקא משום כך, בלי כל התייחסות לערכו הקולנועי של הסרט, כדאי להכיר את יואב ואת החבר'ה שלו, כדי לראות היטב את הסכנה האורבת לצעירים רבים, ילדי השמנת מן הקיבוץ, ילדי הקצפת מן המושב וכל ה„פייטרים" האחרים, הקשוחים והקוצניים. אותם צברי־חמד שמסוגלים לבצע את הבלתי־אפשרי אבל מבוכת־עולם שורה עליהם כשהם לבד עם עצמם, או כפי שדותן מגדיר זאת: „החבר'ה האלה יודעים את התשובות אבל לא מסוגלים לשאול את השאלות."

וזהו מצב אומלל מאד.

לירון נירגד ודורון נשר ב„צלילה חוזרת"
מסיבת־שתייה לנשארים בחיים

סרטים

לקראת פסטיבל

עם קבלת סרטו של שימעון דותן, צליליה חוזרת, למיסגרת התחרות של פסטיבל הסרטים בברלין, הוא מצטרף לשורה מכובדת למדי של סרטים מכל העולם, שיוצגו שם בין ה־12 וה־23 בפברואר.

בין היתר יתחרה דותן עם סירטו החדש של מארטין ריט ללא רשע, שבו מופיעים סאלי פילד ופול ניומן, עם סרט הונגרי חדש בשם רקוויאם של הבימאי זולטאן פאברי, עם סירטו האיטלקי של מאריו מוניצ'לי, המארקיז לבית גרילו, הזוכה לאחרונה להצלחה גדולה במולדתו, ועם סרט חדש של וורנר ריינר פאסבינדר, כיסופיה של ורוניקה ווס.

שווייץ מיוצגת על־ידי אחד היוצרים הידועים שלה, מישל סוטר, המציג סרט חדש בשם אהבת נשים. את לבנון ייצג סרט עלילתי בשם בירות אל ליקא המספר על שני חברים שאינם מסוגלים עוד להיפגש זה עם זה בביירות השסועה, וכמו־כן סרטים מיפאן, מסין העממית (שהפכה לאחרונה לאורחת קבועה בפסטיבלי הסרטים), ממיזרח גרמניה ומברית־המועצות.

בין הסרטים שיוצגו מחוץ לתחרות, אפשר לציין את של מי החיים האלה, לעזאזל, שיהיה אחד הסרטים אשר יפתח את קולנוע רב־חן החדש בתל־אביב, בסוף חודש זה, וסירטו החדש של הבימאי הספרדי קארלוס סאורה, שעות מתוקות (סאורה זכה בשנה שעברה בפרס הגדול של הפסטיבל).

לפחות שני קוריוזים נוספים מובטחים לקהל־המבקרים. משולם ריקליס יציג בהצגה מיוחדת את הסרט בשם פרפר, שאותו הפיק למען אשתו, פיה זאדורה, והקרנה מיוחדת אחרת תוקדש לסרט בשם מילחמת המוסיקה, המוקדש ללהקות פאנק כמו מישטרה ועוד.

השתתפות ישראלית שעליה דובר פחות, אולי משום שאין היא במיסגרת הפסטיבל הרשמי אלא בפורום של הקולנוע הצעיר, היא זו של הבימאי הצעיר עמוס גיטאי, אשר מציג שם שניים מסרטיו: הבית, שעורר כבר ויכוחים כאשר נפסל על־ידי הטלוויזיה הישראלית לשידור, וסרט אחר בשם הוואדי.

בין היוצרים המפורסמים יותר שמשתתפים במיסגרת זו אפשר לציין את סרטיהם החדשים של אוטאר יוסלאני הסובייטי, יוהאן ואן־דר־קויקן ההולנדי, ושל אריק רוהמר, מארגריט דירא, וקלר קלוזו מצרפת.

AEG // כחול שחור

הראש השחור של AEG

AEG מציגה את המקדחה הרוטטת החדשה מסדרת AEG כחול־שחור, המקדחה המהווה את ה"המלה האחרונה" בעולם המקדחות:
• "הראש השחור" העשוי סופר-פוליאמיד קשיח הוא המבודד המושלם מפני התחשמלות חיצונית, בנוסף לבידוד הפנימי.
• מערכת המיסבים מבודדת לחלוטין מפני חדירת אבק או רעש.
• בקרה אלקטרונית על מערכת הפחמים.
• שני הילוכים סינכרוניים המאפשרים החלפת מהירות קלה ונוחה תוך כדי עבודה.
• העברה קלה מקדיחה רגילה לקדיחה רוטטת בסיבוב כפתור.

להשיג בשק"ם, בכל-בו שלום ובכל החנויות לכלי עבודה.

חדש

מקדחה רוטטת אלקטרונית
SB 2E-501
500 ואט, קידוח
16 מ"מ בבטון
13 מ"מ בברזל
40 מ"מ בעץ

כל כלי של AEG הנמסר לך עבר 200 בדיקות איכות קפדניות.
כלי עבודה של AEG כחול־שחור הם באמת כלים מעולם אחר.

להשיג בכל החנויות לכלי עבודה.

AEG אחת ולתמיד.

דרכי אדם

בא בקלות. הולך בקלות

הפקידה ביזבזה בשנה מיליון וחצי לירות על בגדים ותמרוקים, מתוך שמונה מיליון שגנבה ממעבידה.

על מה ביזבזה לילי גיזסטר בת ה־23, את שמונה מיליוני הלירות שלטענת התביעה גנבה ממעבידה? בדיקת חשבון הבנק של הפקידה גילתה, כי על ביגוד והנעלה היא הוציאה במשך שנת 80/81 סכום של מיליון לירות. על תמרוקים הוציאה חצי מיליון לירות בשנה. על אחזקה שוטפת של ביתה הו־ציאה כ־800 אלף לירות, ושניים וחצי מיליון משכה במזומן למט־רות בלתי ידועות.

כתב־האישום שהוגש נגד לילי גיזסטר ובעלה חיים, מדהים ב־פשטותו. והוא מספר כי הפקידה הצעירה, אשר עבדה בחנותו של יעקב קורקידי ברחוב כפר־גילע־די בתל־אביב, היתה ממונה על חשבונות העסק. מתוך מחזור של כשישים מיליון לירות בשנה, אשר נכנסו ויצאו בבית־המיסחר הסיטוני למכשירי־כתיבה, הצלי־חה הצעירה להסב לחשבונה שמו־נה מיליון לירות.

שיטה פשוטה. היא לא הש־תמשה בשיטה מתוחכמת, ולא נעזרה בשותפים או ביועצים. כ־אשר ראתה כי בעל־החנות סומך עליה לחלוטין, פתחה חשבון על שמה באותו סניף בנק שבו נוהלו חשבונות העסק. בכל פעם שבאה להפקיד מזומנים, רשמה על הטו־פס המקורי את שמה ואת מיספר החשבון שלה, ולשם נכנס הכסף. אבל על ההעתק, שאותו שמרה ו־מסרה לקורקידי, כתבה בכתב ידה את מיספר החשבון של בית־המיס־חר ואת שמו של מעבידה. פקידי הבנק לא חיטטו בהעתקים כדי לברר אם הם מתאימים למקור או לא, והעבירו את הכספים לפי הנחיותיה של הצעירה האלגנטית. מעבידה, שקיבל את ההעתקים על שמו, לא חשד בה כלל.

לבושה מחלצות ומדיפה ריחות בשמים, היתה מופיעה בכל מקום כאשתו של בעל עסקים עשיר, ה־עובדת להנאתה כמזכירה, למרות שבעלה היה מלצר שהשתכר כ־30 אלף לירות בחודש בלבד. או־לם נראה כי מחשבות על העתיד הציקו גם לאשה הצעירה שהיא אם לשני ילדים קטנים. לכן, ב־שלושה מהמיליונים שאותם הע־בירה לחשבונה, קנתה ממעבידה ציוד מישרדי, ופתחה לבעלה עסק משלו בחולון. שמו של העסק לילי, כשמה של האשה.

זהב או כסף

תושבת יפו ששילמה לאנשי ההוצאה לפועל חוב לא לה, לא תוכל לקבל בחזרה את כספה.

שני הצעירים שדפקו בדלת הצי־גו עצמם כעובדי חברת־החשמל. כשפתחה פרחה דלי את הדלת, הם קראו לשוטר שהתחבא בצד ש־ייכנס איתם. פרחה שאלה במה העניין, והם אמרו לה שהם מחפ־שים את אברהם לוי. פרחה קראה לאביו הקשיש, פליקס, שלמרות גילו הוא גדול־ממדים ובעל קול עמוק. האב הסביר שבנו לא גר באותה דירה, ברחוב סלמה 7, אלא ברחוב בת־עמי. השלושה הז־דהו כאנשי ההוצאה־לפועל והו־דיעו שהם באו לעקל רכוש.

השוטר פנה לחדרה של פרחה, והיא הסבירה שהיא דיירת־מישנה בבית, ומתגוררת בחדר שהשכיר לה פליקס לוי, אחרי שבנו עזב את הבית. היא טענה שכל החפצים הנמצאים בחדר שייכים לה ושיש לה אפילו קבלות להוכיח זאת.

אנשי ההוצאה־לפועל לא הש־תכנעו. למרות שהאב הצהיר שבנו אינו מתגורר באותו מקום, הם התחילו בפעולת העיקול על חוב של יותר מ־40 אלף לירות ש־אברהם לוי היה חייב.

התנדבה לשלם? סיפרה פר־חה: „הראיתי להם קבלות. של המקרר, של מכונת הכביסה. תעו־דת־אחריות על שמי. אפילו על השטיח. וגם קבלה על רדיו־טייפ שפליקס קנה לילדים שלי. אבל הם לא רצו לשמוע, והתחילו לקחת את הטלוויזיה. התחלתי לצעוק שאסור להם לקחת את זה ואז השוטר אמר: „תשכיבו אותה. תוציאו ממנה את הזהב.” הוא התכוון לצמיד ולשרשרת שיש לי, ושהם שלי.

„אז אמר לי פליקס: תשלמי להם ואני מתחייב שאחזיר לך את הכסף. אנחנו נלך לבית־מישפט והם יחזירו לנו הכל. נתתי להם מהכסף שיש לי בצד והם עזבו אותנו.”

פרחה מיהרה ופנתה לרושם בקשות, וזה רשם לה מיכתב להו־צאה־לפועל שבו היא מצהירה ב־שבועה שכל המטלטלין שהיו ב־חדר שייכים לה. היא צירפה קבלות וביקשה שיחזירו לה את כספה. פליקס העיד שאנשי ההו־צאה־לפועל נהגו כלפיה בגסות.

לוי האב היה בטוח שהכסף יוח־זר לדיירת שלו. הוא עצמו מסוכסך עם בנו, שהוא החייב. פרחה המ־תינה לתשובה והופתעה כשנודעה לה החלטת השופטת: „המבקשת התנדבה לשלם את החוב על־מנת למנוע נקיטת הליכים אחרים. ה־תשלום לא היה מותנה ועל־פי־כן איני רואה מקום להחזיר הסכום.”

מהו היום הקובע

שני ערבים שהתגוררו בכפר־הנופש בנביעות, לא יקבלו פיצוי מלא משום שלא היו במקום בספטמבר 1978.

כשנסגר בחודש שעבר כפר הנופש במושב נביעות, עזבו אותו גם האחים ריאד וראדי נאצר. אך בניגוד למתפנים האחרים, הם יצאו כמעט ללא פיצוי.

שני האחים הם תושבי מיזרח ירושלים, שהשתתפו בבחירות ל־כנסת, לעיריה ולהסתדרות, שבה הם חברים מ־1969. ב־1975 הגיע ריאד לנביעות, שם הועסק במשך שנה וחצי כקבלן פרטי על־ידי ה־חברה שבנתה את המושב. לאחר־מכן הוא החל לעבוד בכפר־הנופש השייך למעשה למושב. אחיו, רא־די, הגיע למושב בספטמבר 1977 ועבד שם ברציפות, כשנה. הם הפ־כו להיות עובדים קבועים, ובעלי תעודה של תושבי נביעות. בין אוגוסט 1978 וינואר 1979 הם היו בחופשה ללא תשלום, ולאחר־מכן חזרו לכפר לעבודה.

בינתיים נפל דבר באיזור. כ־תוצאה מחתימת הסכמי־השלום בקמפ־דייויד, שמהם התברר שעל ישראל לסגת מכל סיני ולפנות את כל הישובים שהוקמו שם אח־רי המילחמה, הוחלט שהיום הקו־בע לזכות לקבלת פיצויים יהיה ה־30 בספטמבר 1978.

לא ברשימה. שני האחים חזרו לכפר־הנופש כעבור שלושה חודשים, אך לתדהמתם התברר להם ששמותיהם לא נכללו ברשי־מת מקבלי הפיצויים. הם פנו לעו־רך־דין תל־אביבי שיצג את תושבי המושב, והביאו לו אישור מהמושב שהם אכן מתגוררים בו, ותצהיר לגבי תאריכי השהיה בכפר, ש־

הופ

וזה נקי!

”הופ”—משחה להדחת כלים
על בסיס חמרים פעילי שטח.
מכיל גליצרין להגנת עור הידים.

ריכוז
37% חומר פעיל.

”הופ”-להדחת כלים,
לניקוי והברקת
כלי כסף וזכוכית.

מכיל 500 סמ”ק

לוגוס

עץ הזית יצרני זברה, רויאל ושמן C.D.

רחל מרחלת על כל העולם

שבוייה בקיסמי השבוי לשעבר

טלי עומר היא בחורה כלבבי. כבר סיפרתי לכם שהיא פותחת יחד עם **סמי הירש** מועדון, שהיא תנהל ותעשה את יחסי־הציבור שלו.

מה שאני רוצה לספר לכם היום זה על חיי האהבה של היפה. ובכן, היא מנהלת רומן בהפסקות עם בחור יפה־תואר בשם **עמוס לויטוב**. עמוס התפרסם בזמנו כשנפל בשבי המצרי במילחמת ההתשה, ושוחרר אחרי מילחמת יום־הכיפורים. עמוס רצה להחזיר לעצמו את כל מה ש־הפסיד בשנים שבהן היה בכלא המצרי. ברגע שהשתחרר הוא התחיל לשבור לבבות על ימין ועל שמאל.

אחרי השתוללות די נמרצת היה נדמה שהוא נרגע, כשהתחתן עם **קרני**, שהיא קצינה בחיל־האוויר ובעלת תואר שני ב־מחשבים. לזוג נולד גם ילד, אבל עמוס המשיך להיות חסר מנוחה וניהל רומנים על ימין ועל שמאל. עד שלקרני, שמכריה מעידים עליה שהיא בחורה חכמה וסולי־דית, נמאס מכל העניין והזוג התגרש.

לאחרונה התחיל עמוס לשגע גם את טלי, שהיתה נשואה **לבועז ז'ורבין**, הבן של **אליער ז'ורבין**, והיום היא גרושה צעירה.

עמוס וטלי מנהלים כיום רומן בזיג־זגים. לפני שבוע שמעתי שהם נפרדו סו־פית, אבל עוד לפני שהספקתי לספר לכם על כך, שמעתי שהם שוב ביחד. על נישו־אין אני לא יכולה להתנבא, אבל הם בטח עוד יספקו לנו חומר בשפע.

טלי עומר
גם עסקים וגם אהבה

נשואי הספר־הסופר

דויד ועדנה בביוף
בחזרה ללוס־אנג'לס

מה אגיד לכם! בשבוע שעבר פגשתי בידיד ותיק, שמילא אצלי עמודים לא מעטים בכל השערוריות שהוא היה מעורב בהן. לפני שנתיים הוא עזב אותנו למען גולת לוס־אנג'לס הגדלה מיום ליום. אתם בוודאי מבינים שאני מתכוונת למשהו גדול. נכון, לדויד **בביוף**, החלק הגברי של הסלון המפורסם ברחוב פרישמן דויד וליזה.

דויד בא לכאן ושתי מטרות חשובות מאוד, בעיניו. קודם־כל הוא בא כדי להתחתן עם חברתו **עדנה שנובל**, יש־ראלית שחיה מזה 16 שנה בארצות־הברית. עדנה הגבוהה והיפה היתה בחו־דשים האחרונים בארץ, ועבדה כדיילת־קרקע. תקופת הפרידה הוכיחה לשניהם שהם נדונו לחיים משותפים. דויד בא ל־ארץ, כינס את בני־מישפחתו הקרובים באמת, וגם אותי, והתחתן בטקס נורא־נורא צנוע בבת־ים.

חשבתי שרק בגלל זה הוא בא לארץ, אך לא. דויד שלף ספר עב־כרס, מעוטר בת־מונות ואמר לי: „תקראי, תקראי על כל החברים שלנו." קראתי, ומה אגיד לכם? שמעתי שבדיזנגוף כבר התחילו לקרוא לאנשים שהוא מזכיר בסיפרו, בשמות הבדויים שבהם הם מופיעים בספר.

דויד, שהתגרש מאשתו הספרית **ליזה**, לא חוסך במלים כשהוא מתאר את בעלה השני, הצלע השלישית במשולש. זהו הצייר **שימעון אבישר**, המכונה בס־פר **עמרם פתן**, ושבין שאר תכונותיו

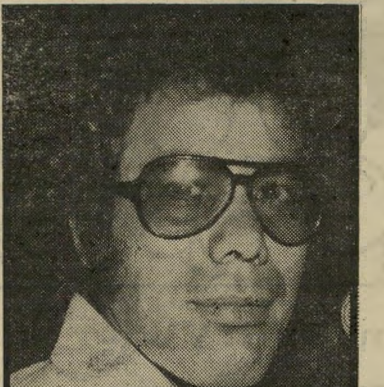

שימעון אבישר
„קוף מיוחם"

„הנעלות" הוא גם „קוף מיוחם".

עד כאן לא היתה לי בעיה. כולם ידעו מיהו פתן זה. אך אני לא יודעת מה לע־שות עם שאר הדמויות, שאותן אני מכי־רה כל־כך טוב. כדי לא הסתבך עם עורכי־דין למיניהם, החלטתי להשאיר לכם לנחש במי מדובר.

מיהי למשל, **מרלין**, הדוגמנית הגרמ־נית שדויד מספר שהוא שכב איתה בזמן שהיה נשוי? ומיהי **אביגיל חריש**, „אשה חמת־מזג האוהבת חיי־מין סוערים. כל גבר שמצא חן בעיניה, היא היתה שוכבת איתו בלי לקבל אתנן." אביגיל זו, שעבדה כמזכירה באגודת־הציירים־והפסלים, היתה נשואה לרופא־שיניים ו־היתה חברתו של אבישר. או מיהו רואה־החשבון **דן סהרוני**, „טיפוס נאלח, חדל

ליזה אבישר
רומן גם באילת

אישים, ומזוייף עד לשורש שערותיו," שנהג לעשן מקטרת? ומיהי הפילגש של סהרוני, שהיא בעלת בוטיק ידוע בדיזנ־גוף, ובני־הזוג **שלף**, ובעל־המלון באילת שאשתו תפסה אותו „על חם" עם ליזה. מה יש לי להוסיף? ממש סיפור.

שאלת את דויד אם הוא החליט לשנות מיקצוע ולהפוך לסופר. הוא אמר לי ש־דווקא הולך לו טוב מאוד שם בגולה, והוא אפילו הראה לי תמונות מהסניף שלו בלוס־אנג'לס. הוא חוזר אר־טו־טו לשם עם אשתו הטריה, ומשאיר לנו פה את שתי בנותיו החמודות, שאחת מהן מתגיי־סת עוד מעט לצבא, וספר פצצה שמהווה קונקורנציה ממשית לעבודתי.

אגב, בוושינגטון שבארצות־הברית נמ־צאת גם גרושתו ובעלה הצייר. אני מתה שהם ייפגשו, כי אז צפוי לנו סיבוב סיפ־רותי שני.

איוב מצפה לילד

זוכרים את איוב ששלושת ילדיו מתו והוא נותר בודד ועירירי? לא לא, אני לא מתכוונת לאיוב התנ"כי, אלא **ליוסף כרמון**, שהוא כיום איוב המתערטל, במחזהו של **חנוך לוין** ושהקפיץ בעיקר חברת־הכנסת **מרים גלזר־תעסה** שומ־רת המיצוות.

כרמון שהוא באמצע שנות הארבעים לחייו עזב לפני שנתיים את ביתו ואת אשתו, והצהיר אז שהוא הולך להפליג מסביב לעולם על אניות משא. אך מחזה של חנוך לוין היווה פיתוי שקשה היה

יוסף כרמון
ילד ללא חופה

לעמוד בפניו, וכרמון חזר לבימת הקאמ־רי והתחיל לעבוד במלוא המרץ וליהנות מחיי רווקות.

אך גם זה לא לאורך זמן. מאחרי הקל־עים הוא פגש **בתמי אשל**, שחקנית צעירה העובדת עימו בתיאטרון, אך לא באותה הצגה. כיום מסתובבת שמועה ש־השניים נמצאים בהמתנה של קצת פחות מתשעה חודשים, לילד הראשון של איוב.

גירושין בלי דמי־מזונות

את זה **שיולי ורונית עופר** עומדים להתגרש אתם כבר יודעים. אבל יש לי קצת תוספות לסיפור, שאותן שמעתי הש־בוע מכמה מקורות שונים המוכנים להיש־בע על אמיתותן.

השמועות טורחות לספר שכשרונית היתה כבר בשימלת־חופה, שעה קלה לפ־ני החתונה, ניגש אליה יולי עם דף נייר ביד. ברגע הרומנטי והמרגש הזה הוא אמר לה: „אם את באמת אוהבת אותי, חתמי כאן," ובנוכחות שני עדים הגיש לה טופס האומר שרכושו של יולי עופר שייך ליולי עופר. רונית הנרגשת וה־מאוהבת, שחשבה שהסיפור הזה הוא לנ־צח, לא היססה וחתמה.

עליזה התחתנה ובתיה מצפה לתינוק

זוכרים את האחיות הספריות **בתיה ועליזה נחום**? זוכרים? בטח זוכרים, איך אפשר לשכוח. ובכן אצל שתי היפות המשגעות האלה, המתגוררות בשנים האחרונות בלוס אנג׳לס ומנהלות שם בהצלחה מספרה למפורסמים ומפורסמות, התחוללו בשנה האחרונה שינויים, שלפחות במקרה אחד הייתי מגדירה אותם כרעידת אדמה.

נתחיל מרעידת האדמה הקלה, שהתחוללה אצל בתיה הג׳ינג׳ית התוססת. בתיה נשואה לרופא הלב **אורי אלקיים**, שהוא בן למשפחה ספרדית מכובדת, דור שמיני בארץ. ובכן אורי קיבל את הפרופסורה ובתיה היא כעת אשתו של פרופסור אורי אלקיים, לא פחות ולא יותר. כעת אורי מנהל את מחלקת־הלב של בית־חולים לוס אנג׳לסי ידוע.

שינוי נוסף חל אצל בתיה ואורי, השניים מצפים לתינוק, בקרוב מאוד, תוספת ליונתן בן הארבע.

אבל הסיפור האמיתי, גבירותי ורבותי, התחולל דווקא אצל עליזה, שהיא פצצה רצינית. ובכן עליזה היתה נשואה באושר ובעושר **לסמי זלצר**, שאנחנו בתל־אביב הכרנו אותו כספר־צמרת ואילו תושבי הוליווד הכירו אותו כאחד מבעליה של החנות המטורפת פרוצ׳י שבבברלי הילס.

ובכן פרוצ׳י, שהיתה גם בבעלותם של מלכת היופי לשעבר **רונית רינת** ושל אחיה **אורי רכטמן**, פשטה את הרגל. מה לעשות בהוליווד לא אוהבים בגדים מטורפים והחנות הנמצאת בתוך בית קולנוע ענקי, שם בהוליווד מעדיפים מסתבר ג׳וצ׳י ושמוצ׳י וסטוצי.

נו טוב, בקיצור, החנות נסגרה ושוד ושבר, הקיץ הקץ גם על נישואיהם המאושרים של סמי ועליזה, שהם הורים לשני ילדים **לין ואוריאל**. עליזה לא נשארה יותר מדי זמן לבד, היא מצאה ניחומים בזרועותיו של ידיד המישפחה, במאי הבידור הנודע של הטלוויזיה האמריקאית **מרטי קלנר**.

את קלנר הכירה כשבא, כמו מפורסמים אחרים, להסתפר אצלה במספרה, היא הזמינה אותו לבלות בשבת בבריכה שבביתה ביחד עם סמי והילדים. הוא בא והביא את שני ילדיו מנישואיו לזמרת רוק׳נרול, שהוא מגדל בכוחות עצמו.

בקיצור, אחרי שנפרדה מסמי הפכה הידידות עם מרטי לאהבה בוערת. השניים ניהלו רומן סוער ובשעה טובה ומוצלחת, אחרי שהגירושין מסמי אושרו כחוק, נישאו זה לזה בטכס שהתקיים בביתם הענקי והמפואר בבל־אייר.

כעת, כך מדווחת לי **שרה**, אמן של האחיות, עליזה היא המאושרת באדם. היא נוהגת במכונית ספורט משגעת, יש לה ארבעה ילדים בבית, שניים שלה ושניים שלו, יש לה שתי עוזרות־בית, גנן וטבח פיליפיני, ומה שהכי חשוב, היא טוענת שמרטי קלנר, בעלה החדש, שביים תוכניות בידור עם **דיאנה רוס, פול סיימון, אלביס פרסלי רחל וולש** ו־מי לא, הוא הגבר הכי משגע בעולם.

בתיה ועליזה נחום
מתות לחזור לארץ

עליזה וילדיה מהנשואין הקודמים
לאמא יש בעל חדש

עליזה ומארטי קלנר
בימאי הבידור הגדול מכולם

עם נישואיה ליולי עזבה רונית את הצבא שבו שירתה כקצינה בקבע, ויש לה גם ילד מנישואין קודמים, אבל יולי לא חייב לשלם לילד מזונות. עורך־הדין שאליו פנתה רונית להתייעץ, אמר לה שהטופס שחתמה עליו לא משאיר לה הרבה סיכויים.

ככה זה, כשמתחתנים עם עשיר גדול לא תמיד יוצאים מזה גם ברכוש גדול.

יולי עופר
רואה לטווח־רחוק

הרצל שפיר מתחתן

סיגלית פריאל והרצל שפיר
מתחתנים בקרוב

היום יש לי גם בשורות טובות. **הרצל שפיר**, שהיה המנכ״ל של מישטרת־ישראל וזכור לנו מתיק אפרסק, **וסיגלית פריאל**, חברתו מזה זמן רב, עומדים או־טו־טו להינשא.

הרצל הוא אלמן, ומשמש היום כמנכ״ל של חברת־ביטוח גדולה, וסיגלית היא עיתונאית־לשעבר, דוברת־לשעבר של חברת סולל בונה, ואשת יחסי־ציבור כ־יום.

מספרים לי שהשניים כבר התחילו לקנות רהיטים לדירתם החדשה.

המיליונר והשוודית

לא רק **משולם ריקלים** המיליונר נשא לו בערוב ימיו צעירה יפהפיה. גם אצלנו זה קורה. משום־מה הם מעדיפים אותן בלונדיניות. **יעקב** („ישה") פרומצ׳נקו, מבעלי בית־החרושת עלית, שהוא כבר בן 64, נשא השבוע שוודית יפהפייה העונה לשם **ביבי**.

ביבי, שצעירה מפרומנצ׳קו ב־30 שנה לפחות, היתה בעבר דוגמנית של אופנאי־הצמרת הצרפתי כריסטיאן דיור, היא חברתו של ישה כבר 13 שנים. השניים החליטו לתת ליחסים גושפנקא חוקית, והם נישאו השבוע בקפריסין, בנישואין אזרחיים. אחר־כך הם ערכו מסיבה גדולה בביתם, וביבי הצעירה והיפה הפכה גברת פרומצ׳נקו.

קוסמטיקה

הפטנט העולמי

החדש למחיקת לק ציפורניים, ומה שכחו המפרסמים לספר על זה

הפסנט העולמי החדש למחיקת לאק ציפרניים, ומה שכחו המפרסמים לספר על זה:

ובכן, באמריקה עכשיו זה גל לוהט, הסידור הזה. מדובר בצינצנת זכוכית שטוחה — כמו זו המכילה קרמים לפרצוף, שאת כל תוכה ממלא ספוג גומי־אוויר. בתוך הספוג ישנו חתך ברוחב של שלושה סנטימטרים.

הספוג מכיל בתוכו נוזל אציטון משופר, מבושם וצבוע ורוד. על חובבת השעשועים והמישחקים לנעוץ אצבע לתוך החתך הזה שבגומאוויר, ולחכך יפה יפה את הציפורן בתנועות סיבוב ומחיקה, מול כותל הגומאוויר הספוג אציטון.

בפירסומות שעל המעמד המסחרי, ה„סטנד" הזה, שבו קבועות הצינצנות ל־תצוגה ומכירה, ישנו צילום. ממנו ניתן להסיק שדי לטבול את האצבע בפנים, ולהוציאה צחה וברה כחלב, ללא שום שאריות לאק. במציאות, צריך לטבול את האצבע, להשאיר אותה בפנים למשך שנייה לריכוך ואחר־כך, שלושים שניות לשפשף יפה־יפה את הציפורן כנגד כותל הגומאווירי. וגם אז, גם אז פס הלכה בצורת ה־U המקיפה את בסיס הציפורן, אינו יורד. אבל לשם ההגינות, גם ב־שיטה הקונבנציונאלית עם צמר גפן, זה לא יורד. הוא מצריך בכל מיקרה טיפול מיוחד עם קיסם.

אחר־כך מוציאים את האצבע הנוטפת אציטון, והיא קופאת לה מעדנות בקור החורפי. מי שסבור ששלושים שניות זה צ׳יק, הריני לבשר לו ששלושים שניות זה חצי דקה שלמה, וחצי דקה זה זמן ארוך מספיק כדי להשתעמם נוראות מטי־פול בציפורן אחת. חוץ מזה זה עולה 450 לירות, שאפילו בעידן של אינ־פלציה, זה שיקאגו לא נורמאלי.

אבל מי אני שאמליץ לא לקנות את זה? מה פתאום? הוא בכל זאת די פרקטי, העסק. מאחד צמר־גפן ואציטון תחת קורת גג אחת. רק צריך לסגור את המיכסה הרמטי, ולשמוע את העצה הבאה:

כשנגמר האציטון המבושם והצבוע, הול־כים לחנות צבעים וחומרי בניין, אי־פ׳שמוכרים טרפנטין ונפט לפי משקל בכל מיני בקבוקי חלב וויסקי ריקים. ביפו יש המון כאלה, וגם בתחנה המרכזית בתל־אביב, ליד בניין המישטרה, בחנות בשם חמורד. מבקשים יפה אציטון, ובמאה לירות נותנים לך חבית קטנה. זה אותו

לוקחים את החבית הקטנה הזו הבי־תה. גומרים להתפעל יאללה־יאללה־איך־בזול־איזה־גנבים, מחלקים לכל השיכון, ועדיין נשארת חבית. אוטמים את הבקבוק או המיכל הזה שבו קניתם אציטון לעשר השנים הבאות, עם פטנט האטימה המובא במדור זה. סגולה נגד התנדפות בלא עת.

למה אני מספרת את כל זה? או!

כשנגמר האציטון המבושם והאדום ש־בצנצנת, הגומאוויר הזה שעושה את כל העבודה, נשאר הבפנים שלם. וזה כל מה שאנחנו צריכים. הולכים לחבית האציטון הפרטית. מסתכלים ימינה, מסתכלים שמאלה, וממלאים את הצנצנת עם המילוי הפרטי. ואת הגברת החוסכת נמנית עם אנינות־הרגש, שנוטות למלא אריזות יקרות בנוזלים זולים בתנאי שלא תופסים אותן — תתכבד המדאם, תלך למכולת, תקנה צבע־מאכל אדום של אפיכל, ותטפטף לצלוחית. לא שוכחים לרחוץ ידיים במי־ברז, אחרי שימוש באציטון כלשהו.

גם אם ממלאים את המיכל באציטון יקר, של אחת החברות הידועות, חוסכים.

מה לעשות; היצרן החביב התכוון לטובה (450 פונט לצלוחית שרוב תוכנה גומאוור, וכו׳) הוא רק שכח לקחת בחשבון, שכאן זו מדינה של מיניסטרים. כל ראש כאן מתבקע מרוב חוכמה ופטנטים של קיום.

אציטון לבן שמוכרים בפרפמריות, ואפילו טוב יותר, כי הוא חריף ולא מדולל במים. מנסיוני כדאי לדללו עם רבע מ־כמותו במים. עוד יותר חסכוני ולא מזיק.

יש לו רק מגרעת אחת איומה: אין לו הילת הפינוק והעושר שמקנים לאחיו התיאום המחירים האסטרונמיים של ה־פרפומריות.

ופה אני מכניסה סעיף, גם כן לכבוד היושר. זה לא מדוייק מה שאמרתי. ה־השוואה היא לא עם האציטונים של חברות הקוסמטיקה הענקיות. לרבלון, למשל, יש אציטון צהוב נעים שיגעון לשימוש. לא מכתים אצבעות, ולא צורב בציפורן.

אבל אני מדברת על האציטונים הלבנים, ה„רגילים", שמחירם אסטרונומי, לעומת זה שקונים בחנויות הצבעים האלה. ויש על מה להמליץ, מכיוון שחוץ מסקטור אפסי באוכלוסיית צרכניות האציטונים, רובן קונות בסופרמקטים ובפרפומריות את הנוזל הלבן הפשוט. ואם כך, אז אפשר לקנות ישר ובזול. טוב, נעזוב את זה. הנקודה הובהרה.

מסיר הלאק החדש
שלושת השלבים

פטנט קטן

מה עושים לשואבי לחות

הסגר! הסגר! זה מה שעושים.

אוכלוסיית המוצרים במיכלים מתחלקת לשניים. כאלה שאנחנו לא רוצים שייצאו החוצה, וכאלה שאנחנו לא רוצים שהחוצה יכנס אל הבפנים. וישנה גם קבוצת הפרוה: מוצרים ממושמעים, שלא יוצאים החוצה מהמיכלים, וגם לא מקבלים השפעות ואורחים מבחוץ, ולא משנה איך תעזוב אותם באחסנה. כמו פירות יבשים, כמו פסוליה.

אבל אותנו מעניין מה עושים נגד המו־צרים החברתיים, אלה שמוכרחים להתאחד עם היקום בצורה זו או אחרת, ולחרבן לנו את כל ההשקעה. כמה פעמים רציתם להשתמש בתבלין כלשהו (ביחוד אבקת שום) ובמקום אבקה שמישה מצאתם סלע חלמיש, שתפס את צורת המיכל, ואי־אפשר אפילו לסתת אותו, חוץ מלהציפו ימים רבים במים בתיקווה שיימס לגמרי? או מה עשיתם כשבאתם להשתמש במיל־חיה, או המסכרה של הסט החגיגי, ומצאתם בפנים אבני ריחיים? או מה עשיתם כשקניתם אציטון שלם, אבל חצין עזב אתכם, בלי שום מיכתב הסבר?

לא עשיתם כלום. חשבתם שזה מאלו־הים, כמו החותנת, מה? אז זה לא. בכל אופן, מרגע זה.

שום לחות לא תיכנס עוד לאן שהיא אינה צריכה לבוא, ושום לחות גם לא תצא כשלא תרצו.

וככה עושים: לוקחים פיסת ניילון (תלוש משקית פח־אשפה למשל) ומניחים אותה על פי המיכל הטעון אטימה בפי־קוק. על שולי פיסת הניילון ליפול למטה סביב פי הבקבוק, או המיכל, כמו מפת שולחן.

על הניילון הזה, המונח על פי המי־כל, יש לפקוק את הפקק. אם הוא מן הסוג המתברג, פשוט מבריגים. הניילון הדקיק לא יפריע בשום אופן למלאכת ההברגה. אם הפקק הוא מן הסוג ה„נתקע" בלחץ, כמו פקקי השעם של בקבוקי היין, אז לתקוע על הניילון, ורק להקפיד שיהיו לניילון הזה שוליים די גדולים, שיספיקו לבצבץ החוצה סביב ה־פקק, כמו חצאית בלרינה, גם אחרי שחלק עיקרי ממנו מוכנס לעומק הבקבוק, ביחד עם הפקק.

כמה שהעסק פשוט, ככה הוא ממזר. זה פטנט אטימה לא נורמאלי, לגבי כל חומר הטעון אטימה, וכל פקק הזקוק לעזרה כדי להיות „הרמטי".

זה לא חשוב, אבל אוסיף בכל זאת. אחרי שגומרים את פעולת האטימה, נותרים סביב הפקק, „אוזני חמור" אגדיות, שיוצרת פיסת הניילון. לגזור יפה ושווה מסביב. לא רק לפרקטיות, גם לאסתטיקה יש זכות קיום. זהו.

הגשמה עצמית

אחת הרשימות היותר מבדרות בשפה העברית נכתבה על־ידי יוסף לפיד. זהו ציור נוקב וחריף להיבט נוסף של הפמיניזם. אני מסכימה עם הדברים בכל ליבי. העסק מצחיק עד דמעות, ושם קצת סדר ואיזון בעניינים.
אז בבקשה:

מסתבר, כי האשה הישראלית אינה נהנית משיוויון זכויות וכי בתנאים הנוכחיים נמנעת ממנה ההגשמה העצמית. אני חושב כי בעייה זו — של ההגשמה העצמית — היא נקודת הכובד במאבקה של האשה להגשמה עצמית. כי בלי הגשמה עצמית, אין כל אפשרות להגשמה עצמית ובאין הגשמה עצמית, כיצד תיתכן הגשמה עצמית?

וכאן הפער התהומי בין מעמדה של האשה בישראל לבין מצבו של הגבר הישראלי. מן הרגע בו הוא קם ב־6.30 בבוקר, הגבר הישראלי אינו חדל מלהגשים את עצמו. עצם העובדה, שהוא מתעורר לתוך הבית בו הוא חי, היא כבר חלק מאותו תהליך מבורך של הגשמה עצמית. כאשר הוא נאבק עם בתו על התור לחדר האמבטיה ועם בנו על התור לבית השימוש ואשתו צועקת שלא ישכח להוריד את הפח והקפה שורף את לשונו, כי הוא ממהר לפגישה המיוחלת עם הבוס שלו, והוא נזכר באיזו הנאה יבקש הלוואה כדי לשלם את החוב האחרון על התנור החדש — כבר מרגע זה מרחף הגבר הישראלי באווירת הנועם שאליה שאף משחר נעוריו. כך ורק כך הוא תיאר לעצמו תמיד את השכמותיו. מאוויין הפרועים ביותר מתגשמים שעה שהוא מרוקן

הוצאת שומן הרמטית מתבשיל

רחל אבנרי היא הסוד המיקצועי של העולם הזה. בתור אשתו של אורי, היא שומרת על פרופיל נמוך. אורי הוא הכוכב הרישמי אצלם במישפחה.

נו, טוב, בכל מישפחה יש כוכב רישמי. ולעניות דעתי הקובעת, רחל אבנרי היא הכוכבת האמיתית. היא המעצבת האמיתית והחכמה של מזג־האוויר. מה זה חכמה! המזג־אוויר אפילו לא מעלה בדעתו שהוא מעוצב!

אני חוששת שגם המעצבת לא כל־כך מודעת לעניין, אבל כאלה הם פני הדברים.

למה אני נזכרת בזה פתאום? אה, כן. באתי אליהם הביתה יום אחד, כדי לעמד עם אורי כתבה. היה לי סיפור קטן ומצחיק, שאיכשהו, מצאתי עצמי בסופו „כתבתנו לענייני אורגיות”. אבל לא זה הסיפור. פתאום אומרת לי רחל. „תגידי, את יודעת איך מוציאים שומן ממרק?” בטח שידעתי. עקרת־בית מדופלמת שכמותי, יודעת דבר שכזה בעל־פה. למעשה, מרוב שאני סבורה שהעסק נפוץ, אני לא מעלה בדעתי שיתכן אדם בחלד שאינו מודע לעסק. אבל בירור קטן העלה, שלא כך הדבר. עד כמה שהדבר בנאלי, המוני אנשים, מתים על תבשילים רזים ועובדים קשה־קשה להוציא את השומן.

אז היא סיפרה לי שלא רק שאין יודעים על הפטנט, גם לא מאמינים לה שהעסק כה קל. סקר מיקרי שערכתי, הבהיר לי שהיא צודקת. אני משתגעת איך לא יודעים את זה, אבל עובדה!

אז מה שלא יודעים, והגיע הזמן לדעת, זה שתבשיל שמן, תוקעים למקרר, אפילו לא לפריזר. השומן קופא, ואז ניתן להוציאו ב„פלטות” כאלה. „דפים” קשים ונוקשים. ישר לפח.

את הפח ומנער מעליו את כלבו של השכן, שעה שהוא נוטל לידו את התיק ומזנק, באקסטאזה, לעבודה המצפה לו, ובעוד אשתו נשארת בבית כדי להתנוון, יוצא האביר שלנו להגשים את עצמו.

כי עבודה היא יצירה ויצירה היא הגשמה עצמית והוא, בהנהלת החשבונות של המיפעל הגדול, אינו עוסק בדברים בטלים כמו חינוך ילדיו, אלא בדברים ממשיים, מעשיים, יוצרים; הוא עושה קלקולאציות של מס ערך מוסף ולפעמים הוא גם מחשב את אחוזי הביטוח הלאומי וכאשר הוא מגיע לימי ההיעדרות של עובדים זמניים, הוא כבר קרוב לאורגזמה של הגשמה עצמית. וכל אותה עת עומדת אשתו המיסכנה ליד הכיריים וממליחה בדמעותיה המתוסכלות את מרק

הירקות שהיא מכינה למישפחתה המתגשמת.

היא עומדת לה על רגליה המגויידות, שדיה משתרכים לתוך הצ'ולנט שהכינה לשבת, שערה מכסיף בשורשיו ומצהיב בקצותיו, עיניה נתונות בשקים ופניה חרושים כמו אדמת העמק בסיפוריו של סמילנסקי — התגשמות הזיותיו המיניות של הבעל, היעד הכמוס של יצריו, מתת אלוהים לרעבונו הסקסואלי, הוכחה ניצחת כי הגבר הישראלי הבטיח לעצמו גן־עדן ארוטי עלי אדמות.

ובתום יום העבודה המרתק, הוא חופשי לבחור הנאות מהנאות שונות: הוא יכול, למשל, לשוב הביתה, אל חיק אשתו ואל ילדיו; או שהוא יכול לשוב אל ילדיו ואל חיק אשתו, הביתה. והוא יכול גם, בדרך, לערוך קניות או להיכנס למכבסה או לעבור אצל החותנת כדי לקחת את המיקסר. ופעמיים בשבוע הוא מנתק את עצמו מכל החובות המישפחתיים ומן החיים האפורים, ובעוד אשתו הרדופה עוזרת לבתה להכין שיעורים באנגלית, מתהולל לו הבעל בעבודה פרטית אצל סוחר כלי־הבית, מכין עבורו ספרי חשבונות, מתענג על קבלות, נהנה מהחזרי־מס ומלקק את שפתותיו התאוותניות כל אימת שהוראת תשלום ורודה נופלת לידיו. יושב לו הגבר העליון על טחוריו (שרק בעוד שנה יגיע התור לנתחם), מוצץ שן סרחנת (שאין לו כסף לסתום אותה), מגרד את פדחתו (המקריחה) ושולט בעולם; בעולם שנוצר לפי מתכונתו, בצלמו וכרצונו, על חשבון צבא נשותיו, המשרתות אותו יומם וליל, גוחנות לפניו, עפר לרגליו.

והרי היום עוד לא נגמר. ההגשמה העצמית של הרודן הידוע עוד תימשך לעת ערב, כאשר יתרפק בכורסתו ויאזין לשיחתה המרתקת של אשת נעוריו, בעוד ילדיו מטפסים עליו, שעה שהוא מנסה לראות טלוויזיה. ותוך כדי כך הוא טועם ממעדני המלך ששפחתו הנאמנה הכינה לו במסירות ותוך הקרבה עצמית, מלאכת מחשבת של גבינה לבנה עם חתיכות מלפפון בפנים. מלך החיים!

„ארתור”

ו„הם צחקו על כולם”

זהירות! מוקשים!

אני עוד אחטוף על הראש מעדנה פיירנרו — הגאון שלנו לענייני קולנוע — על כי אני מכניסה את האף לעסקים שלה — אבל זהו הסיכון המקצועי של מי שמסתובב עם אש עצורה בעצמותיו — להזהיר את הציבור.

אז ככה. בתור בן אדם שרודף אחרי הצחוק — אין אפילו בדל של קומדיה שלא אדהר לראות אותו. אז הלכתי לסרט ארתור. איזו נפילה אימבצילית! ורק לחשוב שבאמריקה זה מפוצץ קופות! הורס אותי לחשוב שאומה שלמה כל כך טמבלית! ממה הם נהנים? מה בשם האלוהים אני מחמיצה? משעמם, רדוד עד לכדי אינפנטיליות, לא אמין ומטומטם — זהירות!

הזהירות השני, זה הם צחקו על כולם. בוגדנוביץ', הבימאי, זה שם ממש סולידי. יחס־הציבור שהצליחו המפיצים לדחוף לעיתונים הבטיחו סרט — סרט. אבל במציאות אתה מוצא את עצמך בתוך אוסף מיקרי של סצינות בלי קשר, שעורך מטורף החליט לחבר. רק כשאתה יושב בפנים אתה קולט לאיזה סרט אידיוטי נפלת. יותר טוב כבר ארתור. לטמבל ההוא, לפחות, יש עלילה.

פה כולם מתרוצצים בלי קשר, בלי התחלה ובלי סוף. כל הזמן אתה מחכה שהנה, עוד מעט יתחיל הסרט באמת. והוא נגמר בלי להתחיל.

זה שנרדמתי באמצע, כי הסבל גדל מנשוא, והחברים שלי רצו לראות את הסרט בעל כל הכסף, מילא. לא הבנתי כלום. זה סביר. כשישנים באמת לא מתמצאים. אבל גם אלה שראו את העסק, לא הבינו כלום.

ולא מטעמי אינגמר ברגמניות. המון פעמים אני הולכת לסרטים טיפשיים, ואני לא מתחרטת. איך שאני מבחינה ב„פלופ” תיכף אני מעבירה ערוץ במוח, ורואה סרט משלי. אני רואה תלבושות, ופרוות, ועיצוב דירות משגע, ונופים, ואורח־חיים של עולמות רחוקים, ובכלל לא איכפת לי מהסרט. לי יש סרט. אבל כאן, אין אפילו לאן לברוח. אתה יוצא בהרגשה שעובדים עליך קומפלט. את הכסף!

ליזה מינלי
גם היא לא מצילה את הסרט

„פתיחת” בצק - ללא טינוף מישטח העבודה

טרי סרי, ישר מייקה־לנד, מצאתי את הפטנט הזה: שמים שתי יריעות ניילון, וביניהן הבצק, וחסל סדר דבוקים לשיש, עיסות וליכלוך.

Weihnachtsplätzchen, die auch Diabetiker essen dürfen!

Mandeltaler
(für etwa 70 Stück)
250 g Mehl,
150 g Diätzucker,
3 Eigelb, 250 g Margarine,
1 Prise Salz,
ausgekratztes Mark 1 Vanillestange,
150 g geschälte
gemahlene Mandeln.

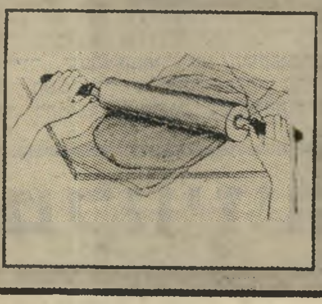

Alle Zutaten zu einem Teig verarbeiten. Mindestens eine Stunde kühl stellen. In drei bis vier Portionen ohne zusätzliches Mehl zwischen Klarsichtfolie ausrollen (siehe Zeichnung) – der Teig ist sehr weich. Mit einem Schnapsglas Taler ausstechen und auf ein mit Backtrennpapier ausgelegtes Backblech legen. In den kalten Backofen schieben, auf 200 Grad/Gas 3 schalten und 20 Minuten backen, das zweite Blech nur 15 Minuten. (Ohne Wartezeit 45 Minuten; 6 Mark; pro Stück ca. 272 Joule/65 Kalorien; 0.43 BE)

אני מביאה כאן את כל צילום הקטע, לכבוד החבר'ה שמבינים גרמנית. למה לא. שתרוויחו גם מירשם בצק, ולא רק איך לא מטנפים איתו. אם מישהו חביב ישלח תרגום, סחתיין.

אודטה דנין

שידור

צל"ג

חוסר דילמה

● להנהלת הטלוויזיה, שהחליטה בימיו האחרונים של **יצחק שימעוני** כמנהל להוריד את התוכנית דילמה, בהנחייתו של **ירון לונדון**. התוכנית, התחילה ברגל ימין, אך סורסה בהדרגה כשהנושאים שהונחתו על מפיקי התוכנית ומגישה היו חסרי־עניין טלוויזיוני. סירוס התוכנית והורדתה מעל המירקע מעידים על המדי־ניות הכושלת שהיתווה שימעוני, שהעיקרון האחד והיחיד שלה הוא שכל תוכנית שיש בה שביב של דילמה, ציבורית או מוסרית, אחת דינה — להימחק.

מאחרי הקלעים

סאלאמי נוסח לפיד

ביום החמישי (11.2) בצהריים ייסגר המיכרז למישרת מנהל הטלוויזיה הישרא־לית. למחרת בצהריים תשב ועדת־המיכ־רזים ותבחר במנהל הבא.

הסיבה לסמיכות בין סגירת המיכרז לישיבת ועדת־המיכרזים נעוצה בעובדה שביום הראשון בבוקר יוצא מנכ"ל רשות־השידור ומנהל הטלוויזיה בפועל, **יוסף („טומי") לפיד**, בראש מישלחת רשות־השידור למצריים. אין ספק שלפיד אינו מוכן להסתכן ולהשאיר את הטלוויזיה בלא מנהל במשך ימי היעדרו מן הארץ.

במהלך השבועיים שחלפו מאז התפטרותו של יצחק שימעוני ממישרת מנהל־הטל־וויזיה הסתברה תמונת־מצב ברורה על מהלכיו של לפיד, שהכניעו את ועדת אגודת־העיתונאים, ועד עובדי הטלוויזיה והוועד המנהל של רשות־השידור לרצונו הבלעדי.

לפיד, יליד הונגריה, פעל ב„שיטת נקניק הסלאמי", חותך פרוסה אחר פרוסה. הפרו־סה הראשונה — והקשה מכולן — היתה אגודת־העיתונאים, אשר העמידה תנאים בדבר אופן פעולת ועדות המיכרזים למיש־רות בכירות ברשות־השידור. לפיד הגיע עם נציגי אגודת־העיתונאים להסדר, שלפיו נקבע, כי בוועדת־המיכרזים יישבו שיבעת חברי הוועד־המנהל של רשות־השידור, המנכ"ל ושני נציגי אגודת־העיתונאים. יחד עם זאת סוכם, כי נציג אחד של אגודת־העיתונאים ימונה על ידה, בעוד הנציג האחר ימונה על־ידי האגודה מתוך „רשימה מוסכמת עם הוועד־המנהל".

הפרוסה השנייה של הסאלאמי היתה ועד עובדי חדשות והפקה. לפיד הצליח להגיע להסכם מהיר, גם עם הוועד הזה. ההסכם הציג את הוועד, שקודם לכן הכריז כי רצונו לגרום לפיטוריו של לפיד, ככלי ריק.

ואת הפרוסה השלישית והאחרונה פרס לפיד בישיבת הוועד־המנהל של רשות־השידור, שבה הבהיר את השקפותיו על ניהול הטלוויזיה ועל אופי המנהל שבו הוא רוצה. בהודעה לעיתונות, שפירסמה לישכת דוברת־הרשות אחרי הישיבה, הסתתר פרט שנעלם מעיניהם של הכתבים המסקרים את רשות־השידור. נאמר בה: „בעת ובעונה אחת עם הוצאת מיכרז למישרת מנהל־הטלוויזיה, יוצא מיכרז לתפקיד של עורך מבט, וכן למילוי מקומו של עובד, אשר ייבחר — אם ייבחר — במיכרז ה־פנימי למישרת מנהל־הטלוויזיה..." הפיסקה מרמזת כי בישיבת הוועד־המנהל דובר על מועמד אפשרי אחד למישרת מנהל־הטלוויזיה: מנהל מחלקת־החדשות, **טוביה סער**.

הגלים והסער

אחד מחבריו של **טוביה סער** מזה שנים רבות ברדיו ובטלוויזיה אמר עליו השבוע: „טוביה סער התחיל את הקאריירה שלו כקצין־תותחנים בחיל־הים, ולאורך כל הקאריירה שלו הוא שט באוניות, שנווטו בידי אחרים, אל מול הגלים מבלי להירטב. גם במהלך מינויו למישרת מנהל־הטלוויזיה הוא לא יירטב..."

במהלך השנה שבה ניהל סער את מחלקת־החדשות הוא הצליח לעבור כמה סערות מבלי להירטב. הוא הניח למנכ"ל רשות־השידור, **יוסף לפיד**, שהשתוקק להיות ,עורך חדשות ראשי' של הטלוויזיה, להירטב ולהחליט תחתיו.

מצב עניינים זה לא ישתנה, בוודאי, עם מינויו של סער כמנהל הטלוויזיה. סער ימסור ליורשו בניהול מחלקת־החדשות מחלקה בעלת מוראל ירוד, בעלת יכולת עבודה ודיווח מתחת לתקנים, שאותם היתוו בעבר מנהליה הקודמים — **דן שילון** ו**חיים יבין**.

יחד עם זאת, רווחת בבניין־הטלוויזיה דעת־מיעוט, המציינת, כי עם כניסתו של סער לתפקיד הרם, הוא יתנהג באופן שונה מהאופן שבו תיפקד בניהול מחלקת־החדשות. המחזיקים בדיעה זו מניחים, כי עם הגשמת חלומו לשמש כמנהל־הטלוויזיה, הוא יגלה רצון להצליח, ימנע התערבותו המתמדת של מנכ"ל הרשות, ויחזיר את עטרת מנהל הטלוויזיה ליושנה, כפי שהיתה בימיו של **ארנון צוקרמן**. דיעה זו מתבססת על ההנחה כי סער, הנמנה עם ותיקי העובדים בטלוויזיה, ייחלץ, עם כניסתו לתפקיד, למאבק על שמירת האו־טונומיה של הטלוויזיה.

המיכרזים הבאים

בחירתו הכמעט־ודאית של **טוביה סער** למישרת מנהל־הטלוויזיה תיצור בעייה נוספת: מינויו של המנהל־הבא למחלקת־החדשות. מחול־השדים הנערך מזה חודש ימים סביב מציאת יורש מניח את הדעת למישרת עורך מבט המתפטר, **מיכה לימור**, הבהירה מצב אבסורדי: בעלי־הכישורים לעריכת מבט ומחלקת־החדשות מסרבים ליטול על עצמם תפקידים אלה. ביניהם ניתן למנות את **יעקב אחי־מאיר**, המעדיף להתבצר בעריכת מוקד ובהגשתו, את **חיים יבין**, המרוצה מתפ־קידו ככתב בכנסת, ואת **דן שילון**, המס־תפק בהגשת מהדורות מבט, ובדיווח ממישחקיה של מכבי תל־אביב בגביע אירופה, במיסגרת מבט ספורט.

מועמדים אפשריים לניהול מחלקת־החדשות הם: **דן רביב**, המשמש כיום ככתב הטלוויזיה בארצות־הברית, **אהוד יערי**, שיהיה מוכן לשמש בתפקיד זה עד לצאתו, בעוד שנתיים, ככתב הטלוויזיה בלונדון (תפקיד שהובטח לו באחרונה) ו**צבי („צבה") גורן**.

הוועד שהכזיב

ועד עובדי חדשות־הפקה, שנבחר רק לפני כשלושה שבועות על־ידי עובדי הטלוויזיה, איכזב את כל הציפיות שתלו בו בוחריו, שקיוו שהוא „יעצור את הנסיגה בטלוויזיה," ויביא לשינוי באווירת־הנכאים השוררת בבניין.

באסיפת העובדים שנערכה בראשית השבוע שעבר, הבהירו חברי הוועד ל־300 עובדי הטלוויזיה, כי אסיפה זו היא בבחינת „דיווח" ולא „הצבעה". חברי הוועד ציינו לפני העובדים, כי הם כבר סיכמו עם מנכ"ל הטלוויזיה את כל שניתן לסכם. חברי הוועד מיתנו במהלך האסיפה את רוב העובדים אשר צידדו בצורך להשבית את הטלוויזיה, לשם יצירת ,סטאטוס קוו' חדש בין העובדים והנהלת רשות־השידור.

רק אחד מחברי הוועד נמנע מלעלות לבמה ולצדד בעמדות הוועד. היה זה **יואל אסתרון**, שהבהיר כי הוועד עמד חסר־אונים מול לפיד, ולא יצג את העובדים.

רוב עובדי החדשות וההפקה החלו מכנים את הוועד בכינוי „הוועד שהכזיב".

מרידור: בנות במקום

פנסי רחוב

שר־על מרידור
עוד בדיחה

פורום החדשות האחרון של רשות־השידור התמקד בנזיפות של מנכ"ל הרשות, **יוסף לפיד**, בהנהלת הרדיו, על מה שמכונה בעגת עובדי קול ישראל „פרשת מרידור".

המדובר הוא במהדורת־חדשות מלפני שבועיים, שנערכה בידי **משה נגבי**, שנפתחה בידיעה שהביא הכתב **גידעון זלינגר**. היא פתחה את מהדורת החד־שות במילים: „עוד חידוש מבית־היוצר של יעקוב מרידור... „הידיעה תיארה את הצעתו של השר־על לענייני כלכלה לבטל את הכיתה השמינית בבתי־הספר התיכוניים (ידיעה שבעיקבותיה נפוצה בין כתלי הרדיו בדיחה שאמרה: „כך תגשמנה תלמידות השמינית של רמת־גן את המצאת האנרגיה של מרידור, ותפעלנה במקום פנסי רחוב").

ההודעה המחשידה של הוועד־המנהל לעיתונות
רשימה מוסכמת

פסקול

אידי אמין של הטלוויזיה

ביום הרביעי שעבר נכנס יועץ המנכ"ל, **נקדימון רוגל**, למישרדה של דוברת רשות־השידור, **אריאלה רבדל**, שלא היתה בחדרה, פנה אל עוזרתה, **עדנה חפץ**, ושאלה למראה גיליון העולם הזה, שהיה על שולחנה: „כתבו עלי משהו במדור שידור?" חפץ השיבה בשלילה. רוגל המשיך ושאל: „אולי הזכירו אותי בזה היה העולם הזה שהיה לפני 25 שנה?" חפץ השיבה בשלילה גם על שאלה זו ואמרה לרוגל: „מה אתה חושב, שהשפם שלך עושה סיפורים?" ●● באסיפת עובדי־הטלוויזיה, שנערכה בשבוע שעבר,

מנהל־טלוויזיה מיועד סער
מול הגלים בלי להירטב

קם **יקר צמח**, חבר ועדת־העובדים של מחלקת־התוכניות בערבית, וכינה את אופן ניהולו של מנהל־הטלוויזיה הערבית „שי־טות־ניהול שהיו נהוגות בידי **אידי אמין דאדא**" ●● אימרה אחרת שנאמרה באותה אסיפה באה מפיו של עורך־המישנה של מבט, **צבי („צבה") גורן**: „לא הבטחנו לכם להביא את ראשו של **טומי לפיד** על מחבת" ●● באסיפת עובדים שקדמה לאסיפה זו, תקף הבימאי **אדיר זיק** (המכנה עצמו „ז' אדיר") את מנהל־הטלוויזיה המתפטר: „לפיד התאכזב ממנו. הוא חיפש לשים בובה בראש הטלוויזיה, וגילה כי מינה סמרטוט..."

הטלוויזיה בטבעת־חנק דתית

תוך שנתיים עלולה הטלוויזיה הישראלית להפסיק את שידוריה בערבי־שבת ובמוצאי־השבתות. הסיבה לאפשרות זו אינה נעוצה בתהליך הכפייה הדתית הזוחלת על הטלוויזיה, אלא במיקומו הלא־מוצלח של בניין־הטלוויזיה בירושלים.

הבניין, השוכן במבואותיה המערביים של שכונת מאה־שערים ובצומת כבישים המוליכים ממערב העיר לשכונות רמת־אשכול ורמות, עלול להיחסם על־ידי שלושה בניינים, שמקימה חברת־הקבלנים רובינשטיין על אדמה השייכת לחברה הכלכלית לירושלים. בניינים אלה יאוכלסו בדיירים דתיים בלבד, העלולים למנוע את הכניסה ואת היציאה לבניין־הטלוויזיה בימי השישי, בשבתות ובחגים (על־מנת שהטלוויזיה תוכל לשדר במוצאי־שבת, יש צורך להדליק ולחמם מערכות־אולפן לפחות שעתיים לפני צאת השבת).

בדיחה הרווחה בימים אלה בתוך בניין־הטלוויזיה מספרת: „בעוד שנתיים לא יצטרכו צוותי־הטלוויזיה לצאת לכביש רמות כדי לדווח על פרעות השבת. הם יסתפקו בצילומן מתוך חלונות בניין־הטלוויזיה."

יום רביעי

10. 2

● מדע בידיוני: חלוצי החלל (6.15 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). חלוצי החלל רוצים לפוצץ את כוכב השביט שהשתלט על כדור־הארץ. סנדור נפצע ו־ויילד־סטאר נחלץ לעזרתו. פוקס ממשיך את המשימה.

● סידרה: מי הוא מי (6.32 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). דיק בדמות האב מתגעגע לחבריו בבית־הספר, ומחליט להגיע לביקור. ביקורו מביך את אביו בדמות תלמיד ואת מנהל בית־הספר, שאינו מבין מניין לאדם מבוגר בקיאות כה גדולה בהווי בית־הספר וביחסים שבין התלמי־דים. האב/הבן מחליט להגיע בכל מחיר לביתו, כדי להחזיר את המצב לקדמותו.

רוג'רס ופיירבנקס: ספינת האהבה
יום רביעי, שעה 8.03

● סידרת טלוויזיה: ספינת האהבה (8.03 — שידור בצבע, מדבר אנג־לית). בהשתתפות כוכבי־העבר ג'ינג'ר רוג'רס, דאגלס פיירבנקס הבן, דיאנה מאריל ועוד. רוג'רס היא כוכבת קול־נוע היוצאת למסע־צדקה ופו־גשת באליוט נורמן (פיירבנקס) העומד בראש איגוד מבקריי־הקולנוע, שמעודו לא העניק לה ביקורת חיובית. זוג אחר הם לארי לינוויל וגאנילה הא־טון העולים לספינה כדי להו־ציא ממחבואם יהלומים שהס־תירו על סיפונה במסע קודם. פול טרנר הוא מנהל רווק השוכר „מישפחה" מכיוון ש־שיקר בנוגע למצבו המישפחתי כשקיבל את עבודתו.

יום חמישי

11. 2

יום חמישי — 11.2

● בידור לילדים: פס־טיבל שירי ילדים מס' 12 (5.30 — שידור בצבע, מדבר ומזמר עברית). חלק ראשון של המופע האינ־פנטילי השנתי, שבו מבדרים בדרנים ילדים על בסיס המכנה המשותף הנמוך ביותר שיכולה להפיק תרבות הזמר הישרא־לית.

● תעודה: אמונה ורוח באסיה (9.30 — שי־דור בצבע, מדבר אנג־לית). הפרק מלכי אנגקור מביא את המשך סיפורו של דייוויד אטנבורו, המתאר ה־פעם את קמבודיה, שהתיירות המערבית חדלה לבקר בה. בין המקומות המתוארים בול־טים מקדשי אנגקור.

● בידור: פרל ביילי (10.30 — שידור בצבע, מדבר ומזמר אנגלית). בתוכנית שהוקלטה במופע פומבי של הזמרת פרל ביילי מתארחים אלה פיצג'רלד, שרה ווהן, ריצ'י ליטל, בטי פורד ועוד רבים אחרים.

יום שישי

12. 2

● סידרה לילדים: היידי בת ההרים (3.00 — שידור בצבע, דיבוב בעברית). קלרה והיידי מב־לות ביחד בהרים. סבא מציע לקלרה תרגיל העשוי אולי, יום אחד, לסייע לה ללכת, ולפתע מתרחש הלא ייאמן.

● סרט ערבי: נוער

שבת

13. 2

● דרמה דתית: הב־תולה מלודמיר (8.00 — שידור בצבע, מדבר עב־רית). סיפורה של אשה אשר שימשה כאדמו"ר רבי. זהו סיפורה של רחל וורברמכר מ־העיירה לודמיר, שכינויה היה „הבתולה מלודמיר", אשר לפני כ־180 שנה עסקה בתורת ה־חסידות ושמה יצא לפניה. אל ביתה נהרו חסידים שהאמינו ביכולתה לחולל מעשי נסים. דראמה דתית זו, מהווה המ־חשה נוספת להזרמת המשאבים בטלוויזיה לכיוון של ייצור סרטי דת, מחוץ למחלקת ה־דראמה. משתתפים: חווה אורטמן, אברהם פלטה, ראובן גולדווסר וסיני פטר.

● קומדיה חילונית: בנסון (8.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). מייק הופקינס, הילד שבנסון היה פעם החונך הבוגר שלו, פורץ לילה אחד לחדרה של גרטרוד קראוס, ומודיע לבנסון שבא להתגורר איתו. אביו של מייק התחתן בשנית. האם עזבה והוא אינה מסתגל למישפחתו החדשה. בנסון מזעיק את אביו, וקייטי שמחה בינתיים.

● ספורט: מבט ספורט (9.30 — שחור־לבן, מדבר עברית). תוכנית דיווח ממיגרשי הכדור־רגל, שבמהלכה מדווח ניסים קיוויתי, בעברית המזכירה את השפה שרווחה בארץ לפני 25 שנה.

● מותחן: נרו וולף (10.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). גופת אשה יפה מתגלה צפה בנהר ההאד־סון, ונרו וולף חושד שהאשה לא מתה בטביעה. אחד מעוז־ריו של וולף מואשם ברציחתה.

לקראת שידור: הרוזנת היחפה

ביום השישי (19.2) יוקרן סרט הקולנוע „הרוזנת היחפה" בכי־כובם של כוכבי־העבר האמפרי בוגארט, וורן סטיבנס ואווה גארדנר. בסרט מובא שיחזור סיפור חייה ומותה של כוכבת קולנוע מפורסמת, שנקברה בשם הרוזנת טורלטו־פאבריני.

יום ראשון

14. 2

● סידרה לילדים: בית קטן בערבה (5.40 — שידור בצבע, מדבר אנג־לית). מתאגרף־לשעבר חוזר לזירה, כדי לממן את הוצאות הריפוי של אשתו החולה.

● מדע בידיוני: פלאש גורדון (6.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). כאשר פלאש וחבריו מגיעים לארבוריה הם נתקלים בסכנות חדשות, אלא שוולטן וחבריו מצילים אותם.

● מולדת: ארץ אהבתי (8.03 — שידור בצבע ו/או שחור־לבן, מדבר עברית).

● סידרה: דאלאס (9.30 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). חלק שני בפרק מישפטו של ג'וק, שבו מתמודד ג'וק יואינג עם מישפט הרצח, בעוד ששאר בני־המיש־פחה טרודים בצרותיהם. סו־אלן חוזרת לבקבוק, כדי לנסות ולשכוח את מותו של דאסטי. פאם מנסה לסייע לאביה, וג'יי־אר חושש שעדותו במישפט תפליל את ג'וק יואינג.

● שידור חוזר: דיוקנו של ברוך אגדתי (10.20 — שידור בצבע, מדבר עברית). בפעם השלישית ב־תוך שנה וחצי מקרינה הטלי־וויזיה הישראלית את הסרט התיעודי על חייו של הצייר, רקדן ובימאי ברוך אגדתי, ש־חייו שזורים בתולדותיה של תל־אביב הקטנה. אגדתי יזם ואירגן את העדלידות הראשו־נות, פיתח צורות ריקוד המבו־ססות על מוטיבים יהודיים, פיתח את הציור על בדי משי. אגדתי היה ממניחי היסוד ל־תעשיית הסרטים הישראלית.

● מותחן: לא ייאמן כי יסופר (11.05 — שי־דור בצבע, מדבר אנג־לית). סידרת טלוויזיה חדשה, המבוססת על מותחנים שאותם חיבר מחבר המותחנים הנודע רואלד דאל. הסרטים צולמו במקומות אכזוטיים כיוון ו־ג'מייקה, והם מבוססים על סיום מפתיע. בפרק הראשון, שלח לחמך על פני המים, משתתפים ג'ק ווסטון, גלדיס ספנסר ורבים אחרים.

ווטסון והאריס: לא ייאמן כי יסופר
יום ראשון, שעה 11.05

יום שני

15. 2

● מדע בידיוני: חלו־צי החלל (6.15 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). חלוצי החלל מאמינים כי הביסו את הממלכה, אך לפתע עולה מתוך ההריסות מיבצע חלל חדש, זורדאר לא ניכנע, וה־ארגו נפגעת קשה. ויילד־סטאר מחליט לפנות את כל צוותה.

● שעשועון: צא מזה (8.03 — שידור בצבע, מדבר עברית). שעשועון הטלוויזיה לילדים ולנוער.

● סידרה: חמדת ימים (10.05 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). פרק חמישי בסידרה המבוססת על סיפרו הנודע של אוולין וואו. צ'ארלס ריידר שב מפרים לברייידסהר כדי לבלות את ראש־השנה 1925. שם הוא מצטרף לסבסטיאן שחזר מ־המיזרח התיכון. סבסטיאן רוצה לצאת לציד, אך צ'ארלס חושש מאסון.

● תוכנית אולפן: זה הזמן (10.55 — שחור־לבן). תוכנית אירוח, שרשימת נושאיה ומרואייניה נמסרת ל־ביקורת הנהלת רשות־השידור, כפי שציין מגישה רם עברון בתוכניתו הקודמת.

יום שלישי

16. 2

● לימוד: סלם ותעלם (8.03 — שחור־לבן, מדבר ערבית). שייקה אופיר מגיש את הפרק יום עסל יום בסל (יום דבש — יום בצל).

● תעודה: לאחר הנפילה (8.30 — שחור־לבן, מדבר עברית). רחל מרכוס הופיעה במשך שנים רבות בתיאטרונים שונים ובהצגות יחיד ברחבי הארץ. היא ידעה טרגדיות, הרגשת אבדן, זיקנה, בדידות. רחל מרכוס, אלמנתו של המשורר נתן אלתרמן, אמה של המשו־ררת תרצה אתר ז"ל. הסרט מתייחס לפעילותה המיוחדת היום — נסיון להגיע באמצעות התיאטרון לחרשים־אילמים ול־פגועי מוחין.

● צרכנות: כולבוטק (9.30 — שחור־לבן, מדבר עברית).

● כפייה דתית: שורת הדין (10.00 — שחורי־לבן, מדבר עברית). מיפגעון חד־חודשי של הטלי־וויזיה הישראלית, במיסגרת תהליך הכפייה הדתית הזוחלת בה. תוכנית זו מציגה את בית־הדין הרבני כטלית שכולה תכלת, בית־דין שכל קשר בינו לבין המציאות המתרחשת בין כתליו, מקרי בהחלט. שידור שורת הדין בשעת צפיית־השיא, היא ירושת המנהל הקודם של הטלוויזיה, יצחק שמעוני, ש־רבים מקווים לראותה מתבטלת עם מינויו של מנהל חדש.

● מותחן: בעיקבות הפשע (11.00 — שידור בצבע, מדבר אנגלית). גופתו של זמר־עם מתגלה במכונית שהתרסקה. הבלש ברואר חוקר את אלמנתו ו־מגלה שלא שרר בין בני־הזוג שלום־בית, ולמעשה חי הזמר עם פילגשו. ד"ר אריקסון מגלה את הגופה ומימצאיו מביאים לשורה של חקירות.

לבני הכותנה המעולים

סריגאיש

לא הגדולים ביותר-אבל הטובים ביותר

„מאהבה של ליידי צ'טרלי"

הסרט הראשון והיחידי שנוצר על־פי
רב המכר העולמי של ד. ה. לורנס

סרט־נח מציגים:
ההצלחה הבינלאומית של **מנחם גולן ויורם גלובוס**

"הפתעה נעימה! ארוטיות טהורה" The Times
"דרמה נוגעת ללב" The Daily Telegraph
"מעוצב ועשוי בעדינות" Daily Mail

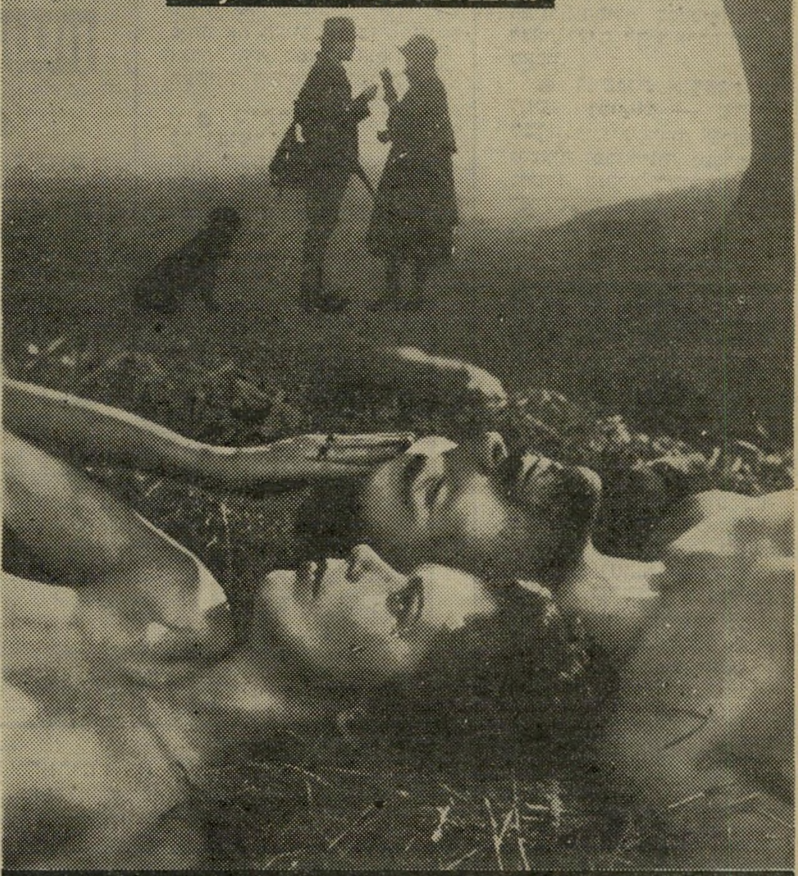

מאהבה של ליידי צ'טרלי

Lady Chatterley's Lover

ע"פי הרומן האירוטי של כל הזמנים רב המכר של ד.ה.לורנס
בבמוי של ג'יסט ג'אקין („עמנואל")
מוסיקה: סטנלי מיירס וריצ'רד הרווי („צייד הצבאים")

☆ סילביה קריסטל („עמנואל") ☆ ניקולס קליי

רמת־גן	בת־ים	ירושלים	תל־אביב	בכורה ארצית ב־4 ערים שבוע 2
„אורדע"	„עצמאות"	„כפיר"	„אורלי"	

ריחו הפיתוי...

הבקבוקון
בעניבה הירוקה.

הסוכן בישראל: בלמון בע"מ. המפיצים: חב' נורית בע"מ

הג'יע! וכבר במכירה

PENTHOUSE

the international magazine for men

גיליון חודש מרץ 82'

- ★ JERRY LEELEWIS: The Scandals and Tragedies that Cost him the Crown
- ★ PAUL NEWMAN: Symposium on the Abuses of the Press
- ★ Special Report: TEENAGE PROSTITUTION.

ועוד מאמרים רבים אחרים

הפצה בלעדית
סטימצקי

קרא את „עידן הדלי"

מגאזין לאסטרולוגיה

הופיעה חוברת מס' 2

רייגן, צ'ק ללא כיסוי —
דיוקן אסטרוגרפולוגי, משולש ברמודה,
מה קרה ל„מצדה", תחזיות אישיות
ופוליטיות, מין ומזלות ומדורים נוספים

סגן שר־העבודה־והרווחה, אהרון אוזן, מנהיג תמ"י, מספר את האמת על הקמת חבל־ימית, טוען שהמפונים לא השקיעו מכספם אף אגורה אחת ומבטיח למנוע את הפיצויים

אני מכיר את הפיצויימניקים מהתקופה שעוד לא התיישבו בפיתחת־רפיח

●

אני לא רוצה להתפלסף. אני רוצה שמס־ההכנסה יודיע לי כמה מס שילמו תושבי חבל ימית

●

אני מכיר את מפוני חבל ימית. לי שלא יספרו מעשיות. מרגיז אותי שהם קוראים לעצמם חלוצים

כשאני שומע מוסיקה פילהרמונית בטלוויזיה, אני סוגר את המכשיר. אני נשאר מרותק כשאני שומע את יהורם גאון

●

שלא יכריחו אותי ללמוד את שלום־עליכם. שילמדו אותי בוזגלו ושבזי. העיירה היהודית לא אומרת לי כלום

●

למה ב"בנק הפולנים" לא נותנים הזדמנות לספרדים? למה חמישים אחוז מחברי הנהלת־הבנק אינם ספרדים?

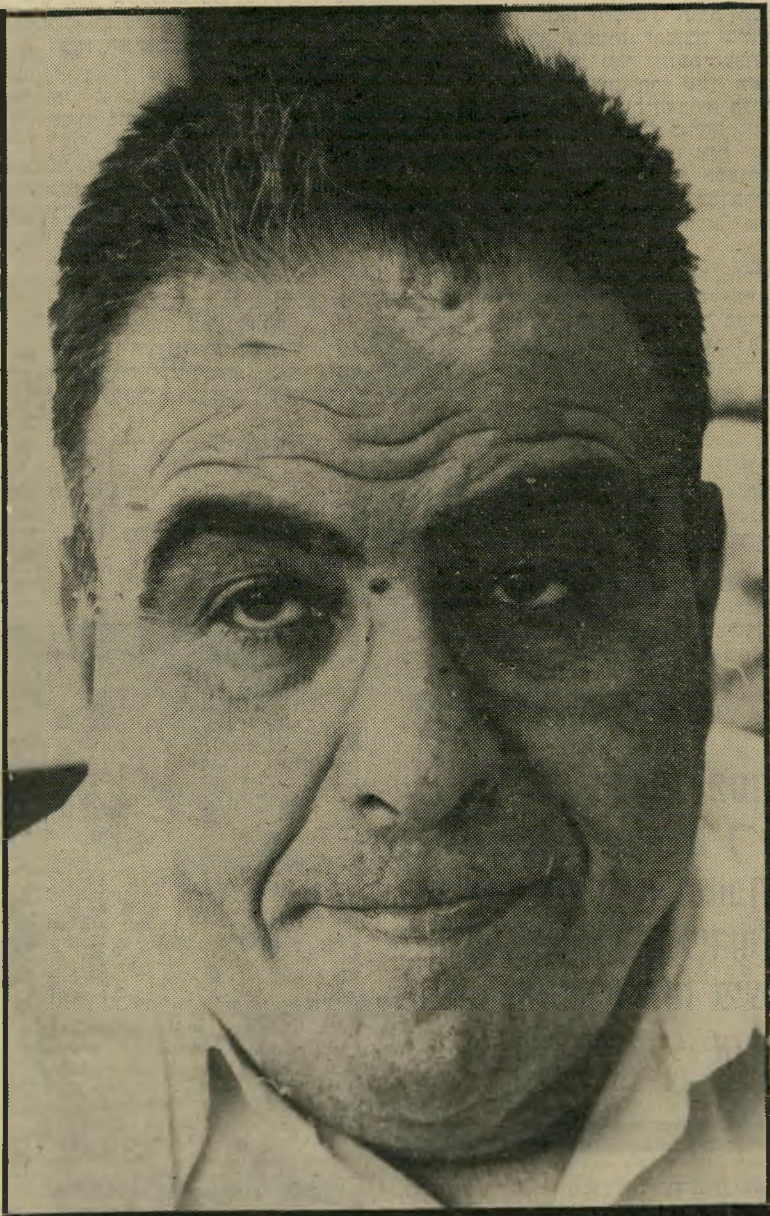

ריאיינה שרית ישי

"אמנע בכל מחיר את הפיצויים לימית!"

סגן־שר־העבודה־והרווחה, אהרון אוזן, יושב במישרדי הפדרציה הספרדית שב־תחנה המרכזית בתל־אביב. הוא משמש כנשיא הפדרציה. אהרון אוזן היה שר־החקלאות בתקופה שבה הוקם חבל ימית. האיש אשר סייע אולי יותר מכל אחד אחר להקמת החבל עומד כעת איתן מול מיתקפת הפיצויים של המתיישבים וטוען: אף לא גרוש מיותר אחד.

אוזן, תושב מושב גילת, מסרב לקנות את ה„לוקשים" שמנסים הפיצויימניקים למכור לציבור. הוא מספר על חברו מ־מושב מסלול, שמכר את מישקו ב־13 מיליון לירות, לפיצויימניק שקיבל 80 מיליון לירות כדי שיעזוב את מישקו ב־חבל־ימית. אוזן אינו מתרשם ממילים יפות כמו חלוציות. „חלוציות בערבה!" הוא אומר בלהט. „בימית על כל יחידת משק היו ארבעים קופצים!"

גם את תביעותיהם של תושבי העיר ימית הוא אינו מקבל. „כשהלכו לימית," אומר אוזן, „הלכו לעיירת־פיתוח. על־כן מגיעה להם דירה בעיירת־פיתוח ופיצוי בסך מיליונים ספורים. אך בשום פנים ואופן לא פנטהאוז ברמת־אביב!"

כשהוא מדבר על סחטנותם של תושבי חבל־ימית הוא ממש מתרתח. הדבר ב־נפשו. מעורבותו האישית גורמת לו להיות תקיף יותר בעמדותיו נגד דורשי הפיצו־יים. במילים בוטות הוא תוקף את „מנצ־לי השלום", כפי שהוא מכנה אותם, וטוען שהוא יהיה האיש שיבלום את מתן ה־פיצויים. הוא ולא אחר, מכיוון שהוא בעל קול מכריע בוועדת־הכספים.

אוזן שכל את בנו במילחמת ששת־הימים. הוא אינו מוכן לשמוע על קורב־

"אמנע בכל מחיר את הפיצויים לימית!"

(המשך מעמוד 51)
נות. המילה קורבן אינה מפחידה אותו. הוא את קורבנו כבר הקריב. בית, משק, דירה — אלה אינם שווי־ערך בעיניו לחיי־אדם.

ת"מי, „התנועה למסורת ישראל" ש־הוא אחד ממנהיגיה, נחלה כישלון בבחי־רות. שלושה מנדטים במקום ה־7 ה־צפויים. אוזן מאשים גם את עצמו בכיש־לון. לדבריו, היו שחששו כי נשתל בתמ"י על־ידי פרס.

הוא מדבר על התעוררות ספרדית־לאו־מית, מוחה על שבבתי־הספר מלמדים רק יצירות של סופרים אשכנזיים. לצד שלום־עליכם וחיים־נחמן ביאליק הוא רוצה שילמדו גם שבזי.

סגן־השר אינו מהסס ואומר בפה מלא: יש אפלייה עדתית, והיא מתבטאת לא רק בשכבות הבינוניות. אפילו אצל ראש־הממשלה.

אל שר־העבודה־והרווחה, אהרון אבו־חצירא, הוא מתייחס כאל מורו ורבו, למרות שאבו־חצירא צעיר ממנו בשנים, ולמרות שיש המטילים ספק ביושרו של השר. אוזן אומר חד וחלק: „ישפוט בית־המישפט הישראלי ככל שישפוט, בעיני אבו־חצירא זכאי!"

אהרון אוזן „עושה שרירים" לקראת ההצבעה הגורלית בוועדת־הכספים. יש האומרים שאם יצליח אוזן לסכל את עניין הפיצויים למפוני ימית, אז כל העסק של הקמת תמ"י היה כדאי.

● אדוני סגן־השר, שיבעה חו־דשים לאחר הבחירות נוצר הרו־שם כאילו חלה נסיגה בתנועת תמ"י.

היתה תקופה של אחרי הבחירות, של משא־ומתן קואליציוני. היינו עסוקים.

אוזן במיפלגת־העבודה (בין חיים צדוק ואברהם כץ־עוז)
„פרס לא מספיק חכם כדי לשתול אותי בתמ"י..."

מצאנו את עצמנו שלושה חברי־כנסת: אחד שר ושני סגני־שרים, שגם חברים בוועדות. אני עצמי חבר בוועדת־הכספים, וזו תעסוקה, ברוך־השם. אני יכול להו־דות שאני צריך לחפש בלישכת העבודה מישהו שיעשה חלק מהעבודה בשבילי. חוץ מזה, אסור לשכוח שאהרון אבו־חצירא היה תקוע במישפט והתנועה לא התארגנה כראוי.

יחד עם זאת, התגברנו, והעובדה היא שמאז הבחירות נפתחו 24 סניפים של תמ"י. זה לא פשוט למצוא את האיש שיקח על עצמו לרכז סניף כזה בשכר, מה גם שהוא יודע שבהתאם להחלטות שקיבלנו כדי למנוע הסתאבות בסגנון מפא"י, מי שעובד בשכר אינו רשאי להיבחר למוסדות המיפלגה. עד שהסברנו כי אנו עושים זאת כדי למנוע השתלטות של המנגנון על המיפלגה, לקח זמן.

אנחנו לא קיימים בשביל הכנסת בלבד. אנחנו עומדים להתמודד בבחירות לקונ־גרס הציוני. תת־אלוף בנימין („פואד") בן־אליעזר נמצא כעת בניו־יורק, ומקים שם ברית עולמית של תמ"י.

● מי עוזר לו שם?

לפניו יצא ד"ר זכי שלום. אחיו הוא העוזר של השר יעקב מרידור. הוא הכ־שיר לפואד את הקרקע. בניו־יורק עומ־דים לרשותו של פואד מישרדים ושני עורכי־דין מעולים, וזה לא מעט כסף.

● האם המרכז של תמ"י עובר לניו־יורק?

הארץ תהיה המרכז. אך כדי להצטרף לקונגרס הציוני צריך להירשם בכל מקום ומקום ולהודיע שאנחנו מתמודדים בבחי־רות. הדבר הכי חשוב שדיווח לי פואד מניו־יורק הוא שהולך לגמרי לא רע דווקא אצל האשכנזים.

● אשכנזים ותמ"י?

מה כל־כך מפליא בזה? בתנועה שלנו יש לא מעט אשכנזים כמו עורך־דין סגל מירושלים ואיש־העסקים רפי רוזנשטיין.

● מה לאשכנזים ולתמ"י?

אני אגיד לך מה אמר לי רוזנשטיין. הוא אמר לי שכילד הוא סבל טראומה גדולה מאוד כתוצאה מאפלייה, ושהוא לא רוצה שני עמים במדינה. אני מקווה שיצטרפו עוד אשכנזים הרואים את ה־בעיה כמונו, ואני מכיר כמה פרופסורים באוניברסיטות שחושבים כי תמ"י היא הפיתרון. למיפלגת העבודה יש שימעון פרס. הוא פולני. לחרות יש בגין — פולני. למפד"ל בורג — יליד גרמניה. כולם אשכנזים טהורים. הגיע הזמן שב־ראש מיפלגה יעמוד גם ספרדי.

● האם ייתכן שהסיבה לכך היא שהעליה הציונית מאירופה התרחשה לפני העליה מארצות־ערב?

אני כופר בכך שהאשכנזים הגיעו לפ־נינו. העליה הראשונה היתה של התי־מנים והמוגרבים.

● הם היו אנשים תמימי־לב שלא עסקו בפוליטיקה.

יתכן שאת צודקת, אך זכות הוותק תופסת יפה מאוד לעשר שנותיה ה־

זה לא נכון. לפי דו"ח של ועדת־הבחי־רות, רוב הבוחרים היו מהשכונות ומעיי־רות־הפיתוח.

● אך קודם אמרת שרבים היו עצמאיים.

נכון, אבל חנוונים ונהגי־מוניות הם לא אנשים עשירים.

● כאיש מיפלגת־העבודה שהתח־נכת וחינכת על ברכי האידיאו־לוגיה שלה, השונים כל־כך מזו של הליכוד, כיצד אתה מרגיש כחבר בממשלת־הליכוד?

אמרתי כבר מאה פעמים: תורת תנו־עת־העבודה היא הנכונה והטובה ביותר למדינת־ישראל. אבל מהי תנועת־העבודה היום? ואם כבר מדברים, הרי ששר האו־צר מיישם את תורת תנועת־העבודה הלכה למעשה. יכול להיות שבעל כורחו, אבל עובדה היא שהוא מבצע מדיניות של סובסידיות, של פיצוי לשכבות המצוקה, של ביטוח לאומי. כל זמן שהדברים נעשים בצורה מניחה את הדעת, אני מרוצה.

את רוצה שאשב באופוזיציה? תראי את האופוזיציה של '76 ואת זו של היום. אופוזיציה היא התנוונות. אני איני מסוגל להיות חבר־כנסת, לנאום ולהסתאב. אני צריך לעבוד, ובאופוזיציה אי־אפשר לע־בוד.

● נעבור ברשותך לנושא הפי־צויים למפוני ימית.

הממשלה עשתה מעשה שקשה לי למ־צוא לו מילים, נכנעה לסחיטות של תו־שבי חבל־ימית. בכל פעם שהתחלף „גנ־רל" שניהל את עניין הפיצויים דרשו התושבים יותר ויותר כסף.

אני מכיר את החבר'ה האלה מלפני 12 שנה, עוד לפני שעלו לחבל. אני יכול להגיד לך בצורה עדינה ובאחריות מלאה: כסף מהבית הם לא הביאו. את השקעה השקיעו במיכבסה מכספם הפרטי.

הם לא השקיעו אף אגורה מכספם הפרטי. לי שלא יספרו מעשיות. אני מכיר אותם.

● אנשי חבל־ימית טוענים כי הם היו חלוצים ולכן מגיע להם.

מרגיז אותי שהם מדברים על חלוציות. אני כופר בזה. חלוץ הולך למקום שאיש אינו רוצה ללכת אליו. על כל משק שהקמנו בחבל־ימית היו ארבעים קופצים. שיקימו משק בערבה, זוהי חלוציות!

● האם הבאת בחשבון, כשעזרת בהקמת ישובי החבל, כי יום אחד יאלצו התושבים לפנות אותם?

לי היה ברור לחלוטין שהיישובים נב־נים כדי ליצור את החיץ. היתה לי תוכ־נית להקים 120 יישובים מימית לניצנה. קראתי לזה הגבול הירוק. רענן וייץ קרא לזה החבל הדרומי.

● האם לא כואב לך שנוטשים אותם בפריחתם?

דעתי לא חשובה. הכנסת החליטה ש־צריך לפנות, אז מפנים.

● ובכל זאת, מהי הרגשתך?

שכלתי בן במילחמת ששת־הימים. זהו אסון קצת יותר כבד מאשר לפנות ישוב. דיבורים על רגשות הם דיבורים בעלמא, הכל סיפורים. את המילחמות היה צריך לעשות לפני שהכנסת החליטה להחזיר את סיני. ברגע שהוחלט, הסיפור נגמר.

זהו לדעתי מחדל נוסף של הממשלה, העובדה כי היא נותנת לקבוצה קטנה להשתולל. התנהגותה של התנועה לעצי־רת נסיגה בסיני היא פשוט השתוללות, וזהו מחדל שלא ייסלח. אני אומנם כועס כעס מר על תושבי ימית, אך קודם־כל אני כועס על הממשלה שהביאה אותם לכך.

● הם מדברים על אידיאלים.

> **"חבר שלי במושב מסלול מכר משק בן 32 דונם מטע־פרי, תשתית ל־2 דונם לול, בית 90 מ"ר ושני דונם גינה מטופחת שאין כדוגמתה, במחיר של 13 מיליון לירות - למפונה ימית שקיבל 80 מיליון לירות פיצויים. אם זו לא שחיתות, אז מה כן?"**

אידיאלים! גם לי יש אידיאל: אני רוצה לחיות בווילה של שלוש קומות. אז מה?

● מה אתה מתכוון לעשות כדי למנוע את הסחטנות של מפוני־ימית?

אני אומר להם בצורה שלא משתמעת לשתי פנים: אצביע נגד בוועדת־הכספים, ואז ההצעה תיפול.

אני מוכרח לספר לך: יש לי חבר שהיה בין מייסדי מושב מסלול. יהודי מפרס, שהגיע למסלול כנער. כיום, ברוך־השם, הוא כבר סבא. האיש בנה משק של 32 דונם מטעים נושאי פרי, תשתית לשני דונם לול, בית ששיטחו 90 מטרים רבו־עים, וגינה בת שני דונם, שמימי לא ראיתי מטופחת ממנה. מטעמים מישפח־תיים הוא נאלץ למכור את המשק. הוא מכר ב־13 מיליון לירות למי? לאחד ממפוני־ימית שקיבל 80 מיליון לירות פיצויים. אם זו לא שחיתות אז מה כן? ויש אין ספור דוגמות.

● מה לדעתך מגיע למפוני ה־עיר ימית?

המדינה צריכה לתת להם דירה בעיירת־פיתוח, בעלת הדירוג הגבוה ביותר. את הדירה בימית הם קיבלו כמעט בחינם. מה רע אם יקבלו דירה בערד או בכר־מיאל, הכי יקרה והכי טובה שיש, ויקבלו עוד מיליון או שניים כפיצוי בנוסף לזה. לא פנטהאוז ברמת־אביב. בשום פנים ואופן לוא.

● ומה עם בעלי העסקים?

בעל מסגריה יקבל מסגריה בעיירת פיתוח.

הראשונית נתנו המדינה והסוכנות. הם עבדו השקיעו והצליחו, אבל כל זה עדיין לא מצדיק פיצויים בגובה כזה.

● אתה עצמך חבר מושב. אם היו מפנים אותך מגילת, מהו הפי־צוי שהיית דורש לעצמך?

משק תמורת משק. פינו יהודים גם במילחמת השיחרור, בגלל מילחמה. אז עכשיו מפנים בגלל שלום. אפשר לתת משק תמורת משק, פלוס עוד משהו. צריך להעריך השקעות פרטיות, עמל כפיים וזיעה, אך לא מעבר לזה. כשאני רואה חבר בשדות מקבל 100 מיליון שקל תמו־רת המשק שלו, אני רותח מזעם.

הכל התחיל בנאות־סיני. עם גן־הירק התחיל החטא הגדול של ממשלת־ישראל. אני הראשון במדינה שיודע מה גודלו ומה שוויו של כל משק ומשק בחבל ימית. לפני שלוש שנים קיבלו מפוני גן־הירק 20 מיליון לירות, וזה התחלק בן 17 מישפחות, מדוע צריך להוסיף להם עכשיו 57 מיליון לירות?

הם תובעים עבור המיכבסה 600 מיליון לירות. לפי הערכת השמאי שווי המיכבסה הוא 150 מיליון לירות.

אז אני לא מתווכח, ואני לא רוצה להתפלסף. אבל אני רוצה שמס־ההכנסה יודיע לי כמה מס שילמו היהודים בנאות־סיני, מכיוון שהמס הוא הפונקציה של ההכנסה, ולפי זה נשלם להם פיצויים.

זוהי שחיתות לנצל את השלום. ידי לא תהיה במעל! אם יש כל־כך הרבה כסף, למה לא מטפלים במישפחות טעו־נות־טיפוח, בפיתרונות דיור למישפחות מרובות ילדים ולזוגות צעירים?

● אנשי נאות סיני טוענים כי

ראשונות של המדינה. ומה הלאה? הרי הרוב במדינה הם ספרדים וזו עובדה.

● אם הרוב במדינה הם לטענתך ספרדים, איך זה שקי־בלתם רק שלושה מנדטים?

מכמה סיבות. הסיבה העיקרית היא פרס־בגין. מי שלא רצה את פרס בשום מחיר, חשד בי כי נשתלתי על־ידי פרס כדי להעביר את תמ"י לעבודה. למרות שחזרתי ואמרתי שפרס לא מספיק חכם כדי לעשות תרגיל כזה — לא עזר לי. מי שלא רצה את בגין, חשד באבו־חצירא שהוא יעשה קואליציה עם בגין, וכך נפלנו בין הכיסאות.

רוב יוצאי אסיה ואפריקה לא רוצים את המערך מסיבות היסטוריות. נתקלתי במאות מישפחות שהחליטו לתת קול אחד לתמ"י וקול אחד לליכוד.

חוץ מזה טימטמו להם את הראש. אמרו להם שזה יפלג את העם, שיהיו שני עמים וכל שטיפת־המוח הזו השפיעה. היה גם אלמנט של פרנסה. אנשים פחדו לאבד מקומות עבודה. עובדה שרבים מתומכי תמ"י הם עצמאיים ולא שכירים, כאלה שלא נתונים ללחצים.

● אם כך תמ"י בעצם החטי־אה את מטרתה. היא לא מיפלגה של שכבות־המצוקה.

● ומה עם אותם הרוצים לחיות במרכז הארץ?

תאמיני לי שגם אני רוצה לנסוע עם קדילאק. אני מאוד רוצה. אני מת לזה, אבל מה אפשר לעשות? אני לא יכול. אכן, זוהי חלוציות, לנצל הסכם שלום! למזלי יש לתמ"י הכוח לעצור את ההשתוללות, ואני עושה את זה די בכבוד.

● גם בהצלחה?

אני מקווה שגם בהצלחה, ואני מציע לכל מי שקורא את הראיון הזה שלא יטיף לי מוסר, לא על חלוציות ולא על התנדבות.

● ברשותך נעבור לנושא אחר. האם העובדה שהשר אבו־חצירא

"בנק לאומי" פירסם כרטיס של גדולי עם־ישראל, ולא מצא ביניהם אפילו ספרדי אחד

עומד למישפט כשהאשמות מטילות דופי ביושרו אינה מרפה מעט את ידיך?

בעיני הוא חף מכל פשע.

● מניין לך האמונה הזאת?

אני מכיר אותו, ואותי לא מעניין מה יחליט בית־המישפט. בעיני הוא זכאי!

● בכל זאת עולות במישפט עובדות תמוהות...

יכול להיות שלא מגיע לו פרס על ניהול מוצלח, אבל שלקח לעצמו? חס וחלילה! כל העסק מצחיק ועולה הרבה כסף למדינה.

● ולמוניטין של תמ"י?

אני לא התכוונתי להיכנס לזה, אבל אם את כבר מדברת: יהודה חשאי פירסם שאילתה על יצחק מודעי. אינני יודע אם מה שנאמר בשאילתה נכון או לא נכון, היכרותי עם שניהם רופפת, אך העובדה שממשלת־ישראל נזעקה ו־ראש־הממשלה הזמין את שר־הפנים וה־מישטרה ואת המפכ"ל והקימו ועדת חקירה — כל זה אומר דרשני. מדוע לא נהגו כך לגבי אבו־חצירא?

המישטרה פשטה על מישרדו ללא ידיעתו של ראש־הממשלה, ללא ידיעתו של שר־הפנים וללא ידיעתו של המפכ"ל. אז למה למודעי הקימו ועדת חקירה ולאבו־חצירא לא?

● היתה כאן אפלייה?

אני לא חושב, אני אומר! ואני אומר אף יותר מכך: אולי אין זו אפלייה, אבל זו שאלה של מי שקרוב יותר לצלחת. ותפרשי את זה איך שאת רוצה. זה לא מרגיז?

אוזן ביום־הבחירות בהנהגת תמ"י

„אני לא יכול להיות רק חבר־כנסת, לנאום כל היום ולהסתאב..."

● איך עומד השר אבו־חצירא בכל הפרשה הזאת?

אני מוריד את הכובע לפניו ולפני אשתו. חס ושלום, חלילה, זיכרי את פרשת עופר — הוא לא היה מסוגל לעמוד בלחצים מסוג זה, וחיסל את עצמו. אלה דברים מסוכנים. צריך לטפל בהם בזהירות, לאט־לאט. צריך לזכור כי מדובר בבני־אדם, צריך לעמוד במקומם. אז ב־

ליהודי שיש דירה שקיבל כמעט חינם בימ"ית מגיעה אותה דירה בעיירת־פיתוח מפותחת כמו כרמיאל או ערד או יבנה, אבל בשום פנים ואופן לא פנטהאוז ברמת־אביב!

בקשה, קצת רחמנות, ולא סתם לשפוך דם.

אולי פעם יצטרך מישהו לחשוב איזה פיצוי מגיע לאדם שיצא זכאי אחרי פירסום שכזה... למרות שאני יודע שזה מסוכן למערכת החוק והמישפט.

● כששוחחתי עם כמה צעירים חברי תמ"י, היה לי הרושם שהם מבטלים מכל וכל את התרבות שהיתה פה לפני העליה מאסיה ומאפריקה.

אני שומע על זה לראשונה. אני לא מקבל את זה. אני דווקא אוהב שירי מולדת ושירי פלמ"ח. אבל כשמתחילים הקונצרטים למיניהם בטלוויזיה, אני נרדם. אני מעדיף במקום זה את אום־כולתום, עבד־אל והאב, ואת יהורם גאון. אז אני מרותק. גדלתי על זה והתחנכתי על זה. אני לא אומר שצריך לוותר על הפילהרמונית, אבל שלא יקחו ממני את יהורם גאון.

כשאני רואה בספר התקציבים שמקצצים בתקציב חינוך למבוגרים, אני אומר: קצצו מהפילהרמונית. כמה אנשים כבר הולכים לקונצרטים שלה?

אני לא רוצה שיכריחו אותי לקרוא שלום־עליכם. אני רוצה שילמדו אותי שבזי ובוזגלו. מדוע לא מלמדים את חכמי ספרד, את סופרי ספרד? אני מבין שזה עניין של שנים ושל הרגלי־חיים. אז צריך לשנות, ולזה אני קורא ההתעוררות של הספרדים.

● מהי לדעתך הבעייה העיקרית של האפלייה העדתית בארץ? היכן זה כואב הכי הרבה?

בעיית מעמדו של האדם. אני מתכוון לכך שבנק־הפולנים יכול להרשות לעצמו שבין חברי הנהלה שלו יהיו חמישים אחוז ספרדים.

● בנק־הפולנים?

בנק הפועלים. אני מתכוון ששם מקדמים אנשים לפי מוצאם. בבנקים הפרטיים זה לא קיים. את יודעת מי מנהל היום את הבנק הבינלאומי הראשון? בנו צדוק, שהחל את דרכו בבנק כנער־שליח וראי לאן הגיע. בנק־לאומי, לעומת זאת, פירסם כרטיס של גדולי עם־ישראל ולא מצא אף ספרדי אחד. אף לא אחד.

ההסתדרות הציונית חוגגת מאה שנות התיישבות ונעצרה ב־1948. למה? כי מאז, 70 אחוז מהמתיישבים הם ספרדים. מדוע לא עצרו ב־1955? אני לא מבין. בינתי לא נותנת לי להבין. אם זו לא אפלייה, אז שיגידו לי מה זה?

הקיבוצניק מלך־הסמים

(המשך מעמוד 36)

ללא תקלות, היה הבלדר חוזר לאותו מקום עם מיזוודה נוספת, שעה אחרי המישלוח הראשון. בשכר כל מישלוח היה הבלדר מקבל 100 דולרים (900 רופיות) לקילוגרם. למרות שרבים מן הבלדרים נאסרו, לא נמצאה כל עדות מרשיעה נגד יניב.

גיוון העסקים: כאשר התרחבה אימפריית עיסקי־החשיש, גיוון יניב את עסקיו, ופלש לתחומים נוספים, אף הם עתירי־רווחים. הוא הבריח נשק ותחמושת, וסיפסר במטבעות זרים. ב־1974 נאסרו אלמר מאנגיי וסבינה בורינג כאשר ניסו להבריח מפקיסתאן להודו 100 רובים ו־500 כדורים במיניבוס, דרך הגבול ב־מהוז וגה. מקורות במודיעין טוענים כי המוח שמאחורי המיבצע הזה היה נסים יניב.

לי־תומאס מקדואל, מבריח־נשק אחר, אישר באותה שנה את חשדם של אנשי־המודיעין. מדו"חות המגיעים מאיזור פונג'אב מתברר, כי יתכן שעד עתה מוברח לשם נשק על־ידי אנשים החוצים את הגבול בנקודות שונות. מיספר כלי־הנשק שהוחרמו אצל מקדואל לא היה רב, ולא היתה כאן אבידה כבדה לאירגון שמאחורי המבריחים.

בד־בבד, גדל והתרחב גם סחר־החשיש של יניב. הוא התחיל להבריח משלוחים גדולים מקאשמיר ומנפאל, ולאחסן אותם בשער־קאשמיר, בחלקה הישן של דלהי, בין החומות. לאחר מכן היו מישלוחים אלה מוצאים את דרכם אל מחוץ לגבולות־המדינה.

באפריל 1978 שיגר יניב כמויות גדולות של חשיש לארצות־הברית. הוא החביא את החשיש בתוך צמיגים חלולים, שנאספו בחופי־אמריקה. סוכני מיחלקת־הסמים האמריקאי הודיעו על כך למינהל־חקירות המס בהודו. החקירות הוליכו לגילוי מישלוחי־חשיש נוספים בנמל ה־תעופה של פאלאם.

עתה התברר לקציני מינהל־החקירות כי יניב עבר למיסחר סיטונאי בקנה־מידה גדול, ושוב אינו עוסק בגיוס בלדרים בלבד. חקירות נוספות הוליכו את ה־בלשים לשני מקומות־מחבוא נוספים בדלהי, שם נמצאו והוחרמו 1000 קילוגרמים של חשיש, בשווי 300 מיליון רופיות.

בין 1979 ו־1981 שמר יניב על פרופיל נמוך יחסית. באמצע 1981 עשה טעות גורלית. הוא שכר כבלדר את ג'יימס בארט, ובאמצעותו שיגר 185 קילוגרם חשיש.

המישלוח שוגר להאמבורג בתוך מנוע של טיולית. על בארט היה לקבל מיליון מארקים גרמניים במחיר המישלוח. מייד אחרי שיצא המישלוח, תבע בארט לקבל בחזרה לרשותו את דרכונו שהוחרם. העוזר למפקד מישטרת־הבירה, ג'יי־אם מאליק, התיר לו לצאת אל מחוץ לגבולות־המדינה אחרי שבארט הפקיד 50 אלף רופיות. הוסכם עימו כי אם לא יחזור למדינה עד ה־1 בספטמבר 1981, יוחרמו דמי־הערבות.

אך העונש המתין לבארט באירופה. מודיע מישטרתי סיפק את המידע, ו־מישטרת מערב־גרמניה המתינה לבארט ואסרה אותו ב־18 באוגוסט, כאשר בא לשחרר את הטיולית מהמכס. כאשר הגיע המידע על כך להולנד, עצרה המישטרה שם את יניב, שהמתין כדי לשמוע מבארט אם אמנם הגיע המישלוח לייעדו.

מאסר עד 30 שנה

אם יצליחו השילטונות המערב־גרמניים להביא להסגרתו של יניב לידיהם, ממתין לו עונש של עד 30 שנות־מאסר. מקורות מודיעיניים מצביעים על כך שליניב יש משאבים כספיים שיאפשרו לו לשכור את הפרקליטים הפליליים ה־טובים ביותר, שייאבקו למענו.

במהלך החקירה הודה יניב: „אינני יודע כמה כסף יש לי בחשבונות הללו (בבנקים בהאמבורג, בפראנקפורט ובז'נבה)."

אך העדות שאין בכוחה להרשיעו ב־בתי־המישפט של הודו, תוכל לפעול כהלכה נגד סיכוייו לצאת לחופשי במערב גרמניה, שם נוקשים כל־כך החוקים נגד סחר־בסמים.

נראה כי יניב ערך את מסעו האחרון, וצחוק הגורל שהמזל בגד בו דווקא בעיר שבה התחיל את חיי הפשע שלו.

אזוקה ריינה

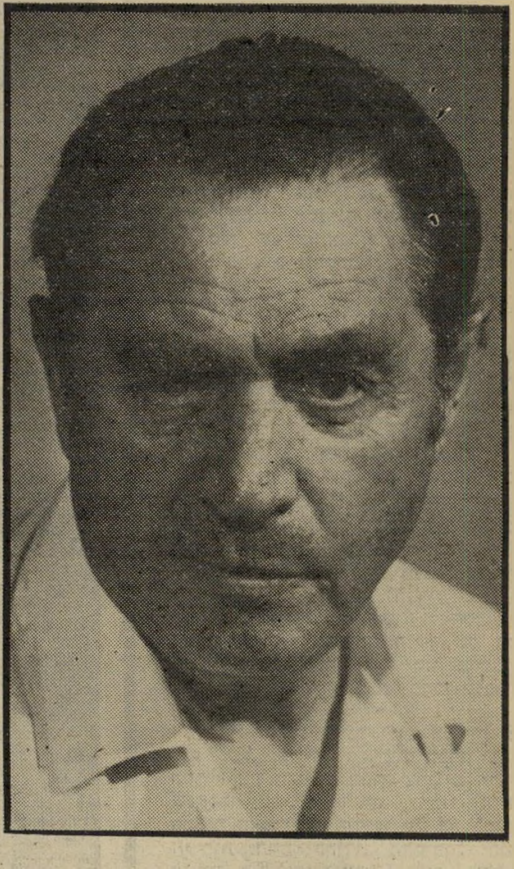

אליעזר שוסטק:

„ציפיתי שהשופטים יתירו את השימוש בתרופה!"

פניתי אל שר־הבריאות, אליעזר שוסטק, ושאלתי אותו:

● **מדוע הסכמת לעריכת נסיונות בתרופה די־אם־בי־ג׳י רק אחרי מותו של ראובן מעיין?**

העניין כולו הגיע לאוזני בעיקבות הסערה שהתעוררה סביב מחלתו של ראובן מעיין ז״ל. ביקשתי לקבל את כל החומר, הרפואי והאחר, המצוי בתחום זה, והתברר לי כי יש כאן שתי בעיות עקרוניות: קודם־כל, החומר לא הוכר עדיין כתרופה. חוץ מזה, יש כללים חמורים לבדיקת תרופה בניסויים קליניים על בני־אדם.

לצערי, התברר לי כי מבחינה חוקית, עם כל הכאב והרצון הטוב, לא יכולתי למצוא דרך לתת את התכשיר כתרופה לחולה שביקש אותו. ציפיתי כי אולי בית־המישפט, שדן בשאלה, ימצא אפשרות להתיר את השימוש. העובדה כי נחסמו לפני כל הדרכים להניח לחולה להשתמש בתרופה שביקש, היתה בשבילי תמריץ לנסות ולהגיע למסקנות סופיות לגבי טיבו ויעילותו של התכשיר.

על פי החומר המדעי, שהיה מונח על שולחני, הוברר לי כי החומר נבדק במכון וייצמן על חיות, ונמצא חסר־אפקטים שליליים. כן הוברר לי, כי החומר נבדק על ידי פרופסור שחק מהאוניברסיטה העברית, ונמצא בלתי־רעיל. לאור כל זאת, הגעתי למסקנה כי הקהילה המדעית חייבת לציבור תשובה, האם החומר שהומצא אכן יש בו משום פריצת־דרך לחולי הסרטן.

הודעתי לציבור ולחברי הוועדה לניסויים קליניים, כי יש לגשת מייד לשלב הניסויים בבני־אדם. כל זאת, כמובן, בהתאם להצהרת הלסינקי ולמקובל בעולם הרפואה.

● **כיום, אחרי שניתן האור הירוק, באיזה שלב נמצא הטיפול בתרופה?**

היום אני משוכנע, כי נתתי דחיפה לעניין, וכי תוך זמן קצר נוכל לדעת מתי יבוצע הניסוי הקליני בתרופה. כעבור זמן־מה גם נדע את תוצאות השפעתו של התכשיר החדש.

אהרון פאפו:

„לדבר עם פאפו זה לקחת סיכון!"

פניתי אל החבר הסוער בוועד־המנהל, אהרון פאפו, האיש שיש לו תמיד דיעה נחרצת בכל עניין, ושאלתי אותו, מי לדעתו מתאים לנהל את הטלוויזיה אחרי התפטרותו של יצחק שימעוני.

אין לי דיעה ברורה, אך קראתי בראיון שערכת עם ידידי, חבר־הכנסת מאיר שיטרית, שלא רק שיש לו דיעה ברורה, אלא הוא גם השמיץ את כל חברי הוועד־המנהל כדי ליצור לעצמו תפאורה שעל ריקעה יתבלט רק הוא. אז כדאי לדעת, שמרוב תפקידים ששיטרית לקח על עצמו, נוכחותו בוועד־המנהל אינה מורגשת. הוא בא כרוח סערה לישיבה בשעה חמש־עשרה־אפס־אפס, וב־15.30 רץ לכנסת לישיבה של 16.00. לא שמעתי מפיו כל הצעה, ולא שמעתי כי הציע לדון על סגירת הטלוויזיה. במאבק הציבורי הגדול, שניהלתי נגד הפלסטיניזציה — ואני מבקש, תכתבי בשין ולא בסמך — הוא...

● **למה בשין?**

כי פלסטינה באה מהמילה פלשת, וזהו הכתיב שהיה נהוג בזמן המנדט. בסמך כותבים הערפאתיסטים.

● **נחזור, ברשותך, לעניין מנהל הטלוויזיה.**

חכי, עוד לא גמרתי עם שיטרית. רציתי לומר כי בזמן המאבק הציבורי הגדול, קולו של שיטרית לא נשמע. לא פלא, אפוא, שהוא ממליץ על חיים יבין — אפוטרופסו של רפיק חלבי ואבי הגישה הסנסציונית והנייטרלית־כביכול של הטלוויזיה — כמנהל. ולא פלא ששיטרית העיד על עצמו שרק במיקרה הוא בליכוד, כמו שלא במיקרה הוא המליץ על הכתב הפרלמנטרי בכנסת, שתפקידו לכסות את פעילותם של חברי־הכנסת. תמהני כיצד צעיר עסוק זה, הנתון באופוריה מתמדת, משמיץ בנון־שלאנטיות את חבריו בוועד־המנהל.

● **מר פאפו, הבה נחזור, ברשותך, לעניין מנהל הטלוויזיה.**

אני עוד לא גמרתי. ברגע שהחלטת לדבר עם פאפו, לקחת על עצמך סיכון. ובכן אני רוצה לומר כי ההשמצה היא כנראה הדרך להתקדם בחיים הציבוריים. אך מדוע חייב ידיז׳י שיטרית להציג את עצמו כמרוקאי מיקצועי?

● **פאפו, מנה, הטלוויזיה...**

מי שייבחר לא יצליח, משום שמיבנה רשות־השידור הוא בלתי נבון. כל עוד שלעיתונאים שי קביעות והם מוגנים על־ידי ועדי־עובדים, תקשי״ר וההסתדרות, לא ניתן להזיז איש מתפקידו, והתוכניות משרתות את תכונותיהם האישיות של „סטארים" למיניהם, כמו למשל תוכניות הבירבור של רם עברון וירון לונדון. איש לא יצליח בתפקיד מנהל־הטלוויזיה כל עוד לא ישתנה המצב, וכאשר אי־אפשר להפעיל סנקציה כלפי חוסרי־כישרון עיתונאי, פזיזות, רשלנות, רישעות ורכלנות — כמו במיקרה של מודעי...

● **אני מודה לך מאוד!**

שוש אביגל:

„יש אנשים שכבים כאשר המצלמה נדלקת!"

אני אומנם לא מבקרת טלוויזיה, אך כצופה מושבעת עלי לומר שהמתכונת הנוכחית של מגזין התרבות והאמנות „שמונה וחצי" מוצאת מאוד חן בעיני. מבין כל המשתתפים קנתה את ליבי במיוחד מבקרת התיאטרון שוש אביגל.

פניתי אליה ושאלתי:

● **האם את מרוצה מהצורה החדשה של הגשת המגזין?**

אני מרוצה מאוד. לדעתי, אין כל צורך במנחה. הטלוויזיה מנסה מתכונת כזו בפעם הראשונה, ויש בכך הרבה אומץ.

הדיעה הרווחת היא, שיש צורך במנחה כדי להזדהות איתו, וזה מזכיר לי דיעה רווחת אחרת, לפיה צריך מנהיג עם כריזמה. אל תשכחי שהמתכונת היא בשלב נסיוני. לא כולנו נולדנו בריטים, כך שאין לנו עדיין תרבות שיחה — מה גם שלא התחנכנו בבי־בי־סי. הרעיון הוא טוב, אך הוא עדיין באמצע הדרך.

● **הרעיון הוא טוב, אך האם גם המערכת המרכיבה את המגזין היא, לדעתך טובה?**

יש לנו היום מערכת טובה מאוד. קשה לי, אומנם, להעיד על עיסתי, אך זוהי אחת המערכות הטובות בטלוויזיה, מבחינת איכות העיתונאים החברים בה.

● **הבעייה היא שלא כל העיתונאים, גם אם הם טובים במיקצועם, הם פוטוגניים.**

אי־אפשר לפתור את כל הבעיות בבת־אחת, חלק מהבעיות יפתור הזמן. יש כאלה החושבים שלעבוד בטלוויזיה זה נס. לדעתי, הסוד הוא עד כמה אתה מצליח להעביר במדיום הטלוויזיוני את אישיותך האמיתית. יש אנשים שברגע שהמלצמה נדלקת הם כבים. כשאני משווה את התחושה שלי לפני שנה וחצי לתחושה שלי היום, ההבדל הוא כמו בין יום ולילה. אז המצלמה הפחידה אותי, הקול שלי רעד וממש שיקשקתי. היום יש לי הרגשה שאני לא מדברת אל מכשיר, כי אם אל קהל.

● **מה עוד הייתם רוצים לשפר בתוכנית?**

דרוש לנו יותר זמן. כשעלי להשמיע ביקורת גרועה בשתי דקות, אני מרגישה בלתי־הוגנת. לא רק אני, כולנו יוצאים מתוסכלים. בסך־הכל, בפרק זמן קצר של חצי שעה, מעביר כל אחד מאיתנו מידע, מנמק ומשוחח עם החברים. רק פיתוח השיחה גוזל רבע מהתוכנית.

ג'ניפר בר־לב:

„WOMAN IS THE NIGGER OF THE WORLD!"

מבקר התיאטרון מיכאל הנדלזלץ „רצח" — אם להשתמש בסיגנון שלו — את מתכננת התילבושות ג'ניפר בר־לב, כאשר כל ביקורתו על התילבושות בהצגה „מטות משונות" הסתכמה במישפט הבא: „אני לא אגלה כאן מי רצח את מי, עם זאת ברור לי שמעצבת התלבושות, ג'ניפר בר־לב, רצחה את הנשיות של תיקי דיין ואסתי קוסוביצקי."

ג'ניפר, מעצבת־אופנה נודעת, שהיתה זו עבודתה הראשונה בתיאטרון, ביקשה להגיב על דבריו של המבקר. היא אמרה לי:

אני קוראת דבר כזה וזה מחזיר אותי 50 שנה אחורה. זה מזכיר לי את שירה של יוקו אונו .Woman is the Nigger of the World

למה הוא התכוון כשכתב שרצחתי את הנשיות? רק גבר יכול לרצוח נשיות! וזאת מכיוון שהוא רואה את הנשיות בדברים חיצוניים כמו לבוש, התנהגות, צורת עמידה, סוג של גוף או לאק על הציפורניים. יכול להיות שלדעת מר הנדלזלץ, מרילין מונרו היא שיא הנשיות. לדעתי, אשת־חיל, כפי שהיא מופיעה בתנ"ך, היא התגלמות הנשיות.

מפריע לי שהוא לקח חפץ כמו בגד, וטען שהוא שימש בידי כמכשיר רצח. רצח! איזה ביטוי גברי, איזו דרך־מחשבה גברית, איזה מישפט שוביניסטי! ומה שהכי מרגיז זו הקלות, הנון־שלאנטיות, שבה הוא מפגין את האלימות שלו.

כמבקר מיקצועי, שתפקידו למלא תפקיד תרבותי בחינוך הקהל, הוא לא עשה את מלאכתו נאמנה. הוא פשוט לקח מישפט והשתעשע בו. הוא גילגל את השורש, רצח והיטה אותו להנאתו. אני רואה בזה עצלנות ותו לא. כמבקר מיקצועי היה עליו להסביר מדוע רצחתי את הנשיות, מה לא היה בסדר בתילבושות, ומדוע הן לא התאימו לשחקניות או לדמויות. אך כשוביניסט גברי מובהק הוא השתמש במילה כל־כך חזקה וראה את עצמו פטור מלהסביר.

דרך־אגב — אם לפי הנדלזלץ הנשיות מסתכמת בשימלה, מה נוכל להגיד על הגבריות שלו?

קתלין קווינלן:

„אני לומדת על מילחמת העצמאות!"

כוכבת־הקולנוע היפה, קתלין קווינלן באה לישראל כדי להשתתף בסירטם של ריקי שלח ויונה אליאן „החורף האחרון", העוסק בשתי נשים שבעליהן הוכרזו כנעדרים במילחמת יום־הכיפורים.

פגשתי בשחקנית היפהפיה, ששיחקה בתפקיד הראשי בסרט האמריקאי „לא הבטחתי לך גן של ורדים", בקבלת־פנים שערכו לה בתל־אביב עיתונאי־הקולנוע ושאלתי אותה:

● **האם את מכירה את הבעיות הפוליטיות שעל רקען מתרחשת עלילת הסרט?**

איני יודעת יותר מאשר אמורה לדעת הגיבורה בסרט. היא צעירה אמריקאית, הנשואה לישראלי. אין היא מבינה בפוליטיקה. בעלה סיפר לה קצת, אך הידע שלה שיטחי. היא רק יודעת מי מהצדדים הלוחמים צודק ומי טועה.

● **ואת יודעת?**

לא, אין לי דיעה מגובשת. כרגע אני לומדת על מילחמת יום־הכיפורים, אך אני יודעת שאין בזה די כדי להבין את הסיטואציה. לכן אני הולכת אחורה, ולומדת גם על מילחמת ששת־הימים ועל מילחמת העצמאות.

● **האם שמעת על יחסם של הישראלים לאלמנות מילחמה?**

כן. זה היה הדבר הראשון שלמדתי כשבאתי לעבוד על התסריט. הבנתי שבעיני החברה הישראלית הן גיבורות לא פחות מבעליהן שנפלו, שהחברה מעניקה להן יחס של כבוד, ושהממשלה דואגת לכל מחסורן הכספי.

● **כיצד את בונה את דמותה של הגיבורה, שבעלה נעדר במילחמה?**

אני עומדת להיפגש עם צעירה ישראלית, שבעלה נעדר במשך תקופה ארוכה, ורק אחרי שהגיעה לסף הייאוש התברר שהוא נפל בשבי המצרי.

● **לפני שבאת להשתתף בסרט, האם ידעת על ישראל יותר ממה שקראת בעיתונים וראית בטלוויזיה?**

כן, היה לי חבר שלמד פיסול באקדמיה בצלאל בירושלים, היתה לי חברה ששהתה כאן בקיבוץ, וגם קראתי על ישראל. לא, מהטלוויזיה לא למדתי הרבה, כי איני צופה בה כמעט.

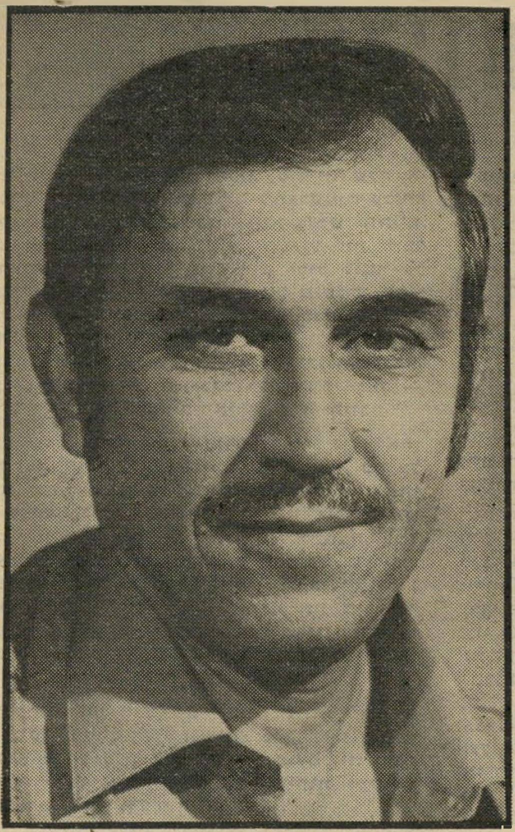

ח"כ בני שליטא:

„אני לא צריך להתנצל לפני איש!"

ח"כ בני שליטא עשה זאת שוב. הוא הגיע אל הכותרות בפעם השנייה בתוך פרק זמן קצר־יחסית, ושוב בעיקבות שערורייה. הוא אמר מעל דוכן־הכנסת כי הוא משלם לעובדי המועצה המקומית מנחמיה „מתחת לשולחן".

● **ח"כ שליטא, שוב מעדת בלשונך.**

אני איני מועד בלשוני, מדוע אני מועד בלשוני?

● **לומר שנתת „מתחת לשולחן" אין זה נקרא למעוד בלשון?**

הביטי אני לא חייב להתנצל לפני איש. שהעיתונאים הנכבדים יבואו ללמוד אצלי במנחמיה איך מנהלים רשות מקומית. אמרתי מילת סלנג, המקובלת מאוד ברשויות המוניציפאליות, וזה הכל.

● **אתה מתכוון לומר שכל ראשי־העיריות וראשי־המועצות הבינו אותך, ורק יושב־ראש הכנסת והעיתונאים לא?**

אני לא מכחיש שאמרתי מה שאמרתי. אני יודע שזה לא שיגרתי להגיד מילים כאלה, אבל אני ראש־מועצה בלתי־שיגרתי, ומנחמיה היא ישוב בלתי־שיגרתי. ואת כל זאת עשיתי בעשר אצבעותי ולא בעשר אצבעותיו של העיתונאי מתי גולן. הוא לא תידרך אותי.

אחרי מה שאמרתי, התקבלה בכנס של ראשי ערים ומועצות, שהתקיים בהרצליה, החלטה לדון בהעלאת שכרם של עובדי הרשויות המקומיות — אז אני על שכרי כבר באתי.

● **האם תושבי מנחמיה עומדים מאחוריך בעניין של „מתחת לשולחן"?**

לאורך כל הדרך. גם בעניין הזה, וגם בעניין הקודם, שאיני רוצה להעלותו כאן מחדש.

מנחמיה היא המקום הטוב ביותר במיזרח התיכון, ואני הבאתי את המקום לכך. אז את רוצה שהם לא יעמדו מאחורי?

● **אתה חושב שהיה עליך להתבטא כמו שהתבטאת?**

בדיעבד, אני חושב שלא הייתי צריך להתבטא בסלנג מעל דוכן־הכנסת. יכול להיות שזה לא המקום. ככל־הנראה, עשיתי שגיאה.

שרית ישי

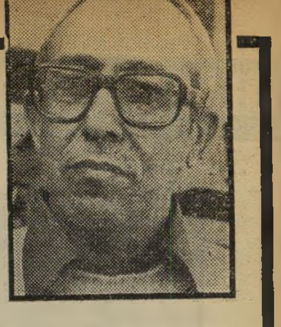

יעקב שרת / איש ממאדים
במדינת פטפטנים

מה עושה מדינה, שמיסמכים סודיים שלה או על שרותי הביון החשאיים שלה מתפרסמים על־ידי גורמים זרים? אם היא חכמה היא פשוט שותקת. למשל, כאשר שאל מי ששאל השבוע את דובר מישרד־החוץ האמריקאי מה הוא יכול לומר על „מיסמכי טהראן” — 13 כרכים של מיסמכי הסי־איי־אי (מקור, ותרגום לפרסית עם פרשנויות) ש־הוציאו אנשי מימשל חומייני לאור ומכרום לכל דורש בחוצות טהראן עד שכמובן התגלגלו מערבה, ועתה הם מתפרסמים והולכים בכל אתר ואתר — מה השיב הדובר האמריקאי? „אין תגובה.”

לא אצלנו. אדון אנרי פורת, דוברו של ראש־המכשלה („יועץ רה”מ לתיקשורת”) אמר כך על הפרקים הישראליים של „מיסמכי טהראן”: „זהו סיפור בדים מגוחך, לא רציני, שאינו ראוי בעצם לתגובה,” ומכיוון שהסיפור לא ראוי לתגובה, עמד והוסיף אותו אדון אורי פורת (אני מצטט מ„מעריב”, ה־2 בפברואר 1982, כדיווחו האמין של אילן כפיר): „הסיפור בעיתון האמריקאי (המביא את תוכן ה־מיסמכים) מייחס ל,מוסד’ כל כך הרבה ח ו ס ר ת י ח כ ו ם, שרק מי שחושב את עצמו למתוחכם יכול להמציא סיפור כזה” (מתוחכם, הה!).

כדי להזים את ההכחשה המגוחכת והלא־רצינית הזאת, מוסיף הכתב הנ”ל ומדווח, כי „לדעת מומחי ביון בישראל המיסמך הוכן על ידי תועמלנים מומ־חים, ששזרו בו אמיתות, חצאי אמיתות ושקרים גסים בצורה מ ת ו ח כ מ ת מ א ו ד.”

פיטפוטים לא מתוחכמים אלה אינם עושים כבוד גדול לישראל, אשר כמו בברוד לא יכול להיות בה שום סוד. ואתם יודעים למה פיטפוטים? מפני שלכל היותר הם עושים רושם על כמה קוראי עברית לא־מתוחכמים בישראל. בעולם הגדול „מיסמכי טהראן” עושים רושם אמין ביותר, ומן הסיבה הפשוטה שהם פשוט אמיתיים, מ ק ו ר י י ם.

ככה שאפשר (אם זה עוזר) לזעום „בצדק” על האמריקאים המסוגלים להסגיר שגרירות שלמה על מיסמכיה הסודיים ביותר (האיראנים טוענים, כי הם אפילו הדביקו אחד לאחד את גזירי הניירת הסו־דיים, כל אחד ברוחב פחות ממילימטר, שאנשי ה־שגרירות האמריקאית בטהראן הספיקו לגרוס ב־מגרסה המיוחדת לתיפקודת זאת), אבל להתפתל ולומר ש„זהו סיפור בדים מגוחך, לא רציני” או לחילופין לומר, כי „המיסמך הוכן על־ידי תועמלנים בצורה מתוחכמת מאוד” וכו’ — זה פשוט אווילי.

בהזדמנות חגיגית זאת יכול הקורא העברי הצמוד לעתונינו להיווכח כיצד עיתונאים מסויימים, המשר־תים את מי שהם משרתים או ניזונים ממי שהם ניזונים, עושים שמיניות בעטיהם כדי להוכיח באותות ומופתים שהמיסמכים כולם שקר, ואם לא כולם שקר אזי חלקם שקר, ובכלל ברור שיד הרוסים באמצע, וחוץ מזה, איך זה יכול להיות, שהאמ־ריקאים החזיקו בטהראן חוברת בת 47 עמודים של הסי־איי־אי על מהות הביון הישראלי, והאם זה מיקרה בלבד, שכל הסחורה פורסמה באמריקה דווקא עכשיו, בימי ביקור מובארכ — ועוד כל מיני חוכמות שכאלה ששוב, אולי עשויות להרשים כמה פתיים מקומיים, אבל אין בהן אפילו להגיע אל מי שלומדים את המיסמכים המקוריים ברצינות, או קוראים אותם כהתפרסמם בחו”ל.

כמו בתחומים רבים אחרים, כן גם בפרשה זו, חציצה הפרובונציאליות המדהימה והמייאשת שלנו מן החרכים במלוא ניוונה. וכאשר לשקר אין רגליים, ולאיוולת אין ראש, צריך לרחם מאוד על חגוף.

בנעלי ב”ג

ד”ר ח”כ מיכאל בר־זוהר, הביוגרף של דויד בן־גוריון בשלושה כרכים, ניסה להפעיל לחץ בולשביקי על יוסי שריד במטרה שהלה יתפטר „מרצונו הטוב” מצוות־התגובות של מיפלגת העבודה, שהרי ברור שאילו הודח יוסי שריד מן הגוף החושב והנעלה הזה בתוקף הצבעה של רוב נגד מיעוט, הדבר היה מכתים את „העבודה” לדראון עולם, ואילו התפוט־רות „מרצון”, מתוך „הבנה עצמית”, היתה מתקבלת אם לא אחרת לגמרי, לפחות „קצת” אחרת — סוף סוף, „רצונו” של אדם כבודו.

אני חוזר שנית לנושא זה, מפני שבינתיים פור־סם בעיתונות הפרוטוקול של דברי ד”ר ח”כ מיכאל בר־זוהר בלישכת „העבודה” נגד יוסי שריד, שם ניסה הביוגרף המלומד של דויד בן־גוריון להסתייע בפרשת „התפטרותו” של משה שרת מכהונת שר־חוץ ב־ממשלת בן־גוריון, כדי ללחוץ על יוסי שריד ללכת בעיקבותיו. כה אמר בר־זוהר:

„למשה שרת היתה דעה שונה מדעתו של בן־גוריון ודעת רוב המיפלגה. הוא כתב אותה ב־8 כרכי יומן, אבל הוא לא ביטא אותה בפומבי, ואף־על־פי־כן, כשעמדתו נגדה (את) דעת המיפלגה ודרך התנועה, הוא נאלץ להתפטר מתפקידו כשר־החוץ של מדינת ישראל.”

אני רוצה להגיד פה כמה מלים על התיבה ה־נחמדה „נאלץ” פרי עטו של הביוגרף־הבולשביק בר־זוהר. מה זה „נאלץ”? „נאלץ” זה ככה: „,פת־אום קיבלתי טלפון — סיפר פינחס ספיר — על הקו היה יצחק נבון (מזכירו של דויד בן־גוריון), שאמר לי: **אם עד שעה חמש שרת לא מתפטר — בן גוריון עוזב את הממשלה וחוזר לשדה־בוקר.’** ספיר ערך בדיקה מהירה. נתחוור לו, כי תחילה צילצל נבון לאשכול, שיודיע את הדבר לשרת. אשכול סירב. אחר־כך טילפן נבון לזלמן ארן, אך גם הלה סירב תחילה; לבסוף נאות להביא את האולטימטום לשרת, אך בתנאי שספיר יתלווה אליו. ב־2 ביוני (1956) בשעה 3 אחר־הצהריים נכנסו ארן וספיר אצל שרת. הוא (שרת) ,ידע שזה הסוף’, לדברי ספיר, ואז התפרץ בצעקה: ,אני יודע למה באתם: לשחוט אותי! אני מסכים!’” („בן־גוריון” מאת מיכאל בר־זוהר, כרך ג’ עמוד 1190).

כל הכבוד, יוסי שריד, על שאינך מוכן להישחט על דרך שרת האבירית, אך השגויה בעליל!

ולא ששריד שרת, ולא שפרס בן־גוריון, ולא שבר־זוהר נבון...

וחוץ מזה, ראוי לעמוד על עוד הבדל אחד חשוב. מה פירוש „שרת לא ביטא את דעתו בפומבי”? האם שרת רשם את דעותיו ביומנו המיסתורי, וה־סוד הזה נגלה איכשהו לש”ב, ומשם דווח לראש־הממשלה, וממנו לרוב חברי מפא”י — ואז הוא „נאלץ” וגו’? חס וחלילה! כשר־החוץ משה שרת נלחם על הקו שלו במיסגרת הראוייה — **בממשלת־ישראל** — ושם הוא השיג רוב בעד דעותיו־הוא, לא פעם ולא פעמיים עד שבן־גוריון נוכח לדעת, כי לא יעלה בידו להפריץ את מילחמת סיני כל עוד משה שרת שר־בממשלתו. יתכן מאוד, כי אילו משה שרת, שנהנה בשעתו במפא”י ממעמד נכבד קצת יותר מזה של יוסי שריד ב„עבודה” של עכשיו, היה נוהג בפחות אבירות — שאין לה מקום בפוליטיקה — ומביא את דעותיו לדיון גלוי במיפלגתו, הוא היה משיג רוב מובהק ומעמיד את בן־גוריון במיעוט בדיוק כשם שעשה יותר מפעם אחת בממשלה, ואז כל ההיסטוריה שלנו היתה אחרת. אני, עבדכם הנאמן, הפצרתי אז במשה שרת להילחם בגלוי על השקפותיו ועקרונותיו בתוך מפא”י, ולא עלתה בידי; היסטוריונים אולי יקבעו איש כתבונתו ורוחב־דעתו, אם משה שרת עשה בשכל, או לא, בכך שנרתע מעימות נחרץ בינו ובין בן־גוריון. למי שמעוניין לדעת, נימוקיו נגד עימות שכזה — המובאים ביומנו — היו שאפילו הוא ינצח את בן־גוריון, ובן־גוריון יסוג לשדה־בוקר שנית, הניצחון לא יהיה ניצחון מפני שבן־גוריון משדה־בוקר, וקציניו דיין פרס ועימם כל המימסד הביטחוני־אקטיביסטי בכל צה”ל ורמות המימשל יהרסו כל חלקה טובה ויהפכו את חיי המיפלגה השלטת והמדינה בכלל לגיהינום. לא קיבלתי דרך מחשבה זו. הייתי משוכנע, כי אם מנהיג דוגל בעיקרון מסויים באמת ובתמים, עליו להילחם עליו, ויהי מה. הדבר האחד שיש בפי להגנת „הקו האבירי” של משה שרת הוא שכמנהיג הוא פשוט היה גלמוד, ואין מנהיגות של ממש בלי חסידים; הוא לא היה מוקף בעלי־ברית אמינים (ראה לעיל כיצד נהגו חבריו לדעה, הגיבורים ארן וספיר), שלא לדבר על גולדה מאיר ואשכול, שהחרו־החזיקו אחרי בן־גוריון ורק כעבור שנים אזרו אומץ לגרשו בבושת פנים מן המיפלגה שביקש להרוס).

יבורך יוסי שריד — במיעוט או לא (אתם תתפלאו, כיצד מיעוט זה עשוי ללבוש ממדי רוב מכוח הלם־התפכחות, שעדיין חבוי בחיק העתיד) — על אי־כניעתו לבולשביזם נוסח בן־גוריון (הוא היה אומר בולשביסם); חרפה תכסה את פני הבולשביק בר־זוהר, המנסה ברוב צביעותו לנצל עכשיו את חולשתו של משה שרת — שאותה הוא חוקיע בעליל בביוגרפיית „בן־גוריון” שלו — כתכונה נעלה וראוייה לשבח כאשר הדבר נוח לו במאבקו המכוער ביוסי שריד, שככלות הכל אינו שר־חוץ בממשלת שימעון פרס, אלא בסך הכל חבר בצוות־תגובות של מיפלגה באופוזיציה, צוות שתפקידו לחשוב ולחנך ציבור, לא להחניף ולהתרפס לפניו בקול יחיד, אנוס ואונס.

במדינה

(המשך מעמוד 43)

חפף לתאריכים שהם מסרו לו בעל־פה.

אחרי המתנה ממושכת הוברר להם, שהם אינם זכאים לפיצויים. מישהו אף טרח והסביר להם שזה משום שהם אינם אזרחי ישראל, למרות שהם מתגוררים בסיני ויש להם תעודת־זהות.

לשני האחים שעזבו את ביתם בירושלים, שאחד מהם נשוי ו־מטפל בשישה ילדים, היתה זו בשורת־איוב. מה גם שהתיק של־הם הסתובב בין מישרד־החקלאות, מישרד ראש־הממשלה, מינהלת־הפינוי, מישרד עורכי־הדין של־הם, עורכי־דין של מישרד־החקל־אות, ובעיקבות תלונה אף הגיע למישרדי היועץ המישפטי לממ־שלה.

לבסוף אישרה הוועדה במישרד ראש־הממשלה, המטפלת בפינוי, סכום של מיליון ו־300 אלף לירות לכל אחד מהם, כמענק ביסוס ש־חושב לפי גודל המישפחה, הוותק במושב וגיל המבקש.

כפר־הנופש נסגר בחודש שע־בר. אך האחים לא קיבלו עדיין את כספם. ממישרד הוועדה נמסר ש־הכסף יעבור לידיהם ברגע שיוח־זר התיק שלהם מטיפולו של היו־עץ המישפטי לממשלה, משום ש־אי־אפשר לשלם ללא תיקים. על כל פנים, בעוד צפונית מגביעות, בפיתחה, מדברים על פיצויים של מיליוני שקלים, יאלצו שני האחים ממזרח ירושלים להסתפק בקצת יותר ממיליון לירות.

מיפלגות

חרות נגד „ג”ים חמישי”

עובד במס־ההכנסה, מנחם רז, פעיל חירות, החליט לחשוף את אנשי המערך בנציבות שרות־המדינה.

עסקן רז (מימין)*
„זה הזמן לחשוף אותם!”

האם יודע מישהו מדוע אין ה־ממשלה מתפקדת כראוי? לסניף תנועת־החרות בהרצליה יש תשו־בה ברורה: האשם הוא בכך ש־לא מפטרים לאלתר את עובדי נציבות שרות־המדינה, את הגיס החמישי שהוריש שילטון המערך.

לאותו סניף גם היתה סיבה טו־בה לכתוב תזכיר ברוח זו לראש־הממשלה מנחם בגין. אחד מחברי הסניף, מנחם רז, נהג במישרדי מס־ההכנסה בתל־אביב (פקיד־שומה 5), היה עילה לשאילתה ש־הגיש מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, ח”כ דב בן־מאיר, לשר־האוצר. השר התבקש להשיב מדוע אין הוא מרסן את רז, המשתולל, לדברי בן־מאיר, במקום עבודתו.

מנחם רז (57) סיפר בקול בם רועם:

שלושה עובדים פוטרו מפקיד־שומה 5, בטענה שלא עברו מיב־חן פסיכוטרני. כשאחד מהם פנה ליושב־ראש הוועד, חיים אקרם, דחה אותו היושב־ראש בטענה ש־הוא איש חרות. כששמעתי זאת, אמרתי שאי־אפשר לסבול עוד את הסיסמה „ללא חרות ומק”י.” פני־תי למי שפניתי, והם הוחזרו ל־עבודה. עובד אחר, יעקב שרעבי, פעיל חרות, מפקיד־שומה גוש־דן, פוטר על־ידי סגן־הנציב נוח קו־פרמן, בטענה שהוא אינו שפוי. גם כאן התערבתי והוא הוחזר ל־עבודה.

שיחות. זה קרה בנובמבר, ו־החלטתי שזו סיבה טובה לרוץ לב־חירות לוועד. התחלתי לומר בקול רם את כל מה שידוע לי. הם, הוו־עד וההנהלה, שלחו מיכתבים ליו־רם ארידור ולחיים קופמן. אך אני לא הירפתי: אם לפקיד השומה, איסר מישלוב, אין רשיון־נהיגה והוא מקבל החזר־רכב, ומנצל את הרכב היחידי, שאני אחראי עליו, לצרכים פרטיים — זוהי שחיתות. או שסגנית פקיד־השומה, יהודית פאוסט, נרדמת בחדרה ומתעוררת אחרי שסגרו את המישרדים, פות־חת את החלון, וצועקת הצילו ו־אחר־כך עוד רוצה שעות נוספות — זו שחיתות. או שהיא יוצאת בשעות העבודה לסידורים ולקנ־יות, ויש לי על כך צילומים, או שהיא משתמשת בכרטיסי עבודה מזוייפים — זוהי שחיתות.

בקיצור, הודעתי שאני רץ לב־חירות לוועד, והחתמתי 50 עובדים על עצומה להקדמת הבחירות. אך בבית־ברנר משכו את העניין וה־בחירות התקיימו ב־15 בדצמבר. 50 אחוז מהעובדים בחרו בי לוו־עד, וכבר יש לי תעסוקה: פקיד־השומה נעל אחד מבתי־השימוש שבבניין לשימושו הפרטי. כשהיה בחו”ל פתחתי אותו, ועכשיו כש־חזר הוא שוב נעל אותו.

אנו נלחמים בנגע השחיתות. לשם כך, אני ועוד כמה עובדים אחראיים מרכזים מידע אצל עורך־הדין דן פון־ויזל, על עובדים מוש־חתים, ואת זה נביא לגורמים ה־מוסמכים.

לפני 28 שנה עבדתי במינהל־ההסברה ופוטרתי משום שהייתי חבר חרות. פניתי אז לבגין והוא אמר לי שהכלים אינם בידיו. עכ־שיו, כשאנחנו בשילטון, הוא או־מר שלא נהיה כמוהם, אך לדעתי עכשיו הכלים בידינו, וזה הזמן לחשוף אותם.

עד כאן דבריו של מנחם רז.

רז, המעודד מבחירתו ומתמיכת הסניף ההרצליאני בו, מבטיח ש־הגילויים הנאספים בתיקו יחשפו את פניו האמיתיים של חבר האדו־מים־המושחתים עובדי־המדינה, ש־אינם חברי־חרות.

---

* עם יו”ר מועצת המנהלים של אל־על, נחמן פרל, ויועצו של שר־הביטחון, אלי לנדאו.

כלבוטק

מאת
ד"ר יקותיאל שרעבי
ועדנה פיינרו

בעיית הפיקה המשוחררת

איך הוא קופץ! חמוד שכזה, ממש כמו רקדן בלט! כל המישפחה מתפעלת והוא עצמו, בעיקר אם הוא ממישפחת הטריירן או הפודל, נראה משועשע בהחלט מלהטוטיו. אבל לפעמים קורה דבר מוזר ללוליין הזה: פיקת הברך שלו משתחררת, והוא מתחיל לצלוע.

הרופאים מכירים את התופעה בשם הפשוט: פריקה של פיקת־הברך. הבעלים מכירים אותה פחות, וכשהכלב שלהם מתחיל לצלוע — ובכלבים קטנים הצליעה מאובחנת פחות ודווקא אצלם הפריקה שכיחה יותר, כי הם נוטים לקפוץ על בעליהם — או אז חושבים הבעלים על ראומטיזם (אולי קר לו?), על תאונה (אולי קיבל מכה ולא ראינו?) או על פגם מלידה (אולי הוא בכלל נולד כך ולא שמנו לב?).

אבל האמת היא שזה כואב לו וחבל. אפשר לחוש בקלות אם אכן זוהי פריקה במישוש בידיים מאומנות — כן, הפיקה קופצת החוצה — ואז אפשר בניתוח קל לתקן את המעוות והכלב יחזור ללכת בצורה נורמלית.

ככל שהכלב צעיר יותר, כך רבים יותר סיכוייו של הניתוח להצליח, כי עדיין אין התקשות של גידים. ובכלל, למה לו לקפוץ כל כך גבוה, מי הוא? אולסי פרי?

לא רוצה „דווקא" ולא רוצה „לסגור חשבון" אני פשוט מוטרד

זוכרים את המאמר של פגי פרודו האנשה, שנשלח אלינו באדיבות המועדון הישראלי לכלבי בוקסר? רואים את התמונה? כמה הוא אנושי! וזו בדיוק הבעייה.

אז חזרה לעניין האנשה:

הכלב עושה צרכיו בבית, בעוד אתם בקולנוע. מחשבתכם הראשונה כבני־אנוש היא: האם עשה זאת כדי לסגור חשבון איתכם, או אולי עשה זאת „דווקא"?

חישבו לרגע: האם „דווקא" זה אינו אלא רגש אנושי לכל דבר שאותו שתלתם בכלבכם? איני מכירה אף בעל־חיים שמבצע פעולה כלשהי נגד בעל חיים אחר כדי „לסגור חשבון" בשל פעולה קודמת כלשהי.

הכלב אינו חושב באופן שלילי. לעומתו, בני־אנוש כן. כלבך אינו מתיישב לחשוב וזומם וחורש מזימות.

מה קורה לכלב שעושה את צרכיו כשאתם הולכים? הוצאתם אותו לפני שעזבתם. יצאתם בסך־הכל לשלוש שעות. אין לו זיהומים או מחלות. מה לא בסדר?

יותר מדי אנשים מצפים מן הכלב להתרגל להרגשת בידוד בלא שהכינו אותו לכך. כלב שלא הוכן לבידוד, מתקשה לעמוד בו. זה מפריע לו ריגשית. החברה שלו זנחה אותו, והוא אינו יודע מה לעשות בקשר לכך. הוא ממולכד. הוא נעשה מתוח וחסר מנוחה. אצל בני־אדם נקראת תופעה זו חרדה.

הכלב ינבח, ילעס, יחפור ויעשה צרכיו. במצבים קיצוניים הוא עלול לפגוע בעצמו וללעוס את הרגל שלו. הוא אינו עושה זאת „דווקא" לבעליו. הוא מוטרד מאוד — ומנסה לפרוק את המועקה בפעולה. שיחרור לחצי המעיים והכליות, נביחה, חפירה ולעיסה גורמים להקלה ארעית.

גורו לכם בעלי גורים - לא חיסנתם שוב!

זוהי שוב תזכורת בעיקבות המציאות הכאובה: מה לעשות, זוכרים לטייל איתו, להאכיל אותו, לאבק אותו, ורק דבר אחד שוכחים: לחסן אותו חיסון חוזר. בתקופה האחרונה נראים כלבים כשהם מקיאים, לא רוצים לאכול, חומם עולה אל־על, והם משלשלים.

זוהי תיסמונת שונה מעט מן הפרוו הקלאסי ומופיעה בכלבים שחוסנו פעם אחת ולאחר מכן לא חזרו על החיסון בתום פרק זמן.

הצעתנו לחסן גורים בגיל שישה שבועות, לחזור על החיסון הזה כעבור חודש, ובגיל חצי שנה, לחזור עליו שוב. רצוי שבתקופה הראשונה, עד שהכלב מקבל נוגדנים, הוא לא יבוא במגע הדוק עם כלבים שיש חשש כי הם נגועים.

העברת הווירוס נעשית דרך הצואה, ווירוס זה עמיד ותקיף ועלול להשאר בחיים כשבועיים. לגורים יש נטייה לרחרח צואה של כלבים אחרים וזו בדיוק הצרה.

זר־פרחים ומיאו לבאר־שבע

שורה זו נכתבת כאיזכור ודגש נוסף לידיעה המרגשת (אודות הצלתו של הכלב סאם) שקראנו במדור זה, לפני גיליונות אחדים.

כבעליהם של ארבעה חתולים היינו עירניים ורגישים במיוחד לעניין הטיפול הווטרינרי בהם. נתמזל מזלנו ומצאנו להם רופא מעולה, אך יראנו מפני הרגע שבו תהיה ידו קצרה מלהושיע. מהאסון ששום קליניקה פרטית לא תוכל להתמודד עימו.

והאסון התרחש: שניים מחתולינו הורעלו. על סף גסיסה — אחרי שכלו כל הקיצין — הדהרנו אותם (בעצתו של הווטרינר שלנו) אל בית־החולים־הווטרינרי בבאר־שבע. שם, תחת השגחתו של ד"ר ראובן יגיל וצוות עוזריו המסורים, זכו השניים בטיפול מסור, מלא אהבה, שהציל את חייהם והשיבם לאיתנם.

אבל לא רק הפעולה הרפואית ראוייה לציון. ציון מיוחד מגיע לד"ר יגיל, שהשאיר עלינו רושם בל יימחה. כשנטלנו את חתולינו בחזרה הביתה, הוא צייד אותנו בארגז־נשיאה מיוחד השייך לו אישית, וכשהתקשרנו, מקץ יומיים, להודות לו על הטיפול הנפלא ולהתעניין בהחזרת ארגז־החתולים, אמר האיש: „שימרו אותו לעצמכם." הוא סירב לקבל כל מתנה וסיים בהזמנה נדיבת־לב: „בואו לבקר כל פעם שאתם מזדמנים לנגב."

בוודאי שנבוא, ד"ר יגיל. איזו שאלה! על אנשים כאלה — ומקומות כאלה כבר נאמר: „ברוכים הם וברוך המקום."

אסנת ואריק קרישק, חולון

"מיליונר אמיתי-
מרגישים מיד"
J.R. Ewing
ג'יי. אר. יואינג
MENNEN
MILLIONAIRE
AFTERSHAVE
3.5 FLUID OUNCES (104 ML)
מנן מיליונר-מרגישים מיד
TM + © 1981 LORIMAR PROD. INC. All rights reserved. Licensed by Ziv Intl. Inc.

עבריין־נמלט גורש
יצטרך לשבת

בעל־המשק חיים גורש לא יכול היה להשלים עם גירושיו מאשתו - ובאישון לילה בא אליה והשחית את פניה בשמן רותח

„המישטרה לא הגנה עליי!"

היה זה באחד מלילות חודש יולי החם. בשעה שלוש לפנות בוקר פרץ חיים גורש, 31, את גדר בית־החולים שער־מנשה, והתקדם בחשאי לעבר ביתן מגוריה של גרושתו מזה שיבעה חודשים, כרמלה, אשר עבדה והתגוררה במקום.

הוא קרע את רשת־החלון והתגנב פנימה לתוך חדרה. הוא הדליק את האור במיטבח, רוקן בקבוק שמן לתוך קנקן קפה, והעמיד את קנקן הנירוסטה על הכיריים שהדליק.

כרמלה ושני ילדיה־ילדיו היו שקועים במיטותיהם בשינה עמוקה ושקטה. הם לא חשו באורח הלא־קריא.

אחרי שהשמן רתח, אחז חיים בידית הקנקן, והתקרב לעבר אשתו־לשעבר, שנמה את שנתה כשהיא שכובה על צידה הימני.

לאט־לאט ובאכזריות שלא תיאמן יצק את מחצית השמן המבעבע על פניה, עינה וכתפה השמאלית, של מי שהיתה חברתו לחיים במשך תשע שנים.

שיבעה ניתוחים

כרמלה התעוררה בבעתה וזעקה: „העין שלי!" היא לפתה בידה את עינה השמאלית שנכוותה, אך בעינה הימנית, שלא נפגעה, הספיקה לזהות אותו, את אבי ילדיה, כשהוא גוחן מעליה ובידו הקנקן הלוהט. „את מה שנשאר לו בקנקן," סיפרה כרמלה, „שפך לי על הרגל הימנית. הוא שם את הכלי ליד הדלת וברח. הבן הקטן התעורר והתחיל לבכות ולצעוק. בכלל לא הזיז לו, לבעלי, שבנו בוכה. הוא תפס רגליים ונעלם בשניה."

מזה שישה חודשים מאושפזת כרמלה במחלקה הפלסטית של בית־החולים רמב"ם. רוב גופה עדיין מצולק ומעוות מהכוויות הקשות — בדרגה שנייה ושלישית — ש־גרם לה בעלה־לשעבר.

לפני שבועיים הירשה לה רופא המחלקה לצאת לחופשה זמנית, עד למועד שבו תע־בור את הניתוח הפלסטי הבא — השביעי במיספר מאז אישפוזה, ולא האחרון.

אך כרמלה, למרות שעייפה מהאישפוז בבית־החולים, חוששת לצאת מבין כותלי המחלקה. חופש פירושו סכנה לחייה, מפני שהגרוש האלים מהלך חופשי ועשוי לחזור על מעשיו.

חשוד בהתצה

ביקור זה לא היה ביקורו הראשון של חיים גורש אצל גרושתו. במיש־טרת חדרה התלוננה כרמלה פעמיים שחיים איים להרוג אותה ולעשות לה בעיות. אך ה־מישטרה לא מיהרה לעצור את האיש, למ־רות חומרת התלונה.

חיים וכרמלה גורש חיו במושב מאור שליד חדרה מאז נישואיהם. היה בר־שותם משק בן 14 דונם, מטע אבוקדו ו־חממה של פרחים. אך גם המשק, הבית ושני הילדים שנולדו, לא עזרו להשכין שלום בין בני־הזוג. כבר בשנים הראשונות נהג הבעל באלימות באשתו, ולא חסך מכו־תיו. לא פעם שפך עליה קפה רותח. כרמלה היתה עוד אשה מוכה, כמו מאות הנשים המוכות האחרות אשר גורלן לא שפר עליהם.

אלא שכרמלה האמינה בכוחותיה ובשיכ־לה, ולא ביקשה סיוע מאיש. היא המשיכה בנישואיה, בעיקר בגלל הילדים הרכים.

מדי פעם נעצר הבעל על־ידי המישטרה באשמת הפצת צ'קים ללא־כיסוי, ובגלל סיכסוכי־שכנים בכפר, עד שיום אחד הוצת ביתו של ראש ועד־הכפר, שלום טוויל. ה־בעל רב־המעללים נעצר כחשוד בהצתה.

הוא, אומנם, שוחרר כעבור זמן קצר, מחוסר הוכחות, אך היה זה חקש ששבר את גבה של האשה המוכה ורדופת־הסבל. כר־מלה לא יכלה לשאת את מבטם של שכניה בכפר. בושה זאת היתה מעבר לכוחותיה. כרמלה, שעבדה באותה תקופה כטבחית בבית־החולים שער מנשה, אספה כמה מ־בגדיה וחזרה באותו היום למקום עבודתה. שם שמחו לעזור לה בעת צרה ואף איפשרו לה לגור במקום.

לא כאב לשופט

כרמלה הגישה תביעה לגירושין. כש־ראתה שבעלה מסכים לשחררה רק אם תוותר על כל רכושם המשותף, החליטה האשה האמיצה שהחופש יקר לה מכל דבר אחר בעולם — גם מרכוש ומכסף. היא הח־ליטה להפסיק להיות אשה מוכית. תשע שנים הספיקו די והותר.

הבעל סבר אחרת. הוא לא האמין שאשתו עם שני ילדיו יחזיקו מעמד בלעדיו ובלי כספו זמן רב. באחת מפגישותיהם ברבנות, סיפרה, „הציע לי: בואי נלך לבלות ו־נהיה ביחד. אעזור לך עם הילדים."

אך האשה היתה נחושה בדעתה, וענתה לו: „אנחנו התגרשנו ואין לנו מה לעשות ביחד. לך תמצא לך מישהי, תבנה לך חיים חדשים. אנחנו לא הסתדרנו. אני מוכנה להשאר ידידים למען הילדים. אבל לא אס־כים לחיות איתך שוב."

„אם כך, אני לא מכיר, לא בך ולא ב־ילדים!" הכריז הבעל. כרמלה נאלצה לתבוע את בעלה לתשלום דמי־מזונות.

„הוא ראה שלמרות שוויתרתי לו על הכל, אני מסתדרת, וזה שיגע אותו. בפעם האחרונה שראיתי אותו, זה היה ברבנות, בדיון על המזונות. כנראה שחימם אותו ש־הגשתי תביעה למזונות על סך 1500 שקל בלבד," התוודתה.

חודש שלם אחרי שפגע באשתו בצורה אכזרית כל־כך, הסתובב חיים גורש חופשי. הוא שוחרר כעבור שבועיים בערבות של 150 אלף שקל. השופט לא קיבל את טיעון המישטרה שהוא פגע באשה בשמן רותח.

אמרה על כך כרמלה שחורת השיער: „לא כאב לשופט כמו שכאב לי, עליו לא שפכו שמן רותח. לא הכניסו אותו שש פעמים לחדר־הניתוח וגם לא לקחו לו את הילדים. איך יכול שופט לשחרר אדם שעשה מעשה כזה? אני לא יודעת איך אפשר לסובב את החוק בצורה כזאת."

אין הגנה לאדם פרטי

המישטרה עירערה על החלטת השופט, ואז החליטו לאשפזו בבית־חולים פסי־כיאטרי, כדי לברר אם הוא אחראי למע־שיו. כעבור ימים ספורים ברח גורש. מאז, כארבעה חודשים הוא חופשי ואף אחד לא בודק היכן הוא. „אחרי שהוא ברח מ־טירה הוא בא לרמב"ם לראות את העבודה שלו. סיקרן אותו לדעת אם הוא הצליח או לא," סיפרה כרמלה בכאבה.

„אני מפחדת שהוא עוד פעם ינסה להציק לי או שישלח מישהו. אני פשוט מפחדת להשתחרר משום שאני יודעת מה הוא רוצה עכשיו ממני. הוא יודע מה מחכה לו ב־מישטרה, ולכן ינסה להתנקם בי עוד פעם. אז מי יגן עלי? אני אגיד את האמת, אני רוצה לחיות. קיבלתי את זה שאני נר־אית כך, כי אין לי ברירה. אני הרבה דברים לוקחת בקלות. סבלתי הרבה, אחרת בטח הייתי נגמרת."

במישטרה נאמר להעולם הזה שיש אומנם מדיניות ברורה להגן על אשה מותקפת. הבעל ייעצר אך בשום פנים לא נהוג להצמיד הגנה לאדם פרטי.

„אני מפרסמת בעיתון את סיפורי כדי לפקוח את עיניהם של גברים גרושים שלא מצליחים להשלים עם גירושיהם, אחרי ה־טרגדיה של ראול דימיטרסקו מחולון, ש־השתולל בצורה לא שפוייה בגלל אותה סיבה בדיוק, והביא לתוצאות מחרידות כל כך.

„גם לי לא היה קל להשלים עם גירושי. לא התחתנתי כדי להתגרש, אבל קיבלתי את המציאות מחוסר ברירה. בסך־הכל, אחרי מה שבעלי עולל לי, מלבד הנזק ה־פרטי שלי, זהו נזק לכל הצדדים. הוא הרס את הכל. סיבך את עצמו ופגע בילדים שלו. מה הוא הרוויח מזה? גם הוא חי עכשיו בפחד. המישטרה מחפשת אחריו, ו־הוא יצטרך לשבת. בשביל מה לעשות דב־רים כאלה?"

דינה ונון

קורבן כרמלה גורש בחתונתה ואחרי התקיפה, בבית־החולים
העין! העין!

נמר של נייר

פטריק מודיאנו הולם שוב ✱ יעקב בסר ממלכד את „על המשמר" ✱ לילות־ערב במילחמת העולם הראשונה ✱ שערוריית חולי־הנפש וחרותיהם בישראל

תרגום

מישחק כפול

פטריק מודיאנו נולד בשנת 1945, השנה שבה נסתיימה מילחמת העולם ה־שנייה, ולמרות זאת הוא חי בצילה. כל ספריו מעוגנים במילחמה זו, גיבוריו הם בוגדים קטנים, אנשים בעלי זהות מחוקה.

מודיאנו זכה לפני כמה שנים בחשוב שבפרסים הספרותיים של צרפת, בפרס גונקור. ספריו רחוב רחנויות האפלות, וילה נוגה, שדרת הטבעות וכיכר האטואל ראו־אור בעברית. ספריו הינם בבחינת יורה רותחת לתרבות הצרפתית, מודיאנו דואג להזכיר לצרפתים את אשר הם מנ־סים לשכוח מאז מילחמת העולם השנייה, את שיתוף הפעולה שלהם עם הנאצים.

החודש ראה־אור בתרגום לעברית ספר נוסף מספריו של מודיאנו, מישמר הלי־לה *, ספר מרתק, תערובת של רומן בלשי־פסיכולוגי, החושף מסיוטי תקופת המיל־חמה העולמית, ומרכיבים של הרומן החדש הצרפתי, אם כי מעודנים ממנו. גיבור מישמר הלילה הוא בבחינת אנטי־גיבור, ההופך לסוכן כפול — מצד אחד הוא בשירות הגסטאפו ומשתפי־הפעולה הצר־פתיים, ומהצד השני חבר ברשת מחתרת הלוחמת נגד הנאצים.

כבר בפרק הפתיחה מתאר המספר מסי־בה של משתפי־פעולה עם הנאצים, סוחרי שוק־שחור, בעלי מיקבץ של שמות מטו־רפים לחלוטין, כמו: **ז'אן־פארוק דה־מתוד, האחים שאפושניקוב, רא־שיד פון־רוזנהיים** ואחרים, המשרים אווירה של אינטרנציונל של משתפי־פעו־לה ובוגדים. ראשית העלילה מתרחשת ב־פאריס המרוקנת בקיץ הראשון של הכי־בוש הנאצי: „אני חולם חלום רע. הכל עזבו את פאריס בחודש יולי. לעת ערב נאספו בפעם האחרונה על מרפסות בתי־הקפה בשאנז־אליזה וביער בולון..."

על העיר משתלט הדימוי של הדבר נוסח **אלבר קאמי**, או כתיאור מודיאנו: „עכברושים המשתלטים על עיר שהדבר עשה שמות ביושביה. הם נותנים לי תעו־דת־שוטר, רשיון לשאת נשק ומבקשים כי אחדור ל,רשת' כדי לפרקה..." הגיבור שואף ליהפך ל„בוגד למופת". השחיתות והניוון של ימי פרוץ המילחמה מקיפים אותו: „תענוג לזלול בימי־קיצוב אלה. יודעים מה עשיתי לפני־כן? עמדתי מול הראי ומרחתי על פרצופי כבד־אווז! כבד־אווז! 15,000 פראנק הפרוסה!..." אווירת השוק־השחור של פאריס מזכירה את על פני פאריס מאת **מרסל איימה** (בגירסת הקולנועית עם **ז'אן גאבין** העובר את פאריס, עם סוס שחוט ופרוס לפרוסות ב־תוך מזוודתו).

בהדרגה פורש מודיאנו את רשת הסי־פור הלוכדת את הקורא, אם מסיבת ה־שחיתות של הנוכלים וסוחרי השוק־השחור, והמשימה העיקרית של המספר מתבהרת לה: „אני זקוק לך. עבודה רבה לפנינו. אני ואנשי נשארים במחתרת. משימתך שלך: להסתנן לשורות יריי־בינו. להודיע לנו, בסודיות גמורה, מהן כוונותיהם של הנכלות הללו. הוא הב־היר לי הבהר היטב את ההבדל בינינו: לו ולאנשי המטה שלו — הטוהר וההרו־איות. לי — המלאכות הבזויות: ריגול ומשחק־כפול. בקוראי אותו לילה את ,אנ־תולוגיה של בוגדים מאלקיבידס עד ה־קפיטן דרייפוס', חשבתי שאחרי ככלות הכל המשחק הכפול וכן גם — למה לא? — הבגידה תואמים את אופיי הקונ־דפי. אין בי די תעצומות־נפש להימנות עם הגיבורים...", וכמוטו למעשיו משנן הגיבור לעצמו משפט שקרא היכנשהו:

„הרפתקנות נוצצת,
שריח בגידה ורצח
נודף ממנה..."

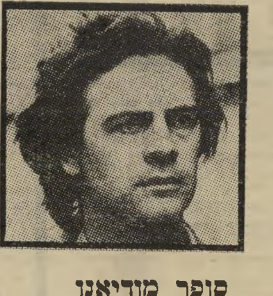

סופר מודיאנו
יורה רותחת

מעבידיו של הגי־בור מנפיקים לו תעודת־שוטר ורש־יון לנשיאת נשק, במטרה „להסתנן ל־רשת־מחתרת ול־חסלה." חבורת ה־נוכלים המפעילה את הגיבור נראית כמו תמונת ניוון קבוצתית של מר־בית העם הצרפתי, בפרוץ המילחמה ה־עלמית.

תוך פרישת תמונות ותיאורי־נוף מר־היבים של פאריס, ממשיך המספר בני־סות עולם התוהו והבוגדנות שלו ושל החברה הסובבת אותו. בו־זמנית הוא מתאר את מעסיקיו כ„הרפתקנים, מבצ־עי־הפלות, נוכלים, עיתונאים מפוקפקים,

* פטריק מודיאנו — **מישמר הלילה**; עברית: אביבה ברק; הוצאת זמורה ביתן מודן; 104 עמודים.

החווייה הישראלית

זיקה ספרותית לממון ולתנועת־העבודה

בנוף עסקני־התרבות הישראליים, משמש **יעקב בסר** מזיגה מופלאה של עסקן־תרבות פולני מעיר־שדה עם עסקן תרבות דיזנגופי ממולח. בסר, יליד פולין, שבה העביר את בחרותו, הגיע לישראל לקראת סוף שנות החמישים, ומצא עד מהרה את נוסחת־הקסמים של הצלחה בשולי יצירת־האמת של הספרות הישראלית.

את הקומוניזם הפולני של נעוריו, המיר בקומוניזם ישראלי־יהודי, ואחרי שני ספ־רוני שירה כחושים, שלא הותרו עקבות כלשהם בנוף התרבות המקומי, הצליח להפוך לעורך־הספרותי של קול העם.

אחרי סגירת קול העם שיכנע בסר, כאשר בעיקבותיו נגררים כמה פרחי־משוררים שהחלב עדיין ניגר על שפתיהם, את **יוסי קריים** לייסד ירחון לספרות בשם פרוזה. כעבור 4 חוברות, שהיו עמוסות בהגיגי שמאל שמרניים, ציטטות בנאליות וגראפומניה שירית פופולארית, פוטר בסר על־ידי קריים, שדאג למסור את התפקיד לידיהם המנוסות יותר של **גבריאל מוקד, גידעון עופרת, יונה וולך** ו**יורם קניוק** — מערכת קולקטיבית, שמאוחר יותר הוח־לפה בידי קריים עצמו.

אלא שחיידק העריכה לא הירפה מבסר. התוצאה היתה פיר־סומו של דו־ירחון בשם עיתון 77, שבמהלך 4 שנות קיומו לא הביא למיפנה כלשהו ביצירה המקורית בארץ, לא גילה שמות חדשים לספרות ולשירה, טחן וטחן את מי האפסיים, כמו היו הרי צור וגרנית ספרותיים.

במשך ארבע השנים החולפות הצליח בסר, בזכות הפרווה (לא בשר ולא חלב) של עיתון 77, לממן את דו־ירחונו, שתפו־צתו היא קרוב ל־1500 עותקים (לפי נתוני המפיץ) ממענקים שבאו ממישרד־החינוך והתרבות (לא ברור לשם מה על מישרד־החינוך להשקיע 82 אלף שקל בשנה בכתב־עת כזה), ההסתד־רות, וקרנות לקליטת מתחזים לסופרים מהעלייה המיזרח־אירו־פית, קרנות לספרות אידיש ואחרות.

כעבור ארבע שנות עריכה החליט בסר שהגיעה שעתו למסד את עצמו ואת עיתונו, והוא הציע ליומון על המשמר הצעה כלכלית, שכתוצאה ממנה יסבסד ויפרנס על המשמר את עיתון 77, שבהשוואה לכתבי־עת כסימן קריאה, חדרים ועכשיו — הוא חסר משמעות וערכים ספרותיים כלשהם.

הצעה זו של בסר למערכת על המשמר נלחשה בשבוע שעבר בטרקלינים ספרותיים, כאשר היא מעלה גיחוכים על שפ־תיהם של בעלי־שם בספרות ובשירה הישראליים. נוסח של פנייתו הכתובה של העסקן בסר למערכת על המשמר, הגיע לנמר של נייר, והוא מובא כאן במלואו:

לכבוד הנהלת „על המשמר",
שלום רב,

לפי בקשתכם אנו מעבירים אליכם ראשי פרקים של הצעת שיתוף־פעולה בין „על המשמר" ו„עיתון 77".

1) „עיתון 77" כתב־עת לספרות אמנות וביקורת נוסד בינואר 1977 על־ידי עורכו יעקוב בסר, יוצא־לאור מטעם אגודת סופרים ואמנים — אגודה עותומנית שלא על־מנת לשאת־רווחים, נבדל מכתבי־עת ספרותיים אחרים במגמותיו:

א. בזיקה לתנועת העבודה ובמעורבותו החברתית.

ב. במתן ביטוי ליצירות סופרים יהודים שאינם כותבים עברית.

ג. בשימת דגש על ספרות ערבית ופלשתינאית.

2) מערכת „עיתון 77" החליטה להיענות להצעת „על המשמר" בדבר שיתוף הפעולה בין שני כתבי־העת במסגרת כדלקמן:

א. „עיתון 77" ימשיך להופיע בעריכתה ובאחריותה של המערכת הנוכחית.

ב. צורתו החיצונית, שמו והלוגו של השם יישמרו.

ג. „עיתון 77" יופיע בהוצאת „על המשמר" ויישלח למנוייו בנוסף למכירתו הרגילה והנפרדת. כל ההכנסות, כולל הקצבות מישרד־החינוך, ההסתדרות, מנויים, מכירה ותרומות למיניהן יועברו לרשות „על המשמר".

ד. „על המשמר" יהיה האחראי על הוצאתו הסדירה של „עיתון 77".

3) תנאים: „עורך „עיתון 77" יועסק על־ידי „על המשמר" לפי דרגת עיתונאים 9, וייחשבו לו 5 שנות ותק כשנות קיום „עיתון 77" עד כה. עוזר־העורך יועסק על־ידי „על המשמר" במישרה מלאה לפי דירוג מתאים. חבר־מערכת נוסף יועסק במחצית המישרה לפי דירוג מתאים.

4) א. עם ביצוע הקשר בין שני העיתונים יופיע „עיתון 77" פעם בחודש, בהיקף 64 עמודים, במתכונת עכשווית. עטיפת כרומו צבעונית. החומר המערכתי והמודעות יודפסו על נייר 70 גרם נטול־עץ.

ב. עלות העיתון כיום: דפוס, שכר־סופרים, אדמיניסטרציה, שכר־דירה, טלפון, חשמל, מיסים לשנה — כ־900 אלף שקל.

ג. הכנסות „עיתון 77" לשנה, הכוללות הקצבות, תרומות, מנויים, מודעות ומכירה: מישרד החינוך 82 אלף שקל; ההס־תדרות 30 אלף שקל; מודעות מסחריות, תרומות, מנויים ומכירה כ־750 אלף שקל.

5) אין לי צל של ספק שהקשר, אם יווצר, יישרת מטרות משותפות ל־2 הביטאונים.

בברכה, יעקוב בסר

עסקן־תרבות בסר
התקציב ישפר את הכשו השירי

ראשיתו של משא־ומתן זה נעשתה תוך דילוג על קיומו של עורך ספרותי בעל המשמר **א' ב' יפה**, שהדבר נודע לו, בדרך של אקראי, בנסיעה במונית, עם אחד מעוזריו של בסר.

כמה מבכירי הכתבים בעל המשמר, אשר נודע להם על קיומו של משא־ומתן זה, הבהירו, כי אם יש בכוונת על המשמר לטפח ירחון ספרותי, מוטב היה לו היו מטילים זאת על אחד מעורכי כתבי־העת המשמעותיים יותר של הספרות הישראלית כסימן קריאה או עכשיו.

לסיכום: כאשר הוצג העתק מנוסחו המקורי של מיכתב זה לאחד מבכירי המשו־ררים בישראל, הפטיר זה: „זו יצירתו הספרותית הטובה ביותר של יעקוב בסר. מה שמאלף כה ביותר, היא באופן ,הזיקה הספרותית הזהה בין ממון ותנועת־העבודה. יחד עם זאת, הוא הפריז מעט בי־אמבים, אבל התקציבים של תעשיות הקיבוץ הארצי, הממט־נות את ,על המשמר' יישפרו לו את הכושר השירי, והוא יוכל לפרנס משוררי־צללים רעבים ללחם."

השאלה הנשאלת בבית־קפה תל־אביבי מסויים בשבוע האחרון, היא אחת: האם יפול על המשמר במילכוד שטמן לו עסקן הספרות יעקוב בסר, במחיר דרגת עיתונאים 9?

מעניין לדעת מה היה מחירו של **חיים־נחמן ביאליק** לפי דירוג העיתונאים, אם היה בחיים.

עורכי־דין ורואי־חשבון נפשעים, שחגו סביב הכדיב ומר פיליכר. ואליהם הצ־טרף גדוד של זונות־צמרת, רקדניות עי־רום מסוממות...״

יציאתו של המספר למשימתו העיקרית, כניסה אל תאי המחתרת, נפתחת בהצגת עצמו כשבוי נמלט שיש לו שאיפה אחת, אותה הוא מפיץ בחוגי המחתרת „להמ־שיך במאבק, אף־על־פי־כן ולמרות הכל...״ המשימה הראשונה בשרות המחתרת, היא לפגוע בשולחיו אל שורות המחתרת: „הוא מסביר לי שכמה טיפוסים ניצלו את המאורעות כדי לתת פורקן ליצריהם ה־רעים. אין טבעי מזה בעיתות מבוכה ואי־סדר כשלנו. יצורים מזיקים אלה פטו־רים לגמרי מעונש: העניקו להם תעו־דות־שוטר ורשיונות לנשיאת נשק. הם מדכאים באכזריות את אוהבי־המולדת ואת האנשים הישרים...״ — או בניסוח המספר, המגדיר את כפילות משימתו: „שני הצ־דדים הטילו עלי תפקיד של סוכן כפול. לא רציתי לאכזב איש.״ האידיאולוגיה להסכמתו מנוסחת: „התקופה שלנו תבעה תכונות מיוחדות של גבורה או של שחי־תות...״

המספר נלכד בסיוט של מטרות מנו־גדות, והוא מטיל ספק ביכולתו לצאת ממנו. הוא מתאר בינתיים את אופן חדי־רתו לכנופיית הבוגדים. הוא אינו מצ־ליח להתעלות לדרגת גיבור, והוא מס־תחרר בין שני הקטבים של חייו, משת־פי־הפעולה והמחתרת, הגוף שנפשו נש־חקת ביניהם, באין יכולת הכרעה.

ישנה נקודת־מיפנה ושינוי בפרק ה־אחרון הנפתח ב„שמי מארסל פטיו...״ (פטיו: רופא צרפתי שבימי מילחמת־העולם השנייה, נתפרסם בהבטחות־שווא למלט אנשים אל מעבר לגבול, תוך רצח 27 בני־אדם), ומתוך הזיותיו המטורפות, מתחיל המספר לירות בחבורת הבוגדים, ובהגיגי האחרית שלו הוא אומר: „הרי זה עתה ניסיתי להתנקש בחייו של ה־כדיב. התנהגותי ודאי מוזרה מאוד בעי־ניהם; כלום לא הסגרתי לידיהם את כל ,אבירי האופל׳? מחובתי להסביר זאת. האם יימצא בי הכוח לכך? בולוואר כריך. מי יודע? איזה מטורף אולי ימצא עניין, בעוד כמה שנים, בסיפור זה. הוא ישקוד על ,התקופה הקשה׳ שעברה עלינו, יעיין בעיתונים ישנים. יקשה עליו מאוד להג־דיר את אישיותי. מה היה תפקידי בכיכר צ׳ימארוזה, בחיק אחת הכנופיות הנו־ראות ביותר של הגסטאפו הצרפתי? ובר־חוב בוארוכר, בין הפטריוטים של ה־ר.א.ה.? אני עצמי איני יודע. שדרות ואגרם. העיר היא כמו סחרחורת ענק עם כל סיכוב שלה אנו מזדקנים מעט... הת־ענגתי על פאריס בפעם האחרונה...״

במטח של ציניות של הרגעים האחרו־נים, ממשיך ומבהיר המספר: „נטשתי את לילי מארלן. הסגרתי את הבחורים האמי־צים של הר.א.ה. הרבה אנשים אתה מאבד בדרכך. צריך היה לזכור את כולם...״ אז רודפים אחריו אנשי הגס־טאפו הצרפתי: „חשבתי כי הגיעה שע־תי. עדיין לא. הם הניחו לי להתרחק. מצחי צנח על ההגה. עצי צפצפה בשולי הדרך. די בתנועה לא מיומנת אחת. אני נוסע ונוסע, נים־ולא־נים.״

ספר זה הוא משל לספרות ישראלית שאינה קיימת. ספרות על משתפי־פעולה עם הבריטים, על הרג והלשנות בתוך ה־מחתרות בימי המנדט הבריטי, סיזון ושאר כתמים שחורים, שהספרות העברית הו־תירה אותם ככתמים לבנים. תרגומה של אביבה ברק הוא תרגום נקי, ההיפך מ־מבול התרגומים של השנים האחרונות מ־צרפתית, שהם על־פי־רוב בלתי אמינים, קלוקלים וריקניים. ספר מומלץ ביותר.

מקור

קלסיקה עברית

בימים טרופים אלה, כאשר מצויים ברחוב השירה והספרות הישראליים יוצרים שו־ליים המניפים אל־על את דגל ספרותם של בני עדות־המיזרח, טוב עשתה ספריית תרמיל, בעריכתו של המשורר **ישראל הר**, שפירסמה מהדורה חדשה של בלי כוכב מאת הסופר המעולה **יהודה בורלא** *.

הנובלה בלי כוכב פורסמה לראשונה בהמשכים בהאדמה שבעריכת **יוסף־חיים ברנר**, בשנת תר״ף (1920). ברנר הכיר בכוח המספר הטבעי שבבורלא, שאין בו לא מן הזיוף הספרותי ולא מיומרת החד־שנות לשם חדשנות.

את בלי כוכב כתב בורלא לקראת סופה של מילחמת־העולם הראשונה, ועל כתי־בתו סיפר שנים מאוחר יותר: „סיפור זה כתבתי בזמן המילחמה, בקיר־מואב אשר בעבר־הירדן... למדתי להכיר שם את חיי הבדואים — את שפתם ידעתי מקודם — ותתרקם במוחי רומן מן ההווי הבדואי, שהמידבר משמש רקע לו. העלי־לה לקחה את לבי והייתי מוקסם בעצמי מן החומר המרעיש והמרתק שצברתי על גבול המידבר: מריבות בין שבטים, נק־מת־דם, גזל ורצח...״

גיבור העלילה הינו **עבד** „לבוש חלוק אפור קצר, ,עביה׳ ישנה מגבו ורובה עתיק על כתפו — נראה כבן חמישים, בזקנו הקצר ובראשו פזורות פה ושם שערות לבנות...״ עבד מתחיל בסיפור עלילת חייו: „בהיותי ילד, תינוק, בן שלוש או ארבע — ביום בעור המילחמה, יום הת־נפל ,בני־חנפי׳ (בני שבט חנפי) על שבטי — לקחוני בשבי וגדלתי אצל החנפים, כעבד, ולא נשאר, מיום הדמים ההוא, אף אחד משבטי — אני היחידי האחרון — ובני הקטן, אשר נתן לי האלוהים ב־שנות זיקנתי עתה...״

בהמשך סיפורו המתארך, מספר עבד את סיפור התבגרותו ונפילתו בקסמיה של

סופר בורלא בצעירותו (1924)
סיפור־אהבה בדואי

נהורה, בתו של **השייך פרחן** („קרו־בה בשנותיה לי גבוהה כמוני: בינונית אך ,ג׳דעה׳ (חסונה) היתה. בהיותי נער היתה גם היא נערה. שנינו גדלנו יחד...״)

במצוקתו ובבדידותו בקרב שוביו, פוגש עבד ב**מחמד**, שהוא מעין בדואי יהודי, המתפלל תפילה של **„איסמע אישראיל! איסמע אישראיל!״** (שמע, ישראל, שמע ישראל!) המספר לו את אגדת יהודי חיבר. בינתיים מסרבת נהורה להצעות השידוך השונות של אביה השייך, תוך שהיא שומרת לעצמה את אהבתה לעבד.

עבד נשלח לרעות עם העדרים הרחו־קים, הרחק ממאהל השבט, ביחד עם ידי־דו, המספר לו מעלילות חייו, מעברו היהודי. שניהם משרגים סיפור בסיפור. בשובו למאהל השבט, פוגש עבד שוב בנהורה, המספרת לו כי אביה עומד לקחתה למכה, על־מנת ש„שייך אחד מפורסם יכתוב לי שם חיג׳ב (קמיע).״

כאן יוצא עבד למסע למכה ולמדינה, כדי לפגוש בחורף את נהורה, ובמכה הוא מקבל את העצה האחת והיחידה: „העצה היא פשוטה, אמרת: תבוא הנה בחודש רמדן, בעוד שבועיים שלושה, אז גנוב אותה וברח לך — מובן.״ על חטיפתה מספר עבד: „חיכינו והיינו מתהלכים ושבים שעה ארוכה. פתאום נראתה על יד הגדר, כמל התקרב — ניגשנו... נכנסה בינינו... אחזתיה בידי ומיהרנו בין ההמו־נים...״ נהורה, שהמתינה לחטיפתה, הבי־אה עימה 100 לירות אנגליות. עבד ונהו־רה מצליחים להימלט מרודפיהם, עד אל רדיה שבביקעת הלבנון. ההצלחה האירה להם פנים, הם התעשרו מעט, ונהורה ילדה לעבד בת ובן. הבן מת ועבד ניחם באהבה את נהורה, עד שזו ילדה עוד בן.

יום אחד, בצאתו של עבד לכיוון דמשק, הוא הותקף בידי בני שיבטה של נהורה „המוות! כרע! סופך היום, בן העבדות!״ ביחד עם ידידיו הוא מנצח בהי־תקלות היריות את בני שבטה, שהצפינו עד לביקעת הלבנון. בשובו לביתו מת־ברר לו כי נהורה נחטפה בידי אביה ואנשיו. ביחד עם שלושת רעיו האמי־צים, הוא יוצא בעיקבות חומסי נהורה, ובמהלך קרב שניהלו אביה של נהורה ואחיה עם הז׳נדרמים, נפגעה נהורה.

סיפורו של בורלא הינו מרתק ומנוסח בתמציתיות מרגשת. זהו סיפור אהבה בדואי, שהוא אבן של קלסיקה בכתר ה־ספרות העברית.

פרט אחד שפגע במהדורה מעולה זו של בלי כוכב, הוא היעדר רישומיו הנה־דרים של **נחום גוטמן**, שהיו במהדורת מצפה של הספר, וחבל.

* יהודה בורלא — **בלי כוכב**; ספריית תרמיל, 137 עמודים (כריכה רכה).

מיסמך

אישפוז כפוי

מעט מאוד ספרים בנושא זכויות הפרט בישראל ראו־אור. ספר שראה־אור בנו־שא זה באחרונה, הוא סיפרם של **אורי אבירם** ו**דן שניט** מאוניברסיטת תל־אביב, טיפול פסיכיאטרי וחרויות הפרט — אישפוז כפוי של חולי־נפש בישראל *.

„כותונת משוגעים״ מהמאה שעברה **
החברה הישראלית היא חברה נכשלת

ספר זה הוא בבחינת „האני־מאשים״ של שני אנשי־מיקצוע, על תמונת־המצב העגו־מה בשטח זה בחברה הישראלית. מתוך עיון בפרקי הספר מסתבר, כי החברה הישראלית היא חברה־נחשלת בנושא שמי־רת הזכויות של חולי־הרוח שלה, ופרי־שיות אשר אירעו בשנים האחרונות, בעי־קר בבית החולים מזרע מעידות על כך.

אורי אבירם ודן שניט בחנו את הנו־שא על היבטיו השונים, חקרו את הרקע ואת העובדות, ובריכוזם של כל אלה הגיעו למסקנות, המחייבות חקיקת חוקים חדשים בדבר זכויותיהם של חולי־הנפש.

עצם המחשבה על אי־קיום חוקי־מגן על חלשים בחברה, על פגיעה בזכויותיהם, על האפשרות לכלוא אדם בתוך מוסד בחתימת רופא בלבד, מעוררים צמרמורת.

המחשבה שעידן כותנות המשוגעים ** עדיין בתוקף במדינת־ישראל של 1982, אינו יכול לשמש אות הצטיינות לחברה זו, למחוקקיה ולרופאים המופקדים על ברי־אות תושביה.

טיפול פסיכיאטרי וחרויות הפרט הינו ספר, שתושבי המדינה צריכים לשגר ל־120 חברי־הכנסת, בצירוף סימני שאלה רבים.

* אורי אבירם ודן שניט — **טיפול פסיכיאטרי וחרויות הפרט — אישפוז כפוי של חולי־נפש בישראל**; הוצאת זמו־רה ביתן מודן; 315 עמודים (כריכה רכה).

** רישום מעשה ידיו של אנדריו סקול, הרישום פורסם בפאריס בשנת 1838, והוא מציג חולה כלוא בכותונת משוגעים.

מאת דן עומר

קח עכשיו שלם עד אחרי פסח

ב-5 תשלומים שווים

בלי ריבית והצמדה!

בוא לאולמי התצוגה של "דירן", ראה את הרהיטים ב"סביבתם הטבעית" חמימים, מרשימים, מעוצבים להפליא - בחר לך את הריהוט המתאים ביותר, ושלם תמורתו ב־5 תשלומים שווים, בלי ריבית והצמדה, מעכשיו ועד אחרי פסח.

הצעה מיוחדת:

20% הנחה על מזומן

עבור קנית רהיטים מהדגמים המופיעים במודעה זו.

שולחן אוכל דגם FUTURA
+ 4 כסאות דגם 18

בתשלומים: -.12,800 ש'
במזומן: -.10,240 ש'.

פינת אוכל דגם TIMOTHY

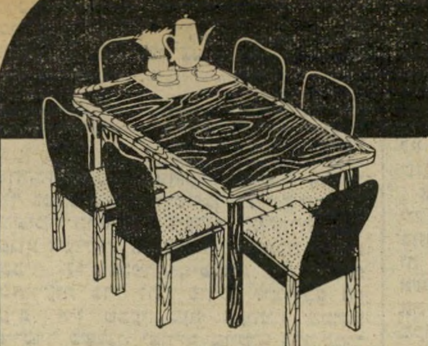

בתשלומים: -.14,520 ש'.
במזומן: -.11,615 ש'.

ספה דו-מושבית דגם MEDA

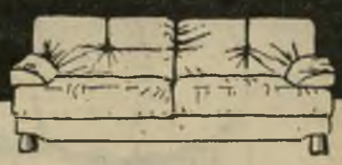

בתשלומים: -.8,000 ש'
במזומן -.6,400 ש'.
ללא בד (6.9 מ' בד)

סט ישיבה דגם פיזה - כולל 5 כורסאות

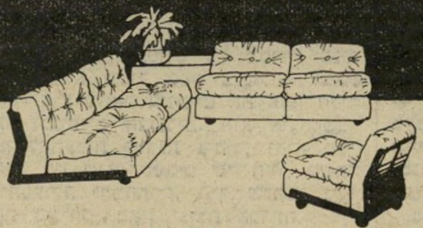

בתשלומים: -.17,000 ש'
במזומן: -.13,600 ש'.
ללא בד (15 מ' בד)

חדר שינה דגם VENUSIA

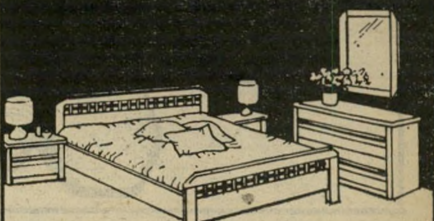

בתשלומים -.29,500 ש'
במזומן: -.23,600 ש'.

חדר שינה דגם ALISSO

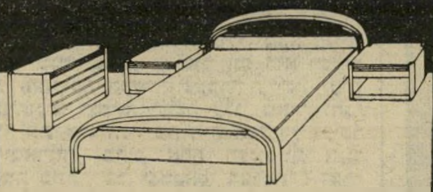

בתשלומים -.27,500 ש'
במזומן: -.22,000 ש'.

וכן על

מבחר מרשים של רהיטי "נצר סירני"

מערכת קיר מדגם 1000
בציפוי פורניר - אגוז אמ.

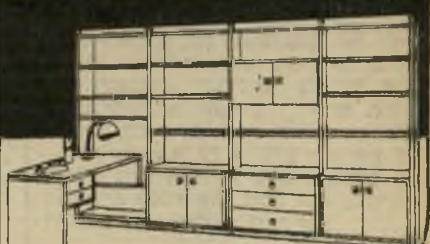

בתשלומים: -.29,840 ש'.
במזומן: -.22,380 ש' (25% הנחה).

חדר שינה דגם "איריס" (CLIVIO)
בציפוי פורניר, ספלי-מהגוני

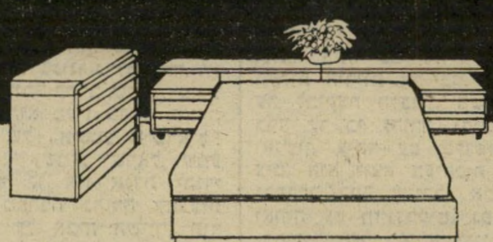

בתשלומים: -.29,470 ש',
במזומן: -.23,570 ש'.

פינת עבודה דגם 1200
בציפויי פורניר אגוז אמ. כולל השולחן

בתשלומים: -.18,370 ש'.
במזומן: -.14,700 ש'.

מלבד הדגמים שבתמונות, יחול המבצע גם על חדרי שינה "גלית" ו"אורית", ארונות קיר ומערכות קיר מדגם 100/200 מתוצרת רהיטי "נצר סירני".

בית האופנה לריהוט מודרני

דירן

תל אביב- אבן גבירול 30
03-252470 (בנין נאות אביב)
ירושלים- יד החרוצים 14, איזור תעשיה
תלפיות 02-716368/9 (ע"י פולגת)
חיפה- טרומפלדור 54/56, נוה שאנן
04-229238

בוא לדברים היפים שבחיים בוא לדירן.

יואל אביטל

ראש טוב לעסקים וגוף המשגע גברים: זוהי סנדרה, גרמניה בת 21, חברתו האחרונה של אבי עופרים

המלאכית של אבי

ה**מלאכית החדשה** של אבי היא גרמניה יפהפיה, העונה לשם סנדרה הרס. היא נבחרה לתפקיד המיוחל מבין עשרות יפהפיות אחרות.

מה צריך כדי להיות המלאכית של אבי? צריך הרבה. הרבה גובה, גוף חטוב, שיער רך וארוך הנופל על הכתפיים ועיניים כחולות ומלאכיות, שאפילו אבי לא יכול היה לעמוד בפניהן.

ומיהו אבי, אתם שואלים? אבי עופרים.

לא לקח לו הרבה זמן והוא הציע לה „חברות", אך סנדרה ביקשה לעשות „חושבים" והחליטה לנסוע לחופשת־סקי לבדה, כדי לחשוב ולהחליט.

עברו 24 שעות, וחיידק האהבה לא פסק מלזמזם בראשה. „באמת שלא בגלל שמו המפורסם בגרמניה," היא מספרת בחיוך, „הוא כל־כך פשוט מחד, ומיוחד מאוד מאידך."

עברו עוד יומיים, העצב הדיר שינה מעיניה, ואז החליטה לחזור. וככל שקרבה הרכבת לעבר מינכן, היא ספרה את הקילומטרים הנותרים. כשעמדה בפתח דירתה צילצל הטלפון, היה זה אבי שניסה את מזלו. אולי חוזה במיקרה? וכמו בסרטים, הם נפלו זה לזרועות זו.

אך לאהבה פנים רבות. „ומה אומרים חבריך על רומן זה?"

„בהתחלה שמרתי על כך בסוד, לא גיליתי לאף אחד, אפילו לא לחברות הטובות שלי. אך אחרי שעברנו לגור ביחד, הרומן התגלה. ואז כמובן באו כל הלשונות הטובות וטרחו לספר לי שאינני צריכה להתרגש מהתופעה, ושכדאי שאפסיק להתלהב, כי כבר היו לו אהבות רבות ואני כנראה רומן נוסף בשרשרת הרומנים החולפים שלו."

אך לא נערה כסנדרה תתרגש מדברי־רכיל, הנובעים לדבריה מקינאה. „אנחנו זוג מאושר ונהנים מהחיים יחדיו. אני משמשת כמזכירתו, דואגת לפגישותיו ולעסקיו ומפנקת אותו בכל השאר."

מוכנה להתגייר

„לא מפריע לך שהוא יהודי ואת נוצריה?" „לא", היא עונה בהחלטיות. „אני קאתולית כי אמי קאתולית וסבתי היתה קאתולית, אך אינני דתית.

אני אפילו מוכנה להתגייר כדי להינשא לאבי, על אף שאיננו מדברים על כך."

„העובדה שאבי היה נשוי כמה פעמים, לא מפריעה לך?"

„לא, אני מכירה את אשתו השניה, הפכנו לחברות טובות מאז שהיכרתי את אבי, ואנחנו מבקרות אחת אצל השניה. בכלל, כולנו חברים."

„האם לדעתך גבר שהתגרש כמה פעמים הוא גבר יציב?"

סנדרה עונה באיפוק: „למי שמכיר את אופיו, ויודע מדוע נכשלו נישואיו הראשונים, וגם השאר הסתיים כפי שהסתיים מבין שאין זו שאלה של יציבות כלל וכלל."

דוגמנות? לא בשבילי!

„האם את מרגישה בשלה לנישואים?"

„לפעמים כן ולפעמים לא," עונה סנדרה בכנות. „אני חושבת שנישואין הם דבר טוב, אך אם גרים ביחד זה כמעט אותו הדבר. ההבדל הוא שכאשר מתחתנים מקבלת האשה את שם בעלה, והרגשה היא שונה, כי אז את חלק ממנו, חלק בלתי־נפרד. גם אנשים מגיבים אחרת כשגבר אומר ,הכירו את אשתי'.

„לי אישית זה לא כל־כך חשוב. זה חשוב לאנשים, אבל אני לא חיה על־פי רצונותיהם של הסובבים אותי, על אף שאהיה גאה מאוד לשאת את שמו של אבי. ושיהיה לי ילד שיישא את שמו."

סנדרה ואבי שוהים עתה בישראל. אבי הכיר אותה לבני־מישפחתו, ואמו ממש התאהבה בה. מה דעתה על ישראל ועל הישראלים?

סנדרה במינכן
כמו בסרטים

„אני אוהבת את ישראל," עונה סנדרה בעברית במיבטא זר, וממשיכה באנגלית, „הישראלים אדיבים ומאוד ידידותיים."

„לא הייתי רוצה להיות דוגמנית?"

„לא, בשום אופן לא. זה לא נותן שום שום דבר לראש, זה לא בשבילי. אני אוהבת לדבר עם אנשים, לדאוג לעסקים, ולא להיות בובה העומדת לפני המצלמה. אך זו אינה הסיבה היחידה. דוגמנית לא יכולה לעבוד עד גיל מבוגר, בעוד שבעסק רציני אפשר לעסוק עד זיקנה ושיבה. ועם קצת שכל אפשר לשלב זאת עם נישואין, בית, מישפחה וילדים. לדוגמנית גם אין חיים פרטיים ואני אוהבת פרטיות.

„איך את רואה את עצמך בעוד עשר שנים מעכשיו?"

היא שותקת לרגע, ועונה מהורהרת, „נשואה, עם ילדים, במצב כלכלי טוב, מקווה שיותר מסתם עקרת־בית. אני רוצה להיות אשת־עסקים מצליחה, אך יחד עם זאת רעייה ואם מסורה."

„היית רוצה שזה יהיה עם אבי?"

היא מתבוננת לצדדים, כאילו חוששת שמישהו ישמע, ועונה בלחש, „כן, בוודאי."

בעוד זמן קצר ייוולד התקליט שעליו עבדו יחדיו במשך כתשעה חודשים, ואז לא תהיה לה ברירה. על אף סלידתה מחיי הזוהר ומפומביות — גם היא תהיה בכותרות.

אורנה גלזן

"העולם הזה" 1009
תאריך : 13.2.1957

לפני 25 שנה

גליון "העולם הזה", שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק עסק בשאלה "לאן ניסוג ?" בעיקבות הלחצים הבינלאומיים שהופעלו על ישראל לסגת מסיני. בעניין זה עסקו מאמרו של העורך ומישאל־קוראים. תחת הכותרת "שגריר השחיתות הישראלי בתורכיה", הובא סיפורו של הקבלן החיפאי יצחק פרישמן, שגרם לסיכסוך שעירער במידה רבה את יחסי ישראל־תורכיה, ידידתה היחידה של ישראל במרחב.

תחת הכותרת "איך הורגים בדיחה", הביא דן בן־אמוץ פרק מתוך הספר "שלושה בסירה אחת". כוכב נבחרת הכדורגל הישראלית, שייע גלזר, סיקר את מישחקה של הנבחרת נגד נבחרת אוסטריה, תחת הכותרת "מה זה נבחרת לאומית או שניצל ותנאי ?"

בשער הגליון : חיילי צה"ל בסיני.

נסיגה או לא נסיגה ✱ ספיחי פרשת

עמוס בן־גוריון ✱ שר־חינוך בבית־קפה

העם

רב־אלוף שנורר

ההיסטוריה האנושית הכירה גנרלים רבים. היו מדינות שנוצחו על־ידי רב־אלוף כפור, והיו שנוצחו על־ידי רב־אלוף רעב. השבוע לחמה ישראל מילחמה נואשת ב־אויבה הרציני ביותר : רב־אלוף שנורר.

המישטר, שהתרגל במשך שנים ארוכות לחיות כקבצן על חסדי זרים, ושכמו כל קבצן פיזר את כספי־הנדבות בקלות־דעת, ידע בסתר ליבו שאינו מסוגל להסתגל לפתע להרגלים חדשים. הנסיגה הסופית מעזה ומשארם אל־שייח' היתה, על כן; רק שאלה של זמן.

זאת ידעו בירושלים, בניו־יורק ובוושינג־טון. השאלה היתה : מה תהיה התוצאה הפנימית ?

החזית הפנימית. ביום הרביעי ב־שבוע שעבר התכנסה הממשלה כדי לדון במצב. את עיקר תשומת־ליבה לא הק־דשיה למאבק באו"ם, אלא למאבק קרוב יותר : המילחמה בחזית הפנימית.

כאשר נאלצת ממשלה לבצע צעד כה מרחיק־לכת ובלתי־פופולרי, כמו הנסיגה משארית כיבושי מיבצע־סיני, היא נאלצת להסיק מסקנות. בעולם הדמוקרטי מת־בטא הדבר בצעד פשוט : הממשלה מת־פטרת. כך עשה סר אנתוני אידן בברי־טניה, וכך היה עושה גם גי מולה בצר־פת, אילו יכלו המיפלגות להסכים על מועמד אחר לראשות־הממשלה.

אולם התפטרות הממשלה, בגלל כישלון מדיני, היא דבר שלא יתואר בישראל. ממשלת־ישראל היא בתה של הנהלת הסוכ־נות היהודית, שנבחרה אחת לחמש שנים. מוסד מפואר זה היה רגיל לדחות את הקונגרס לשנה־שנתיים, אם היה ספק קל שבקלים בסיכויו להיבחר מחדש.

ההתפטרות לא באה בחשבון. היה צורך בפיתרון אחר למניעת עלייתה הפיתאומית של האופוזיציה, בעיקר של תנועת־החרות. כך נולדה הפגנת־השבת, שעליה החליטה הממשלה בישיבתה באותו יום רביעי מדכא.

חסימת הרחוב. כשהממשלה רוצה לסגור את הרחוב לפני האופוזיציה, היא יכולה לסגרו בשרשרת של שוטרים. אולם דרך הרבה יותר מחוכמת היתה למלא את הרחוב בהמונים — המונים נאמנים, פט־ריוטיים, חדורים רצון טוב. הם נשאו את הסיסמות שהוציאו את הרוח ממיפרשי האופוזיציה.

התוכנית המקורית היתה לשתף בהפ־גנות את כל המיפלגות, פרט לחרות ולמק"י. אולם כשפנו שליחי בן־גוריון אל הציונים הכלליים *, קבעו אלה כתנאי מוק־דם להשתתפותם את שיתופם של אנשי חרות. היתה זאת בקשה תמימה, שהתעל־מה מן המטרה העיקרית של ההפגנה : לבודד את חרות.

כדי להכשיר את הקרקע, הופיעו ידיעות מוזרות בעיתונים. בעיקר הצטיינו עיתוני־הערב, ששניהם הפכו באחרונה כלי־שרת בידי קבוצת המנהלים של בן־גוריון. הידיעה המוזרה ביותר ציטטה "מקורות אמריקאיים שמסרו כי לפי סט"א... פנה הנשיא אייזנהאור לעבד־אל־נאצר וביקשו להיענות לדרישת ישראל להסתלק מעמדת צד לוחם." קשה להניח כי הכתב לא צחק בעצמו ברשמו ידיעה מגוחכת זו.

מה רקוב. אותה שעה הזכירו קברניטי הספינה הלאומית, זו הפעם הראשונה, את התוצאות המישקיות של מישטר הסנקציות.

תוצאות אלה היו ידועות כבר לפני כמה שבועות, ונותחו בהרחבה גם מעל עמודי העולם הזה. עתה, בפי לוי אשכול ופינ־חס ספיר, נשמעו כאילו ביקשו להרתיע את הקהל מן המאבק עד הסוף המר.

* כיום הליברלים בליכוד.

המישטרה

מכונת הפירסומת

ככל שצמרת המישטרה נתקעה יותר בבוץ, כן היתה זקוקה למכונת־פירסומת משוכללת יותר. הדובר הקודם, אברהם ינאי, סוחר־מכוניות ושטיחים בשעות ש־לפני, אחרי ובזמן העבודה, לא היה מספיק חזק. אחרי שנתפס בכמה פרשות שחיתות, היה צורך לסלקו.

תחתיו נבחר אדם שנשא את שמה של מכונית חזקה למדי : יעקוב נאש, לשעבר מנהל לישכת המפקח־הכללי של המיש־טרה, איש אמונם של יחזקאל סהר ועמוס בן־גוריון.

עניין מישפחתי. ככל שהתקרב מועד המישפט הגדול של עמוס, התעורר ביתר חריפות הצורך לנצל כל פירור של הצ־לחה מישטרתית לצורכי פירסומת.

השבוע מצא נאש ידיעה נוגעת ללב, ומיהר להחדיר אותה לעיתונים.

הידיעה נגעה לאליעזר דשא, סגן נציב בתי־הסוהר, שאמו מתה עליו בשעה ששהה באירופה במסע השתלמות. המישטרה, כך גילה נאש, מילאה תפקיד של חסד, נז־עקה להחזיר את דשא לארץ. מפני שאיש לא ידע היכן הוא שוהה בדיוק, פנתה מישטרת ישראל ל"אינטרפול", אירגון ה־מישטרה הבינלאומית, שפתח בחקירה מקי־פה עד שמצאו.

רק פרט אחד שכח נאש להזכיר, ברוב צניעות : דשא הוא במיקרה גם גיסו, והאשה שנפטרה היתה חמותו של נאש. יתכן שהתערבות רשמית של המישטרה וניצול קשריה הבינלאומיים בעניין מיש־פחתי של אחד מקציניה, לא היה פסול.

אולם הפיכת העניין לנושא לפירסומת זו־לה העיד, לפחות, על היעדר טעם טוב.

גלגלי הברווז. פחות מזל היה לנאש במיבצע פירסום שני. לפתע קיבלו עי־תוני ישראל ידיעה כי עו"ד שמואל תמיר, הסניגור במישפטו של עמוס בן־גוריון, פנה אל חיים כהן, היועץ המישפטי של הממשלה, בבקשה שיתווך לחיסול מיש־פטו של עמוס. ממציא הידיעה היה יעקוב נאש עצמו.

היה זה אות כבוד לעיתוני ישראל, שאף אחד מהם לא פירסם את הידיעה הכוזבת, שלא נמצאו לה סימוכין. רק דבר, ביטאון מפא"י, עט על המציאה ופירסם אותה.

למחרת היום בא מטר ההכחשות : גם תמיר וגם חיים כהן הכחישו אותה. אפי־לו עמוס בן־גוריון עצמו נאלץ להצטרף להכחשה. אולם הדבר לא הרתיע את דבר: הוא חזר והדגיש שהסיפור, שכל הנוגעים בו הכחישוהו, אינו אלא אמת טהורה.

לשקר אין רגליים, אולם לפעמים יש לו גלגלים — גלגלי מכונית הפירסומת של נאש.

"לעצור את הנסיגה בסיני" 1957

רבבות האזרחים, שנקראו השבוע להפגין את מחאתם נגד החלטת האו"ם, התובעת מישראל נסיגה ללא־תנאי, מילאו את רחובות הערים. בתצלום : הפגנת־ענק, שנערכה ברחוב אלנבי בתל־אביב.

הווי

המוצא הישר

בירושלים, מצאה הצעירה מרי בלום 50 לירות באולם בית־המשפט העליון, מיהרה למסרן לידי השמש, שמעה כעבור שעה קלה מאביה כי הוא איבד 50 לירות באותו אולם של בית־המשפט, הפנתה אותו לשמש, שהפנה אותו למזכירות, שהפנה אותו למשטרה, שהחזירה את הכסף רק לאחר חקירה יסודית.

✱ ✱ ✱

אחד־אפס

בגבעתיים, חזה ילד במשחק הכדורגל באיצטדיון המקומי, כשהוא ניצב על עץ מחוץ לגדר, התלהב למראה המשחק, התגלגל מראש העץ ישר אל תוך רשתות השער של אחת הקבוצות.

✱ ✱ ✱

חופש הפרט

ביפו, לא השלים תושב בן 32 עם מעשה הרופאים שהצילו אותו מנסיונו להתאבד, התפרץ במשטרה כדי להתלונן על התער־בות זו, הואשם כחוק בנסיון לביצוע התאבדות.

✱ ✱ ✱

לורד שומר הקבינה

ברביבים, לאחר שהתינוק ניר נולד בשעה שאמו נסעה בתא הנהג של משאית מאק־דיזל שהובילה אותה לבית־החולים, החליט הקיבוץ להדביק לתינוק את הכינוי "מאק" ולהעניק לו זכות־נסיעה חינם לכל ימי חייו, וזכות קדימה בין כל הטרמפיס־טים לנסוע בתא של כל משאיות הקיבוץ.

✱ ✱ ✱

שולליית הקוסם

בתל־אביב, הובא סלם פנו לפני שופט השלום, באשמת הוצאת כספים בטענות שווא מתושבת כפר שלם, זכה באותה הז־דמנות לפקודת מעצר באשמת הוצאת כספים מתושב אחר של כפר שלם, בהב־טחה כי יסייע לו באמצעי קסמים להחזרת בחורתו שנטשה אותו.

אנשים

● שר־החינוך־והתרבות **זלמן** ("זיאמה") **ארן**, שהופיע השבוע בקפה עטרה בירושלים ושקע מייד בקריאת ערימה של שבועונים אנגליים, לא הרגיש כלל כי הופעתו הבריחה מייד להקה שלמה של פקידי מישרדו, שקודם לכן ישבו ליד אחד השולחנות, כשהם מחליפים ביניהם דברי־רכילות בענייני מישרדם.

● העיתונאי **שלום רוזנפלד**, על פר־שת 'לסגת־או־לא' : "מי ייתן ולא ייגמר הדבר בכך שאנחנו ניסוג והאוצר יטיל עלינו סנקציות."

● המשורר **יצחק שליו**, בספרו את תולדות הספרות הישראלית על־רגל־אחת: "המליצים כתבו בשעתו 'מעי מעי אוחי־לה'. הצברים החלו לכתוב 'יש לי כאב נוראי בבטן' והמודרניים אמרו — 'בני־מעין מתחכחים והולכים'."

● פרופסור **מרטין בובר**, בשיחה על בעיות המדינה : "מהלך בהיסטוריה ומהלך האמת הם שני מהלכים נפרדים. ההיס־טוריה אצה לה דרכה, ואילו האמת צו־עדת לאט ובביטחון. מבחינה היסטורית, הגיעה ישראל כבר לשנתה העשירית. אבל מיצעד האמת עדיין לא הגיע אפילו ל־תש"ח..."

● ד"ר **ייגאל ידין**, במסיבה שנערכה לרגל צאת סיפרו המגילות הגנוזות ממדבר יהודה : "אילו ניתן לנו טופס תנ"ך מימי בית שני — דיינו ; אילו מצאנו נוסחות שונות מנוסח המסורת — דיינו ; אילו למדנו מהן את אורחותיהן של הלשון העברית והלשון הארמית — דיינו. על אחת כמה וכמה, שאנו למדים מהמגילות דברים הרבה, שעניין רב לחוקרים להפוך ולהפוך בהם מתוך הטלת ספק בהנחות קודמות, באומץ לב ומתוך כנות מדעית."

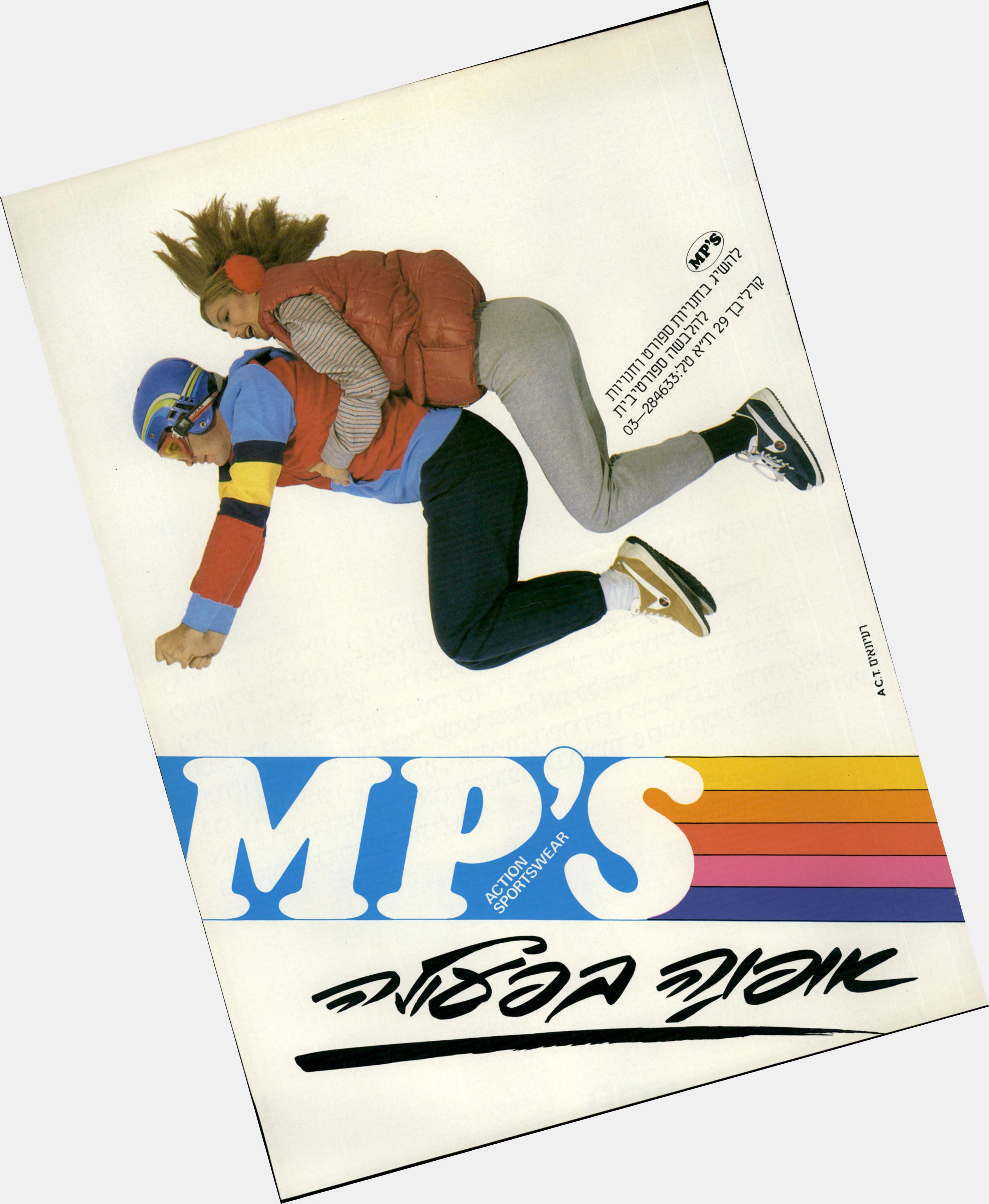
MP'S
להשיג בחנויות ספורט וחנויות
להלבשה ספורטיבית
קרליבך 29 ת"א טל:284633—03
MP'S
ACTION
SPORTSWEAR
אופנה בפעולה
A.C.T. רעיונאים

הידע של ד"ר פישר והיופי שלך חופפים. קמיל שמפו.

טיפוח השיער איננו רק עניין של יופי, במעבדות ד״ר פישר יודעים כי כדי להגיע לשיער יפה ומטופח יש להגיע קודם לפתרונות הנכונים.
מדעני ד״ר פישר, אשר יצרו למענך את סדרת מוצרי הקוסמטיקה קמיל־בלו, גאים להציג בפנייך סדרה מורחבת של קמיל שמפו, השמפו הנודע של ד״ר פישר. קמיל שמפו מכיל את כל המרכיבים הדרושים לבריאותו ויופיו של השיער, תמציות הפרחים הטבעיים מחזירות לשיער את הברק הטבעי והמראה המטופח. לבחירתך 3 סוגי קמיל שמפו הידועים בסגולותיהם המועילות לשיער:

Dr. Fischer

מלניק

ספורט

כדורסל

בלי טלפון ובחורה

אין לו טלפון ואין לו מכונית. אך זה לא מפריע לו, לג'ק צימרמן, להגיע להישגים נכבדים עם קבוצתו, אלופת אי־

כדורסלן צימרמן
לא צריך לוכסוס

רופה. צימרמן, שחקנה הצעיר (24) והחדש של מכבי תל־אביב, המשמש כרכז־מח־ליף מעולה של השחקן הוותיק מוטי ארו־אסטי, מצליח להגיע לכותרות ב„זכות" הרגליו המסוכנים להסתכן בזריקות לסל מטווחים רחוקים, אך גם להצליח לקלוע.

כתובת להודעות. רק לפני חצי שנה הגיע צימרמן ארצה מאוהיו, בארצות־הב־רית, וכבר הוא מצהיר בעליזות שהוא מרגיש כאן כמו בבית: „אני לא מתגעגע לאוהיו. רק קצת — להורים ולחברים." בתחילה הוא גר בביתו של רלף קליין. אחר־כך, כחודש וחצי, בביתו של טל ברודי. כיום גר ג'ק בגפו, ברחוב טשר־ניחובסקי בתל־אביב, בדירה שנרכשה למענו על־ידי הנהלת מכבי.

הוא אוהב את הפרטיות, ויש לו זמן לעצמו, למנוחה ולמחשבה: „זה עושה את חיי לפחות מסובכים, כי כמה שיש לו לאדם יותר לוכסוס," אומר ג'ק. „יש לו יותר בעיות."

יש לו הרבה חברות שאיתן הוא מבלה, אך לא אחת רצינית. בזמן הפנוי שלו הוא מצליח ללמוד כשעתיים בשבוע עב־רית. השפה המקומית, שאינה שגורה עדיין בפיו, אינה משבשת לו את החיים. ממילא כולם מסביבו מדברים אנגלית, אז מדוע להתאמץ.

צימרמן נהנה מאוד לשחק בשורות הק־בוצה האלופה, הטובה ביותר באירופה, אומר צימרמן ומחייך חיוך רחב: „אני אוהב מאוד להתחרות, זה חלק מהאישיות שלי." בשנה הבאה, מבטיח ג'ק, „כשאכיר ואדע את הארץ, אז בטח ארצה טלפון ומכונית ושאר מיני לוכסוס. בינתיים אני גר ליד מועדון־מכבי, ושם משאירים לי הודעות." למעריצותיו של צימרמן יש עכ־שיו כתובת.

שווה־ערך

לאולסי ולוויליאמס

„קו־רקי ל־מיש־חק!" שאג הקהל באיצ־טדיון יד־אליהו ודרש מהמאמן להחזיר את השחקן הבלונדי הענק למישחקה של הפו־על רמת־גן מול בולוניה האיטלקית.

המאמן, צביקה שרף, שכעס על קורקי נלסון ושהרחיק אותו מהמישחק בשל טעות גסה שביצע, מסר לאנשים סביבו, ספק ברצינות, ספק בצחוק: „רק בגלל הקהל לא אכניס את קורקי." אמר ועשה.

נלסון (26) נשאר בחוץ, בדקות האח־רונות והמכריעות של המישחק. הוא הס־תובב בעצבנות גלויה, בעט בשער־הברזל שלידו, והפגין את מורת־רוחו מההתפת־חויות הבלתי־מבטיחות במישחק. הפועל רמת־גן לא שיפרה את הפרש־הנקודות שלה מול הספרדים.

קורקי נלסון (2.08), שהוא שחקן־חיזוק בקבוצה הרמת־גניית, חתם על חוזה עם הנהלתה, שלפיו ישתתף העונה רק במישח־קים הבינלאומיים מול הקבוצות האירו־פיות לקראת התואר „אלופת־אירופה־למח־זיקות־גביע". קורקי ידע שברגע שקבו־צתו תובס, יסתיים גם מישחקו. סיבה זו רק הגבירה את רצונו שהקבוצה תחזיק מעמד כמה שיותר.

לשבת על הספסל. בארץ לא האמי־נו שהקבוצה הרמת־גנית תגיע לשלב חצי־הגמר בתחרות האירופית.

תחזית זו אומתה השבוע. הפועל רמת־גן לא הצליחה לעבור את שלב רבע־הגמר. גם קורקי לא עזר. הקבוצה נפלה ורוחו של נלסון נפלה גם כן. גורלו, לשבת בצד עד גמר הליגה, באפריל, נחתם.

„הייתי מעדיף שיהיו לי מישחקים. איני רוצה רק להתאמן ולשבת על הספ־סל," אמר קורקי באכזבה גלויה. אך הוא מכבד את הגישה הרצינית של מאמנו, צביקה שרף. „בשביל לנצח צריך ש־תהיה גישה כזו. עם האמריקאים," הוא טוען, „צריך להיות קשוחים כמו באמרי־קה, שם נהגו בשחקנים במישמעת חמורה במיוחד. שחקני־הכדורסל האמריקאים, ש־באים לכאן, חושבים שבאו לארץ לבלות, לטייל ולהתפרק, וגם לשחק. אם רוצים להיות מס' 1 — גישה זו מכשילה," אמר הענק הבלונדי המשופם.

מיקצוענות, למי שאינו יודע, היא בשפת הספורט מילה נרדפת לתשלום משכורות לשחקנים.

„הייתי רוצה לשחק במכבי," מביע קו־רקי מישאלה, „כי הם יודעים איך לנצח, ואני רוצה לשחק עם כאלה.

„אם אמשיך לשחק עם הפועל רמת־גן בשנה הבאה, אני בטוח שנהיה אז יותר מגובשים, ומשום כך גם הרבה יותר טובים — נגיע לרמה של מכבי," אומר קורקי ומביט בחברתו מיכל, הישראלית היפה, באהבה.

מיכל אברהמי (24), הבלונדית, חיילת־בקבע, היא חברתו לחיים מזה ארבע חו־דשים. „כן," מסכים קורקי, „מיכל תש־פיע ללא־ספק על החלטותי בעתיד."

אך מיכל מוסיפה בחיוך: „התנאי ל־חתונה הוא שיהפוך ליהודי." קורקי אינו מגלה התנגדות נמרצת. אם להפוך יהו־די או לא, הוא יחליט רק אחרי שישמע את תשובות הנהלת הפועל לדרישותיו.

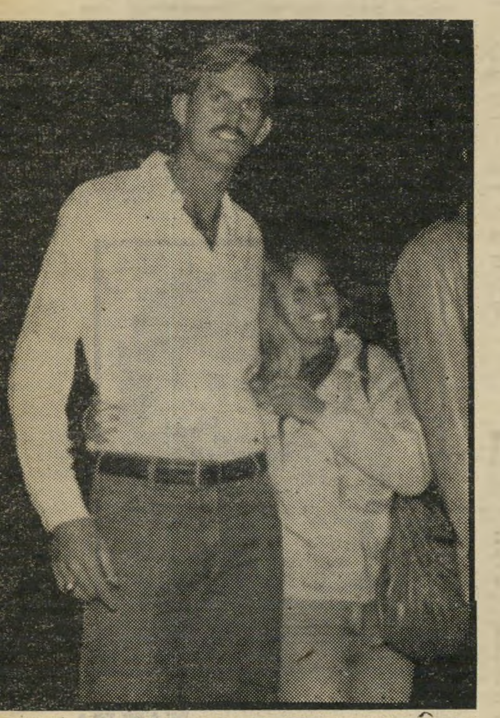

כדורסלן קורקי ומיכל
להתגייר כדי להתחתן

ג'ודו

הפלות וחניקות

„לפעמים לומדים חניקה חדשה," תיאר בהתלהבות ילדותית עופר פרוינר, בן ה־15. עופר מתאמן בספורט הג'ודו כשבע שנים, והוא הגיע אליו בהמלצת הוריו.

ג'ודוקאית מגן (למטה)
אוהבת להפיל

„הייתי חלש, ושלחו אותי לג'ודו כדי להתחזק. עכשיו אומרים לי בכיתה שאני חזק מדי." לעופר יש רק חגורה צהובה. אבל הוא מתכנן כבר להגיע לשחורה. חגורה שחורה היא משאת נפשם של העוסקים בג'ודו בכל העולם כולו. למרות שהחגורה השחורה אינה סוף הדרך ב־ספורט לחימה זה, היא בהחלט שלב נכסף ומתקדם.

קורס בשכונה. לרותי מגן בת ה־18, שמיניסטית מרמת־השרון, המתאמנת במו־עדון אחד יחד עם עופר, יש חגורה שחו־רה. רותי היא אלופת ישראל בג'ודו לנשים, ומחזיקה בתואר כ־5 שנים.

מרכיב עיקרי בספורט הג'ודו, כמו ב־שאר 19 אמנויות־הקרב המוכרות בעולם, הוא המשקל. התחרויות נערכות בין יריי־בים שווי־משקל. רותי זכתה ונצחה בכל הקרבות במשקל שלה (52 ק"ג), וגם במש־קל פתוח, שפירושו — התמודדות עם יריי־בות הכבדות ממנה. בספר השיאים של גינס במהדורתו העברית, רשומה רותי כ־אלופת ישראל לנשים בשנים 1977—1980.

רותי מגן התחילה בג'ודו במיקרה, ב־קורס שנערך בשכונתה. כעבור חודשיים בלבד זכתה רותי בתחרות ארצית, וקיב־לה מקום ראשון. וזו היתה סיבה מדרבנת לשאיפה שהתחילה לקנן בנפשה.

ילדים ונערים רבים מסתובבים במועדו־ני־הספורט ללימוד הג'ודו. אך נערות כמ־עט שאין. בגלל מיעוט המתחרות בג'ודו, אין לרותי, אלופת הארץ לנערות ובוג־רות כאחד, מתחרות רבות. בחודש הבא היא תיסע לנורווגיה, שם תייצג את יש־ראל באליפות אירופה לנשים. רותי היא הנציגה הראשונה שלנו בספורט זה.

תחזית המאמן

מאמנה של קבוצת בני־יהודה, שלמה שרף, הוא אשר חוזה הפעם את תוצאות הליגה הלאומית, ש־ייערכו בשבת הקרובה. את תוצאת המישחק של קבוצתו בני־יהודה — שתשחק השבת מול מכבי תל־אביב, במיגרש הביתי של היריבה, בבלומ־פילד — יחזה מאמנה של מכבי נתניה, שמואל פרלמן.

שלמה שרף חוזה:

1. **שימשון ת"א — מכבי יפו:** מישחק חשוב מאוד. זהו מישחק על ארבע נקודות, שפירושן — להיות בליגה או לא. אני חוזה נ צ ח ו ן ל ש י מ ש ו ן.

2. **בית"ר ירושלים — מכבי נתניה:** מישחק מעניין. מכבי תרצה להוביל בליגה. ירושלים קרובה לתחתית וזקוקה לנקודות, לכן המישחק לא יוכרע. ת י ק ו.

3. **הפועל ב"ש — הפועל פ"ת:** נ צ ח ו ן ל ב א ר ־ ש ב ע. גם משום שהיא טובה יותר וגם משום שהמישחק ייערך בביתה.

4. **מכבי ת"א — בני־יהודה ת"א:** נ צ ח ו ן ל מ כ ב י או ת י ק ו. במכבי ישחקו השבת שחקנים חדשים שירצו להוכיח את עצמם, וישחקו בשאפתנות רבה. אי־אפשר לבטל את בני־יהודה לחלוטין (תחזיתו של שמואל פרלמן).

5. **הפועל יהוד — הפועל ת"א:** מישחק של שתי קבוצות בעלות הגנה טובה וחזקה. חלוקת נקודות שווה. ת י ק ו.

6. **מכבי פ"ת — הפועל כ"ס:** מיבחן קשה לכפר־סבא. אני מצפה למישחק קשה לשניהם. ת י ק ו.

7. **הפועל ראשל"צ — מכבי חיפה:** מישחק קשה עם השלכות חשובות לגבי המיקום בתחתית הטבלה. ראשון לא צברה נקודות ותפעיל את כל כוחה במישחק, אחרת מצבה יורע והיא עלולה לרדת מהליגה. נ צ ח ו ן ל ר א ש ו ן.

8. **בית"ר ת"א — הפועל י־ם:** קרב קשה על ארבע הנקודות. אם בית"ר לא תצבור שתי נקודות, יחמיר מצבה. ולכן אני מהמר על ת י ק ו.

9. **מכבי יבנה — הכוח־מכבי ר"ג:** מישחק בביתה של יבנה, שהיא החזקה יותר. נ צ ח ו ן ל י ב נ ה.

10. **הפועל חיפה — הפועל עכו:** נ צ ח ו ן ל ח י פ ה.

11. **הפועל בית־שאן — מכבי קריית־גת:** המישחק ייערך בביתה של בית־שאן, שלא ניצחה תקופה ארוכה. נ צ ח ו ן ל ב י ת ־ ש א ן.

12. **בית"ר נתניה — הפועל קריית־שמונה:** נ צ ח ו ן ל ב י ת " ר.

13. **הפועל ר"ג — הפועל לוד:** מישחק מעניין. שתי הקבוצות מו־ליכות בטבלה. מישחק שקול. ת י ק ו.

(המשך מעמוד 9)
מופיעה הגדרתו: „פריסקופ הבינלאומי, עיתון לענייני ביטחון של ישראל והמיזרח התיכון.”

● כבר בעמוד הראשון, שם מופיעים מאמר־המערכת, רשימת חברי־המערכת וזהות המוציאים־לאור, נעשה הכל כדי ליצור את הרושם שמדובר בעיתון רישמי או רישמי־למחצה של מערכת־הביטחון הישראלית. לגבי הדרך שבה אפשר להשיג את העיתון בחו״ל נאמר: „תפוצה מוגבלת — בעזרת סיבט, מכון־הייצוא הישראלי ומישרד־התעשייה־והמיסחר — פרסם בעיתון אחר עוד כאשר היה שרון שר־החקלאות.

● בעמוד 61 בחוברת מופיע „הראיון המיוחד” עם דן שומרון, שנגנב מהארץ ולא יועד מעולם לפריסקופ.

● בעמוד 64 מתפרסמים דברי־ברכה של סמנכ״ל מישרד־הביטחון לענייני מכירות, יעקב שפירא, לרגל הוצאת הקטלוג הצבאי של ישראל, מיבצע אחר של ישראלי ויהלום. מעל לשמו של שפירא מתנוסס הסמל של מדינת־ישראל. גם כאן נעשה נסיון להקנות גושפנקה רישמית לפריסקופ.

ראלי. גור הודה כי הוא יודע שלמעשה אין מכון כזה.

גור: „יש שם, והשאלה היא איזה תוכן אתה ממלא בשם. מבחינתי אני לא שותף לשום מכון. אני רק נשיא מועצת־המערכת של פריסקופ.”

שאלה: „כנשיא מועצת־המערכת — האם עברת על הגליון לפני פירסומו? האם ראית אותו?”

גור: „עברתי על החומר המערכתי כולו, אך לא ראיתי את ההקדמות, שבהן היתה התקלה, עד כמה שאני מבין. צריך לדעת שזו חוברת שנייה בסך־הכל, ויתכן וימשיכו לראות בו דמות מרכזית בגיבוש האסטרטגיה של ישראל ובתעשיית הנשק שלה?

אחרי הפגישה עם מוטה גור, שוחח העולם הזה עם יואל ישראלי.

שאלה: „של מי היה הרעיון לייסד את ,המכון׳ ולהוציא את העיתון הזה?”

ישראלי: „הרעיון הוא של יהלום. גם שם המכון זה רעיון שלו.”

שאלה: „לשם מה הוקם המכון? זה עסק מיסחרי?”

ישראלי: „כן, זה עסק מיסחרי.”

קציני המישטרה גילו למוטה גור שהם מכירים את יואל

ישראלי - הם שכחו לגלות לו שהם מכירים אותו כעבריין

באמצעות המישלחות הצבאיות והמישלחות המיסחריות הנספחות לשגרירויות הישראליות בכל רחבי העולם.”

● בעמוד הראשון מצויין כי העיתון מוצא על־ידי „המכון הישראלי למחקר אסטרטגי בע״מ — מוסד שאינו מיועד לעשיית רווחים.” למעשה זהה המכון עם העיתון, והמטרה היא עשיית רווחים.

● שם בית־הדפוס, שבו הודפס העיתון, אינו מופיע בעמוד הראשון, ולא בשום מקום אחר בחוברת. זוהי עבירה על החוק הישראלי, המחייב כל עיתון לציין את בית־הדפוס שבו הודפס ואת כתובתו.

● מנכ״ל העיתון ומנכ״ל המכון, יואל ישראלי, חותם על מאמר־המערכת בשם ג׳ו־אל ישראלי, באותיות כתב־יד.

● בעמוד 23 בחוברת מופיעים דבריו של שר־הביטחון, אריאל שרון, לזכר משה דיין. לא נמסר היכן נאמרו הדברים, ונוצר רושם כי שרון כתב אותם במיוחד לצורך פירסומם בפריסקופ.

● בעמוד 24 מופיע מאמר שכותרתו „מימדי הניצחון של צה״ל במילחמת יום־כיפור”. בדיברי ההקדמה למאמר נאמר: „מחקר, שנעשה על־ידי מרכז ההסברה הישראלי במישרד ראש־הממשלה, מתפרסם כאן לראשונה.” במרכז־ההסברה אין יודעים דבר על מחקר כזה שניתן לפריסקופ כדי שיפורסם בו.

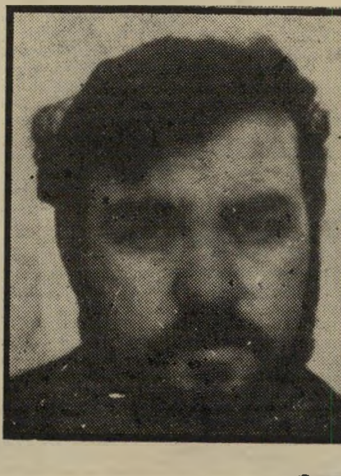

יהלום עורך **חדשות המישטרה** ועורך **פריסקופ** יהיה גם עורך־המישנה של **יומן השבוע** של הליכוד.

● בעמוד 27 מתפרסם מאמרו של הד״ר שי פלדמן מן המכון ללימודים אסטרטגיים, אשר התפרסם כבר ב־בעון פוריין אפיירס. אהרון יריב מוזכר בהקדמה למאמר, ומתחזק הרושם שיש שיתוף־פעולה, כביכול, בין המכון של יריב ו„המכון” של ישראלי.

● רושם זה שב ומתחזק, כאשר מתבוננים בעמוד 34, שם יש דיווח על ראיון שנתן אהרון יריב לשבועון האמריקאי ניוזוויק.

● בעמוד 38 מופיע ראיון עם מפקד הכוח האווירי הישראלי שתקף את הכור העיראקי. לא נאמר כי ראיון זה כבר התפרסם מזמן בעיתונות הישראלית, ושוב עלול להתעורר הרושם כי הראיון הוא מיוחד לפריסקופ, ושפריסקופ הוא ביטאון צה״ל.

● בעמוד 39 מופיע ראיון עם שר־הביטחון אריאל שרון. זהו ראיון שהת־

● לאורך החוברת כולה מתפרסמים מאמרים רבים, שכימעט כולם נלקחו מ־עיתונים ישראלים וזרים. אף אחד מהם אינו חתום, ומקורם אינו מצויין. היוצא מן הכלל: מאמר אחד ויחידי שנכתב על־ידי משה יהלום, העורך, בחתימתו.

● בחוברת מופיע ראיון עם האלוף דוד עברי, שהיה מפקד חיל־האוויר בעת הפצצת הכור העיראקי. רב־סרן קרני עו־מר, ראש לשכתו של דובר־צה״ל, טוענת כי עברי לא נתן ראיון כזה לפריסקופ או לכל עיתון אחר.

זוהי רשימת התרמיות ומעשי־הנוכלות שנעשו עם הוצאת פריסקופ מס׳ 2. פרשה בפני עצמה היא הוצאת הקטלוג הצבאי של ישראל, שגם הוא פורסם באנגלית, על־ידי הצוות שהוציא־לאור את פריסקופ, בחסות „המכון”. אי־אפשר היה להשיג קטלוג זה, למרות שמודעה בת־עמוד בפריסקופ מבשרת שהוא נמצא למכירה. ככל הנראה, נעשתה הפקת הקט־לוג הזה בשיתוף עם מישרד־הביטחון, כפי שמעידה ההקדמה שהואיל לכתוב הסמנכ״ל שפירא.

בכתובתו של „המכון” נעשה מעשה התחזות מובהק. על תיבת הדואר ברחוב וייצמן 123 מופיע השלט: „פרסומי צה״ל/ מערכת הביטחון / פרסומי המכון למחקרים / פרסומי מישטרה / רעות / קטלוג צבאי / פריסקופ.” החתומים הם יואל ישראלי ויהודה שיף. כתובת דומה מופיעה על דלת המישרד עצמו.

מוכר לקציני־מישטרה

חקירת „העולם הזה” העלתה תגובות חריפות, מוזרות ומבולבלות לתעלול־נוכלות זה.

הפנייה הראשונה היתה אל רב־אלוף במילואים, ח״כ מוטה גור. קשה היה להבין מה הניע את מי שנושא עיניו לכתר המנהיגות במיפלגת־העבודה ואל ראשות־הממשלה לתת את ידו לשותפות עם אנשים מסוגם של ישראלי ויהלום. גור ביקש שלא לדבר על הפרשה בטלפון, והשיחה עם צוות העולם הזה נערכה במישרדו. ביוזמתו שלו, הזמין גור לפגישה גם את יואל ישראלי.

השאלה הראשונה היתה, אם ידע גור שיואל ישראלי הוא בעל עבר פלילי, בעבירות מירמה והתחזות. גור אמר כי אחרי ששמע „רכילויות” בנוגע לישראלי, פנה למישטרה, והביא את המידע לידיעת חברי־המערכת.

גור: „הבדיקה נעשתה בשני כיוונים. ראשית — בדקתי בבנק, וראיתי שהוא נקי. לא היו לו בעיות. שנית, שאלתי עליו במישטרה, והכל היה בסדר.”

שאלה: „את מי במישטרה שאלת?”

גור: „זה לא היה רישמי. שאלתי קצינים מהמישטרה. נפגשים, אתם יודעים איך זה. וחוץ מזה נודע לי שישראלי מוציא־לאור חוברות של מערכת־הביטחון, ונאמר לי שהוא הוציא גם את חדשות המישטרה, והוא היה מוכר על־ידי קציני־מישטרה.”

מדבריו של גור ברור כי לא בדק ברצינות את עברו של ישראלי, לפני שסיבך את עצמו ואת חבריו במועצת־המערכת בשותפות עם נוכל עתיר־הרשעות. כל שוטר, בלחיצה על כפתור במסוף של מחשב־המישטרה, היה יכול להמציא לידיו של גור את גליון־ההרשעות הארוך של ג׳ו־יואל ישראלי.

השאלה הבאה נגעה ל„מכון” של ישראלי. גור הודה כי הוא יודע שלמעשה אין מכון כזה.

שהיו תקלות של סיגנון. בעיקבות התקלות התכנסה אתמול מועצת־המערכת, והחלטנו על חלוקה מוגדרת של תחומי־אחריות.”

למעשה התכנסו השבוע רק שלושה מ־חברי המערכת — גור עצמו, ח״כ יוסף רום ואברהם אדן. כל היתר נמצאים בחו״ל. גור טוען כי יש נחישות־החלטה במערכת להמשיך ולהוציא גם את החוברת השלישית של פריסקופ, למרות „התקלות”.

„לא אני! לא אני!”

בעת הפגישה עם גור הודה יואל ישראלי שלמעשה אין כיסוי לדברים

שאלה: „חשבת לעשות רווחים?”

ישראלי: „בוודאי!”

שאלה: „מדוע, אם כן, כתוב שה־מכון הוא, ,מוסד שאינו נועד לעשות רווחים׳?”

ישראלי: „המכון לא, העיתון כן.”

שאלה: „אבל המכון והעיתון זה אותו הדבר, בעצם, לא כן?”

ישראלי: „כן, אבל בעצם לא חשבנו לעשות רווחים. את הרווחים רצינו להשקיע במכון, לשלם לסטודנטים שיעשו עבודות־מחקר, ודברים כאלה, שיהיה מכון.”

שאלה: „רצית להיות פילנטרופ של מערכת־הביטחון? בינתיים, יש רווחים?”

ישראלי: „לא, יש הפסדים.”

שאלה: „מי מכסה את ההפסדים?”

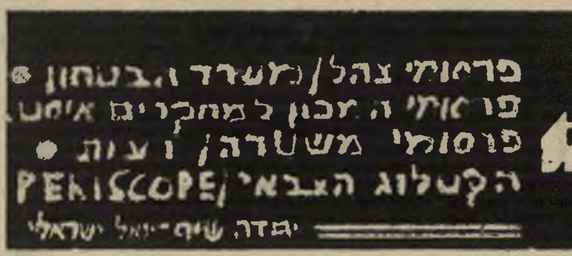

מכון דמיוני

על תיבת הדואר מופיע השלט של „מיפעלי עיתונות” השייך לישראלי. שמו של יהודה שיף מתלווה כאן לשמו של הנוכל, למרות שלטענת שיף לא היה שייך לפרשת פריסקופ. גם כאן יש מעשה־התחזות ברור, כאילו מדובר בהוצאה רשמית של צה״ל ועל דלת המישרד שברחוב וייצמן 123

הנאמרים בעמוד הראשון של פריסקופ, כאילו משתתפים במוסדות הרישמיים של ישראל בחו״ל במאמצי־המכירה של פריסקופ. לדבריו, ניהל משא־ומתן על אפשרות כזאת עם פלוני, „מר רוייטר”, מחברת סיבט, אך אפשרות זאת ירדה מן הפרק. כאשר נשאל מדוע, אם כן, הופיעו דברים כוזבים אלה בחוברת השנייה של פריסקופ, השיב כי „לא נעשו שינויים בעמוד הזה, ולקחו אותו כמו שהוא מה־חוברת הראשונה.”

כאשר נשאל אם היה הסכם עם מישרד־הביטחון, מישרד־החוץ ומישרד־התעשייה־והמיסחר על הפצת הגליון הראשון ש־ממנו „נלקח העמוד”, העדיף ישראלי לשתוק. מוטה גור, ששמע את הדברים האלה, בחר גם הוא שלא להגיב עליהם. האם ידע גור בשעה שיצא גיליון מס׳ 2 כי היומרה הרישמית שלו היא שקר גס ותרמית של התחזות?

גור לא דיבר על־כך, אך היה מוכן לרמוז כי „היו שינויים במערכת־הביטחון” בכל הנוגע ליחס אל פריסקופ ויוזמיו. מדבריו אפשר היה להבין כי בטרם התמנה אריאל שרון כשר־הביטחון, היתה הגישה אוהדת יותר.

כשנשאל על־כך מרדכי ציפורי, שהיה אז סגן־השר והשליט בפועל במישרד, הגיב: „מימי לא שמעתי אף על קיומו של פריסקופ!” ציפורי טרח לערוך בדיקה נוספת, ולבסוף הודיע: „להד״ם, מעולם לא היה לאיש במערכת הביטחון מגע עם פריסקופ.”

התנהגותו של גור בעניין זה תמוהה ביותר. האם יתכן שהוא מוכן להעלים עין ממעשי נוכלות גלויים רק כדי ששמו יופיע כנשיא המכובד של מועצת־המערכת של פריסקופ? האם סבור גור שקוני העיתון בחו״ל ולקוחות התעשייה הצבאית בישראל לא יעמדו על התרמית,

ישראלי: „מה זה משנה? מכסים אותם. אני לא חייב גרוש לאף אחד. אני מצפה שבתוך שנתיים זה יהיה עסק מיסחרי.”

שאלה: „מי נתן את כותרות־המישנה, שמהן אפשר להסיק שניתנו לכם ראיונות בילעדיים ומאמרים בילעדיים?”

ישראלי: „לא אני!”

שאלה: „זה באחריות העורך?”

ישראלי: „כן. אני לא העורך, אני המנהל.”

שאלה: „יהלום אחראי לזה? הוא עשה את הכותרות?”

ישראלי: „לא, לא הוא. כשעשו את זה, הוא היה במילואים.”

שאלה: „אתה לא אחראי לזה, והוא לא עשה זאת. מי עשה?”

ישראלי: „המשכתב. המשכתב עשה.”

שאלה: „מי המשכתב?”

ישראלי: „הוא נמצא עכשיו בחו״ל. לא חשוב מי זה. כשהוא יחזור, נברר את העניין איתו.”

שאלה: „נניח שהמשכתב עשה זאת. אתה לא עברת על הכותרות וכותרות־המישנה? או יהלום?”

ישראלי: „אני לא כל־כך טוב באנגלית, ויהלום היה במילואים.”

על פרשת הקטלוג לא היה ישראלי מוכן להרחיב את הדיבור. הוא רק רמז שהיתה בעניין זה שותפות מסויימת, או לפחות שיתוף־פעולה עם מישרד־הביטחון.

בתום הפגישה הבטיח ישראלי לשלוח למערכת העולם הזה עותק של הגליון הראשון של פריסקופ, שאי־אפשר להשיגו בחנויות, וכן חוברת של הקטלוג, ותמונה שלו. הוא לא עמד בהבטחות

(המשך בעמוד 72)

דוגמנית אמיר
„דוגמניות מתחילות זה אבסורד!"

העדרן של דוגמניות הצמרת בלט בשבוע־האופנה שנפתח השבוע

מרד הדוגמניות

את קארין דונסקי לא צריך להציג לפניכם. כולם יודעים שהיא דוגמנית ותיקה וזו לה הפעם הראשונה שהיא מתמרדת ומסרבת להשתתף בשבוע־האופנה.

„עבדתי בכל שבועות־האופנה, לא פיספסתי אף אחד. אך השנה, שבוע־האופנה אינו מה שהיה. כל ההתרגשות סביבו פגה ונמוגה. פעם היה זה יוקבתי להשתתף בשבוע־האופנה. כל דוגמנית שכיבדה את עצמה השתתפה בו. זה היה בשביל דוגמנית כמו להיות על המפה. היום אני וכמה דוגמניות ותיקות נוספות מרשות לעצמנו לוותר על העניין.

„פנו אלי חברות רבות, אך אני התעייפתי לשבת כל יום שמונה שעות, ארבעה ימים רצופים בחדר — ולא לעשות כלום. זה הפך למין בית־סוהר פתוח־סגור. אני לא סנובית ואין עבודה שאינה מכובדת. הדוגמנית היא אשר עושה את העבודה מכובדת, אבל נשבר לי. וזה מתחיל להימאס עלי אחרי כל־כך הרבה שנים. השנה, השתתפות בשבוע־האופנה זה לא לעלות בסולם. זה לרדת ממנו.

„אני מרגישה לא נעים ולא הוגן לקבל סכום כסף אסטרונומי בלי לעבוד, ואני לא יכולה לעבוד בפחות ממה שדרשתי. זה יהיה תקדים בלתי־אפשרי עבורי."

קארין דרשה 3000 שקל ליום, שהם כ־180 דולר. „זהו סכום סביר מאוד," טוענת קארין. „סכום כזה מקבלת דוגמנית באירופה."

לקארין הצעה מאוד מעשית. לנהוג כמו בחוץ־לארץ: לקחת ארבע־חמש דוגמניות ולעבוד על בסיס של קולקציות, כך שהדוגמניות האלה ישמשו את כל היצרנים הנמצאים בקומה. „דוגמניות אלה יישבו בחדר אחד וכל יצרן אשר יזדקק לשירותה של דוגמנית יקרא לה לחדרו."

קארין אינה חוששת מליחשושיהן של הדוגמניות האחרות. היא אינה הדוגמנית הוותיקה היחידה שלא עובדת בשבוע זה. יש עוד כמה, שעבורן זהו עול כבד־מנשוא, והמעדיפות להשתתף בימי שבוע־האופנה בתצוגות־מסלול בלבד.

אחת מהן היא רותי ירון, העוסקת מזה 10 שנים בדוגמנות: „לא תמיד השתתפתי בשבועות־האופנה, כי העבודה קשה, יום־העבודה ארוך, ולא משתלם בדרך כלל מבחינה כספית. יש לי שני ילדים ואני מעדיפה להישאר בבית במשך היום, ולעבוד רק בתצוגות־מסלול בערב.

„זה אולי לא צנוע להגיד, אבל אני עובדת רק עם חברות גדולות, ואלה לא משתתפות השנה. ואם משתתפת חברה גדולה — לכמה דוגמניות היא זקוקה?

„כשאני באה לשבוע־האופנה, מטרתי היא לעבוד, ולא לשבת בבטלה בחדר. כשהזמן לא עובר, ההרגשה האישית שלי איומה, בפרט כשאני רואה את הפרצוף של בעל־החברה. זהו עניין מצפוני, ואני מאושרת שאני לא עובדת.

„רוב הדוגמניות שעובדות בשבוע זה ייאלצו לקבל את שכרן בהרגשה לא נעימה, כי הן לא עשו הרבה כדי להרוויח כסף זה."

שלומית אמיר, שחזרה אלינו מבירת האופנה, פאריס, אומרת: „מאז שהתחלתי לדגמן, לפני שמונה שנים ועד היום, השתתפתי בכל שבועות־האופנה בארץ. בפאריס השתכרתי 250 דולר ליום עבודה בפרט־אה־פורטה.

„בארץ זו ממש בדיחה. היצרנים מוכנים לשלם בקושי 100 דולר, ולכן לא משתלם לי להיתקע בחדר מתשע בבוקר עד שש בערב — בפרט כשאין קונים ואני מרגישה לא נעים לקבל את המגיע לי. לכן אני מעדיפה להשתתף בתצוגות־המסלול של שבוע־האופנה, ובזמני הפנוי לקפוץ למעצב שוקי לוי, שהוא ידידי, ולעזור לו.

„היום החברות לא מוכנות להשקיע כסף בדוגמנית מיקצועית שגם עוזרת במכירות. הן מעדיפות דוגמניות מתחילות שמשלמים להן 50 דולר ליום. זה אבסורד, איפה המקצועיות?"

תמי בן־עמי האכזוטית ופינצ'י מור הבלונדית, הן צמד־חמד, אשר נראה הרבה יחדיו הן על המסלול והן מחוצה לו. גם הן נמנעות מלהשתתף בשבוע־אופנה זה, בגלל מחיריהן הגבוהים בשוק האופנה, וגם ביגלל נאמנותן לחברת בגדיים גדולה שעימה הן עובדות באופן קבוע, ושאינה משתתפת בשבוע־האופנה.

תמי מעדיפה לעבוד עם חברה אחת בקביעות: „אני מכירה את אופי העבודה, האנשים שאני עובדת עימם הם סימפטיים, ואני מעדיפה להציג במשך כמה שעות, במקום לשבת בחדר במשך שמונה שעות. פשוט לא בא לי. פעם היה זה שבוע של חגיגת אופנה. היום משהו השתנה בו, ולא לטובה.

„זהו שבוע המקשר את ישראל והאופנה שלה עם העולם, וחשוב להציג את הבגד בצורה יפה, כדי שהקניין ירצה לקנותו. אני אשמח כמובן על כל עיסקה שתתבצע בשבוע־האופנה, אבל אישית אני מעדיפה לעבוד עם החברה שגידלה אותי. במיוחד כשמצפים לי שני ימי צילומים לטלוויזיה האמריקאית ותצוגה לעיתונאיות זרות."

דוגמנית הצמרת שרית דמיר נמנעת מלהציג בחדרים. „אותי זה כבר לא מעניין. אני משועממת מהר מאוד, ולשבת בחדר כל היום, מהבוקר עד הערב, זה משעמם נורא. מה גם ששום יצרן לא יכול לשלם את הסכום שאני דורשת. לכן אני ממליצה ליצרנים לקחת דוגמניות מתחילות, כי דוגמניות ותיקות יקרות פי שניים מהמתחילות."

אורנה גלזן

דוגמנית דמיר
„לתת צ'אנס לחדשות!"

דוגמנית ירון

דוגמנית דונסקי

דוגמנית בן־עמי

כל מי שנגע בפרשת רחל הלר

יצא נפגע - עכשיו נוספים עוד קורבנות

המשך הקללה

מאסר על תנאי הטיל בית־המישפט על שאול מרקוס, שהורשע בעבירה של עדות־שקר במישפטו של עמוס ברנס. מרקוס טען כי סבל שבע שנים מעלילות שהכפישו את שמו וגרמו לו סבל.

וחיזקו את רוחה. לצידה של מרים ברנס ישבו בעלה הישיש, שני בניה, שימעון ומרדכי, וגם קצין המישטרה־בדימוס עזרא גולדברג.

אך השופטים הכזיבו את תיקוות שתי הנשים ומישפחותיהן. איש לא יצא מרוצה מפסק־הדין. אפילו יהודה אלבז, קצין־המישטרה שנאשם יחד עם מרקוס בעדות־שקר ויצא זכאי לפי דעת כל שלושת השופטים, לא היה מאושר. השופטים אמנם קיבלו את גירסת סניגורו אמנון זיכרוני, כי מרקוס שהה במקום השיחזור רק לרגע קט, ויתכן כי דווקא ברגע זה יצא אלבז לעשות את צרכיו מתחת הגשר הקריב ולא ראה את מרקוס, אך הם הותירו בספק גדול את חפותו ונקיון־כפיו.

שניים מהשופטים שזיכו את אלבז, הרשיעו את מרקוס וקיבלו את גירסתו של עד־המדינה, עוזי נבות, כי מרקוס הגיע לשיחזור ושוחח עם ברנס. אפילו קביעתם נבות, עד־המדינה, שהסתכסך עם מרקוס בבוקר יום השיחזור. הוא רצה לקבל תדריך על השיחזור ולצלם את האזהרה לברנס. מרקוס דחה אותו בגסות. רק שיחת־טלפון עם ניצב צבי שור הסדירה את העניינים בין השניים. נבות צילם את האזהרה לברנס ויצא לשיחזור. בהפסקה בשיחזור הוא ראה את מרקוס מגיע, אך לא צילם אותו, מכיוון שחשב שזה אינו חלק מהשיחזור.

גבות שמר את האמת בליבו במשך שש שנים. הוא לא סיפר על כך לאיש. אך מאז העיד עדות־שקר בבית־המישפט, הוא היה צפוי למישפט, הוא היה במילכוד.

הוא נבהל כאשר נודע לו, ב־1980, כי אנשי הפרקליטות, ובראשם יהודית קרפ, החלו חוקרים שוב בעניין. הוא ידע כי זוהי רק שאלה של זמן עד שיגיעו גם אליו ויושיבו אותו על ספסל־הנאשמים.

עוזי נבות החליט להעיד מתוך ה־

שתי הנשים ישבו זו לצד זו על ספסל בית־המישפט וחיכו לפסק־הדין. האחת, שרה מרקוס, מטופחת ומסורקת למשעי, לבושה במעיל מינק שחור ואלגנטי, והשניה, מרים ברנס, כבדת־גוף וחרושת קמטים.

עיניהן של שתי הנשים הביעו סבל ודאגה ובליבן היו תיקוות נוגדות. אשתו של שאול מרקוס קיוותה כי השופטים ייזכו את בעלה מאשמת עדות־שקר, וישחררו אותם מסיוט מתמשך של שבע שנים, הרודף את בעלה ואת בני־מישפחתו.

אמו של עמוס ברנס קיוותה כי בית־המישפט יפסוק שמרקוס שיקר במישפטו של בנה. היא ציפתה שהשופטים יקבלו את עדותו של ברנס כי מרקוס הופיע לפתע בעת השיחזור, הפליא בו את מכותיו והכריח אותו לסיים את השיחזור המפוברק. פסק־דין כזה היה פותח לפני ברנס פתח למישפט חוזר, ומאפשר לו להוכיח את חפותו.

הנשים היו מוקפות בבני־מישפחה אוהדים. שתי בנותיו של מרקוס, סביונה בת ה־16, ושושי בת ה־32, ליטפו את אימן

נגד העיתונאים יצאו שרה מרקוס ושתי בנותיה, שושי וסביונה. במרירות רבה פרטו את כל העוולות שנעשו למישפחה, בעוד שעמוס ברנס הוצג בעיתונים כגיבור טראגי.

של השופטים כי מרקוס לא תיכנן מראש את עדות־השקר שלו אלא נקלע אליה באקראי, בתגובה אימפולסיבית וקלת־דעת, לא יכלה לפצות את מרקוס. הוא פשט זה מכבר את מדיו, פתח מישרד עורכי־דין בירושלים. הרשעה בעדות־שקר עלולה לפגוע בקאריירה המיקצועית שלו ולהטיל כתם על אישיותו.

עדות לא מהימנה

גם עמוס ברנס ומישפחתו התאכזבו קשות מפסק־הדין. גם הרשעתו המיוחלת של מרקוס לא קידמה את מישפט־החוזר של ברנס. השופטים קבעו כי מרקוס נכח רק זמן קצר מאוד בעת השיחזור, לא נקט באלימות, ולביקורו לא היתה כל השפעה על מהלך השיחזור. גם אילו הודה מרקוס, בעת מישפט ברנס, כי ביקר בשיחזור, לא היה בכך להשפיע על תוצאות המישפט. השופטים קבעו פה־אחד כי עדותו של ברנס במישפט מרקוס לא היתה מהימנה, וכי סיפורו על המכות העזות שהנחית בו מרקוס אינו אלא שקר.

בית־המישפט התייחס לעדותו של עוזי חשש שמישהו אחר יקבל מעמד של עד־מדינה, והוא ימצא את עצמו על ספסל־הנאשמים. השופטים ציינו את הדברים המוזרים שהוא עשה בזמן השיחזור. הוא הכין לעצמו זיכרון־דברים למקרה שברנס יזוכה, וכאשר הורשע בדין, השמיד את זכרון־הדברים. לדבריו הוא קיווה כי „השיחזור יידפק," כיוון שחשב כי יהודה אלבז אינו החוקר המתאים לאדם כמו ברנס. למרות הכל החליט בית־המישפט להאמין לעדותו.

רק השופט מאיר וילנסקי זיכה את מרקוס, ולא האמין לעדותו של נבות.

את הסיוע לדברי נבות מצא בית־המישפט בעדותו של שוטר נוסף מצוות צלמי השיחזור, עובדיה ישראלי. העד זכר כי באחד משלבי השיחזור ראה את מרקוס מגיע למקום. אומנם הוא נזכר בכך רק אחרי שיחת־טלפון ארוכה שניהל עם נבות, אבל זה הספיק כדי לשמש סיוע.

קללת רחל הלר, שהפכה לאגדה ופגעה בכל מי שקשור לפרשה, הפילה הפעם קורבן נוסף, שלא היה קשור כלל למישפט המקורי. יעקב קדמי, היום שופט בבית המישפט המחוזי בתל־אביב, עמד לקבל בשנת 1974 את תפקידו של ניצב צבי שור כראש־אגף־חקירות במישטרה. לדברי

זיכוי? למרות הספק הרב שהותיר בית־המישפט כאשר זיכה את יהודה אלבז, קרנה אשתו אולגה מאושר ונישקה אותו באהבה רבה. בית־המישפט קיבל את גירסתו כי בשעה שמרקוס ערך ביקור במקום, לא היה אלבז במכונית, מכיוון שהלך לעשות צרכיו. שאול מרקוס נשאר במקום השיחזור רק זמן קצר, כך שליהודה אלבז לא היה הזמן לראות אותו.

צל כבד הטיל פסק־הדין על השופט המחוזי יעקב קדמי. בית־המישפט האמין לנבות, אשר, לפי גירסתו, שמע גם קדמי את תלונתו.

עוד לא הגיע הזמן למישפט חוזר לברנס. גם הרשעתו של מרקוס לא קידמה את האסיר לזיכוי.

הצלחה היתה מנת חלקו של עורך־הדין אמנון זיכרוני, שהצליח לזכות את שולחו, אלבז.

נבות נכח קדמי במישרדו של שור כאשר התלונן נבות על עדות־השקר של מרקוס, והתנגד להעיד כך בבית־המישפט. לדברי נבות אמר אז קדמי רק מישפט אחד: „זה כבר הצח״ם השלישי בעניין, אולי מרקוס עשה טעות קטנה, בלתי חשובה. האם תרצה לגרום נזק לחקירה?" הסניגור זיכרוני הזמין את קדמי להעיד בבית־המישפט אך קדמי הכחיש את קיומה של פגישה כזו מכל וכל.

בית־המישפט התייחס לעניין בפיסקה קצרה בפסק־דינו: „סביר מאוד שכל העניין נראה אז לנוכחים פעוט וחסר־חשיבות, ולכן לא התייחסו אליו בכל החומרה. ואפשר שמסיבה זו נמחק הדבר מזיכרונם של הנוכחים בגלל הזמן הרב שעבר מאז. אולם סבורים אנו כי לא הוגן יהיה לקבוע ממצאים העלולים לפגוע באישים שלא היו צד למישפט שלפנינו."

מישפטן מנוסה ובעל מעמד רם כקדמי לא יכול היה להתייחס אל עדות שקר של קצין־מישטרה בפרשת רצח כאל עניין פעוט וחסר־ערך ולשכוח את כל העניין. אם האמינו שני השופטים לגירסתו של נבות, וכך הם אומרים במפורש, הם מטילים צל כבד על השופט קדמי.

עם תום הקראת פסק־הדין ביקש התובע ד״ר יוסף בר־אור, להטיל על מרקוס עונש של מאסר בפועל. אך בית־המישפט התרשם מדבריו הנרגשים של מרקוס: „שבע, שמונה שנים העלילו עלי עלילות. פירסמו פירסומים כוזבים. אמרו שפיברקתי עדות, שהיכיתי נאשמים. אמרו כי הטעיתי את בית־המישפט ושיניתי את סרט השיחזור. האם שבע שנים אלה לא הספיקו?"

„החלקה מתוך קלות ראש," אמרו השופטים, וגזרו על מרקוס חמישה חודשי מאסר על־תנאי ו־500 שקל קנס. אלבז הנרגש ניגש למרקוס ונישק אותו. „אני אערער!" הצהיר מרקוס והוסיף: „ברנס יכול לתלות את עצמו עכשיו, מה יצא לו מזה?"

הוריו האומללים של ברנס עזבו אט־אט את אולם־המישפט כשהם מנסים להבין מה בדיוק קרה. „יש אלוהים!" הפטירה מרים ברנס לעברו של מרקוס, והאב מחה דמעה מעיניו. אשתו ובתו של מרקוס עשו את החשבון עם אמצעי־התיקשורת. „מה אמרו על אבי כל הזמן הזה? רק דברים רעים. על ברנס סיפרו שהוא צנחן גיבור. מדוע לא סיפרו עליו שיש לו פרופיל 24, ושהוא פסיכי? אבא שלי בן־אדם חזק מאוד, אם הוא החזיק מעמד נגדכם," התריסה הבת. והאם שאלה „בשביל קצת הצלחה שלכם היה צריך לעשות לבעלי דבר כזה במשך שבע שנים?" מרקוס התערב וביקש מהנשים להפסיק.

שתי מישפחות אומללות, מלאות זעם ומרירות, עזבו את בית־המישפט. התיקוות, שגאו בהן בתחילת המישפט, הפכו לאכזבה עמוקה.

אילנה אלון

בכי על הבן הוריו של עמוס ברנס קיוו כי פסק־הדין אשר ירשיע את שאול מרקוס ייזכה את בנם במישפט חוזר. אכזבתם היתה רבה כאשר בית־המישפט קבע שאינו מאמין לברנס.

אלוף הנוכלים והאלופים

(המשך מעמוד 68)
אלה, והסביר מאוחר יותר כי „המלאי אזל".

העורך שלא היה

משה **יהלום** מנסה להתנער מכל אחריות להרפתקה של פריסקופ, וגם לפרשת חדשות המישטרה. הוא טוען כי בחדשות המישטרה היה „פרי־לאנסר" (משתתף מיקרי) בילבד, למרות ששמו הופיע כעורך. הוא טוען גם שלא הכיר את יהודה שיף עד לפני חודשיים, למרות ששמו של שיף הופיע כ„עורך האחראי" של חדשות המישטרה.

על טיעון זה שב יהלום וחוזר בקשר לפרשת פריסקופ. גם כאן, הוא אומר, לא היה אלא „עורך טכני", וגם כאן עבד כ„פרי לאנסר", למרות שגם כאן הופיע שמו כעורך.

יהלום טען בתוקף כי לא היה אחראי לכותרות־המישנה, שבהן הופיעו מעשי־התרמית. „כל החומר הגיע אלי מישראלי וממוטה גור, ואני הייתי רק עורך טכני. רק אחרי שקרתה הפאשלה נעשיתי עורך ממש."

אי־אפשר היה להשיג את תגובת מישרד־החוץ.

עד כאן פרשת פריסקופ. נראה בעליל שנעשה כאן מעשה־תרמית, וקשה להבין כיצד ממשיכים אנשים כמוטה גור, ח"כ יוסף רום ואברהם אדן לתת ידם לעניין. ישראלי עצמו הודה בגלוי כי הפירסום, כאילו יש להפצת הגליון בחו"ל חסות רישמית, אינו אלא מעשה־נוכלות. קשה מאוד לקרוא למה שאירע בקשר לראיון עם האלוף דן שומרון „תקלה", או „פאשלה", כפי שכינה זאת משה יהלום בשיחה עם העולם הזה. אין כאן פאשלה, אלא גישה שיטתית לאורך הגליון כולו, גישה שביסודה תרמית ואחיזת־עיניים מודעת — החל בעמוד הראשון של הגליון, וכלה באחרון. עכשיו מנסים יהלום וישראלי להסיר מעליהם את האחריות, והם מטילים אותה איש על רעהו, או על „המ־שכתב" המיסתורי, שלא חזר מחו"ל.

קצרה הדרך לחרות

אלא **שעלילות** הצמד ישראלי ויהלום עדיין לא תמו. הפעם שב והצטרף אליהם שותפם הישן, מי שהוציא עימם את חדשות המישטרה, הממנן יהודה שיף. לאחר שחלפו בהצלחה על פני המישטרה, ועלו משם אל מערכת־הביטחון, החליטו ישראלי, יהלום ושיף להגיע אל המוסד העליון: הליכוד.

מערכניק", וגבה שכר־סופרים לעצמו עבור רשימות שפירסם תחת שמות שונים בעיתון שערך.

באותה תקופה הכיר יהלום את רוני מילוא, פעיל־סטודנטים צעיר של תנועת־החרות באוניברסיטה.

רשימת פעילויותיו של יהלום ארוכה ומגוונת. בין השאר היה מזכיר הנהלת מרכז תנועת־החרות ודובר־התנועה, יו"ר מטה־הבחירות של הליכוד בגיבעתיים, עורך־העיתון דפי חרות של התנועה, ועורך המחר, בטאון צעירי התנועה. הוא גם ערך את מבט לבת־ים ואת חדשות רמת־גן, כתב בעיתונים היום הזה, מבט, בארץ־ישראל, ולבסוף גם במעריב לנוער.

ההיכרות הארוכה עם רוני מילוא במיסדרונות מצודת זאב קיצרה את הדרך ואיפשרה לשלושה לקבל תפקידי־מפתח בביטאון העומד להופיע בקרוב.

יהודה שיף הוא בעל־הממון שבין השלושה. לדבריו, היה זה יואל ישראלי אשר גייס אותו להוצאת חדשות המישטרה. עם מכירת עיתון זה, אומר שיף, הסתיימה העבודה העיתונאית שלו, והוא פנה לעיסקי המו"לות, המכובדים יותר. גם שיף אומר שלא הכיר את יהלום, למרות שהיה עורך חדשות המישטרה. נקודה תמוהה זו מתנדב ישראלי להסביר:

בהתייחסו ליואל ישראלי אמר מילוא: „ישראלי הוא בסך־הכל סוכן־מודעות. כל אחד יכול להיות סוכן־מודעות. לא יהיה לו כל קשר לחומר המערכתי של עיתון הליכוד, ולכן לא כדאי להרחיב עליו את הדיבור."

על משה יהלום הוא אמר: „הוא חבר־המערכת. לא ידעתי על הקשר שלו לפרשת הראיונות הגנובים. אני מתכונן לקרוא לו לשיחה ולברר את העניין. לגופו של עניין, בתקופת־העבודה נבדוק כל ראיון שהוא יביא לעיתון, ונוודא כי הראיון הוא אומנם בילעדי."

בשיחה מאוחרת יותר עם העולם הזה כבר היה מילוא מודאג יותר. על השאלה אם היה מודע לעבר הפלילי של ישראלי השיב שהשאלה אינה לעניין. מאוחר יותר אמר כי אינו יכול להיפטר מיהלום וישראלי, משום שהם היו בעלי הרעיון להוצאת הביטאון.

קשה לדעת אם רק ההתחייבות המוסרית מונעת ממילוא להיפרד מיוזמי הרעיון. יתכן מאוד שהם דאגו להבטיח את עצמם, והחתימו את מילוא על התחייבות מפורשת להפקיד בידיהם את עריכת הביטאון ואת השגת המודעות למענו, והפרתה של התחייבות כזאת תעלה בכסף רב.

רוני מילוא טוען שאינו יכול להיפטר מהנוכל ומשותפיו מפני שהם יזמו את ביטאון הליכוד - האם יש סיבות אחרות?

יהלום אינו יכול להסביר מדוע מופיע שמו כעורך, ולא כעורך טכני בלבד, בגליון שבו מופיעות „הפאשלות".

אחרי שיחות אלה התקשר העולם הזה עם דוברי המישרדים הממשלתיים, שלכאורה שיתפו פעולה עם ישראלי, ועם החברות המיסחריות הישראליות שנתנו מודעות לעיתון שלו.

דובר מישרד־הביטחון, דני ויינריך: „לא ראיתי את החוברת, אני לא יודע עליה, ולא יכול להגיב בלי חוברת ביד."

דוברת מישרד־התעשייה־והמיסחר, רבקה שרייבוים: „לא ראיתי את העיתון הזה. עד כמה שידוע לי, לא נתנו שום רשות כזאת. אני אשיג את החוברת, ואם יתברר שהתפרסם שאנחנו מסייעים למכירה של העיתון הזה מבלי שנתנו רשות לכך, אצטרך לפנות ליועץ המישפטי של המישרד כדי לנקוט בהליכים."

יואל ויינר הוא דובר רשות ההשקעות הממשלתית, שמודעה בשמה הופיעה בפריסקופ. הוא אמר: „אני לא מכיר ולא ראיתי. עד כמה שידוע לי, לא פנו אלינו. צריך להביא בחשבון שלסניף של רשות־השקעות בארצות־הברית יש תקציב פירסום משלו. אולי הם פנו ופירסמו."

פרץ פורן, דובר התעשייה האווירית, שפירסמה בגליון שתי מודעות בנות עמוד כל אחת, הגיב: „פנו אלינו בכתב עם טפסים והכל. אנחנו בדקנו את העניין ועניננו. אני יודע דבר אחד, שהרבעון הזה הופץ בסאלון האווירי בפאריס, ואנשים קראו והתעניינו."

עוד בשיחה עם ישראלי, אחרי הפגישה עם גור, נשאל מנכ"ל פריסקופ כיצד הגיע אל חבר־הכנסת רוני מילוא, העומד בראש המערכת שתוציא־לאור, בחודש הבא, את ביטאון הליכוד. תחילה סירב להרחיב על־כך את הדיבור, אך אחר־כך הסכים לומר כי הרעיון של הוצאת עיתון־הליכוד היה רעיונם שלהם־עצמם, ולא של רוני מילוא.

כאשר נשאל ישראלי אם הרעיון צץ במוחם בעיקבות דברי ראש־הממשלה, מנחם בגין, על הצורך בעיתון כזה, השיב בצניעות כי הדבר לא אירע בעיקבות דברי ראש־הממשלה, אלא רק בערך באותה תקופה, והוא אינו סבור כי ראש־הממשלה שאב את הרעיון מהם, אך גם ההיפך אינו נכון. לדבריו, הגיעו הוא וחבריו אל מילוא, משום שסברו כי יש צורך בדמות פוליטית שתעמוד בראש עיתון כזה.

מי שיצר את הקשר בין החבורה ובין מילוא, היה, כנראה, משה יהלום. ליהלום יש קאריירה ארוכה בעיתונות. הוא נולד ברומניה ב־1948, למד ארכיאולוגיה והיס־טוריה באוניברסיטת תל־אביב, ובאותה תקופה ערך שם את ביטאון הסטודנטים יתוש. העיתונאי אמנון אברמוביץ, שהיה כתב בעיתון זה באותה תקופה, יודע לספר שאז היה יהלום „חצי ליכודניק וחצי

„לשיף יש הרבה עובדים, והוא לא מכיר את כולם."

חלוקת הסמכויות בין שלושת השותפים בביטאון־הליכוד היא ברורה. משה יהלום יהיה עורך־המישנה, אך הוא מבטיח כי מינוי זה אינו בגדר סוף־פסוק. הוא מקווה ליותר מכך. יואל ישראלי הוא סוכן־המודעות הראשי של הביטאון, ואילו יהודה שיף יהיה המוציא־לאור המכובד של ביטאון מיפלגת־השילטון בישראל.

איך להיפטר?

ההכנות **להוצאת** עיתון־הליכוד הן עתה בעיצומן. נשכרו שתי קומות בבית שברחוב שלמה המלך, פינת המלך ג'ורג', לא הרחק ממצודת זאב, מרכז תנועת־החרות. כעורך־העיתון מונה דויד קרסיק, מי שהיה עורך לאשה. כבר הובטחו מודעות רבות לעיתון, על־ידי בנקים וחברות גדולות, ונעשים מאמצים קדחתניים להבטיח לו מנויים רבים ככל האפשר. לצורך זה נעשה מאמץ מרוכז במקומות־עבודה גדולים, בעיקר ממשלתיים, שם יכול הליכוד ללחוץ.

התפוצצות פרשת פריסקופ עלולה לחבל במאמצים אלה. חבר־הכנסת רוני מילוא הודה כי הוא רואה בהצלחת ביטאון־הליכוד אתגר פוליטי חשוב בקאריירה שלו. כאשר התייחס לראשונה לפרשת פריסקופ, ניסה להעמיד פנים שאינו מודאג.

עתה מתברר כי בליכוד אין מרוצים מישראלי ומיהלום, וייתכן שיחפשו דרך להוציאם מהעיתון. לעומת זאת מרוצים שם משיף.

שאלות חמורות

שורה **ארוכה** של שאלות מתעוררת לנוכח מעלליהם של ישראלי, יהלום ושיף.

● כיצד יתכן שמישטרת־ישראל, שקציניה ידעו — והיו צריכים לדעת — על מעלליו הפליליים של ישראלי, הסכימה להניח לו להוציא עיתון שהתחזה כביטאון המישטרה? מי החליט על־כך שאלפי שוטרים ייאולצו לחתום על חדשות המישטרה?

● כיצד נפלו חצי תריסר אלופים וחבר־כנסת ברישתו של ישראלי? מדוע לא הוזהר גור על־ידי ידידיו, קציני המישטרה? אלופים אלה מילאו תפקידי־מפתח במערכת־הביטחון הישראלית, ולכולם יש מינויי־חרום במילואים. העובדה שבקלות רבה כל־כך הם נותנים הם שמם להרפתקה עיתונאית־מיסחרית מסוג זה (ושרק אחד — מתי פלד — הסתלק מהעניין בעוד מועד) חייבת לעורר מחשבות נוגות.

● האם לא ניסתה מערכת־הביטחון לברר בידי מי היא מפקידה את הוצאת הקטלוג הצבאי של ישראל, שסמנכ"ל מישרד־הביטחון נתן לו את בירכתו הרישמית?

● האם איש אינו טורח לברר את זהותם של אנשים המוציאים לאור פירסומים עבור מערכת־הביטחון, או המפיקים והעורכים ביטאונים של חילות צה"ל?

● כיצד יתכן שאיש לא טרח להזהיר את המטה הארצי של המישטרה, את צה"ל, את מערכת־הביטחון, ואת האלופים־במילואים מפני הרפתקות שמעורב בהן נוכל מסוגו של ישראלי?

● מדוע ממשיכים מוטה גור וחבריו לתת גיבוי לישראלי וליהלום? מדוע ממשיך בכך רוני מילוא?

ישראלי וחבריו הוכיחו שאפשר לבצע מעשה נוכלות מחוכם, בלי להיענש. הם מוכרים עתה כמי שיש להם חזקה על „ייצוא המחשבה האסטרטגית" של ישראל, וכמי שתורמים לעידוד מיסחר־הנשק הישראלי.

אם יידעו לשלב זאת עם קשריהם בתחום הפוליטי, הם עלולים להגיע רחוק במדינת־ישראל דהיום.

שלמה פרנקל ומרסל זוהר

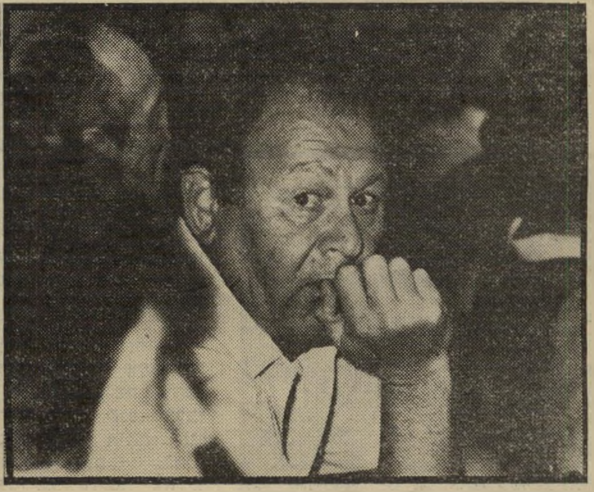

פטרון גור החי"כ, שנושא את עיניו למנהיגות מיפלגת־העבודה, מסרב להתנער מישראלי ומשותפו, וממשיך להאמין בעתידו המזהיר של **פרסיקופ**.

פטרון מילוא אינו יכול להתנער מישראלי ומשותפו משום שהם יזמו את ביטאון הליכוד, ואולי גם החתימו אותו על התחייבות כלפיהם.

הבת של גומאדי

אוסי אהרוני מספרת על פגישתה עם אביה הכלוא ברומא

"אבא רוצה לחזור ארצה! הוא לא שקט בחוץ ורוצה לבוא ולגמור עם העניין כאן, העיקר להיות בבית. הוא מאמין שהוא יבוא לארץ ויישפט וכולם יבינו שהוא חף־מפשע," אומרת אוסי, בתו בת ה־17 של רחמים („גומאדי") אהרוני, המבוקש בישראל כנאשם בפרשת הרצח הכפול.

היא יושבת ליד הבר, ולוגמת כוסית של „בייליס", משקה שטעמה לראשונה כאשר ביקרה את אביה ברומא, שם הוא כלוא עתה. הטלפון מצלצל ללא הרף. חברים מזמינים אותה לצאת ולבלות. אחד מהם רוצה לבוא אליה, אל הווילה המפוארת בתל־ברוך.

לאוסי יש גוף תמיר ופנים חייכניות. היא לובשת בגדים מבתי־האופנה היקרים ביותר באיטליה. לפני כמה חודשים עזבה את בית־הספר־התיכון, כשהיתה באמצע הכיתה השמינית. היא רוצה להקדים את גיוסה לצה"ל, ולעשות את שירותה בלהקה צבאית.

אוסי למדה ריקוד במשך 8 שנים, ומציירת בשעות הפנאי. עכשיו יש לה הרבה פנאי. את הלימודים היא עזבה עקב המתחים שבעיקבות פרשת הרצח הכפול, ומחולי־השדים סביב אביה. היא הרגישה שלא בנוח בבית־הספר ונסעה לארצות־הברית. אך היא לא נשארה שם זמן רב. אחרי טיול של חודשיים החליטה לחזור. מקומה כאן, היא אומרת.

חודש לאחר מכן נסעה לרומא, לבקר את אביה ואת אמה שכבר שהתה שם במשך חודש וחצי. היא התגעגעה אליהם.

על הביקור סיפרה אוסי:

הגעתי לרומא עם אחי הקטן גל. אמא לא סיפרה לאבא כלום. לבית־הסוהר נכנסה אמא לבדה, ואחר־כך קראה לגל בן הארבע ואמרה לו לרוץ לשם. אבא ראה אותו והתרגש נורא. אחר־כך גם אני נכנסתי לחדר, ואבא אמר: מה, גם את פה? הרגשתי שהוא שמח לראות אותנו. הוא נישק אותי. מצד שני הוא היה במבוכה, שאני רואה אותו במקום כזה.

„אבי סיפר לי מה קרה"

דיברנו על כל מיני נושאים. עברו שם אסירים ואבא דיבר איתם באיטלקית שוטפת. הוא אמר לכולם שאנחנו הילדים שלו. כולם היו ממש חביבים.

אחרי כמה רגעים אבא אמר לי שהוא מחכה לרגע שבו יוכל לחזור לארץ. אני לא היגבתי, והוא התעצבן. „מה, לא איכפת לך שאני יושב פה?" הוא שאל. „את לא רוצה שאחזור ארצה?" אני לא רציתי להגיד לו שיחזור או לא, כי אחר־כך אם לא יהיה מישפט צודק, הוא יגיד לי — את רצית שאחזור.

אבא כבר לא היה שנתיים בארץ והוא לא יודע מה הולך כאן בעיתונים, ואיזו תדמית הלבישו לו כאן.

גם לנו, הילדים, הזיקה הפירסומת נורא. אני הפסקתי ללמוד. אחותי הקטנה יותר, אורית, לא רצתה ללכת יותר ללמוד ואחי ברוך, שהוא חייל ביחידה קרבית, עצוב מאוד מכל העניין. הוא טיפוס מופנם ולא מדבר הרבה, אבל אני יודעת כמה הוא סובל. הוא גם היחידי שלא ראה את אבא כבר שנתיים.

כשאני אומרת לאנשים שאבא שלי רוצה לחזור, כי הוא רוצה לנסות ולנקות את עצמו, יש כאלה שאומרים לי שזה תרגיל, כי ממילא יסגירו אותו עוד מעט. אבל לי הסביר עורך־דין באיטליה שמבחינת העונש, אם יאשימו את אבא ברצח, אין הבדל, כי על כל עבירת רצח חובה על השופטים להטיל מאסר־עולם, וזה לא ישנה כלל אם אבא יבוא מרצונו או אם יביאו אותו.

בינתיים יש לאבא מישפט באיטליה בקשר לדרכון הברזילאי שלו. המישפט כבר היה צריך להיות בימים אלה, אך הוא נדחה לזמן־מה, ותיכף אחרי המישפט יגיע אבא לארץ.

אבא סיפר לי בדיוק איך קרה כל המיקרה, כשעזר כהן ועמוס אוריון הגיעו למיפעל עם נשק כדי לקחת את הכסף שטוביה הבטיח להם.

כמה ימים לפני כן הם התעללו בטוביה ואבא רצה לעשות סולחה ביניהם.

כשהגיעו השניים, היו אבא וטוביה בחדר וערוסי ישב עם הנשק בכניסה. אבא דיבר איתם יפה, אבל הם כעסו שהכסף שהובטח להם לא הוכן, ואבא אמר להם שיהיה בסדר והוא יסדר הכל, רק שירדו מטוביה.

טוביה רצה לצאת מהחדר לשתות מים והם לא הירשו לו. עזר כהן אמר לו: „אתה תעמוד פה" ושלף אקדח ואיים עליו. הוא, עזר, ירה כדור שפגע בריצפה וטוביה צעק: „רמי, עזור לנו!" ואז התפרץ רמי ערוסי וירה.

אבא וטוביה השתטחו על הריצפה ואבא נפצע מהמזגן שמישהו דחף אותו לשם קודם, וערוסי חבש לו את היד.

אחר־כך, בין כל שאר השקרים — וזה הכי מרגיז את אבא — הוא סיפר שאבא חתך את הגופות, וכך הוא נפצע. אבא שלי הוא אדם רגיש. הוא לא מסוגל לחתוך גופות.

מאוחר, לימדו את ערוסי במישטרה לספר כל מיני גירסות שיתאימו למה שהם רצו.

הוא אדם טוב במיוחד

בכתי בעירעור של טוביה אושרי, שהיה בירושלים לפני שבועיים. שם ביקש עורך־הדין יעקב רובין להביא את אבא בתור עד, כי הוא היה עד־הראייה היחידי במיקרה שמתייחס לטוביה. רובין הוכיח שם שיש חור בריצפה מהיריה של עזר, ושאוריון ועזר באו עם אקדחים טעונים.

הוא גם דיבר על התיק הצבאי של ערוסי, שממנו מתברר שהוא היה מכור לסמים קשים במשך תקופה ארוכה ושהוא פסיכופאת.

רובין גם דיבר הרבה זמן על הפשע המאורגן והסביר שזה אבסורד שאם אנשים הם כל־כך מאורגנים ומסוכנים, איך זה שהם עושים כל־כך הרבה טעויות, כמו להשתמש במשתיקול שניסו קודם והוא לא משתיק שום קול, ואחר־כך ארזו את הגופות בארגזים עם חותמת של בר־בקר, ואם זה לא הספיק, הם עוד לקחו כמה שקים עם חותמת של סלט־לעובד. כל־כך הרבה טעויות? זה מצביע על משהו אחר!

עורכי־הדין שמטפלים בעניינים של אבא באיטליה גם כן הבינו שמישטרת־ישראל רוצה להושיב את אבא בבית־סוהר בכל מחיר, ולאו־דווקא ביגלל עניין בר־בקר.

הם הבינו זאת מהתיק העבה שהגיע למישטרת־איטליה, שם פירטו בפרטי־פרטים איך אבא חתך את הגופות בצורה הכי מזעזעת. אבל זה לא היה הפרט העיקרי בתיק הגדול. מישטרת־ישראל טוענת שם שאבא אחראי לשבע רציחות אחרות ששתיים מהן קרו ב־1977, וכמו־כן למעשי שוד מזויין. הם עשו ממנו ממש מיפלצת בלתי־אנושית, רוצח חסר־מעצורים.

עורכת־הדין של אבא, עדנה קפלן, שנסעה לשוחח איתו ותיתה שם כמה ימים, גם היא ראתה את המיסמכים שבתיק הזה, אבל היא מטפלת רק בענייעים של אבא שקשורים לארץ.

כתוצאה מכל הפרוטוקול העבה הזה, עם השקרים, סגר מנהל־הכלא ברומא את אבא בתא מבודד. אחרי חודש התארגנו כמה אסירים שהכירו את אבא והתיידדו איתו, וניגשו לשוחח עם מנהל־הכלא. כל חצי שעה הם ביקשו אותו להחזיר את אבא לאגף הרגיל או לצרף שני אסירים אליו.

מנהל־הכלא, שלא הכיר את אבא, ניגש לראות אותו והופתע למצוא אדם חייכן, שקט וסימפאטי. הוא החזיר אותו לאגף הרגיל ואבא נמצא שם עד עכשיו.

אבא קורא הרבה ומשחק פינג־פונג, מישחק שהוא מצטיין בו. גם אצלנו בווילה יש לו חדר מיוחד עם שולחן פינג־פונג.

לפני שבוע היתה אליפות בית־הסוהר ואבא ניצח בכל המישחקים והוכתר כאלוף.

בסוף הביקור בכלא הרגשתי גם אני הקלה, ואני מחכה שאבא יגיע ארצה ושיהיה לו כאן מישפט־צדק. עורך־דין הסביר לי שהמישפט של אבא יהיה מישפט נפרד לגמרי מהמישפט של טוביה אושרי. אמא שכרה לאבא עורכת־דין שאומרים שהיא הכי טובה, ואני מקווה שהיא תוכל לעזור לאבא.

אני יודעת שאבא שלי הוא אדם טוב במיוחד, ואני חושבת שכל מה שקרה לו זה מפני שהוא היה תמיד טוב מדי והאמין באנשים הלא־נכונים. **נעמי אדווה**

הבר הלבן
אוסי על רקע בר־המשקאות הצבוע לבן, שהוזכר פעמים רבות במישפט בצלאל מזרחי נגד עיתון **הארץ**. היא לובשת בגדים שקנתה בבית־האופנה של פרוצ'י ברומא, לשם נסעה כדי לבקר את אביה.

המתנה
אוסי אהרוני מאחרי הבר, ולצידה הנרגילה העתיקה, משובצת בחרוזים, מתנתו היקרה של בצלאל מזרחי לאביה.

לי לה לו

צירופים אפשריים

★ **גיזעיות.** שני קיבוצניקים לשעבר, נאים ובני 28 ו־30, מעוניינים בשתי בחורות גיזעיות לטיול משותף לדהאב ולדרום. אבנר, טלפון 03-780304.

★ **מוכן לממן.** גבר נאה מאוד בן 29 מעוניין בשותפה לטיול ל־מצרים. מוכן לממן הטיול הנ"ל לבחורה צעירה וסימפטית. ת"ד 4449, רמת־גן.

★ **זוגות.** זוג נאה, בני 25 ו־30, מעוניינים בהיכרות עם זוגות לבילוי משותף. ת"ד 4434, רמת־גן.

★ **לעשות חיים.** מבוקשות שתי בחורות נאות שרוצות לעשות חיים עם שני גברים לעניין. טלפון 03-451131 בין 5 ו־7 אחרי־הצהריים.

מיד־ליד

★ **למכירה.** טייפ נייד שטוח סאניו — 800 שקל. ווקמן סוני חדש — 4000 שקל. מכונת־כתיבה אנגלית בראדר כמו חדשה — 1750 שקל. דקל, טלפון 03-285992.

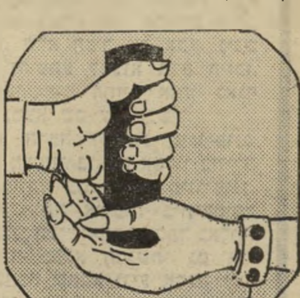

★ **לא דחוף.** למכירה שטיח פרסי וספה כפולה דורשת ריפוד, לא־דחוף, במחירים נוחים. טלפון 03-232465.

★ **במהרה.** יש לנו כיור חרסינה לבן, כפול, למיטבח, ו־מישהו צריך לשחרר אותנו ממגנו במהרה. בדבר פרטים נא לפנות: טלפון 02-636176 בשעות אחרי־הצהריים.

★ **אפשר להתמקח.** מצלמת ניקון אף. נהדרת עם ניסיון, עם עדשה 50/1.2 ועם תיק־עור אוריגינלי, תמורת 5,000 שקל, אבל אפשר להתמקח. ענת, טלפון 03-651628.

★ **מגפיים.** חדשות ויפות, איטלקיות, בורדו, מספר 38, תמורת 1,000 שקל. מוכנה להיפטר במחיר הזדמנות גם מסידרת LIFE. יפה, טלפון 03-245975.

★ **יד שניה.** סובארו 72 מודל E.F.1 במצב מצויין, יד שנייה רוצה לעבור ליד שלישית. גם מזגן חימום וקירור במצב טוב אפשר להשיג בהזדמנות, שלא לדבר על גגון מאלומניום שמתאים לכל סוגי הרכב. ברוריה, טל. 03-774945.

החלאפות

★ **להחליף דירות.** ברצוני להחליף את הדירה שלי בנווה־שרת, רחוב רמה 30, בדירה אחרת בסביבות תל־אביב, רמת־גן או גיבעתיים. משה לוטרשטיין, רחוב מרדכי 15, יד־אליהו, מיקוד 67616, תל־אביב.

★ **שחור־לבן.** שימלת כלה במידה 38 תמורת טלוויזיה שחור־לבן. טלפון 03-779573.

★ **מישרד ראש־הממשלה.** רוצה להחליף ראש בריא במיטה חולה. לפנות למישרד ראש־הממשלה, ירושלים.

מה הולך

★ **מכירה.** ביום שלישי 16.2.82 בשעות 16.30—20.00 תתקיים מכירה מיוחדת של הדפסים אמנותיים בסדנאות ההדפס של אגודת ה־ציירים, אלחריזי 9 תל־אביב.

★ **סרטים לילדים.** תלמיד שמינית מקרין סרטים לילדים בימי הולדת. אייל, טלפון 03-482920.

★ **המתאימים יוזמנו.** חוטאים בכתיבה המעוניינים לפרסם פרי־עטם, ישלחו החומר שברשותם והמתאימים יוזמנו לשיחה. לכתוב אל סער, ת"ד 26243 תל־אביב.

★ **מה שנסיך צריך.** נסיך קטן בן 4 חודשים מרעננה מחפש מטפלת מנוסה שתעניק לו כל מה שנסיך צריך — כמה ערבים בחודש. טלפון 03-238853 בין 14.00 לבין 18.00.

★ **דירה.** מחפשת דירת שני חדרים עם טלפון בתל־אביב. מוכנה לשלם עד 200 דולר. מירי, טלפון 03-319911.

★ **הנאה.** מי שמוכן לטייל עם הכלבה שלנו שעה ביום, אפשר לדבר איתו גם על שקלים, חוץ מההנאה שבדבר. טלפון 03-225937.

★ **המתנחלים משתוללים.** בפיתחת רפיח סוחטים מיליארדים, מחבלים בשלום. הממשלה נכנעת לכל דרישותיהם. המערך (כמובן) לא עושה כלום. הצטרף אלינו ל־מאבק למען השלום! של"י, טל' 03-290257 בבוקר, 03-280807 ב־ערב.

★ **אנחנו יורדים!** לא, לא לניו־יורק — לימית, לעצור את הנסיגה. בחבל ימית יקבע עתידה של ארץ ישראל כולה. בוא אתנו! פרטים — ת.ד. 154, ימית.

נוגע ללב

★ **רמת־גן והסביבה.** מעוניין בהיכרות רצינית עם בת 25 עד 27, משכילה, חמודה וחטובה מרמת־גן וסביבתה. טלפון 299281 אך ורק מ־3.30 אחר־הצהריים ועד 6.00 בערב, יוסי.

★ **רגישה.** רווק בן 26 מעוניין להכיר בחורה רגישה. אלי, ת"ד 2558 ירושלים, מיקוד 91024.

★ **תכונות זהות.** אקדמאי נאה מאוד ומעניין, מבוסס היטב, איש העולם, 38/180 לא פנוי, מעוניין בנאה בעלת תכונות זהות. ת"ד 28385, תל־אביב.

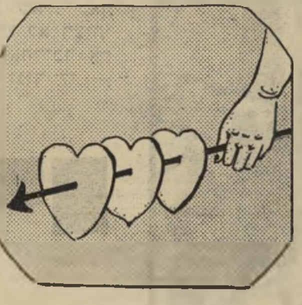

★ **יציאה מהשיגרה.** גברי ונאה בן 41, מרשים וגבוה, מעוניין בידידה (אפשרי שתהיה שמנה) לאינטימיות ויציאה מהשיגרה, עדיף בשעות היום. ת"ד 22654 תל־אביב, מיקוד 61226.

★ **סטודנטית.** סטודנט (37) באוניברסיטה הפתוחה מחפש סטודנטית דומה ללימוד ובילוי משותפים. ת"ד 142, מיקוד 60250.

★ **נאה מחפש נאה.** נאה 30/180 מחפש גבר נאה בסביבות גיל ה־30, שרוצה לנסות סכס אחר. ת"ד 2555, מיקוד 61025 תל־אביב.

ברכות

★ **מזל טוב.** למוישי, עם הרבה אהבה, מזל טוב מאילנה ורותם דגן.

★ **היזהרי.** לירושלמית ה־חמודה, מירי בן עמי, המון ברכות, במלאת לך 17 חורפים. היזהרי במעשייך. ממני, אלי גיל.

★ **צעצועים.** ליוסי עם ה־תלתלים: אז מה, אתה חושב ש־החברות שלי זה צעצועים, שאתה משחק עם כולן? מהמפרגנת לך.

★ **רוצים עוד.** לשלמה ו־ורדה: קרן ואריק הם נכדים נהדרים. רוצים עוד. סבתא לאה וסבא ישראל.

★ **הצלתם אותנו.** לדני קדם ורחמים, שבדרך לרפיח עצרו ליד מכונית בצרות, שמו אבנים, הביאו ג'ק, הסיעו צמיגים לפאנצ'רמאכר ומה לא. פשוט הצלתם אותנו, ולכן תודה רבה. מרחל וענת, אורי ושלמה.

שיקוצים

★ **שתיחנק.** לנהג המונית שביום שישי ב־8 בערב, אחרי ש־כבר עשה את היומית ורצה רק כסף־כיס, לקח מאיתנו מחיר מיוחד של 64 שקלים לגולגולת במחיר נסיעה מתל־אביב לירושלים, ולקח גם שמונה נוסעים. הלוואי שתיחנק. נוסעת.

★ **שקיות.** בכל שבוע אני קונה בסופרמרקט וקונה שקית פלסטית בשביל המיצרכים. בכל שבוע נקרעת „הידית" בדרך הביתה. מי עושה את השקיות האלה? צביה.

שונות ומשונות

★ **בעקעלאך.** לתמי החמודה: חרוזי כן או לא — לא נסכים שתורידי יותר מ־50 קילו! משוגע מי שמוותר על הבעקעלאך שלך! מאוהדים אלמונים ואהרון גם.

★ **סיפולוקס.** גברים, הא? לא נמאס לכם להרגיש כמו סיפולוקסים? להתעורר כל בוקר ב־מיטה אחרת? בגילכם כבר מותר לנסות משהו אחר. תסתכלו סביבכם, יש. מי שהכוונה אליו, יודע.

★ **נעלמה.** לדנה מחיפה — ירושלים — תל־אביב, איפה נעלמת? מה את עושה? כבר שכחת שיש לי טלפון? פלמוני.

חינם אין כסף!

אז אם יש לך מה להודיע, להציע, לבקש, לברך, לספר בדיחה טובה, ואפילו לקלל — קדימה!

- **כל הודעה יכולה לכלול עד 20 מילים.**
- **מי שרוצה לצרף תמונה — הכלב האבוד, עגלת־הילדים המוצעת, הדירה המוצעת לחילופין, הרווק המציע את עצמו להיכרות — יכול לעשות זאת. במידת היכולת, תפורסם גם התמונה.**
- **ההודעה תיכתב על גבי גלויית־דואר, למערכת „העולם הזה", ת.ד. 136, תל־אביב (אלא אם כן מצורפת לה תמונה. במיקרה זה יש להשתמש במעטפה). לא תתקבלנה שום הודעות בעל־פה, בטלפון או בביקור אישי.**
- **הגלוייה תכלול את שמו, כתובתו ומיספר הטלפון של בעל־ההודעה.**

במדינה

דרכי חיים

המסגירן

המישטרה שיחררה את העבריין הבורח כדי שיוסגר לה על־ידי העיתונאי.

הקול המבוהל שבקע מהטלפון ביקש מהעיתונאי הוותיק יחזקאל אדירם שיעזור לו להסגיר עצמו למישטרה. הדובר סיפר כי הוא קטין וכי היה עצור בבית־המעצר של אבו־כביר בחשד של פריצות, הוכה שם והופשט עירום, ולכן ברח. אך הוא רוצה לחזור „ולגמור עם זה".

אדירם לא היסס. הוא כבר מנוסה בכגון זה — זה שנים הוא מסגיר עבריינים נמלטים למישטרה. הוא קבע פגישה עם הצעיר בן ה־17 ליד קולנוע רינה בחולון, הודיע למישטרת־יפו כי הוא עומד להביאו אליהם, והאזין בחיוך לתיאור הדרך המקורית שבה ברח הצעיר מהכלא. הוא היה כלוא בתא אחד עם עציר

עיתונאי אדירם
עוד הסגרה?

שעמד להשתחרר באותו בוקר. הצעיר השכים קום, הציג עצמו לפני השוטרים כחברו לתא, והשתחרר במקומו. כאשר התעורר החבר כבי היה הצעיר רחוק מאוד מהכלא.

שיחרור ג'נטלמני. אדירם עמד בשעה היעודה במקום ה־מיפגש, אך איש לא בא. כאשר כמעט התייאש ועמד לעזוב את המקום, הגיעה מכונית מישטרה והקצין יעקב הרוש ירד מתוכה. הוא סיפר לאדירם כי לפני שעה קלה נעצרה חבורת נערים חשודה שהסתובבה בחולון. השמונה סיפרו סיפורים שונים על מעשיהם ב־מקום, ורק לבסוף גילו כי ליוו את חברם שעמד להסגיר עצמו למישטרה באמצעות אדירם. איש מהשוטרים לא האמין לסיפור, אך הקצין נסע למקום המיפגש המיועד כדי לוודא את הדבר, וכשאישר לו העיתונאי כי אומנם נקבע מיפגש כזה, נסעו השניים לתחנת־המישטרה.

כדי לאפשר לצעיר להסגיר עצמו בדרך שבה בחר, גילו שוטרי מישטרת חולון רוחב־לב. הם הושיבו את הצעיר במכוניתו של אדירם, והרשו לשניים לנסוע לתחנת־יפו. שתי מכוניות מישטרה אומנם עקבו אחריהם עד שהגיעו ליעדם, אבל היה הסכם ג'נטלמני כי אם ירצה הצעיר להימלט שנית, לא יפריעו לו השוטרים. אך הכל נגמר בשלום, ואדירם רשם לזכותו עוד עבריין שהסגיר עצמו.

נרי פול
משתלם לשלם ב-
ישראכרט.
יורוקרד.
• בנק הפועלים בע"מ • בנק המזרחי המאוחד בע"מ • הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ • בנק קונטיננטל לישראל בע"מ • בנק מסד בע"מ • בנק הבניה לישראל בע"מ
• בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ • בנק אמריקאי ישראלי בע"מ • בנק אוצר החייל בע"מ • בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ • בנק צפון אמריקה בע"מ • בנק למימון ולסחר בע"מ • בנק עין חי בע"מ

י"ז שבט תשמ"ב 10.2.82 מיספר 2319 76 עמודים שנה 46 המחיר: 25 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

בתו של גומאדי מגלה:

"אבי רוצה לחזור לארץ!"

אוסי אהרוני